

**Gipuzkoako pobre-
ziari eta gizarte-baz-
terketari buruzko**

4

. Inkesta

Aurkibidea

LABURPEN EXEKUTIBOA.....	4
1. HELBURUAK, EGITURA ETA METODOLOGIA.....	12
1.1. Proiektuaren aurrekariak eta helburuak.....	13
1.2. Txostenaren egitura.....	13
1.3. Operazioaren oinarriko ezaugarriak.....	14
1.3.1. Laginaren diseinua.....	14
1.3.2. Landa-lana.....	16
1.3.3. Galdetegia.....	16
1.3.4. Emaizten zehazpena.....	17
2. GIPUZKOAKO POBREZIA, DESBERDINTASUN ETA GIZARTE BAZTERKETA EGOERAK.....	18
2.1. Pobrezia, desberdintasuna eta gizarte-bazterketa.....	19
2.1.1. Adierazle nagusiak.....	19
2.1.2. Pobrezia eta bazterketa jasateko arrisku handiena duten taldeak.....	24
2.1.3. Beste lurralde batzuekiko alderaketa.....	29
2.1.4. Pobrezia- eta desberdintasun-egoerak Gipuzkoan, lurralde-ikuspegitik.....	31
2.2. Gipuzkoako pobrezia-, desberdintasun- eta bazterkeria-egoeren bilakaera.....	35
2.2.1. Pobrezia- eta desberdintasun-egoeren bilakaera.....	35
2.2.2. Bazterkeria-egoeren bilakaera.....	35
2.3. Prestazio ekonomikoen eragina pobrezia murrizketan.....	40
2.3.1. Gipuzkoarren diru-sarreraren egitura.....	41
2.3.2. Gipuzkoako gizarte transferentziek eragindako pobrezia murriztea.....	42
3. GIPUZKOAKO POBREZIA, GIZARTE BAZTERKETA ETA BIZI BALDINTZAK.....	44
3.1. Hezkuntza-maila, prestakuntza eta hizkuntza-ezagutza.....	46
3.1.1. Gipuzkoarren hezkuntza-maila desberdintasunaren, pobrezia eta bazterkeriaren ikuspegitik.....	46
3.1.2. Uneko ikasketak eta prestakuntza-jardueretako parte-hartzea.....	47
3.1.3. Lehen-hizkuntza eta hizkuntza-ezagutza.....	49
3.2. Osasun-egoera, jardueraren mugak eta ariketa fisikoa.....	53
3.2.1. Osasun-egoera.....	53
3.2.2. Mendekotasuna eta jardueraren mugak.....	54
3.2.3. Jarduera eta ariketa fisikoa.....	56
3.3. Jarduera eta lan baldintzak.....	58
3.3.1. Lanbidea eta laneko intentsitatea.....	58
3.3.2. Soldata-mailak.....	61
3.3.3. Langabezia.....	64
3.3.4. Etxeko lan egoeraren eragina bizi baldintzetan.....	65
3.4. Gastua eta zorpetzea.....	67
3.4.1. Etxeetako gastua eta hilabete bukaerara iristeko zailtasunak.....	67
3.4.2. Etxebizitza-gastuak.....	70
3.4.3. Aurrezki-gaitasuna eta kreditu eskaerak.....	75

3.5. Zailtasun ekonomikoen eragina bizi-baldintzetan eta pobreziaren pertzepzioan	78
3.5.1. Zailtasun ekonomikoen eragina etxebizitzetako bizi-baldintzetan	78
3.5.2. Pobreziaren pertzepzio subjektiboa	81
3.6. Etxebizitzaren sarbidea, ekipamendu-maila eta bizigarritasun-baldintzak	82
3.6.1. Etxebizitzaren eskuratzea	82
3.6.2. Etxebizitzaren eta ingurunearen baldintzak eta etxebizitza aldatzeko beharra	84
3.6.3. Pilaketa	87
3.6.4. Etxeko ekipamendu maila	88
3.6.5. Eten digitala.....	90
3.7. Gizarte-harremanak, parte-hartze zibikoa eta politikoa	91
3.7.1. Gizarte-harremanak.....	91
3.7.2. Hiritar- eta politika-partaidetza.....	95
I ERANSKINA: Gipuzkoako pobreziaren, bazterketaren eta gizarte-desberdintasunaren adierazle nagusiak..	99
II ERANSKINA: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko 2022 Inkestaren galdetegia.....	122

Laburpen exekutiboa

Pobrezia, bazterketa eta desberdintasuna Gipuzkoan

Txosten honetan, 2022an egindako Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkestaren (GPGBI) emaitzak aurkezten dira. Eragiketa estatistiko honen laugarren edizioa da, Gipuzkoako Foru Aldundiko Zainketetako eta Gizarte Politiketako Departamentuak, eta jarraipena ematen die 2012, 2014 eta 2018an egindakoei. Inkesta horretan, Gipuzkoako pobrezia-egoerak, gabezia materiala, desberdintasuna edo gizarte-bazterkeria zenbaterainokoak diren aztertzen da, eremu horretako ohiko adierazleak erabiliz, baita gipuzkoarren bizi-baldintzak ere, eta egoera horiek eragindako biztanleen ongizatean pobrezia eta gizarte-bazterkeriak duten eragina aztertzen da berariaz.

Gipuzkoan pobrezia, gabezia materiala, gizarte-bazterketa eta desberdintasun-egoeren hedapenari buruzko datu nagusiak hauek dira:

- 2022an, Gipuzkoako biztanleriaren %14,4 pobrezia edo diru-sarrera baxuetako arriskuan dago, eta 102.000 pertsona baino gehiago daude egoera horretan. Biztanleriaren %5,9 –42.000 pertsona baino gehiago– pobrezia larrian dago. Pobrezia-arriskuaren edo diru-sarrera txikien atalasea 1.000 eurokoa da hilean pertsonako, eta pobrezia larriarena, berriz, 666 eurokoa. Gipuzkoarren batez besteko errenta baliokidea 1.666 eurokoa da hilean.
- Biztanleriaren %2,5 gabezia material eta sozial larrien eraginpean dago, eta 60 urtetik beherako biztanleen %5,4 lan-intentsitate txikiko etxeetan bizi da. Biztanleria okupatuaren %7,0 pobrezia-arriskuaren pean bizi da, hau da, langile pobreen multzokoa da.
- Bazterketaren eta gizarte-integrazioaren ikuspegitik, 2022an, biztanleriaren %9,7 bazterketa-egoera larrian egongo litzateke, eta %6,4, bazterketa-egoera moderatuan. Gainerako biztanleen %24,9 integrazio eskaseko egoeran dago, eta ia %60 integrazio osoko egoeran.
- Gipuzkoako biztanleriaren gehiengo zabala —ia %80— integrazio-egoeran dago, erabatekoa edo eskasa, eta ez du pobrezia-arriskurik. Biztanleen %10 inguru, ordea, kontrako egoeran legoke, eta, aldi berean, pobrezia eta bazterkeria arriskuan leudeke % 6,3 bazterketa-egoeran legoke, baina ez pobrezia ekonomikoan, eta % 4,6 integrazio-egoera moderatuan edo ezegonkorrean. Hala ere, pobrezia-arriskuan legoke (hau da, errenta ertainaren % 60tik beherako diru-sarrerekin).
- Errenta-desberdintasunari dagokionez, Gini indizea 23,0 da. S80/S20 adierazleak 3,5eko zifra ematen du, hau da, biztanle aberatsenen %20k biztanle pobreenen %20k baino hiru aldiz diru-sarrera gehiago ditu.

Adierazle orokor horiez gain, GPGBIko datuen azterketak lau ondorio nagusi ditu:

Pobreziarekin, desberdintasunarekin eta gizarte-bazterketarekin lotutako adierazle gehienak hobetu egin dira Gipuzkoan azken lau urteotan, gure inguruko gainerako lurraldeetan gertatutakoarekin eta ekonomia- eta lan-adierazle hobekuntzarekin bat etorritik.

Bilakaeraren ikuspegitik, pobrezia- eta desberdintasun-egoerak neurtzen dituzten adierazle asko nabarmen murriztu dira, eta Gipuzkoako biztanleen bizi-baldintzekin lotutako adierazle askotan ere hobekuntza nabarmena izan da. Aldaketa garrantzitsuenen artean, hauek dira aipagarrienak:

- Pobrezia-arriskuan dauden gipuzkoarren ehunekoa murriztu egin da 2018tik 2022ra bitartean, %16,4tik %14,4ra, eta, izatez, txikiena da 2012az geroztik. Horren ondorioz, ongizate-egoeran dagoen biztanleriaren ehunekoa handiena da, 2012an lehen aldiz egingo baita inkesta. Zehazki, 2022an, biztanleen %85,6 ziren; 2012an, berriz, %83,2.
- Halaber, murrizketa handiak izan dira —2022an balio historikoki txikiak lortu dira— lan-intentsitate baxuari, pobrezia- eta bazterketa-arriskuko egoerei (AROPE tasa) edo biztanleria okupatuaren pobrezia-arriskuari dagokienez.
- Alde horretatik, oso nabarmen jaitsi da desberdintasuna neurtzeko indize nagusia, Giniren indizea, Gipuzkoan lau puntu gutxitu baita 2008tik. Gauza bera gertatu da S80/S20 adierazlearekin: 2018an Gipuzkoako biztanleen %20 aberatsenak %20 pobreenak baino 3,8 aldiz gehiagoko diru-sarrerak bazituen, 2022an ratioa 3,5 da.
- Hobekuntza horren atal bat azaltzen da, halaber, gizarte-transferentzien aurretik pobrezia-arriskuan dagoen biztanleriaren ehunekoa etengabe murriztu delako, 2012an biztanleen %24,2 izatetik 2022an %17,9 izatera igaro baita¹. 2018-2022 tartean bakarrik hiru puntu baino gehiago murriztu da. Transferentzien aurreko pobrezia larriaren kasuan ere murrizketa gertatzen da, nahiz eta ez den txirotasun-arriskuaren kasuan bezain nabarmena.
- Aurrekoarekin estuki lotuta, esan behar da 2018tik 2021era nabarmen hobetu direla errenta txikiena duten landunen soldatak. Gipuzkoako Foru Aldundiko Ogasun eta Finantza Sailak ematen dituen datuen arabera, 2018tik 2021era bitartean lansariaren igoera %18koa izan bada, euro konstanteetan, eta bigarrenen %6koa, batez besteko igoera %2koa izan da errenta handieneko langileen %50erako. Igoera hori Estatuan ere gertatu da², eta bi elementu konbinaturen bidez azal daiteke: alde batetik, Lanbidearteko Gutxieneko Soldataren igoera, zeina, euro arruntetan, %41 igo baita 2017tik 2022ra bitartean. Bestalde, 2021. urtearen amaieran lan-erreforma onartu zen, eta, horren ondorioz, aldi baterako kontratuak murriztu eta kontratu mugagabeak ugaritu egin ziren. Ondorioz, urtean lan egindako ordu-kopurua handitu egin zen, aldi baterako kontratua izateko arrisku handiena zuten langileen kasuan.
- Halaber, jaitsi egin da zailtasun ekonomikoren bat dutela adierazi duten etxeetako biztanleriaren ehunekoa: 2012tik aurrera, %58,5etik %84,4ra igo da hilabete amaieran erosotasunez iritsi direla adierazi duten etxeetako biztanleriaren ehunekoa; hilabete amaieran zailtasunak dituztela adierazi duten etxeen %27,4tik %6,5era jaitsi da, eta zailtasun edo zailtasun handiak dituztela adierazi dutenak %14,1etik %9,1era.
- Gipuzkoarrek aurretiko duten gaitasuna hobetu egin da azken urteotan. Izan ere, urtebete baino gehiagoan gastuari eusteko behar adina aurrezki dituztela adierazi duten biztanleen ehunekoa %24,1etik %31,6ra igo da, eta aurrezkirik ez dutenen ehunekoa, berriz, %31,0tik %17,6ra jaitsi.
- 2018tik 2022ra murriztu egin da gabezia materialeko egoerak kalkulatzeko erabiltzen diren ia adierazle guztien nagusitasuna. Murrizketarik handiena aisialdiko eta astialdiko gastuei dagokio (egoera horrek eragiten dien biztanleak %26,8tik %18,2ra igaro dira), eta oporretara astebetetz joan ezin diren biztanleak (erdira murriztu dira, %28,1etik %14,3ra). Era berean, jantzien eta oinetako oinarriko gastuak murriztu behar izan dituen biztanleriaren ehunekoa %19,5etik %10,4ra igaro da 2012az geroztik. Halaber, 2012az geroztik, eguraldi hotzetan etxebizitza tenperatura egokian mantendu ezin dutenen ehunekoa %21,7tik %5,8ra pasa da.
- Herritarrek beren egoerari buruz duten pertzepzioari dagokionez, 2012tik etengabe hazi da beren egoera batez bestekotik (erosoa, aberatsa edo oso aberatsa) gorago kokatzen den biztanleriaren ehunekoa. 2012an biztanleen %47,1 ziren, eta 2022an %61,5. 2018tik 2022ra, nolana ere, ehuneko hori pixka bat murriztu da, eta pobreen edo pobreen artean hazi egin da, segur aski inflazioaren eraginaren ondorioz.

¹ Adierazle honek familien berezko diru-sarrerak eta gizarte-babeseko kotizaziopeko sistemaren ondoriozkoak soilik kontuan hartuz gero, eta gizarte-laguntzako gizarte-transferentziak (langabezia, DBE, etab.) kontuan hartu gabe gertatuko liratekeen pobrezia-egoerak neurtzen ditu.

² Estatuko Zerga Agentziaren Lan eta Pentsio Merkatuari buruzko txostenaren arabera, 2017tik 2022ra bitartean, euro arruntei dagokienez, lehen errenta-dezileko soldatak %34 igo dira Espainiako estatuan, bigarren dezilekoak %30 eta hirugarrenen %20. Azken lau deziletan, batez beste %10 inguruko gehikuntzak izan dira. Aldi horretan, inflazioa %14koa izan da estatu osoan.

Edonola, zenbait adierazle espezifiko atzera egin dute, hala nola pobrezia-tasa larriak eta gizarte-transferentzien eraginkortasunak.

Hobekuntza horiek, nolahi ere, bateragarriak dira adierazle garrantzitsu batzuen atzerapenarekin. Hauek dira garrantzitsuenak:

- Pobrezia larriaren tasa %5,3tik %5,9ra igo da, eta 2008az geroztik 1,6 puntu igo da (hau da, %37ko igoera erlatibo). Era berean, lehen dezilari dagokion errenta osoaren ehunekoak neurtzen duen adierazlea pixka bat jaitsi da: 2008an pertsona horiek errenta osoaren %3,7 lortzen bazuten, 2022an ehuneko txikiagoa lortzen dute, %3,5.
- Inflazioak markatutako testuinguru horretan, euro konstanteei dagokienez, gipuzkoarren batez besteko errenta ez da ia hazi 2008az geroztik (1.659 eurotik 1.666 eurora), eta, hain zuzen, 2018tik 2022ra 50 euro inguru murriztu da.
- Bestalde, gizarte-transferentziek pobrezia murrizteko duten gaitasuna —edozein modutan— murriztu egin da Gipuzkoan denborarekin, eta, gainera, nabarmen. 2012an, gizarte-transferentziek %30,4 murriztu zuten pobrezia-arriskua eta %61 pobrezia larria; 2022an, berriz, %19,6 eta %34,1 murriztu ziren, hurrenez hurren.
- Nahiz eta etxebizitza-gastuak ordaindu ondoren pobrezia-arriskuaren tasak behera egin duen 2012az geroztik (%21,1etik %19,6ra), txosten honetan aztertutako pobrezia-adierazle gehienek egin duten bezala, adierazle hori pixka bat igo da 2018tik 2022ra. Gainera, etxebizitza-gastuak ordaindu aurretik eta ondoren kontuan hartutako pobrezia-tasen arteko distantzia handitu egin da, eta hori, ziur aski, alokairuen eta hipoteken prezioek izan duten igoerarekin lotuta dagu 2018tik 2022ra, nabarmen hazi dira inkestatutako pertsonen bizitegi-inguruarekin lotutako egoera problematiko guztiak, 2014. urtean nabarmen jaitsi ondoren. Esate baterako, auzoan zikinkeria edo poluzioa sumatzen duten etxeetako biztanleen ehunekoak %5,5 izatetik %13,6 izatera igaro da, delinkuentzia edo bandalismoa hautematen dutenak %7,0tik %13,1era, eta inguruko kaleetan garbitasunik ez dagoela uste dutenak %4,9tik %10,3ra.

Pobrezia- eta bazterketa-egoerek neurritz kanpo eragiten diete talde soziodemografiko jakin batzuei; horien artean, atzerriko nazionalitatea duten pertsonak eta haur eta gazteak nabarmentzen dira.

Datu horiek erakusten duten egoera orokor onak zenbait desberdintasun eta arrakala handi ditu, eta, beraz, zenbait talde soziodemografiko eta sozioekonomikoren egoera biztanleria osoarena baino okerragoa da aztertutako dimentsio gehienetan:

- Gabezia-egoerak —aztertutako edozein dimentsiotan— ohikoagoak dira haur eta gazteen artean, baita 45 urtetik beherako pertsonak buru dituzten familietan ere. Adibidez, pobrezia larriaren tasak 18 urtetik beherako artean 65 urtetik gorako artean baino ia sei aldiz sarriago dira (%11,7 eta %2,1, hurrenez hurren). Izan ere, Gipuzkoako biztanleriaren %16,3 baino ez badira ere, haur eta nerabe pobreak Gipuzkoan pobrezia larrian dauden pertsonen ia herena osatzen dute. Gainera, pobrezia larrian dauden pertsonen %69k 44 urte baino gutxiago dituzte, hau da, haurrak, nerabeak, gazteak eta seme-alabak izateko eta hezteko adina duten helduak dira. Haurren, gazteen eta seme-alabak izateko adinean dauden pertsonen egoera okerragoa beste dimentsio askotan gauzatzen da, hala nola soldata-mailak, etxebizitza eskuratzeko moduak, aurrezteko gaitasuna edo gabezia material larria.
- Kontrakoa gertatzen da 65 urtetik gorako pertsonekin, oso pobrezia-tasa eta gizarte-bazterketa txikiak baitituzte. Izan ere, biztanleriaren ia %25 dira, baina ez dira iristen pobrezia larrian dauden pertsonen %10era. Hala, belaunaldien arteko aldea pixka bat murriztu den arren, oraindik ere pobrezia-aren fenomenoaren ezaugarri nagusietako bat da Gipuzkoan, Euskadin eta gure inguruko edozein herrialdetan.
- Txirotasun- eta bazterketa-maila oso handia duen beste talde bat atzerriko nazionalitatea duten pertsonak eta/edo atzerriko nazionalitatea duten pertsonak buru dituzten etxeetan bizi diren pertsonak osatzen dute. Pobrezia larriak Espainiako nazionalitatea duten biztanleen %3,4ri eragiten dio, pobrezia-arriskuak %11,5i eta gabezia materialak %1,1i. Atzerriko nazionalitatea dutenen kasuan, berriz, ehunekoak hauek dira, hurrenez hurren: %28,2, %39,3 eta %15,0. Hau da: bertako biztanleen artean baino 8, 3,5 eta 13,6 aldiz handiagoak. Alde horretatik, garrantzitsua da adieraztea, Gipuzkoako biztanleriaren %10,3 izanik, atzerriko nazionalitatea duten pertsona pobreak Gipuzkoan pobrezia larrian dauden pertsona guztien %49 direla.
- Halaber, pobrezia- eta bazterketa-maila handiagoa da, eta, oro har, ongizate-maila txikiagoa da emakumeak buru dituzten etxeetan, guraso bakarreko familietan eta pertsona bakarreko familietan, baita adin aktiboan dauden kideak langabezia dituzten familietan ere.

- Beharrezkoa da, halaber, pobrezia-egoerei dagokienez Gipuzkoan gertatzen diren lurralde-desberdintasunak aipatzea. Inkesta honetako datuen arabera, pobrezia-arriskuaren eta pobrezia larriaren tasa handienak Debabarrenean eta Donostialdean daude; baxuenak, berriz, Debagoiengan, Urola Kostan eta Tolosan eta Goierrin. GPGBIren datuak, funtsean, bat datoz Gipuzkoako pobrezia- eta desberdintasun-egoerei buruz eskualde eta udal mailan beste iturri batzuek ematen dituzten datuekin³.
- Udal mailan, en Familien Errenta Banaketaren Atlasaren datuen arabera, 7.500⁴ eurotik beherako diru-sarrerak dituzten etxeetan biztanle gutxien dituzten udalerriak Gabiria, Berastegi, Zumaia, Ezkio-Itsaso, Ataun, Eskoriatza, Idiazabal, Oiartzun, Oñati eta Aretxabaleta dira. Aitzitik, egoera horretan dauden udalerriak Asteasu, Eibar, Villabona, Zaldibia, Ormaiztegi, Irun, Itsasondo, Errezil, Zumarraga eta Soralue dira.

Autonomia-erkidegoan, Estatuan edo Europan, Gipuzkoak egoera oso positiboa du, konparazioaren ikuspegitik, pobrezia- eta bazterketa-adierazle gehienei dagokienez, baina ez biztanleria-talde guztientzat.

Gipuzkoako egoera, aztertutako ia adierazle guztietan, inguruko lurraldeetan baino hobea da. Hala, pobrezia-arriskuko egoerei dagokienez, Gipuzkoako egoera EAEkoa eta EB27koa baino zertxobait hobea da, eta Espainiakoa baino askoz hobea. Gauza bera gertatzen da, are argiago, gabezia material larriaren, AROPE tasaren edo lan-intentsitate baxuaren kasuan: Gipuzkoari dagozkion adierazleak beste lurraldeetakoak baino hobeak dira, kasu batzuetan askoz hobeak. Egoera bestelakoa da pobrezia larriaren kasuan; izan ere, kasu horretan, Gipuzkoako adierazlea EAEkoa baino okerragoa da, eta, aldea txikiagoa izan arren, EBkoa.

Desberdintasun-adierazleei dagokienez, nabarmentzekoa da Gipuzkoa eta gainerako lurraldeen (batez ere Estatuan, 32ko indizearekin) artean dagoen Gini indizearen aldea.

Bestalde, gabezia material larriaren adierazlea kontuan hartuz gero, Gipuzkoa balore txikiak dituzten Europako eskualdeen artean dago⁵. Zehazki, Europako eskualde estatistikoetako 59k —guztira 247— Gipuzkoak erregistratzen duen %2,5etik beherako balioa dute. Beste 62k %2,5etik %4,9ra bitarteko balioa dute, eta %79k %5etik %10era bitartekoa. Gainerako 47ek %10,1etik gorako balioa dute. Gipuzkoa, beraz, adierazle horrekiko Europako eskualdeen balizko sailkapen bateko lehen kuartilaren barruan legoke.

Gipuzkoako egoera hobe hori, konparazioari dagokionez, biztanleria osoari dagokio, baina ez da nahitaez gertatzen talde soziodemografiko guztietan. Konparazioa EB27rekin egiten denean, ikusten da pobrezia-tasak txikiagoak direla Gipuzkoan biztanle guztientzat, bai gizonentzat bai emakumeentzat. Adina eta nazionalitatea kontuan hartuz gero, ordea, pobrezia-tasak handiagoak dira Gipuzkoan, bai haur eta gazteentzat, bai atzeritarrentzat, eta txikiagoak bertako biztanleentzat eta, bereziki, 65 urtetik gorakoentzat. Egoera bera da, baina nabarmenagoa, pobrezia larriaren adierazlea kontuan hartzen denean. 65 urte edo gehiagoko pertsonen pobrezia larriaren tasa EB27ko adin horretako pertsonen pobrezia-tasaren %52koa da, eta Gipuzkoako haurren pobrezia-tasak ia bikoiztu egiten ditu Europako haurren pobrezia-tasak.

Gipuzkoako bizi-baldintzak, pobrezia, bazterketa eta gizarte-desberdintasuna

Pobreziarekin, gabetzearekin edo gizarte-bazterkeriarekin lotutako adierazle nagusiak aztertzeaz gain, GPGBIk Gipuzkoako herritaren egoera aztertzen du hainbat eremutan (hezkuntza, osasuna, enplegua, aurrezkiak, etxebizitza, gizarte-harremanak eta parte-hartze soziala eta politikoa), eta arlo horretan dauden desberdintasunak identifikatzen ditu. Gainera, diru-pobrezi edo gizarte-bazterkeri egoeran dauden pertsonen gainerantzekoak baino neurri handiagoan bizi dituzten, eguneroko bizitzari dagokionez, egoera negatiboak edo larriak aztertzeak aukera ematen du inkestak Hona hemen gipuzkoarren bizi-baldintzei buruzko datu nagusiak:

- Gipuzkoako biztanleria tamaina antzeko hiru taldetan banatzen da, hezkuntza-mailaren ikuspegitik: biztanleen %32,3k ez du ikasketarik edo oinarrizko ikasketak bakarrik ditu; %37,7k bigarren mailako ikasketak ditu eta %30ek unibertsitate-ikasketak ditu.

³ Pobreziari buruzko beste adierazle-sistema bat erabiliz, eta eskualdekako banaketa ere desberdina erabiliz, Eusko Jaurlaritzako Justizia, Berdintasun eta Gizarte Politika Sailak egiten duen Pobreziari eta Gizarte Desberdintasunei buruzko Inkestan (PGDI), Debabarreneko egoera nabarmentzen da; izan ere, Gipuzkoako gainerako eskualdeek baino mantentze-pobreziaren eta benetako pobreziaren tasa handiagoak ditu Debabarrenean.

⁴ Kopuru hori, neurri handi batean, GPGBItik Gipuzkoarako atera daitekeen pobrezia-atalasearen parekoa da.

⁵ Eurostateg adierazle hori eskaintzen dien Nuts-2 mailako 247 eskualdeak kontsultatu dira. Gabezia material eta sozial larriaren adierazlea erabili da, eskualdeko estatistiketarako erabiltzen den pobrezia-atalasea eskualde bakoitza dagoen herrialde edo estatuari dagokiona delako, eta horrek eskualde aberatsenetako pobrezia-tasak gutxiesten ditu.

- 2022an, 15 eta 29 urte bitarteko Gipuzkoako 11.000 gazte inguru langabezian zeuden eta ez zuten prestakuntza jarduerarik egiten (hau da, ikasten edo lan egiten ez duten gazteak). Egoera horrek adin horretako gazteen %10,6ri eragingo lioke, eta igoera txiki bat izango litzateke 2018koarekin alderatuta, 2012tik 2018ra ehuneko hori nabarmen jaitsi eta gero.
- Euskara da lehen hizkuntza gipuzkoarren ia %30entzat; %19,6rentzat, berriz, euskara eta gaztelania aldi berean. % 45,8rentzat lehen hizkuntza gaztelania da eta % 5,0rentzat beste hizkuntza batzuk edo hizkuntzen konbinazioak. 2018az geroztik, hazi egin da euskara —hala badagokio, gaztelaniarekin batera— lehen hizkuntza dela diotenen ehunekoa, eta murriztu egin da lehen hizkuntza gaztelania edo beste bat dela diotenenena.
- Gipuzkoako biztanleen %31,8 gutxienez hirueleduna da (hau da, euskara, gaztelania eta gutxienez beste hizkuntza bat ezagutzen ditu). Gipuzkoako biztanleriaren %35 elebiduna da euskaraz eta gaztelaniaz, baina ez du beste hizkuntzarik ezagutzen. Gipuzkoako biztanleen %20,8k gaztelaniaz bakarrik hitz egiten du.
- Gipuzkoako biztanleen %31,3k dio oso osasun ona duela, %51,7 ona, %12,7 ertaina, %3,4 txarra eta %1,0 oso txarra. Eboluzioaren ikuspegitik, osasuna oso ona duela uste dutenen kopuruak gora egin du nabarmen (%22,1etik %31,3ra); hala ere, beren osasun-egoera ona edo oso ona dela uste dutenen kopuruak 2018koen antzekoak izaten jarraitzen du. Beren osasun-egoera txarra edo oso txarra dela uste dutenen ehunekoa biztanleen %4,4ra iristen da, aurreko urteetan baino pixka bat beherago.
- Gipuzkoako biztanleen %3k –20.000 lagun baino gehixeago⁶– oztupoak ditu eguneroko bizitzako oinarrizko jardueretarako; horrek murrizketa nabarmena dakar 2018an identifikatutako tasekiko. Bestalde, jarduera mugatua duten eta etxean bizi diren pertsona askok –ia heren batek– adierazi dute ez dutela laguntzarik behar bizitzako jarduerak egiteko. Behar dutenetatik, %78,6k adierazi dute laguntza hori eskuratzen dutela, eta %21,4k, berriz, laguntza behar dutela baina ez dutela jasotzen.
- Lanerako adinean dauden Gipuzkoako biztanleen %11,2 lan-intentsitate txikia (%5,8) edo oso txikia (%5,4) duten etxeetan bizi da; %14,9, intentsitate ertaina duten etxeetan; %16, lan-intentsitate handia duten etxeetan (erabilgarri dagoen denboraren %60 eta %79 artean); eta %57,8, lan-intentsitate oso handia duten etxeetan (eskuragarri egon daitekeen denboraren %80, gutxienez).
- Aurrezteko gaitasunari dagokionez, Gipuzkoako etxeen %37,8k diru-sarreraren %50 baino gutxiago gastatzen du, eta hori aurrezteko ahalmen handia da ohiko diru-sarrerak eta gastuak kontuan hartzen direnean. Familien %38k diru-sarreraren %50 eta %75 arteko gastuak dituzte, eta, beraz, biztanleriaren ehuneko handi bat —ia %75— erosotasunean egongo litzateke familien gastu eta diru-sarrera erregularrak erlazionatzen direnean. Biztanleen %19,9, ordea, diru-sarreraren %76 eta %100 arteko gastuak dituzten familietan bizi dira —aurrezteko ahalmen txikia dute, beraz—; %4,3, berriz, diru-sarrerak baino gastu handiagoak dituzten familietan bizi dira; horrek esan nahi du zorpetu egin behar dela edo ohiz kanpoko finantzazio-mekanismoak erabili behar direla (mailegu pertsonalak, kreditu-txartelak, familia-laguntzak, etab.).
- Etxe bakoitzean benetan dagoen aurrezki ohiko gastuekin erlazionatzen denean, Gipuzkoako biztanleriaren %13,8 gaur egungo gastu maila 25 hilabete baino gehiagoz mantentzeko adina aurrezki duten etxeetan bizi dela ikus daiteke. Beste muturrean, biztanleen %17,6 aurrezkirik ez duten etxeetan bizi da. Nolanahi ere, biztanleriaren ia bi heren urtebetez gastuei aurre egiteko nahiko dirurik ez duten etxeetan bizi dira, diru-sarrerarik ez balute.
- Biztanleen %9,1 zailtasun handiko etxeetan bizi da, eta %6,5, berriz, hilabete bukaerara iristeko zailtasunak dituzten etxeetan. Biztanleen %12,5, berriz, hilabete amaieran nahiko erraz iristen diren etxeetan bizi da, eta %72, hilabete bukaerara erraz iristen diren etxeetan⁷.
- Etxebizitza-gastuei dagokionez, Gipuzkoako biztanleen %58,9 etxebizitza eskuratzeko gasturik ez duten etxeetan bizi da, hau da, hipoteka- edo alokairu-gastuetan. Biztanleriaren %23,3 hipoteka bat eskuratzeko hipoteka-kreditua amortizatzen ari diren etxeetan bizi da, beren interesekin, eta %17,8 etxebizitza alokatzeko gastuak dituzten etxeetan.
- Aitzitik, Gipuzkoako biztanleen %31,2 ezusteko gastu bati aurre egiteko gaitasunik ez duten etxeetan bizi da, %14,3 urtean gutxienez astebetez oporretan joan ezin diren etxeetan, %13,8 altzari hondatuak edo zaharrak ordezkatu ezin dituzten etxeetan eta %10,1 ibilgailu bat erosteko aukerarik ez duten etxeetan.

⁶ Horiei beste 6.000 pertsona gehitu beharko litzazkieke, adinekoentzako edo ezgaitasuna dutenentzako egoitza-zentroak erabiltzen dituztenak, ia denak egoera horien eraginpean daudenak. Pertsona horiek ez dira identifikatzen inkestan, familia-etxeetan bakarrik egiten baita. Horrek biztanleen %3,8ra igoko luke egoera horien benetako eragina.

⁷ Datu hori bat dator gure inguruan egindako antzeko beste inkesta batzuek gai horretaz galdetzen denean jasotzen dutenarekin. Hala, adibidez, Eusko Jaurlaritzaren Prospekzio Soziologikoen Kabineteak egiten duen soziometroaren arabera, Gipuzkoako biztanleen %67k ez du arazorik 2023an hilabete amaierara iristeko; %7k, berriz, arazo asko ditu horretarako.

- Etxebizitzaren bizigarritasun-baldintzei dagokienez, Gipuzkoako biztanleen %17,5 itoginak, hezetasuna edo usteldura duten etxeetan bizi da, %14,9 kanpoko zaraten eraginpeko etxebizitzetan eta %9,3 oztopo arkitektonikoak dituzten etxebizitzetan eta, aldi berean, etxebizitzan mugitzeko arazoak dituzten pertsonak dauden etxeetan. Auzoari edo inguruneari lotutako arazoek biztanleen %8,9 eta %13,6 tarteari eragiten diete. Inguruneari edo auzoari dagokionez aztertutako egoeretatik, ohikoena kutsadura, zikinkeria edo ingurumen-arazoak izatea da (% 13,6), eta, ondoren, delinkuentzia edo bandalismo egoerak izatea (% 13,1).
- Harreman pertsonal eta sozialei dagokienez, Gipuzkoako biztanleen %82,2 bizi da kideen artean harreman onak edo oso onak dituzten etxeetan; %87,0, beste senitarteko batzuekin harreman onak edo oso onak dituzten etxeetan; eta %64,2, auzoko beste kide batzuekin harreman onak edo oso onak dituzten etxeetan. Arazoa bidezkoa ez den kasuak kontuan hartzen ez badira (bakarrik bizi diren pertsonak, familiartekorik ez dutenak edo bizilagunak ez dutenak), ehunekoak handiagoak dira: %94,6, %89,3 eta %67,4.
- Gipuzkoako etxeen %75,7k beste etxe batzuei laguntza ematen diete eta beste etxe batzuen laguntza jasotzen dute. Horregatik, elkarri laguntzekotzat jo daitezkeen harremanetan parte hartzen dute. Etxeen %12,3k laguntza baino ez dute jasotzen, baina ez dute ematen; beraz, laguntza jasotzen duten etxeak dira, %4,4k laguntza ematen dute, baina ez dute jasotzen, eta, beraz, ongileak dira. Bestalde, etxeen %7,6k ez dute beste etxerik eskaintzen eta ez dute laguntzarik jasotzen.
- GPGBIren datuek aukera ematen dute, halaber, gizarte-isolamendu edo -gatazka motaren bat izan duten etxeen ehunekoa eta denboran izan duten bilakaera ezagutzeko. Gai horri dagokionez, lehenik eta behin aipatu behar da egoera horien gutxiengoa dela, ia hondarra, eta, oro har, etxeen %11 baino gutxiagori eragiten diela. Hala ere, Gipuzkoako biztanleen %1,8 azken hamar urteetan tratu txar psikologikoak jasan dituzten etxeetan bizi da, %1,3 epe horretan norbaitek indarkeria matxista jasan duen etxeetan eta %1,2 nerabezaroa amaitu baino lehen seme-alabak izan dituen etxeetan. Biztanleen %3,9 gutxienez arazo horietako bat izan duten etxeetan bizi da.
- GPGBIren datuen arabera, gizarte-elkarte edo -erakundeetan parte hartzea oso hedatuta dago Gipuzkoan, lurraldeko etxeen erdietan pertsona bat irabazi-asmorik gabeko elkarte edo erakunderen batekoa baita. Horien artean, hauek dira sarpen handiena dutenak: kirol-elkarteak edo -klubak (etxeen %17,9an, pertsona bat edo beste mota horretako erakunde batekoa da), elkarte eta elkargo profesionalak (%11,7), sindikatuak (%11,1), auzo-elkarteak (%8,8), gizarte-ekintzako elkarteak (%8,5) eta talde artistiko edo kulturalak (%8,2). Etxeen %2,9an alderdikideren bat dago.
- Gipuzkoako biztanleen %15,4 politikan parte hartzen ez duten etxeetan bizi dira, dela bozkatzeko eskubiderik ez dutelako (%7,7), dela interesatzen ez zaielako (%4,9), dela ezertarako balio ez duelako (%2,7). Aitzitik, biztanleen %57,7 erreferentziako pertsonak politikan parte hartzen duen etxeetan bizi da. 2012az geroztik, gora egin du etengabe politikagintzan erreferentzia-pertsonarik ez duten etxeen ehunekoak —2012an %10,6 izatetik 2022an %15,4 izatera—.

Aipatu berri diren egoerak Gipuzkoako biztanleria osoari dagozkio ia kasu guztietan. Egoera horiek aztertzen direnean adina, generoa, errenta maila edo bazterkeriatik gizarteratzerara doan eskalako egoera kontuan hartuz, alde nabarmenak ikusten dira aztertutako ia dimentsio guztietan. Horietatik guztietatik, honako hauek nabarmen daitezke:

- Pobrezia larrian dauden haur eta nerabeen %23,9k eta pobrezian ez daudenen %0,7k eta %1,3k ezin dute aisialdiko jarduerarik egin modu erregularrean, eta ez dute etxean erabil daitezkeen jostailurik ere. % 21,8k ez du bizikleta, patina edo aire zabalean erabiltzeko bestelako jostailurik.
- Lehen hizkuntza euskara duten pertsonen %6,2 pobrezia-egoeran daude; lehen hizkuntza gaztelania dutenen %18,7 eta lehen hizkuntza Gipuzkoako bi hizkuntza ofizialak ez diren beste hizkuntza bat dutenen %35,4 dira. Era berean, lehen hizkuntza euskara dutenen %73,9 erabateko integrazio-egoeran daude; lehen hizkuntza gaztelania dutenen %51,6 eta lehen hizkuntza EAEko bi hizkuntza ofizialak ez dituztenen %18,2.
- Pobrezia-egoeran ez dauden pertsonen %30,5ek adierazi du egunero egiten dituela jarduera fisikoak, eta pobreen %26,0k. Aldeak nabarmenagoak dira errenta mailaren kasuan: sarreren lehen kintilean, %27,8k adierazten du egunero egiten duela ariketa, eta bosgarren kintilean %35,7k. Aldeak estatistikoki esanguratsuak ez diren arren, gizarte-integrazioaren mailan ere alde handiak daude: bazterketa-egoeran dauden pertsonen %23,9k egunero egiten dituzte jarduera fisikoak, eta integrazio-egoeran daudenen %30,9k. Nolanahi ere, desberdintasun nabarmenenak nazionalitateari dagozkio; izan ere, atzeritar nazionalitateko biztanleen %14,0k bakarrik adierazten du egunero egiten duela jarduera fisikoa, eta bertako biztanleen %31,7k (gainera, batez besteko adina handiagoa du).

- Emakumeek, atzerriko nazionalitateko pertsonak eta pertsona bakarreko etxeek, baita guraso bakarreko familietan daudenek ere, laneko intentsitate oso txikia dute batez bestekoa baino. Atzerritarren kasuan, %22 bakarrik bizi da lan-intentsitate oso handiko etxeetan, eta %63,8 espainiar nazionalitateko etxeetan. Nabarmentzekoa da, halaber, emakumeen artean eta pertsona bakarreko etxeetan lan-intentsitate handiko etxeetan dagoen pertsona-tasa handia.
- Gizonen % 14,1 eta emakumeen % 26,1 errenta-kintilik apalenean daude. Alderantziz gertatzen da errenta-kintilik altuenean: gizonen %21,3 daude bertan, baina emakumeen %16,8 bakarrik. Beste ikuspegi batetik, lehen kintilean dauden pertsonen %63 emakumeak dira, eta goiko kintilean dauden pertsonen %57 gizonak dira. Beraz, genero-soldaten aldea mantendu egiten da.
- Nolanahi ere, desberdintasunak are nabarmenagoak dira adinaren ikuspegitik, eta horrek agerian uzten du belaunaldien arteko eten sakona dagoela soldata-mailei dagokienez. Hala, 50 urtetik gorako pertsonen %17,6 baino ez dago errenta txikieneko kintilean (30 urtetik beherako %40,6). Alderantziz gertatzen da errenta-kintilik altuenean: gazteen %5,1 eta adinekoen %22,5 besterik ez daude. Diru-sarrerengatik goiko kintilean, pertsonen %3,5 baino ez da 30 urtetik beherakoa. Desberdintasunak nabarmenak dira nazionalitatearen ikuspegitik ere. Atzerritarren %41 soldata kintilik apalenean daude, eta %4,4 baino ez altuenean. Goiko alokairu-kintilean dauden pertsonen %97 bertakoak dira.
- Diru-sarrerengatik eta etxeko gastuen arteko orekaren ikuspegitik, diru-sarrerak baino gastu handiagoak dituzten hamar etxetik beheratzi diru-pobrezian daude, eta horrek agerian uzten du harreman estua dagoela diru-sarrera txikien eta etxeko gastu guztiei erantzuteko ezintasunaren artean. Diru-sarrerak baino gastu handiagoak dituzten etxeetako pertsonen %8,1 baino ez dago diru-sarrerengatik pobrezia-egoeran.
- Hilabete-amaierara iristeko zailtasunak aztertuz gero, ikusten da ehuneko handienak emakumeak (%11,5), 45 urtetik beherako pertsonak (%11,6) eta, batez ere, atzerriko nazionalitatea dutenak (%31,0) direla, baita pertsona bakarreko (%20,5) eta guraso bakarreko (%15,5) etxeak ere. Diru-sarrera txikiak, pobrezia-egoeran edo/eta bazterketa-egoeran dauden etxeetan ere, hilabete amaieran zailtasun handiarekin iristen direnen proportzioa askoz handiagoa da batez bestekoa baino.
- Aurrezki gabeko etxeetako biztanleriaren ehunekoa antzekoa da gizonak buru dituzten etxeetan eta emakumeak buru dituzten etxeetan (%17,4 eta %17,8), eta nabarmen murrizten da etxe horretan nagusi den pertsonaren adinak gora egin ahala: 65 urtetik gorako pertsonak buru dituzten etxeen %12,5ek bakarrik ez du aurrezki, 45 urtetik beherako pertsonak buru dituzten etxeen %24k baino ez. Aurrezki ez izatea hedatuagoa dago atzerriko nazionalitatea duen pertsona bat buru duten etxeetan (%53,4), aktibo guztiak langabezian dituztenetan (%45,1), guraso bakarreko familietan (%29,7) eta pobrezia-arriskuan, gabezia material eta sozial larriaren eta/edo gizarte-bazterkerian daudenetan; hiru kasuetan, ehunekoak %50etik gorakoak dira.
- Pobrezia larriaren dauden biztanleen kasuan, %74,5 ustekabeko gastu bati aurre egiteko gaitasunik ez duten etxeetan bizi dira, %59,6 urtean gutxienez astebetetz oporretan joan ezin diren etxeetan, %59,5 hondatutako altzarien edo altzari zaharren ordeztu jarri ezin diren etxeetan, eta %51,0 automobila ezin eduki duten etxeetan. Gainera, %45,3 gutxienez bi egunetik behin haragia, oilaskoa edo arraina (edo horien baliokide begetarianoak) jateko aukerarik ez duten etxeetan bizi da, eta %35,2, etxebizitza hilabete hotzetan tenperatura egokian mantentzeko aukerarik ez duten etxeetan.
- Honako hauek dira, hurrenez hurren, pilaketa handiena duten taldeak edo profilak: gabezia material larriaren dauden etxeak (%44,8 bizi dira egoera horretan), bazterketa-egoeran dauden etxeak (%23,8), nazionalitate atzerritarreko pertsonak buru dituzten etxeak (%22,0), alokairuan bizi diren etxeak (%13,4), 14 urtetik beherako pertsonak bizi diren etxeak (%11,6).
- Arrakala digitalak biztanleen %30i baino gehiagori eragiten die, batez ere, 65 urtetik gorako pertsonen (%41,5), atzerriko nazionalitatea duten pertsonen (%30,0), pertsona bakarreko etxeen (%41,3) eta gabezia material larria duten etxeen (%58,9). Nabarmentzekoa da, halaber, errentaren eta eten digitalaren arteko erlazioa: egoera horietan dauden pertsonen portzentajea lehen kintilean %28,9koa zen, eta bosgarrenean %13,2koa. Era berean, pobrezia-egoeran dauden etxeetan %30,0ra iristen da, eta pobrezia-egoeran ez dauden etxeetan %19,7ra.
- Gizonak buru dituzten etxeetan, elkarteetan eta politiketan parte hartzen ez dutenen ehuneko handiagoa da emakumeak buru dituzten etxeetan baino. Gauza bera gertatzen da 45 urtetik beherako pertsonak buru diren etxeetan. Parte ez hartzearen ehuneko —besteak beste, atzerriko nazionalitateko pertsonen hauteskunde-eskubideak eta eskubide politikoak arautzen direlako— bereziki handia da nazionalitate horretako pertsonak buru dituzten etxeetan, baita pobrezia-arriskuan dauden eta bazterketa-egoeran dauden etxeetan ere (horietan, atzerriko nazionalitatea duten pertsonen presentzia oso handia da).

- Nolanahi ere, badirudi errenta dela, nazionalitatearekin batera (eta ematen zaizkion eskubideekin batera), parte-hartze zibiko eta politikoaren faktore nagusietako bat. Parte ez hartzeko tasa lehen kintilean %29,5etik %5,4ra igo da bosgarren kintilean, eta pobrezia-arriskuan dauden biztanleen artean %32,7ra iritsi da; pobrezia-egoeran ez dauden etxeetan, berriz, %12,9ra. Aitzitik, kideren batek jarduera zibikoetan eta jarduera politikoetan parte hartzen duen etxeen ehunekoa lehen errenta hamartarrean %22,3tik bosgarren kintilean %64,9ra igo da, hau da, diru-sarrera handienak dituzten biztanleen %20ra.

1. KAPITULUA

HELBURUAK, EGITURA ETA METODOLOGIA

1. Helburuak, egitura eta metodologia

1.1. Proiektuaren aurrekariak eta helburuak

Txosten honetan, 2022ko urritik 2023ko martxora bitartean egindako Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkestaren (GPGBI) emaitzak aurkezten dira. Gutxi gorabehera hogeita hiru aste irauten du. Eragiketa estatistiko honen laugarren edizioa da hau, Gipuzkoako Foru Aldundiko Gizarte Politikako Departamentuak sustatua, eta jarraipena ematen dio [2012](#), [2014](#) y [2018](#)an egindakoari.

GPGBI abian jarri zen, bere garaian zeuden estatistika-eragiketetan ikusten ziren hutsune eta muga batzuei erantzuteko. Oro har, hauek dira inkestaren helburu nagusiak:

- Gipuzkoan pobrezia-, desberdintasun- eta gizarte-bazterkeriako egoerak neurtzeko eta horien jarraipena egiteko sistema propioa ezartzea. Sistema horren bidez, gure inguruko herrialdeetan errealitate horiek neurtzeko eta haien segimendua egiteko erabiltzen diren adierazle nagusiak lor daitezke aldizka.
- Informazio zehatza eta berezia ematea Gipuzkoako pobrezia-, desberdintasun- eta gizarte-bazterkeriako egoerei buruz, eta egoera horiek hainbat ezaugarri pertsonalen arabera duten eraginari buruz (sexua, adina, lana, jatorria, etab.), baita etxeetako ere.
- Bildutako informaziotik abiatuta eta gure lurraldean pobrezia eta gizarte-bazterketaren arloan lan egiten duten erakunde publiko eta pribatuaren parte-hartzearekin, Gipuzkoan pobrezia eta gizarte-bazterketaren aurkako borrokan garatzen diren politikak hobetzeko gomendioak edo orientazioak planteatzea.

1.2. Txostenaren egitura

Txosten honen edukia laburpen exekutibo batean, hiru kapitulutan eta bi eranskinetan dago antolatuta.

Laburpen exekutiboa azterlan honen hasierako orrialdeetan aurkezten da. 2022ko Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkestaren emaitza nagusiak biltzen ditu, bai eta azken bost urteetako joera nagusiak ere.

Hasierako kapitulu honetan, eragiketaren helburuak eta aurrekariak azaltzen dira eta ezaugarri teknikoak eta inkesta egiteko erabilitako metodologia zehazten dira.

Bigarren kapituluan, ikuspegi orokor bat ematen da, Gipuzkoako diru-pobrezia, gabezia materiala, gizarte-bazterketa eta desberdintasun-egoeren eraginari buruzkoa, egoera horiek neurtzeko erabiltzen diren adierazle nagusietatik abiatuta. Era berean, identifikatutako magnitude nagusien bilakaera, pobrezia eta bazterkeriak gizarte-talde desberdinetan duten eragin desberdina eta Europako beste herrialde batzuetako egoerekin duten konparazioa aztertzen dira.

Hirugarren kapituluan, gipuzkoar guztien bizi-baldintzak aztertzen dira, alderdi hauei dagokienez: hezkuntza, osasun-egoera eta mendekotasuna, langabezia-, enplegu- eta lan-baldintzak, familien gastu- eta zorpetze-mailak, pobrezia pertzepzio subjektiboa, etxebizitza eskuratzeko modua eta egoera, gizarte-harremanak eta parte-hartzea. Kapitulu honetan, oinarritzko aldagai soziodemografiko batzuen arabera Gipuzkoako biztanleen artean dauden desberdintasunak azpimarratzen dira, baita pobrezia eta gizarte-bazterketaren arloan dauden pertsonen eta etxeen kokapena ere.

Azkenik, bi eranskin gehitu dira. I. eranskinean sistematikoki aurkezten dira txosten honetan pobrezia, gizarte-bazterketa eta desberdintasuna neurtzeko erabili diren adierazle nagusiek lortutako emaitzak. Azkenik, II. eranskinean Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkestaren 2022. edizioari dagokion galdetegia gehitu da.

1.3. Eragiketaren oinarritzko ezaugarriak

Atal honetan, 2022. urteko Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkestaren ezaugarri tekniko eta metodologiko nagusiak azaltzen dira.

1.3.1. Laginaren diseinua

Gipuzkoako Pobreziari eta Gizarte Bazterkeriari buruzko Inkestan erabilitako lagina Eustaten Euskal Erakundeak diseinatu zuen, Zainketa eta Gizarte Politika Sailak eskatuta, 2023ko irailean.

Laginaren esparrua

Lagina aukeratzeko erabilitako esparrua Gipuzkoan okupatutako familia-etxebizitzek osatzen dute. Etxebizitzen Direktorioaren azken bertsiotik aurrera, gutxienez pertsona bat eta 16 baino gutxiago bizi diren familia-etxebizitzak aukeratu dira. Etxebizitza bakoitzari tipologia bat esleitu zitzaion 2020/12/31ko ebakiduraren gainean egindako Sekzioen Analsiaren arabera.

Lagin-diseinua

Lagin bifasikoa da, estratifikatua lehenengo etapan eta lagin tamaina finkoarekin bigarrean: 8 orokorrean eta 14 Donostian eta Donostialdean.

Lagina Eustaten Gipuzkoako eskualdeetan egin da, eta orekatu egin da sexuaren, adinaren, nazionalitatearen, familia-tamainaren eta etxebizitzan bizi den pertsona-kopuruaren arabera (Gizarte Segurantzako afiliatuen hurbilketa dela eta).

Lagin-unitatea

Inkesta unitatea familia etxebizitza izan da, eta erreferentziako populazio oinarri gisa lagina lortu den unean eguneratuena zegoen populazioaren erregistro administratiboa erabili da.

Laginaren tamaina

Lagina 1.508 familia-etxebizitzaz osatu da. Laginaren titular diren etxebizitza bakoitzeko ordezkoko bat eta bi erreserba aurkeztu dira.

Lehen etapa: sekzioen lagina

Lehen etapan, Gipuzkoako 545 errolda-sailen zozketa estratifikatua egin da.

▪ Estratifikazioa:

Lehenengo etapako lagin-unitateak bi aldagai hauen arabera estatifikatu dira:

- Eskualdeak: hiru talde egin dira. Lehenengoa, Bidasoa Beherea, Debarrena eta Debagoiena; bigarrena, Donostialdea (kapitalik gabe) eta Donostia; eta hirugarrena, Goierri, Tolosaldea eta Urola Kosta.
- Tipologiak: osagai nagusien azterketa egin ondoren, Gipuzkoako atalak 9 tipologiatan sailkatu dira, estratifikazioari dagokionez.

▪ Finkapena:

Etxebizitzen zozketa eskualdeko eta tipologiako etxebizitza kopuruaren banaketa proportzionalaren arabera egin da.

▪ Zozketa:

Banaketa teorikoa lortu ondoren, errolda-sailen zozketa modu probabilitikoan eta proportzionalan egin da, sekzioen tamainarekiko, etxebizitza-kopuruaren arabera neurtuta.

- Oreka:

Etxebizitza-lagina Kuboaren Metodoa erabiliz hautatu da. Metodo horrek, oreka-aldagai batzuetatik abiatuta eta diseinuan sartzeko aukerak kontuan hartuta, lagineko jatorrizko populazioaren proportzioei eusten die. Aldagai hauek orekatu dira laginean:

- Gizabanakoak: eskualde bakoitzeko indibiduo-kopurua.
- Sexua: gizon eta emakumeen kopurua.
- Adina: 34 urte baino gutxiago, 35-44 urte, 45-54 urte, 55-64 urte eta 65 urte baino gehiago dituzten pertsonen kopurua.
- Nazionalitatea: estatuko eta atzerriko banakoen kopurua.
- Familiaren tamaina: bizilagun 1, 2 bizilagun, 3-4 bizilagun edo 5 bizilagun baino gehiago dituzten etxebizitzaren kopurua.
- Okupatuak: 0,1, 2 pertsona edo gehiagoko etxebizitza kopurua.

Bigarren etapa: etxebizitzaren lagina

Bigarren etapan, irizpide hauen arabera hautatu dira lagineko etxebizitzak:

- Finkapena:

Laginaren lehenengo etapan hautatutako atal bakoitzerako 8 edo 14 etxebizitza aukeratu dira, sekzio-motaren arabera.

- Zozketa:

Etxebizitzaren hautaketa ausazko zozketa sinplearen bidez egin da, atal bakoitzaren barruan.

- Oreka:

Bigarren etapa honetan, etxebizitza-lagina berriz hautatu da Kuboaren metodoa erabiliz, eta lagina lehen etapako aldagai beretan orekatu da, esparru osoaren gainean amaierako lagin orekatua ziurtatuz.

Koadroa. Atalak eta lagin-etxebizitzak eskualdeka banatzea. 2022

	Lagin-esparrua		Lagina	
	Atalak	Etxebizitzak	Atalak	Etxebizitzak
Bidasoa Beherea	54	31.957	19	152
Debabarrena	44	23.334	16	128
Debagoiena	46	96.026	16	128
Donostialdea (hiribururik gabe)	107	60.039	25	350
Donostia	144	78.764	25	350
Goierri	54	27.685	16	128
Tolosaldea	47	19.920	16	128
Urola Kosta	49	29.583	18	144
Guztira	545	297.371	151	1.508

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

Ordezkapena

Azken lagina, etxebizitza titularrek osatua, ordezeko bat eta etxebizitza horietako bakoitzerako bi erreserba hautatuz egin da. Bai ordezekoak bai erreserbako etxebizitzak lehenengo etapan hautatutako errolda-sail bakoitzaren barruan atera dira, familia-tamainaren eta etxebizitzaren bizi diren pertsonen kopuruaren arteko oreka-aldagaiekiko hurbiltasun-irizpide baten arabera.

Lagin-errorea

Ausazko laginketa bakunaren kasuan % 95eko konfiantza-tarteetarako eta bariantza maximorako ($P = Q$), laginketa-errorea $\pm\%$ 2,52 da lagin osorako.

1.3.2. Landa-lana

Landa-lana DEPHIMATICA, S.L.k garatu du. Aurtengo inkestari buruzko informazio-bilketa 2022ko urriaren 17an hasi zen, eta 2023ko martxoaren 3an bukatu. Landa-lana hogeitaz astekoa da, gutxi gorabehera.

Landa-taldea honako hauek osatu dute: lanaren arduradun bat, landa-lanaren koordinatzailea eta 16 inkestatzaile.

Inkestak balioztatzeko, kontrol hauek egin ziren:

- Landa-lanaren arduradunek betetako galdetegi guztiak ikuskatzea. Hemen sartu ziren logika- eta koherentzia-kontrolak, akatsen detekzioa, kontraesanak eta informazio-faltak, eta alderdi horiek, hala badagokio, informazioa jaso zuten pertsonekin alderatu ziren.
- Telefono kontrolak. 498 etxebizitza ikuskatu ziren, galdetutako etxebizitza guztien %33.
- Kontrol presentzialak. 241 etxebizitza ikuskatu ziren, galdetutako etxebizitza guztien %16.
- Grabatu ondoren datuen koherentzia baliozkotzeko kontrol informatikoak.

Guztira, 1.509 familia-etxebizitza elkarrizketatu dira; horietatik %52,9 (799) etxebizitza titularren laginean zeuden, %23,5 ordezko etxebizitzetan (356) eta %23,5 erreserbako lagin-etxebizitzetan. Etxebizitza titularren lagin osoaren %36,7 izan zen ezezkoen tasa —hau da, inkesta egiteari uko egin zioten etxeen proportzioa—. Tasa hori 2018ko urtean lortutakoa baino nabarmen handiagoa da, tasa %27,5ekoa izan baitzen.

1.3.3. Galdetegia

Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkestaren azken edizioan erabilitako galdetegiak guztira 124⁸ galdera ditu, 11 gaikako modulutan banatuta. Era berean, galdera-sorta ondo bereizitako bi multzotan antolatzen da. Lehenengoan, analisi-unitatea etxea osatzen duten pertsonak dira, eta, beraz, galdera bakoitza kide guztiei zuzentzen zaie. Etxeak, oro har, bigarren multzoko azterketa-unitatea osatzen du, eta, beraz, galderak bakarrak dira. Dokumentu honen I. eranskinean, 2022ko Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkestaren galdetegia jaso da.

2022an erabilitako galdetegiak aldaketa batzuk izan ditu 2018ko azken edizioan langilearekin alderatuta. Galdera-sortak pobrezia eta gizarte-bazterketaren alderdi anitzeko ikuspegia izaten jarraitzen du. Etxetako eta horiek osatzen dituzten pertsonen alderdi ekonomikoei eta materialei buruzko ohiko galderez gain, beste batzuk gizarte-bazterketaren eragina neurtzeko dira, hezkuntzarekin, osasunarekin, gizarte-harremanekin edo parte-hartze politiko eta sozialarekin lotutako alderdiak ere kontuan hartuta.

Hala ere, zenbait erreferentzia-estatistikatan erabili ohi diren adierazleen neurketan gertatu diren aldaketa metodologikoak direla eta, aldaketa horiek ere sartu dira galdera-sorta honetan. Batez ere, aldaketa horiek galdera batzuk aldatzeari eta galdera horiek homogeneizatzeko berriak sartzeari dagozkio.

Hona hemen galdetegiko gaikako moduluen eta galderen zerrenda eta aurreko inkestan egindako aldaketa nagusiak:

- A. Etxearen eta bere kideen ezaugarri soziodemografikoak: P1etik P15era bitarteko galderak.
- B. Hezkuntza maila, ikasketak, ama-hizkuntza eta hizkuntzen ikaskuntza: P16-tik P20-ra bitarteko galderak. Hezkuntza mailaren gaineko kategoria batzuk aldatu dira, FOESSA metodologia berriarekin homogeneizatzeko.
- C. Osasuna eta autonomia: P21etik P37rako galderak. Modulu honetan, ezgaitasunari buruzko bi galdera egokitu dira (P25 eta P26), eta beste galdera bat sartu da egoiztatutako edo erakundeetako arretari buruz (P36), FOESSA metodologia berrira egokitzeko. Gainera, 16 urteko edo gehiagoko pertsonen ariketa fisikoa edo jarduera fisikoa egiten duten pertsonen adina zehaztu da (P37), Osasun Inkestaren eta Bizi Baldintzei buruzko Inkestaren adibideari jarraiki.
- D. Jarduera, enplegua eta prestakuntza: P38tik P54ra bitarteko galderak. Modulu honetan beste hiru galdera sartu dira enplegua bilatzeari buruz, kategoria berrietara egokitzeko, FOESSA metodologiaren arabera (P49, P50 eta P51).
- E. Etxeko dirusarrera ekonomikoak: P55-P68 galderak. Modulu honetan, Bizitzeko Gutxieneko Diru-sarrera (P64) jasotzen duten pertsonen buruzko galdera berri bat sartu da.

⁸ Galdetegia 125. galderara arte zenbakitu den arren, formularioak, adiera hertsian, 124 galdera ditu. Izan ere, 2012ko galdera-sortaren zenbakiari eutsi zaio erreferentzia gisa, ahal izan den guztietan.

- F. Oinarrizko beharrak, gizarte eta aisia jarduerak eta ondasun iraunkorrak: P69-P70 galderak. Modulu berri hori AROPE: pribatazio material eta sozial larriaren tasa adierazle berria kalkulatzeko metodologiaren aldaketari dagokio.
- G. Etxeko gastuak eta egoera ekonomikoa: P71-etik P90-ra bitarteko galderak. Modulu honetako aldaketa nagusiak Eurostaten gizarte-gabeziari eta materialari buruzko adierazlean Europa 2030 helburuen esparruan egindako aldaketei dagozkie, bai eta Bizi Baldintzei buruzko Inkestako adierazleekin eta Pobreziaren eta Gizarte Desberdintasunen Inkestan ezarritako ustekabeko gastuen atalasearekin homologatzeari ere.
- H. Etxebizitza nagusiaren ezaugarriak: P91etik P102rako galderak. Modulu honetan hiru galdera berri gehitu dira, FOESSAren adierazlea kalkulatzeko beharrezkoak direnak. Halaber, beste galdera bat sartu da eten digitalaren adierazlea kalkulatzeko.
- I. Harreman sozialak eta gizartean eta politikan parte-hartzea: P103 galderatik P108 galderara.
- J. Pobreziaren aurkako politikak: P109 galderetatik P114 galderetara. Kategorietako bat egokitzea Bizitzeko Gutxieneko Diru-sarrera aipatzeko.
- K. Energiaren erabilera etxean: P115etik P125erako galderak.

Erabilitako galdetegia, gainera, bi zatitan bana daiteke: bata etxeko kide bakoitzari zuzendutako galderekin eta bestea etxeari buruzko galderekin. Lehenbizikoak A-tik F-ra bitarteko moduluak hartzen ditu (P1etik P70era bitarteko galderak), eta bigarrenak, berriz, gainerako moduluak (P71tik P125era bitarteko galderak).

2018koarekin alderatuta, egungo galdetegiak berrikuntza nagusi bat du: oinarrizko beharrei, gizarte- eta aisia-jarduerari eta ondasun iraunkorrei buruzko galderen gaikako modulu bat sartzea. Era berean, aurreko edizioko gizartearen partaidetzari eta boluntariotzari buruzko gaikako modulua kendu da.

Oro har, aipatu behar da Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkestaren galdetegia prestatzean eta diseinatzean estatistika-eragiketa hauei dagozkien galdera-sortak hartu direla erreferentziatzat:

- Pobreziari eta Gizarte Desberdintasunei buruzko Inkesta, Eusko Jaurlaritzako Enplegu eta Gizarte Politika Saileko Estatistika Organo Espezifikoa egina.
- Estatistika Institutu Nazionalak egindako Bizi Baldintzei buruzko Inkesta.
- Gizarteratzeari eta Gizarte Beharrei buruzko inkesta, FOESSA fundazioak egina.

1.3.4. Emaizten zehazpena

Emaiztak Eustatek zehaztu ditu Ranking Ratioa kalibratzeko metodoaren bidez. Ranking horrek banakoen zein etxebizitzaren zifrak batera doitzen ditu. Doikuntza-aldagai hauek erabili dira: sexua, adina eta nazionalitatea, aldagai indibidualei dagokienez; eta familia-tamaina, aldagai familiarrentzat. INSEEk egindako CALMAR (*calage sur marges*) programarekin egin zen doikuntza.

2. KAPITULUA

POBREZIA-, DESBERDINTASUN- ETA GIZARTE-
BAZTERKERIAKO EGOERAK GIPUZKOAN

2. Pobrezia- eta desberdintasun-egoerak eta gizarte-bazterketa Gipuzkoan

2.1. Pobreziaren, desberdintasunaren eta gizarte-bazterketaren irismena: egungo egoera eta arrisku-profilak

2.1.1. Adierazle nagusiak

Lehen atal honetan, diru-pobrezia, gabezia materiala eta gizarte-bazterkeria neurtzeko inkesta honetan erabiltzen diren adierazle nagusien emaitzak aurkezten dira. Egoera horiek gure lurraldean 2022an izango duten hedaduraren ikuspegi orokorra ematea da helburua. Atariko deskribapen hori osatzeko, ondorengo epigrafeak aztertu dira: pobrezia- eta bazterketa-arrisku handiena duten taldeak, aztertutako adierazleetan azken urteetan ikusitako joera nagusiak eta gure lurraldeak beste eremu geografiko batzuekiko duen egoera erlatiboa (Euskadi, Espainia edo EB 27).

Aldez aurretik esan behar da GPGBIk 2022rako eskaintzen dituen datuak honako baldintza hauek betetzen dituen testuinguru jakin batean kokatzen direla:

- 2020an hasitako Covid-19 pandemiaren ondoren osasuna, ekonomia eta gizartea suspertzea, BPGa eta enpleguaren igoerarekin batera (2018tik 2022ra bitartean, BPGa %10 hazi da Gipuzkoan, euro arruntetan, eta okupatutako pertsonen kopurua %3,3).
- Ukrainako gerraren eta horren ondoriozko krisi geopolitikoaren eragina munduko ekonomian.
- Inflazioaren igoera, prezioen igoera eta oinarritzko zerbitzuak eskuratzeko kostu handiagoa.
- Halaber, a priori, 2018tik 2022ra bitartean izan diren aldaketa batzuk azaltzeko faktore gisa, aipatu behar da gizarte- eta lan-politiken orientazioa aldatu egin dela denboraldi horretan, bereziki COVIDaren pandemiaren ondoren.

Testuinguru horretan, Inkestak 2022rako ematen dituen datu nagusiak, pobrezia-egoerei dagokienez, hauek dira (ikus 1 taula).

- Gipuzkoako biztanleriaren %14,4 (102.360 pertsona) pobrezia-arriskuan dago, hau da, batez besteko errenta baliokidearen %60tik beherako diru-sarrerak jasotzen dituzten etxeetan bizi dira. Etxeen ehuneko portzentajea %14,6koa da, ia 44.000 etxebizitza.
- Biztanleriaren %5,9 —hau da, pobrezia-arriskuan dauden pertsonen %41 inguru— pobrezia larrian dago, errenta ertain baliokidearen %40tik beherako diru-sarrerekin. 42.214 pertsona dira, 2018an baino bost mila gehiago. Familiei dagokienez, Gipuzkoako etxeen % 5 dira (hamabost mila etxe baino gehixeago) ⁹.

⁹ Tasa hori bat dator, funtsean, azken hilabeteetan Gipuzkoarako informazioa eskaintzen duten antzeko beste eragiketa batzuekin. Eusko Jurlaritzako Berdintasun, Justizia eta Gizarte Politika Saileko Estadistika Organoak egiten duen Pobreziari eta Gizarte Desberdintasunei buruzko Inkestaren arabera, pobrezia-arriskuaren edo diru-sarrera txikien tasa %14,3ra igo da Gipuzkoan 2022an, eta pobrezia larriarena %4,7ra. Bestalde, INEren etxe-etako errenta banaketaren atlasak (2021erako datuak ditu) adierazten du Gipuzkoako biztanleen %7,4 kontsumo-unitate bakoitzeko 7.500 eurotik beherako diru-sarrerak dituzten etxeetan bizi dela. Kopuru hori Gipuzkoako pobrezia larriaren atalasetik oso gertu dago. Atlas horren arabera, errenta ertain baliokidea 1.837 eurokoa da Gipuzkoan 2021ean, inkesta honek identifikatutako balioa baino handixeagoa, eta metodologia desberdina du Gipuzkoan 2022an. Nolanahi ere, desberdintasunak txikiak dira.

1. taula. Pobreziaren, gizarte-bazterketaren eta desberdintasunaren adierazle nagusiak. Gipuzkoa 2022
(Tasa eta eraginpeko pertsona eta etxeen kopurua)

		Pertsonak		Etxeak	
		Tasa (% biztanleria osoa)	Eraginpeko pertsonen kopurua	Tasa (% etxeak guztira)	Eraginpeko etxeen kopurua
EU-SILC adierazleak	Pobrezia-arriskua edo diru-sarrera txikiak (% 60 batez besteko)	% 14,4	102.360	% 14,6	43.944
	Pobrezia larria (%40 batez besteko)	% 5,9	42.214	% 5,0	2007_15
	Gabezia material eta sozial larria	% 2,5	17.862	% 2,0	6.135
	Laneko intentsitate txikia	% 5,4	26.276	% 4,9	8.818
	Pobrezia eta bazterketa (AROPE)	% 15,9	113.245	% 15,9	8.048
	Biztanleria okupatuaren pobrezia-arriskua**	% 7,0	20.350	--	--
	Pobrezia-arriskua edo diru-sarrera txikiak transferentzia sozialen aurretik*	% 17,9	127.356	% 18,5	55.794
	Pobrezia larria transferentzia sozialen aurretik*	% 9,0	64.023	% 8,6	25.890
FOESSA adierazleak	Erabateko integrazioa	% 59,0	419.939	% 59,2	178.856
	Integrazio eskasa	% 24,9	176.928	% 27,1	81.927
	Bazterketa ertaina	% 6,4	45.653	% 5,3	993
	Bazterketa larria	% 9,7	68.925	% 8,3	25.101
	Guztira	% 100,0	711.445	% 100,0	301.877
Desberdintasun-adierazleak	Gini koefizientea	23:04		--	
	S80/S20	3,52		--	
Diru-sarreraren adierazleak (euro/hil)	Errenta ertain baliokidea	1.666,67		--	
	Pobrezia-arriskuaren edo diru-sarrera txikiaren atalasea	1.000,00		--	
	Pobrezia larriaren atalasea	666,667		--	

* Pentsioak ez dira gizarte transferentziatzat hartzen.

** Azken urtean 7 hilabetez edo gehiagoz lanean egon dela adierazten duen 18 eta 64 urte bitarteko populazioaren proportzioa.

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

Aipatu berri diren adierazleak errazago interpreta daitezke, baldin eta kontuan hartzen bada zein den Gipuzkoako biztanleen 2022ko errenta ertain baliokidea. Izan ere, metodologiaren atalean azaltzen den bezala, bai pobrezia larriaren atalasea, bai pobrezia-arriskuaren atalasea tarteko diru-sarrera baliokide horren arabera ezartzen dira.

Hurrengo taulan ikusten denez, pertsona batek osatutako etxe baten errenta ertain baliokidea 1.667 eurokoa da 2022an; beraz, pobrezia-arriskuaren atalasea mila eurokoa da, eta pobrezia larriarena, berriz, 667 eurokoa¹⁰. Gainerako familia-osaeratarako pobrezia-atalaseak kalkulatzeko, dagozkien baliokidetasun-eskalak hartzen dira kontuan (ikus metodologia-atala); hala, bi helduk eta bi adingabek osatutako familia baten kasuan, pobrezia-arriskuaren eta pobrezia larriaren atalaseak 2.100 eta 1.400 eurokoak izango lirateke, hurrenez hurren.

2. taula. Diru-sarrera txikien eta pobrezia larriaren atalaseak (eurotan hilean), Eurostat metodoaren arabera. Gipuzkoa 2022

	Erreferentzia Errenta ertaina	Pobrezia-arriskua edo diru-sarrera txikiak ("ertaina", %60)	Pobrezia larria ("ertaina", %40)
pertsona bat	1.667	1.000	667
2 pertsona	2.500	1.500	1.000
3 pertsona	3.000	1.800	1.200
4 pertsona	3.500	2.100	1.400
5 pertsona	4.000	2.400	1.600

Oharra: kalkuluak egiteko, kontuan hartu dira, bigarren kasuan, bi pertsona helduk osatutako etxea eta, hurrengoetan, bi pertsona helduk eta 14 urtetik behekoek osatutako etxeak.

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

1 taulan jasotako adierazleetara itzuliz, gabezia material eta sozial larriak, gaur egun EUROSTATEk definitzen duen bezala, biztanleen %2,5i (ia 18.000 pertsona) eta etxeen %2ri (sei mila etxe inguru lurralde osoan) eragiten die.

Gabezia material eta sozial larriaren tasa kalkulatzeko, familien ongizate materialarekin zerikusia duten hamahiru item edo adierazleetatik gutxienez zazpi ez dituzten pertsonen edo etxeen ehunekoa hartzen da kontuan. Gabezia materialaren eta sozialaren adierazlea kalkulatzeko kontuan hartu diren hamahiru adierazleetatik, Gipuzkoan nagusitasun handiena duena 900 euroko ustekabeko gastuari aurre egiteko ezintasunari dagokiona da: egoera horrek Gipuzkoako biztanleen %31,2ri eragiten dio. Horren ondoren, urtean oporretako astebete hartzeko

¹⁰ GPGBIk Gipuzkoarako ematen duen errenta mediana baliokidea GPGBIk urte eta lurralde bererako adierazten duenaren oso antzekoa da. Zehazki, GIEEPk 1.709,5 euroko errenta ertain baliokidea adierazten du Gipuzkoarako 2022an, GEPK eskaintzen duena baino %2,7 handiagoa.

ezintasuna dago (biztanleen %14,3), eta etxebizitzako altzari hondatu edo zaharrak ordezkatzeko ezintasuna (%13,8). Beste muturrean, biztanleriaren ehuneko txikiago bati eragiten dioten adierazleak hauek dira: Interneteko konexioa izateko ezintasuna (biztanleen %0,4), eguneroko jardueretarako egoera onean dauden bi zapata-pare ez izatea (%1,2), hondatutako arropak ezin ordeztea bigarren eskukoak ez diren arropa berrieekin, eta astero-astero norberarentzako diru-kopuru txiki bat gastatzerik ez izatea (Gipuzkoako biztanleen %1,6).

3. taula. Egoera desberdinek eragindako biztanleriaren ehunekoa, gabezia material eta sozial larriaren adierazlearen arabera. Gipuzkoa 2022

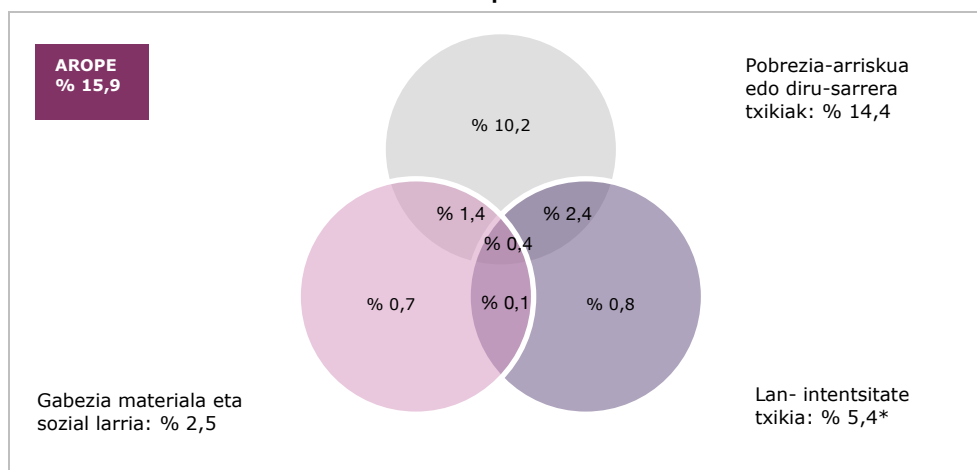
	Tasa (%)	Zk. pertsonak
Ez du gaitasunik ustekabeko gastuei aurre egiteko (900 €)	% 31,2	222.078
Ezin da oporrik hartu urtean astebetez gutxienez.	% 14,3	08
Ezin ditu aldatu hondatuta edo zahartuta dauden etxebizitzako altzariak	% 13,8	98.375
Ezin du autorik izan	% 10,1	71.720
Atzerapenak izan ditu etxebizitza nagusiarekin lotutako gastuen ordainketan edo epeakako erosketetan	% 5,8	41.248
Ezin da etxebizitza tenperatura egokian mantendu	% 5,8	40.960
Ezin da haragia, oilaskoa edo arraina jan (edo horren baliokide begetarianoa) bi egunean behin gutxienez.	% 3,8	27.330
Ezin du aldizka aisialdiko jardueretan parte hartu, hala nola kiroltan, zineman, kontzertuetan eta abarretan.	% 3,4	24.235
Ezin da lagunekin eta/edo familiakoekin bildu hilean behin jateko edo zerbait hartzeko	% 2,6	18.662
Ezin ditu hondatutako arropak bigarren eskukoak ez diren arropa berrieekin ordezkatu.	% 1,6	11:00
Astean ezin duzu diru pixka bat gastatu norberarentzat	% 1,6	11.553
Ez ditu bi zapata pare egoki eguneroko jardueretarako.	% 1,2	8.332
Ez du Interneteko konexiorik	% 0,4	2.548
+ Gabezia material eta sozial larria (13 itemetatik 7 gutxienez)	% 2,5	17.862

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

Pobreziarekin lotutako adierazle nagusien azterketa amaitzeko, aipatzekoa da 18 eta 64 urte bitarteko biztanleria okupatuaren %7,0 pobrezia-arriskuan dauden etxeetan bizi dela.

Azkenik, prestazioen aurreko pobrezia larriaren tasa —hau da, familien diru-sarrerak (soldatak, altzariak edo higiezinak) eta kotizaziopeko prestazioak) kontuan hartuko balira lortuko litzatekeen pobrezia larriaren tasa —%9,0koa da biztanleria osoan. Geroago ikusiko dugunez, tasa hori %5,9raino murrizten da, laguntza ekonomikoen edo kotizazio gabeko prestazioen eraginez. Bestalde, prestazioen aurreko pobrezia-arriskuaren tasa biztanleen %17,9ra iristen da, eta %14,4ra jaisten da gizarte-transferentzien ondorioz, geroago azalduko dugun moduan.

1 Grafikoa. Pobreziaren eta/edo gizarte-bazterketaren arrisku-tasa (AROE), osagaien arabera. Gipuzkoa 2022

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

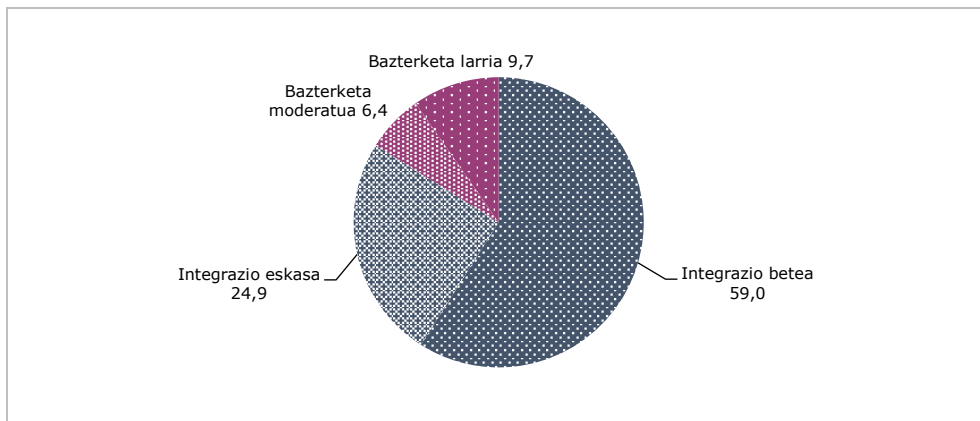
*Laneko intentsitate baxuaren adierazlea kalkulatzeko, 0tik 64 urtera bitarteko biztanleak hartzen dira kontuan (%5,4). Biztanleria osoarentzat kalkulatzeko, haren emaitza % 3,7koa izango litzateke, Venn-en diagraman ikus daitekeen bezala; haren balioek biztanleria osoari egiten diote erreferentzia, adina edozein dela ere.

Pobrezia-arriskuaren edo diru-sarrera txikian, gabezia material eta sozial larriaren eta lan-intentsitate baxuaren adierazleak batera hartuta, Gipuzkoako biztanleriaren %15,9 pobrezia-egoeran eta/edo gizarte-bazterketako egoeran dago (ARPE tasa). Talde horren barruan, bi heren — hau da, biztanleen %10,2 — pobrezia-arriskuan baino ez daude —lan-intentsitate handirik gabe eta gabezia material larriarik gabe—. Biztanleen %0,4 bakarrik bizi da hiru egoeren eraginpeko etxeetan. Biztanleen %5,4 lan-intentsitate txikiko etxeetan bizi da, eta %2,5, esan bezala, gabezia material larriko etxeetan.

Pobrezia adierazleez gain, gizarte-bazterkeriarekin eta Gipuzkoako desberdintasunaren neurketarekin lotutako adierazle nagusiak ere jasotzen ditu.

Gizarte-bazterkeriako egoerei dagokienez, FOESSA Fundazioaren metodologia 2022ko Gipuzkoako errealitatean aplikatzeak agerian uzten du biztanleriaren %59,0 —419.000 pertsona baino gehiago— integrazio-egoera betean dagoela, inolako arazorik gabe gizarte-bazterkeriako egoerak definitzen dituzten eremuetan —diru-sarrerak, enplegua, etxebizitza, hezkuntza, gizarte-harremanak, etab.—. Bestalde, biztanleen %24,9 integrazio eskaseko egoeran legoke eta %16,1 bazterketa-egoeran: horietatik %9,7 —ia 69.000 pertsona— bazterketa-egoera larrian, eta %6,4 bazterketa-egoera moderatuan.

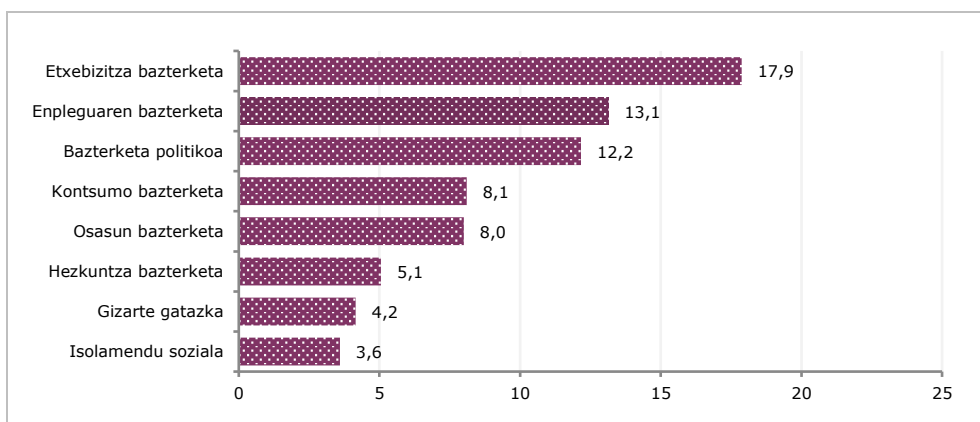
**2 grafikoa. Biztanleriaren banaketa, gizarte-bazterketaren mailaren arabera (%).
Gipuzkoa 2022**

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

Hurrengo grafikoan, bazterkeria neurtzeko inkestaren oinarri den eredia osatzen duten dimentsio bakoitzean gabezi-egoeraren bat duten pertsonen proportzioa jaso da. Biztanleriaren ehuneko handiagoari eragiten dion dimentsioa etxebizitzarena da (biztanleriaren %17,9), ondoren enpleguaren bazterketa (%13,1) eta politikaren dimentsioko bazterketa (%12,2).

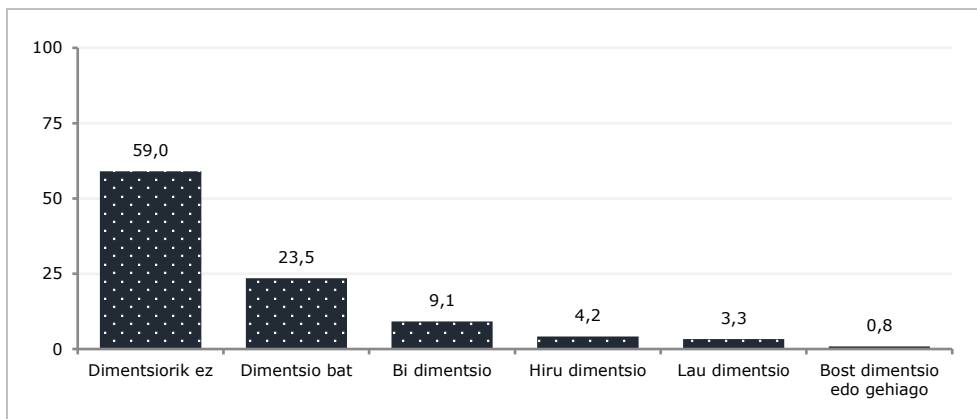
3 grafikoa. Gizarte-bazterketaren dimentsio desberdinen eraginpean dauden biztanleen ehunekoa. Gipuzkoa 2022

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

Aipatu behar da, halaber, aurreko dimentsio kaltetuen kopurua kontuan hartuz gero, gipuzkoarren %59k ez duela arazorik izan aztertutako esparru bakar batean ere, hau da, gizarteratze osoko egoeretan. Biztanleriaren %23,5ek arazoak ditu dimentsio bakar batean eta %9,1ek bitan. Bestalde, biztanleen %8,4k arazoak ditu hiru dimentsiotan edo gehiagotan.

4 grafikoa. Biztanleria osoaren banaketa, ukitutako bazterketaren dimentsio-kopuruaren arabera. Gipuzkoa 2022

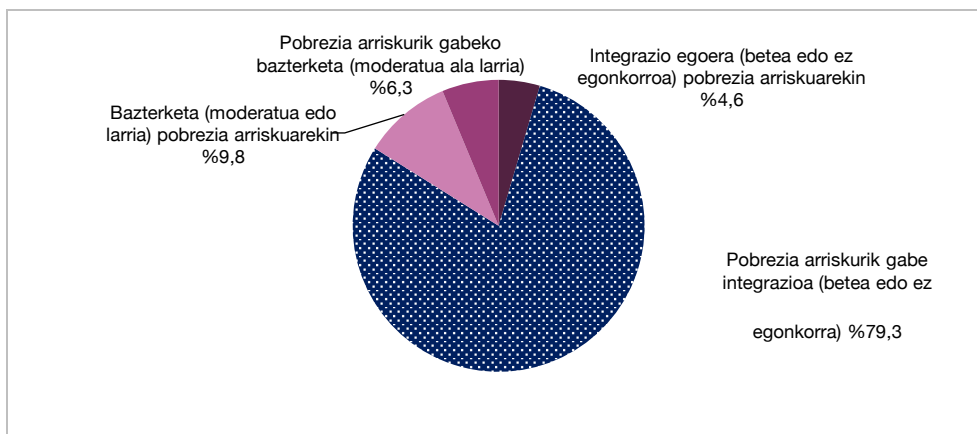

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

Sarritan eskutik joan arren, pobrezia eta bazterketa fenomeno desberdinak dira, eta posible da, bakoitza definitzeko modua dela eta, pertsona edo familia batzuk egoera horietako baten eraginpean egotea, baina ez besteak. Alde horretatik, hurrengo grafikoak gipuzkoarren banaketa jasotzen du, pobrezia-egoeran dauden ala ez eta gizarteaz bazterturik dauden edo ez kontuan hartuta.

Hala, ikusten da Gipuzkoako biztanleriaren gehiengoa –ia %80¹¹– integrazio-egoeran dagoela, osorik edo prekarioan, eta ez duela pobrezia-arriskurik. Biztanleen %10 inguru, ordea, kontrako egoeran legoke, eta, aldi berean, pobrezia eta bazterkeria arriskuan legoke. % 6,3 bazterketa-egoeran legoke, baina ez pobrezia ekonomikoan, eta % 4,6 integrazio-egoera moderatuan edo ezegonkorrean eta hala ere, pobrezia-arriskuan (hau da, batez besteko errentaren % 60tik beherako diru-sarrerak).

5 grafikoa. Biztanleria osoaren banaketa, pobrezia-arriskuko eta integrazio-/bazterketa-arriskuko egoeren arteko erlazioaren arabera. Gipuzkoa 2022

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

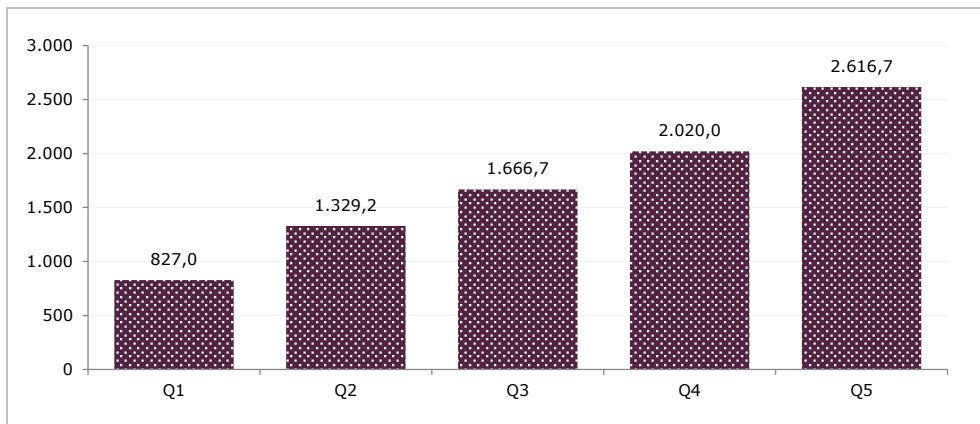
¹¹ Talde horren tamaina, oro har, bat dator PGDIk Euskadi osorako 2022an identifikatzen duen ongizate osoko edo ia osoko biztanleriarekin (biztanleen %75,3).

Azkenik, 1. taularen ren emaitzak Gipuzkoako diru-sarreraren desberdintasuna neurtzeko adierazle nagusiei buruzkoak dira¹². Horretarako, oinarritzko bi adierazle erabiltzen dira:

- alde batetik, Giniren koefizientea, 2022an Gipuzkoan 23an kokatua¹³. Aurrerago adierazten den bezala, balio oso txikia da, bai ikuspegi ebolutibotik, bai ikuspegi konparatutik¹⁴.
- desberdintasun-egoerak neurtzeko kontuan hartu den bigarren adierazlea 20/80 ratioa da; ratio horrek biztanleriaren %20 pobreenaren diru-sarreraren eta diru-sarrera handienak dituztenen %20ko diru-sarreraren arteko erlazioa neurtzen du. 2022an, ratioa 3,52koa da: Diru-sarrera handienak dituen biztanleriaren %20k errenta txikienak dituen biztanleriaren %20k baino 3,5 aldiz diru-sarrera handiagoak jasotzen ditu.

Erlazio hori argiago ikusten da kontuan hartzen bada diru-sarreraren bosturteko bakoitzaren batez besteko diru-sarrera baliokidea zein diren¹⁵. Ondoko grafikoan ikusten denez, lehen kintilearen errenta ertain baliokidea 827 eurokoa da, eta bosgarrenarena 2.617 eurokoa. Hirugarren kintilak —banaketaren erdian dagoena— 1.667 euroko diru-sarrera ertaina du hilean, hau da, biztanleria osoaren diru-sarreraren batez bestekoa.

6 grafikoa. Errenta ertain baliokidea errenta kintilen arabera. Gipuzkoa 2022

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

2.1.2. Pobrezia eta bazterketa jasateko arrisku handiena duten taldeak

Gipuzkoako pobrezia-, bazterketa- eta desberdintasun-egoeren hedapenari buruzko datu nagusiak adierazi ondoren, egoera horien hedadurari dagokionez talde soziodemografikoen artean dauden aldeak aztertuko ditugu. Lehenik eta behin, diru-pobrezia-ekin lotutako adierazleak aztertzen dira, eta, ondoren, gizarteratze-egoerekin lotutakoak.

Emaitzak profil soziodemografikoen arabera bereizteko, aldagai hauek hartu dira kontuan, besteak beste: sexua, adina, nazionalitatea, jaioterria, familia-mota edo lan-merkatuarekin duen lotura.

¹² Garrantzitsua da adieraztea inkesta honetako adierazleek diru-sarreraren arteko desberdintasuna neurtzen dutela, baina ez aberastasun- edo on-dare-desberdintasuna; izan ere, oso ezaugarri desberdinak ditu.

¹³ Gini indizeari dagozkion balioak 0tik 100era bitarteko eskala batean adierazten dira txosten honetan.

¹⁴ Horri dagokionez, esan behar da, 2021erako datuekin eta beste metodologia batetik abiatuta, Estatistikako Institutu Nazionalaren (INE) Familien Errenta Banaketaren Atlasak Gipuzkoarako Gini indizea zertxobait altuagoa adierazten duela (29,4). Bestalde, 2022ko PGDIren arabera, Gini indizea 26,1ekoa da Gipuzkoarentzat.

¹⁵ Diru-sarreraren kintilak kalkulatzeko, biztanle guztiak tamaina bereko bost taldetan zatitzen dira, diru-sarreraren arabera ordenatuta.

a) Arrisku-profilak diru-pobreziaren aurrean

Hurrengo taulan, hiru adierazleren balioak jaso dira (bi diru-pobreziarenak eta bat gabezia material larriarena), ezaugarri pertsonal nagusietan (sexua, adina, nazionalitatea eta jaioterria) eta etxeetan (bizileku-mota eta konposizioa, enpleguari dagokionez) oinarritutako profil soziodemografiko batzuetarako.

Hona hemen datu nagusiak:

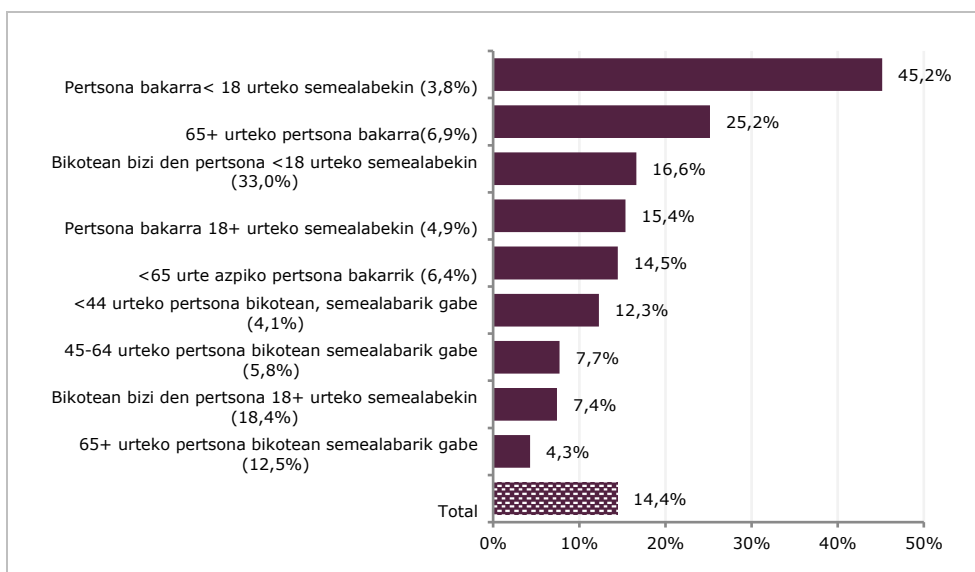
- Pobrezia larriaren tasak handiagoak dira gizonen artean (%6,1) emakumeen artean baino (%5,7), pertsonen sexua bakarrik kontuan hartzen denean. Gabezia material eta sozial larriaren eta pobrezia-arriskuaren kasuan, aldiz, emakumeen tasak gizonenak baino handiagoak dira.
- Etxeko pertsona nagusiaren sexua kontuan hartzen denean, ordea, pobrezia larriaren tasa handiagoa da emakumeak buru dituzten etxeetan bizi diren pertsonen artean (% 7,2) gizonak buru dituzten etxeetan bizi diren artean baino (% 5,1). Gauza bera gertatzen da pobrezia-arriskuarekin, baina ez gabezia material gogorarekin.
- Adinaren ikuspegitik, pobrezia-egoerak murriztu egiten dira pertsonen adinak gora egin ahala; hala, adibidez, pobrezia larriaren tasak 18 urtetik beherakoen artean 65 urtetik gorako artean baino ia sei aldiz sarriagoak dira (%11,7 eta %2,1). Izan ere, Gipuzkoako biztanleriaren %16,3 baino ez bada ere, haur eta nerabe pobreek Gipuzkoan pobrezia larriaren dauden pertsonen ia herena osatzen dute. Gainera, pobrezia larriaren dauden pertsonen %69k 44 urte baino gutxiago dituzte, hau da, haurrak, nerabeak, gazteak eta seme-alabak izateko eta hezteko adina duten helduak dira. Kontrakoa gertatzen da 65 urtetik gorako pertsonekin: biztanleriaren ia %25 dira, baina ez dira iristen pobrezia larriaren dauden pertsonen %10era. Beraz, geroago ikusiko dugun moduan, belaunaldien arteko aldea pixka bat murriztu den arren, oraindik ere pobrezia-egoeraren ezaugarri nagusietako bat da Gipuzkoan, Euskadin eta gure inguruko edozein herrialdetan.
- Nazionalitateari dagokionez, Espainiako nazionalitatea duten biztanleen %3,4k du pobrezia larria, %11,5ek pobrezia-arriskua eta %1,1ek gabezia materiala. Atzerriko nazionalitatea duten biztanleen kasuan, ehunekoak, hurrenez hurren, %28,2, %39,3 eta %15,0 dira; hau da: bertako biztanleen artean baino 8, 3,5 eta 13,6 aldiz handiagoak. Alde horretatik, garrantzitsua da adieraztea, Gipuzkoako biztanleriaren %10,3 izanik, atzerriko nazionalitatea duten pertsona pobreak direla Gipuzkoan pobrezia larriaren dauden pertsona guztien %49.
- Sexua eta adina edo sexua eta nazionalitatea gurutzatzen direnean, ikusten dugu pobrezia larriaren tasarik handienak atzerriko nazionalitatea duten gizonen artean daudela (horien %30,0 egoera horretan dago). Ondoren, atzerriko emakumeak daude (%26,3, pobrezia larriaren). Izan ere, Gipuzkoan pobrezia larriaren dauden pertsonak antzeko tamainako lau talde handitan banatzen dira: pobrezia larriaren dauden pertsonen %24,4 espainiar nazionalitateko gizonak dira, %26,6 nazionalitate horretako emakumeak, %26,1 atzerriko nazionalitateko gizonak eta %22,9 nazionalitate horretako emakumeak. Aldiz, pobrezia-egoeran ez dauden pertsonen %90 baino gehiago espainiar nazionalitatea duten gizon edo emakumeak dira.
- Pobrezia larriaren tasarik txikienak, aldiz, 65 urtetik gorako gizonen artean daude (%0,8). Bere kasuan, gipuzkoarren %10,5 dira, baina pobrezia larriaren dauden lurraldeko biztanleen %1,5 soilik.
- Familien osakerari dagokionez, pobrezia larriaren tasarik handienak guraso bakarreko familien artean (%14,1) eta familia ugarien artean daude, pobrezia larriaren ia %20ko tasarekin.

4 taula. Biztanleria osoaren pobrezia eta gabezia materialaren adierazle nagusiak, hainbat ezaugarri pertsonal eta etheen arabera. Gipuzkoa 2022

		Banaketa horizontala (%)				Banaketa bertikala (%)				
		Diru-pobrezia			Gabezia material eta sozial larria	Diru-pobrezia			Gabezia material eta sozial larria	Guztira
		Pobrezia larria	Pobrezia-arriskua	Pobreziarik eza		Pobrezia larria	Pobrezia-arriskua	Pobreziarik eza		
BANAKAKO EZAUGARRIAK										
Sexua	Gizonezkoa	6,1	13,1	86,9	2,2	50,4	44,4	49,4	42,3	48,7
	Emakumezkoa	5,7	15,6	84,4	2,8	49,6	55,6	50,6	57,7	51,3
Adina	<18	11,7	20,8	79,2	5,5	32,0	23,5	15,0	35,7	16,3
	18-44	7,9	16,2	83,8	2,4	37,0	31,2	27,2	26,7	27,7
	45-64	4,2	12,5	87,5	2,5	22,5	27,6	32,3	31,4	31,6
Nazionalitatea	65 eta gehiago	2,1	10,5	89,5	0,6	8,6	17,7	25,5	6,2	24,4
	Bertakoa	3,4	11,5	88,5	1,1	51,0	71,8	92,7	38,3	89,7
	Atzerritarra	28,2	39,3	60,7	15,0	49,0	28,2	7,3	61,7	10,3
Sexua eta adina	Gizonezkoa <18	12,9	22,3	77,7	4,2	17,6	12,5	7,4	13,5	8,1
	Emakumea <18	10,5	19,4	80,6	6,8	14,4	11	7,7	22,2	8,1
	Gizonezkoa 18-44	7,5	15,0	85,0	1,1	17,7	14,6	14,0	6,4	14,0
	Emakumea 18-44	8,3	17,4	82,6	3,7	19,2	16,5	13,2	20,3	13,7
	Gizonezkoa 45-64	5,1	12,4	87,6	3,3	13,6	13,8	16,3	20,8	15,9
	Emakumea 45-64	3,4	12,7	87,3	1,7	8,9	13,8	16,0	10,6	15,7
	Gizonezkoa 65+	0,8	4,7	95,3	4	1,5	3,4	11,8	1,6	10,6
Sexua eta nazionalitatea	Emakumea 65+	3,1	14,9	85,1	8	7,1	14,3	13,7	4,5	13,8
	Bertako gizona	3,3	9,9	90,1	9	24,4	29,9	45,8	15,1	43,5
	Bertako emakumea	3,4	13,1	86,9	1,3	26,6	41,9	46,9	23,2	46,1
	Gizon atzerritarra	30,0	40,4	59,6	13,3	26,1	14,5	3,6	27,2	5,2
	Emakume atzerritarra	26,3	38,2	61,8	16,7	22,9	13,7	3,7	34,5	5,2
Guztira		5,9	14,4	85,6	2,5	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
PERTSONA NAGUSIAREN ETA ETXEEN EZAUGARRIAK										
Sexua	Gizonezkoa	5,1	12,16	87,4	3,1	51,5	52,5	61,2	73,7	60,0
	Emakumezkoa	7,2	17,1	82,9	1,6	48,5	47,5	38,8	26,3	40,0
Adina	<45	10,7	16,3	83,7	2,3	48,0	30,3	26,1	24,5	26,7
	45-64	5,0	14,8	85,2	3,5	40,6	49,6	47,9	67,3	48,2
	65 eta gehiago	2,7	11,5	88,5	0,8	11,4	20,1	25,9	8,2	25,1
Nazionalitatea *	Bertakoa	3,0	11,1	88,9	0,9	45,6	69,3	93,1	32,6	89,7
	Atzerritarra	31,4	42,8	57,2	16,4	54,4	30,7	6,9	67,4	10,3
Familia multzoa	Pertsona bakarrekoak	5,6	20,00	80,0	1,8	12,6	18,5	12,4	9,7	13,3
	Seme-alabarik gabeko bikotea	2,5	6,6	93,4	0,2	9,5	10,3	24,4	1,9	22,3
	Bikotea seme-alabekin	5,3	13,3	86,7	3,6 €	45,8	47,5	52,0	73,9	51,3
	Guraso bakarrekoak	14,1	28,2	71,8	1,8	20,7	17,1	7,3	6,4	8,7
	Bestelako motak	15,6	21,7	78,3	4,7	11,4	6,5	4,0	8,1	4,3
Etxearen tamaina	pertsona bat	5,6	20,00	80,0	1,8	12,6	18,5	12,4	9,7	13,3
	2 pertsona	1,9	7,7	92,3	0,6	8,1	13,5	27,3	5,6	25,3
	3 pertsona	3,5	13,7	86,3	2,4	12,7	20,6	21,8	20,3	21,7
	4 pertsona	6,3	13,8	86,2	2,8	29,7	26,6	28,0	31,0	27,8
	5 pertsona edo gehiago	18,2	25,0	75,0	7,0	36,9	20,8	10,5	33,3	12,0
Jarduerarekiko lotura	Aktibo okupatu guztiak	1,2	6,2	93,8	1,2	12,8	27,1	68,7	29,5	62,7
	Bi aktibo edo gehiago dituen etxe batean aktibo okupatu bat gutxienez	17,0	35,2	64,8	3,4	33,5	28,6	8,8	15,9	11,7
	Aktibo okupaturik ez	50,9	74,6	25,4	25,4	41,4	25,0	1,4	48,7	4,8
	Ez dago aktiborik	3,5	13,4	86,6	0,7	12,3	19,3	21,0	5,9	20,8
Guztira		5,9	14,4	85,6	2,5	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

Familia-talde motak eta seme-alaben adina konbinatzen badira (pobrezia larria kontuan hartu ordez, pobrezia-arriskua hartzen da kontuan), pobrezia-tasa handienak 18 urtetik beherako seme-alabak dituzten guraso bakarreko familietan (% 45,2) eta bakarrik bizi diren 65 urtetik gorako pertsonak (% 25,2) izaten dira. Datu horrek agerian uzten du, nahiz eta pobrezia larria txikia izan adineko pertsonen artean, pobrezia-arriskua handia izan daitekeela pertsona horiek (gehienetan emakumeak) bakarrik bizi direnean. Seme-alaba adingabeak dituzten bi gurasoko familien pobrezia-arriskua ere nahiko handia da (% 16,6). Batez bestekoa baino pixka bat handiagoa bada ere, kolektibo horren pobrezia-tasak eragin handia du, kontuan hartzen bada biztanleria-talde handienetako bat osatzen dutela (Gipuzkoako biztanleriaren herena horrelako etxeetan bizi da).

7 grafikoa. Pobrezia-arriskuaren tasa zenbait familia-taldetan. Gipuzkoa 2022

Oharra: parentesi arteko portzentajeak etxebizitza mota bakoitza osatzen duten pertsonen proportzioari dagozkio, biztanle guztien artean. Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

Azkenik, Gipuzkoako etxeetako pobrezia-tasak kontuan hartuz gero, bertako kideen lan-egoeraren arabera (ikus aurreko taula), argi ikusten da pobrezia-tasa handienak pertsona aktibo guztiak langabezia dituzten familiei dagozkiena (kasu honetan, pobrezia larriaren tasak %50 baino handiagoak dira, eta pobrezia-arriskuaren tasak ia %75era iristen dira). Aldiz, aktibo okupatu guztiak eta pertsona guztiak (nagusiki, erretiratuak) ez-aktiboak diren etxeen kasuan, pobrezia-tasak bereziki txikiak dira: lehenengo kasuan, pobrezia larriak etxeen %1,2ri bakarrik eragiten dio, eta pobrezia-arriskuak %6,2ri. Bigarren kasuan, ehunekoak handiagoak dira, baina txikiak (%3,5 eta %13,4, hurrenez hurren).

b) Gizarte-bazterkeriaren arrisku-egoerak

Taula honetan, aurrez aztertutako profil soziodemografikoen gizarteratze-adierazleei dagozkien balioak jaso dira. Hona hemen datu nagusiak:

- Bazterte larriak bereziki eragiten die atzerriko nazionalitatea duten biztanleei (% 43,4) eta 44 urtetik beherako pertsoneri. Adingabeek %16,4ko bazterte-tasa larria dute, eta hurrengo belaunaldiak -18-44 urteko biztanleak- %12,7koa.
- Pobrezia larriarekin gertatzen zen bezala, Gipuzkoan bazterkeria larrian dauden pertsonen ia bi herenek (%63,2k) 44 urte baino gutxiago dituzte: haurrak, nerabeak, gazteak eta/edo seme-alabak izateko adina dutenak helduak dira.
- Integrazio osoko tasa altuenak 65 urtetik gorako gizonen dituzte (%69,2), baina ez da harrizkoa, kontuan hartzen bada bai gizonen bai adinekoen integrazio osoko tasa handiak dituztela. Adin horretako emakumeen artean, integrazio osoko egoeran dauden portzentajea %59,2 da, gizonena baino hamar puntu portzentual gutxiago.
- Gizarteratzeko tasa oso altuak (%64,2) eta bazterte-tasa txikiak (%11,2) izan arren, Gipuzkoan gizarte-bazterkeria larrian dauden pertsonen erdiak baino gehiagok nazionalitate espainiarra dute (biztanleria handiagoa dutelako, noski).
- Aktibo okupaturik ez duten etxeetan bizi diren pertsonen %83,5 bazterketa-egoera larrian daude. Biztanleriaren %4,8 diren arren, gizarte-bazterketa larrian dauden pertsonen ia erdia (%41,5) dira.
- %2,6ko bazterte larri-tasarekin, alderantziz gertatzen da aktibo guztiak okupatuta dauden etxeetan: biztanleriaren %62,7 dira, baina bazterketa-egoera larrian dauden biztanleen %16,7 baino ez.

5 taula. Biztanleriaren banaketa integrazio-/bazterketa-mailaren arabera, ezaugarri pertsonal eta etxeen arabera. Gipuzkoa 2022

		Banaketa horizontala (%)					Banaketa bertikala (%)				
		Integrazioa	Integrazio eskasa	Bazterketa ertaina	Bazterketa larria	Guztira	Integrazioa	Integrazio eskasa	Bazterketa ertaina	Bazterketa larria	Guztira
BANAKAKO EZAUGARRIAK											
Sexua	Gizonezkoa	60,0	23,2	6,7	10,2	100,0	49,5	45,4	50,5	51,1	48,7
	Emakumezkoa	58,1	26,5	6,2	9,2	100,0	50,5	54,6	49,5	48,9	51,3
Adina	<18	57,5	19,8	6,3	16,4	100,0	15,8	12,9	16,1	27,5	16,3
	18-44	55,5	22,8	9,0	12,7	100,0	26,1	25,5	39,1	36,2	27,7
	45-64	59,4	24,4	7,6	8,6	100,0	31,8	31,0	37,3	28,2	31,6
	65 eta gehiago	63,6	31,2	2,0	3,2	100,0	26,3	30,6	7,6	8,1	24,4
Nazionalitatea	Bertakoa	64,2	24,6	5,4	5,8	100,0	97,5	88,7	75,8	53,7	89,7
	Atzerritarra	14,4	27,2	15,0	43,4	100,0	2,5	11,3	24,2	46,3	10,3
Sexua eta adina	Gizonezkoa <18	58,8	17,3	5,7	18,2	100,0	8,1	5,6	7,3	15,2	8,1
	Emakumea <18	56,2	22,3	6,9	14,6	100,0	7,8	7,3	8,8	12,3	8,1
	Gizonezkoa 18-44	55,2	22,6	10,1	12,1	100,0	13,1	12,8	22,1	17,5	14,0
	Emakumea 18-44	55,8	23,0	7,9	13,3	100,0	12,9	12,7	16,9	18,8	13,7
	Gizonezkoa 45-64	58,7	24,6	7,2	9,5	100,0	15,8	15,8	17,9	15,6	15,9
	Emakumea 45-64	60,2	24,1	7,9	7,8	100,0	16,0	15,2	19,4	12,6	15,7
	Gizonezkoa 65+	69,2	26,3	1,9	2,6	100,0	12,1	11,2	3,2	2,8	10,6
Sexua eta nazionalitatea	Emakumea 65+	59,2	35,0	2,0	3,7	100,0	13,8	19,4	4,4	5,3	13,8
	Bertako gizona	65,4	23,4	5,3	6,0	100,0	48,2	40,9	35,7	26,8	43,5
	Bertako emakumea	63,0	25,7	5,6	5,7	100,0	49,3	47,8	40,1	27,0	46,1
	Gizon atzerritarra	14,5	21,5	18,4	45,6	100,0	1,3	4,4	14,8	24,3	5,2
	Emakume atzerritarra	14,3	32,9	11,7	41,2	100,0	1,2	6,8	9,4	22,0	5,2
Guztira		59,0	24,9	6,4	9,7	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
PERTSONA NAGUSIAREN ETA ETXEEN EZAUGARRIAK											
Pertsona nagusiaren sexua	Gizonezkoa	59,1	23,9	7,3	9,7	100,0	60,0	57,7	68,1	60,0	60,0
	Emakumezkoa	58,9	26,3	5,1	9,7	100,0	40,0	42,3	31,9	40,0	40,0
Pertsona nagusiaren adina	<45	53,6	22,5	9,2	14,7	100,0	24,3	24,2	38,3	40,6	26,7
	45-64	60,3	23,4	6,9	9,3	100,0	49,3	45,3	52,1	46,4	48,2
	65 eta gehiago	62,3	30,2	2,5	5,0	100,0	26,5	30,4	9,6	13,0	25,1
Nazionalitatea: pertsona nagusia	Bertakoa	64,5	24,3	5,6	5,5	100,0	98,0	87,8	78,6	51,4	89,7
	Atzerritarra	11,5	29,4	13,3	45,7	100,0	2,0	12,2	21,4	48,6	10,3
Familia multzoa	Pertsona bakarrekoak	53,7	34,8	3,7	7,9	100,0	12,1	18,6	7,6	10,8	13,3
	Seme-alabarik gabeko bikotea	71,0	20,4	4,5	4,1	100,0	26,9	18,3	15,7	9,4	22,3
	Bikotea seme-alabekin	59,2	22,9	8,5	9,4	100,0	51,5	47,3	67,8	49,8	51,3
	Guraso bakarrekoak	45,5	27,7	4,9	22,0	100,0	6,7	9,7	6,6	19,7	8,7
	Bestelako motak	38,7	34,9	3,5	22,9	100,0	2,8	6,1	2,4	10,3	4,3
Etxearen tamaina	pertsona bat	53,7	34,8	3,7	7,9	100,0	12,1	18,6	7,6	10,8	13,3
	2 pertsona	68,7	22,5	4,8	3,9	100,0	29,5	22,9	18,9	10,3	25,3
	3 pertsona	55,9	29,5	3,9	10:00	100,0	20,5	25,7	13,1	24,0	21,7
	4 pertsona	59,8	22,7	7,2	10:00	100,0	28,1	25,3	31,0	29,7	27,8
	5 pertsona edo gehiago	48,2	15,7	15,7	20,4	100,0	9,8	7,5	29,4	25,2	12
Jarduerarekiko lotura	Aktibo okupatu guztiak	66,8	26,1	4,5	2,6	100,0	71,0	65,7	44,3	16,7	62,7
	Bi aktibo edo gehiago dituen etxe batean aktibo okupatu bat gubxienez	29,0	16,3	26,4	28,3	100,0	5,7	7,6	48,0	34,1	11,7
	Aktibo okupaturik ez	6,3	9,9	0,4	83,5	100,0	0,5	1,9	3	41,5	4,8
	Ez dago aktiborik	64,5	29,6	2,3	3,6	100,0	22,7	24,7	7,4	7,7	20,8
Guztira		59,0	24,9	6,4	9,7	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

2.1.3. Beste lurralde batzuekiko alderaketa

Gipuzkoako biztanleria osoak eta talde soziodemografikoek pobrezia-, bazterketa- edo desberdintasun-egoerei dagokienez duten egoeraz gain, komeni da Gipuzkoako Lurralde Historikoaren egoera gure inguruko beste lurralde batzuetan dagoenarekin alderatzea.

Ondorengo taulan, Gipuzkoako egoera EAerekin, Estatu osoarekin eta EB-27kin konparatzen da. PGEIak eskaintako datuak, errentari buruzko EBko estatistikak eta bizibaldintzak (EU-SILC) eta FOESSAko gizarteari eta premiei buruzko inkesta (EINS) erabilia.

6 taula. Pobreziaren, gabezia materialaren, gizarte-bazterketaren eta desberdintasunaren adierazle nagusiak. Gipuzkoa, EAE, Espainia eta UE-27. 2022

(Tasak, biztanleria osoarekiko)

		Gipuzkoa	EAE	Espainia	UE27
EU-SILC adierazleak	Pobrezia-arriskua edo diru-sarrera txikiak	% 14,4	% 16,5	% 20,4	% 16,5
	Pobrezia larria	% 5,9	% 4,9	% 8,9	% 5,7
	Gabezia material eta sozial larria	% 2,5	% 4,7	% 7,7	% 6,7
	Laneko intentsitate txikia	% 5,4	% 7,8	% 8,7	% 8,3
	Pobrezia eta bazterketa (AROE)	% 15,9	% 19,5	% 26,0	% 21,6
	Biztanleria okupatuaren pobrezia-arriskua**	% 7,0	% 8,0	% 11,7	% 8,5
	Pobrezia-arriskua edo diru-sarrera txikiak transferentzia sozialen aurretik*	% 17,9	% 22,2	% 28,1	% 25,4
FOESSA adierazleak*	Pobrezia larria transferentzia sozialen aurretik*	% 9,0	% 11,0	% 15,5	% 13,6
	Erabateko integrazioa	% 59,0	% 57,7	% 42,2	--
	Integrazio eskasa	% 24,9	% 26,1	% 34,4	--
	Bazterketa ertaina	% 6,4	% 7,3	% 10,7	--
Desberdintasun-adierazleak	Bazterketa larria	% 9,7	% 9,0	% 12,7	--
	Gini koefizientea	23,0	26,9	32,0	29,6
	S80/S20	3,52	4,26	5,63	4,74
Diru-sarreraren adierazleak (euro/hil)	D1/Guztira (%)**	3,41	3,45	2,4	3,1
	Errenta ertain baliokidea	1.666,7	1.660,0	1.401,1	--
	Pobrezia-arriskuaren edo diru-sarrera txikiaren atalasea	1.000,0	996,0	840,7	--
	Pobrezia larriaren atalasea	666,7	664,0	560,5	--

*EAEko eta Espainiako datu guztiak 2022koak dira, FOESSA adierazleak izan ezik, 2021ekoak baitira.

** Azken urtean 7 hilabetez edo gehiagoz okupatuta egon den eta pobrezia-arriskuan dagoen 18 eta 64 urte bitarteko populazioaren proportzioa adierazten du.

***Guztizko diru-sarrera baliokideen baturaren gainean pertsona-taldeak duen proportzioa adierazten du, diru-sarrera baliokide txikiarenen %10arekiko (Decil 1).

Iturriak: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022; Berariazko Estatistika Organoa. Berdintasun, Justizia eta Gizarte Politiketako Departamentua. PGBIren Pobrezia modulua (2022); INE. Bizi Baldintzei buruzko Inkesta 2022; Eurostat. EU-SILC 2022 (European Union Statistics on Income and Living Conditions); FOESSA fundazioaren batzorde teknikoak (koord.) (2022). "Euskadiko bazterketari eta gizarte-garapenari buruzko IX. txostena". Seriea: Análisis y Perspectiva, Madril: FOESSA fundazioa.

Pobrezia-arriskuko egoerei dagokienez, Gipuzkoako egoera EAeko eta EB-27koa baino zertxobait hobea da, eta Espainiako baino askoz hobea. Gauza bera gertatzen da, are argiago, gabezia material larriaren, AROPE tasaren edo lan-intentsitate baxuaren kasuan: Gipuzkoari dagozkion adierazleak beste lurraldeetakoak baino hobekak dira, kasu batzuetan askoz hobekak. Egoera bestelakoa da pobrezia larriaren kasuan; izan ere, kasu horretan, Gipuzkoako adierazlea EAeko baino handiagoa da, eta, aldea txikiagoa izan arren, EBkoa baino handiagoa.

Prestazioen aurreko pobreziaren kasuan, gizarte-transferentzien aurreko pobrezia-arriskuaren tasa —Gipuzkoan biztanleen %17,9ri eragiten dio— txikiagoa da Euskadiri, Espainiari edo EB-27ari dagokiona baino. Aurrerago azalduko dugun moduan, adierazle honek agerian uzten du Gipuzkoako lan merkatuaren gaitasun aurrebanakaria, betiere gizarte babeseko kotizazio sistemarekin konbinatuta. Transferentzien aurreko pobrezia larriaren kasuan, esan daiteke Gipuzkoako egoera hobea dela kontuan hartutako hiru lurraldeetako edozeinetan baino, nahiz eta EAerekin dauden aldeak txikiak izan.

Gizarte-bazterkeriako egoerak Espainia osoari eta EAeri dagozkienekin aldera daitezke, bi kasuetan 2021erako datuekin. Alde horretatik, ikusten da Gipuzkoako egoera, 2022an, EAekoaren oso antzekoa izan zela aurreko urtean, eta egoera askoz ere positiboagoa zela Espainiako estatuan urte hartan baino, nahiz eta oraindik pandemiak baldintzatu.

Azkenik, desberdintasun-adierazleei dagokienez, aipagarria da Gipuzkoako (32 indizea) eta gainerako lurraldeen arteko Gini indizearen arteko aldea. Horri dagokionez, esan behar da, lehenago esan bezala, INEK 2021erako egindako Familien Errenta Banaketaren Atlasak Giniren indize handixeagoa kalkulatzeko duela Gipuzkoarentzat (29,4, Estatu osoko txikiaren artean)¹⁶.

Datu orokorretatik haratago, komeni da, halaber, talde soziodemografiko nagusiek Gipuzkoan eta aztertutako gainerako lurraldeetan dituzten pobrezia-tasak azaletik aztertzea, pobrezia aurre egiteko arrisku-profilak lurraldeen artean zein neurritan aldatzen diren zehazteko. Horretarako, taula honetan, Gipuzkoan, Espainian eta UE-27n pobrezia-arriskuan dauden biztanleen ehunekoa jaso da, zein talde soziodemografiko desberdinetakoak diren kontuan hartuta.

7 taula. Pobreziaren edo diru-sarrera txikien arrisku-tasa (%) biztanleen artean, ezaugarri soziodemografiko desberdinen arabera. Gipuzkoa, Espainia eta UE-27. 2022

		Gipuzkoa	Espainia	UE27	Gipuzkoa (UE-27=100)
Sexua	Gizonezkoa	13,1	19,8	15,6	84,0
	Emakumezkoa	15,6	21,1	17,3	90,2
Adina	<18	20,8	27,8	19,3	107,8
	18-64	14,2	18,0	15,3	92,8
	65 eta gehiago	10,5	18,7	17,3	60,7
Nazionalitatea	Espainiakoa	11,5	16,0	14,5	79,3
	Atzerritarra	39,3	46,8	31,5	124,8
Guztira		14,4	20,4	16,5	87,3

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022 eta EUROSTAT.

Pobrezia-arriskua kontuan hartuz gero, pobrezia-tasak Gipuzkoan Estatuan baino txikiagoak dira kasu guztietan. Konparazioa EB-27rekin egiten denean, ikusten da pobrezia-tasak txikiagoak direla Gipuzkoan biztanle guztientzat, bai gizonentzat bai emakumeentzat. Adinaren eta nazionalitatearen kasuan, ordea, pobrezia-tasak handiagoak dira Gipuzkoan, bai adingabeentzat, bai atzerritarrentzat, eta txikiagoak bertako biztanleentzat eta, bereziki, 65 urtetik gorakoentzat.

Egoera bera da, baina nabarmenagoa, pobrezia larriaren adierazlea kontuan hartzen denean. 65 urte edo gehiagoko pertsonen pobrezia larriaren tasa EB-27ko adin horretako pertsonen pobrezia-tasaren %52koa da, eta Gipuzkoako haurren pobrezia-tasak ia bikoiztu egiten ditu Europako haurren pobrezia-tasak. Pobrezia larriaren tasak, esan bezala, antzekoak dira Gipuzkoan eta Europako biztanleria osoarentzat, emakumeentzat eta helduentzat.

8 taula. Pobrezia larriko arriskuaren tasa (%) biztanleen artean, zenbait ezaugarri soziodemografikoren arabera. Gipuzkoa, Espainia eta UE-27. 2022

		Gipuzkoa	Espainia	UE27	Gipuzkoa (UE-27=100)
Sexua	Gizonezkoa	6,1	8,7	5,6	108,9
	Emakumezkoa	5,7	9,1	5,7	100,0
Adina	<18	11,7	13,5	6,6	177,3
	18-64	5,9	8,6	5,9	100,0
	65 eta gehiago	2,1	5,8	4,0	52,5
Guztira		5,9	8,9	5,7	103,5

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022 eta EUROSTAT.

Lurraldeen arteko alderaketari dagokionez, gabezia material larriaren adierazlea kontuan hartuz gero, Gipuzkoa balio apalenak dituzten Europako eskualdeen artean dago¹⁷. Zehazki, Europako eskualde estatistikoetako 59k —guztira 247— Gipuzkoak erregistratzen duen %2,5etik beherako balioa dute. Beste 62k %2,5etik %4,9ra bitarteko balioa dute, eta %79k %5etik %10era bitartekoa. Gainerako 47ek %10,1etik gorako balioa dute. Gipuzkoa, beraz, adierazle horri dagokionez, Europako eskualdeen balizko sailkapen bateko lehen kuartilaren barruan egongo litzateke.

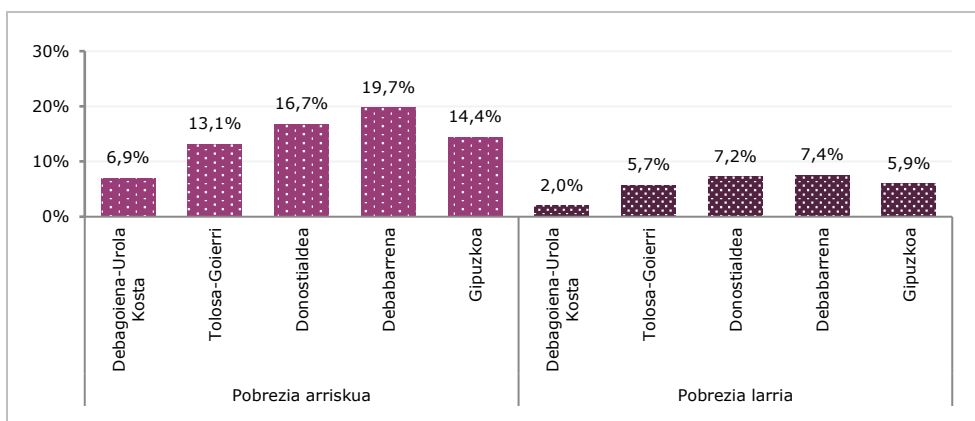
¹⁶ Gauza bera gertatzen da EAEn; izan ere, PGBlren arabera, Euskadirako Gini (26,9), Familien Errenta Banaketaren Atlas honetan kalkulatu dena (30,9) baino txikiagoa, ezberdintasun metodologikoak direla eta.

¹⁷ Eurostatek adierazle hori eskaintzen dien Nuts-2 mailako 247 eskualdeak kontsultatu dira. Gabezia material eta sozial larriaren adierazlea erabili da, eskualdeko estatistiketarako erabiltzen den pobrezia-atalasea eskualde bakoitza dagoen herrialde edo estatuari dagokiona delako, eta horrek eskualde aberatsenetako pobrezia-tasak gutxiesten ditu.

2.1.4. Pobrezia- eta desberdintasun-egoerak Gipuzkoan, lurralde-ikuspegitik

Lurralde-ikuspegitik, bazterte-, pobrezia- eta desberdintasun-egoerak ez dira modu homogeenan banatzen Gipuzkoan, eta besteak beste udalerrri edo eskualde bakoitzeko demografia-egitura edo lan-merkatuaren arabera, beste udalerrri edo lurralde batzuetan baino handiagoak dira. Ondorengo taulan ageri dira Gipuzkoako eskualdeek 2022an pobrezia eta pobrezia larriaren egoteko dituzten arrisku-tasak, GPGBIren datuetan oinarrituta. Hurrengo grafikoan ikusten denez, pobrezia-arriskuaren eta pobrezia larriaren tasa handienak Debabarrenean eta Donostialdean daude; baxuenak, berriz, Debagoiena-Urola Kostan eta Tolosan-Goierri.

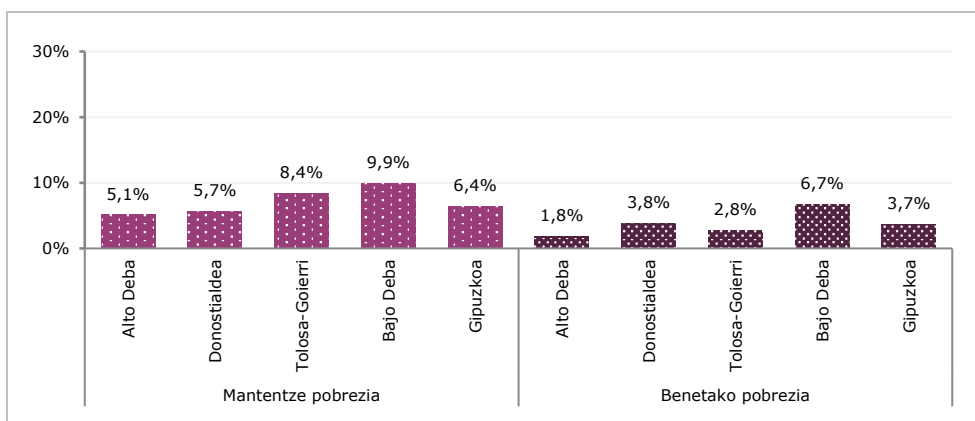
8 grafikoa. Biztanleriaren pobrezia eta pobrezia larriaren arrisku-tasak, eskualdeka. Gipuzkoa. 2022

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

GPGBIren datuak, funtsean, bat datoz Gipuzkoako pobrezia- eta desberdintasun-egoerei buruz eskualde eta udal mailan beste iturri batzuek ematen dituzten datuekin. Pobreziari buruzko beste adierazle-sistema bat erabiliz, eta eskualdekako banaketa ere desberdina erabiliz, Eusko Jaurlaritzako Justizia, Berdintasun eta Gizarte Politika Sailak egiten duen Pobreziari eta Gizarte Desberdintasunei buruzko Inkestan (GPGDBI), Debabarreneko egoera nabarmenki da, mantentze-pobreziaren eta benetako pobreziaren tasak Gipuzkoako gainerako eskualdeetakoak baino handiagoak baitira, baita EAEkoak ere.

9 grafikoa. Mantentze-pobreziaren eta pobrezia errealearen tasak, eskualdeka. Gipuzkoa 2022

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

Pobrezia- eta desberdintasun-egoerei buruzko datuak lortzeko, administrazio-iturrietara jo behar da, eta, inkestetan oinarritu ordez, zerga-datuak erabiltzen dituzte. Datu horiek desabantaila bat dute: zergei dagokienez herritarren diru-sarrera aitortuak soilik biltzen dituzte, baina beste abantaila garrantzitsu batzuk ere badituzte, hala nola, lurraldea bereizteko aukera handiagoak edo lagin-eragiketa estatistiko orok eragiten duen alborapenik eza.

INEren Familien Errentaren Banaketaren atlasa (FEBA)¹⁸ metodologia horretan oinarritzen da, hain zuzen ere. Eskaintzen dituen datuetatik abiatuta, ondoko taulan ageri dira 2021ean urteko 7.500 eurotik beherako diru-sarrerak dituzten etxeetan biztanle gutxien eta gehien dituzten hamar udalerririk¹⁹. Kopuru hori pertsona bakar batek 2022an Gipuzkoan duen pobrezia larriaren atalasea baino txikixeagoa da; beraz, Gipuzkoako udal mailako pobrezia larriaren tasen hurbilketa gisa uler daiteke.

Hurrengo taulako datuen arabera, pobrezia-tasa txikiena duten udalerririk hauek dira: Gabiria, Berastegi, Zumaia, Ezkio-Itsaso, Ataun, Eskoriatza, Idiazabal, Oiartzun, Oñati eta Aretxabaleta. Aldiz, 7.500 eurotik beherako diru-sarrerak dituzten etxeetan, biztanle gehien dituzten udalerririk Asteasu, Eibar, Villabona, Zaldibia, Ormaiztegi, Irun, Itsasondo, Errezil, Zumarraga eta Soraluze dira.

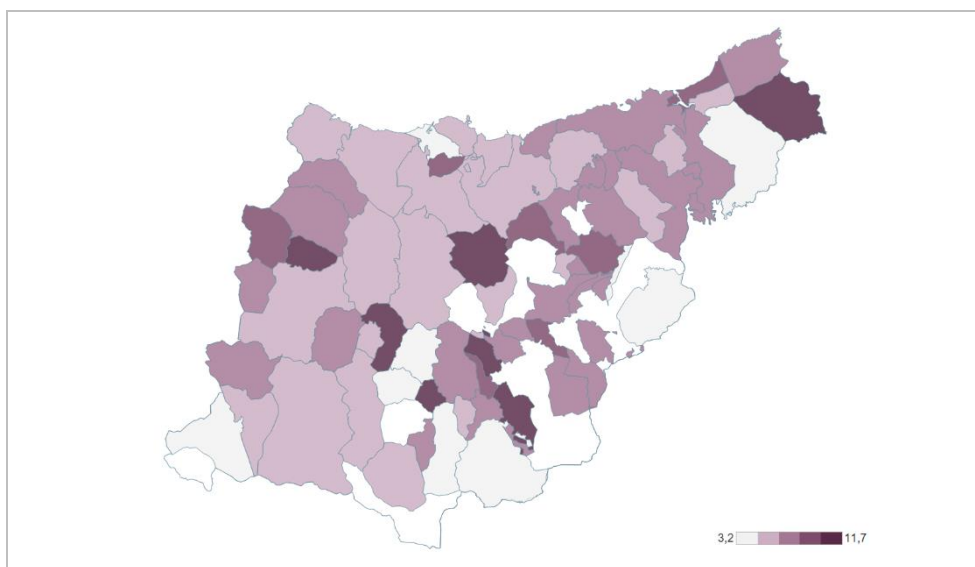
9 taula. Diru-sarrera oso txikiak dituzten biztanle gutxiago eta gehiago dituzten udalerririk*. Gipuzkoa. 2021

Diru-sarrera oso txikiak dituzten biztanle gutxiago dituzten udalerririk*	Proporzioa (%)	Diru-sarrera oso txikiak dituzten biztanle gehiago dituzten udalerririk*	Proporzioa (%)
Gabiria	3,2	Asteasu	9,0
Berastegi	3,9	Eibar	9,3
Zumaia	4,5	Villabona	9,7
Ezkio-Itsaso	4,7	Zaldibia	10,1
Ataun	4,8	Ormaiztegi	10,3
Eskoriatza	4,8	Irun	10,6
Idiazabal	4,8	Itsasondo	10,8
Oiartzun	4,8	Errezil	10,8
Oñati	4,9	Zumarraga	11,3
Aretxabaleta	5,0	Soraluze	11,7
Gipuzkoa	7,4	Gipuzkoa	7,4

*Diru-sarrera oso txikiak: urtean 7.500 eurotik beherako diru-sarrera baliokideak dituzten biztanleak dira.
Iturria: Familien Errenta Banaketaren Atlas INE.

Hurrengo mapan, udalerririk bakoitzean diru-sarrera txikiak dituzten biztanleen ehunekoa jasotzen da. Proporzio hori handiagoa duten udalerririk ilunago koloreztatzen dira, eta proporzio txikiagoa dutenak argiago.

1. mapa. 7.500 eurotik beherako diru-sarrerak dituzten biztanleen ehunekoa kontsumo unitateko. Gipuzkoa. 2021

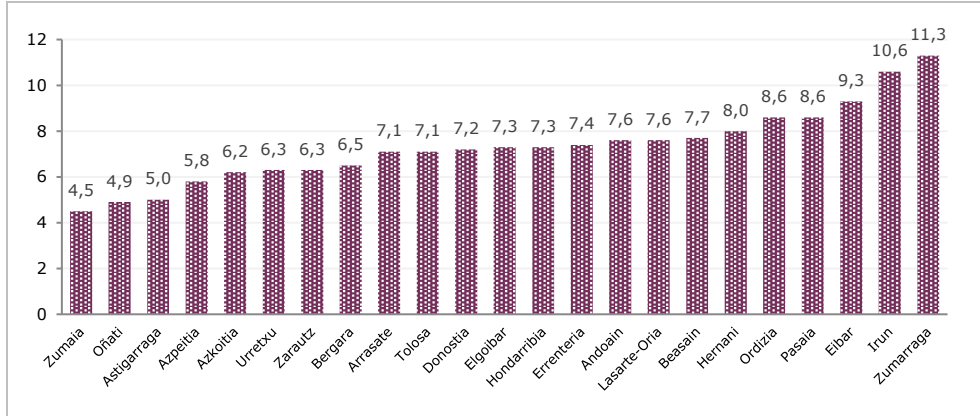
Iturria: Familien Errenta Banaketaren Atlas INE.

¹⁸ Eurostatek adierazle hori eskaintzen dien Nuts-2 mailako 247 eskualdeak kontsultatu dira. Gabezia material eta sozial larriaren adierazlea erabili da, eskualdeko estatistiketarako erabiltzen den pobrezia-atalasea eskualde bakoitza dagoen herrialde edo estatuari dagokiona delako, eta horrek eskualde aberatsenetako pobrezia-tasak gutxiesten ditu.

¹⁹ Familien Errenta Banaketaren Atlas honek ez du adierazle hori eskaintzen 500 biztanletik beherako 22 udalerritan.

Ondorengo grafikoa, Gipuzkoako 10.000 biztanletik gorako udalerrietan 7.500 eurotik beherako diru-sarrerak dituzten pertsonen proportzioa jaso da. Proportzio handiena duten hirurak Eibar, Irun eta Zumarraga dira; proportzio txikiena dutenak, berriz, Zumaia, Oñati eta Astigarraga.

10 grafikoa. 10.000 biztanle baino gehiagoko udalerrietan, 7.500 eurotik beherako diru-sarrerak dituzten biztanleen proportzioa kontsumo unitateko. Gipuzkoa 2021

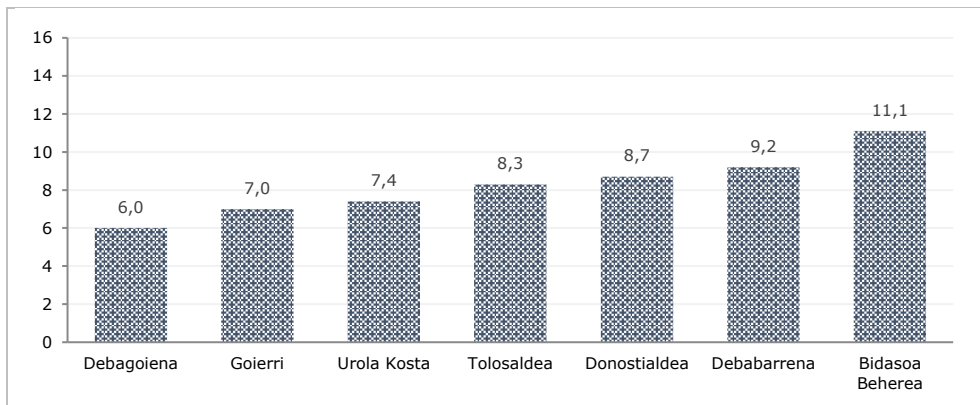

Iturria: Familien Errenta Banaketaren Atlas INE.

EUSTATen Errenta Pertsonal eta Familiarrari buruzko Estatistikak ere aukera ematen du Gipuzkoako pobrezia- eta desberdintasun-egoeretara eskualde eta udal ikuspegitik hurbiltzeko, euskal ogasunek sortutako datu fiskaletatik abiatuta. Hurrengo grafikoa, Gipuzkoako eskualde bakoitzean familia-errentaren lehen dezilean dauden familien portzentajea jaso da, hau da, EAEko familia-diru-sarreraren %10 baino gutxiagoko diru-sarrerak dituztenak²⁰.

Taula honetako datuen arabera, lehenengo errenta-dezileko familien ehuneko handienak Debabarrenean eta Bidasoa Beherean daude, eta baxuenak, berriz, Debagoienean eta Goierri.

11 grafikoa. EAEko familia-errentaren lehen dezilean dauden familien proportzioa, eskualdeka. Gipuzkoa 2021

Iturria: Errenta Pertsonal eta Familiarrari buruzko Estatistika. EUSTAT

Udalerrika, aurreko kasuan bezala, taula honetan, EAEko familia-errentaren lehen dezilean familien proportzioa handiagoa eta txikiagoa duten hamar udalerririk jaso dira. Ikus daitekeenez, landa-eremuko udalerririk batzuetan, hala nola Mutiloan, Idiazabalen, Olaberrian, Ikaztegieta eta Orexan, %5etik beherako balioak daude, eta landa-eremuko udalerririk batzuetan - hala nola Alkizan, Alegian, Berrobin, Altzon, Errezilen eta Baliarrainen - %10etik gorakoak, baina baita biztanleria handiagoko udalerrietan ere, hala nola Hondarribian, Pasaian edo Soren.

²⁰ Garrantzitsua da adieraztea estatistika horrek ez dituela familia-errentaren baliokidetasun-eskalak aplikatzen; beraz, eskaintzen dituen adierazleak beste datu-iturri batzuetan baino gehiago baldintzatzen dituzte, bai familien errentetatik, bai tamainagatik.

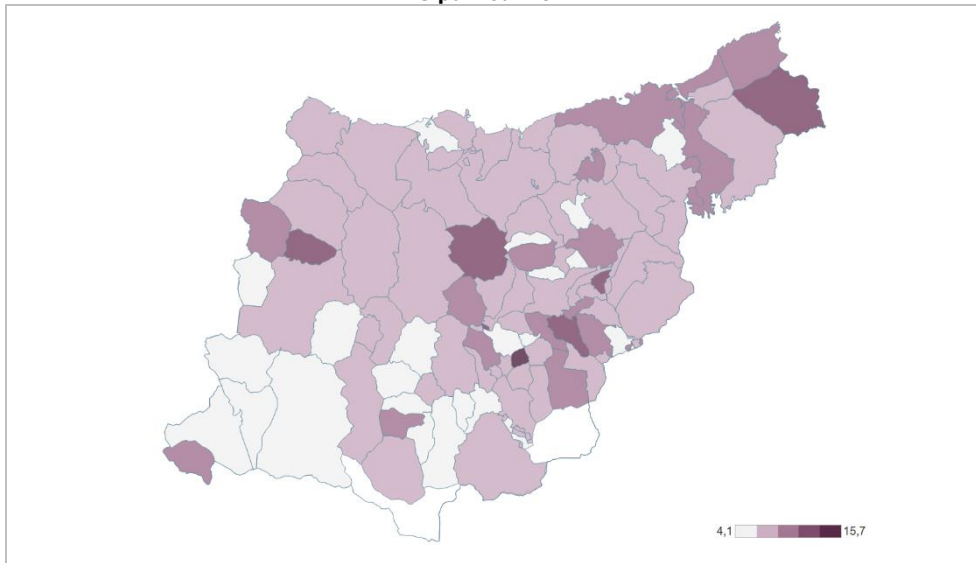
10 taula. EAEko familia-errentaren lehen dezilean familia-proportzio txikiagoa eta handiagoa duten udalerriak. Gipuzkoa. 2021

EAEko familia-errentaren lehen dezilean familia-proportzio txikiagoa duten udalerriak	Proportzioa (%)	EAEko familia-errentaren lehen dezilean familia-proportzio handiagoa duten udalerriak	Proportzioa (%)
Mutiloa	4,1	Itsasondo	9,9
Idiazabal	4,2	Alkiza	10,1
Olaberria	4,2	Alegia	10,5
Ikaztegieta	4,5	Hondarribia	10,5
Orexa	4,8	Pasaia	10,8
Aduna	5,2	Berrobi	11,4
Aretxabaleta	5,2	Altzo	11,5
Segurua	5,2	Errezil	11,5
Hernalde	5,3	Soraluze	11,6
Oñati	5,3	Baliarrain	15,7
Gipuzkoa	8,5	Gipuzkoa	8,5

Iturria: Familien Errenta Banaketaren Atlasa INE.

Aurreko kasuan bezala, hurrengo mapan udalerrri bakoitzeko diru-sarreraren lehenengo dezilean familien ehunekoa jasotzen da, eta proportzio hori handiagoa duten udalerrriak ilunago koloreztatzen dira, eta proportzio txikiagoa dutenak argiago.

2. mapa. EAEko familia-errentaren lehenengo dezilean dauden familien ehunekoa. Gipuzkoa. 2021

Iturria: Errenta Pertsonal eta Familiarrari buruzko Estatistika. EUSTAT.

2.2. Pobrezia- eta desberdintasun-egoeren bilakaera Gipuzkoan

2.2.1. Testuinguru sozioekonomiko eta soziodemografikoko aldaketak

Gipuzkoan 2022an izandako pobrezia-, bazterkeria- eta desberdintasun-egoeren hedadura eta horiek biztanle-taldeetan duten eragina aztertzeak benetako zentzua hartzen du eboluzio-ikuspegitik aztertuz gero, hau da, kontuan hartzen bada adierazle horiek denboran zehar nola eboluzionatu duten, bai Gipuzkoan, bai gainerako lurraldeetan, bai biztanleria osoan, bai aztertutako talde sozioekonomiko nagusietan.

Aldaketa horiek xehetasunez aztertu aurretik, komeni da aztertzea nola eboluzionatu duten Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkestaren epealdian enpleguarekin, soldatekin, inflazioarekin, biztanleria-egiturarekin edo BPGarekin lotutako adierazle batzuek, magnitude horiek eragin nabarmena baitute pobrezia- eta bazterketa-egoeretan. Ondoko taulan egoera horiekin lotutako adierazleen bilakaera jaso da.

11 taula. Okupazio-tasaren bilakaera, BPG euro arruntetan eta urteko inflazioa
(Euro kontanteen oinarria=2021)

	2012	2014	2018	2022	Bilakaera 2012/21 (%)
Soldata ertaina	4.072	23.506	23.238	4.021	-0,2
Okupazio-tasa (%)	50,6	50,3	51,3	53,0	4,7
BPG*	21.770.391	21.958.758	24.429.386	28.303.136	30,0
Urtetik urterako inflazioa (%)	2,6	-0,2	0,6	5,9	16,4**
Atzerrian jaiotako biztanleen%	7,9	8,3	9,6 €	11,7	48,1
65 urtetik gorako herritarren%	19,8	20,6	21,9 €	23,1	16,7

Iturriak: guk egina Gipuzkoako soldatei, pentsioei, langabezia-prestazioei eta gizarte-aurreikuspeneko erreskateei buruzko txostenean oinarrituta (Ogasun Saila, Gipuzkoako Foru Aldundia), Biztanleriaren Jarduerari buruzko Inkestan (EUSTAT), EAEko urteko kontuetan (EUSTAT), Kontsumorako Prezioen Indizean (INE) eta Biztanleriaren Estatistika Jarraituan oinarrituta.

*Euro arruntak.

**Aldi osoan metatutako inflazioa

Soldatei dagokienez, euro konstanteetan, batez besteko soldata bere horretan mantendu da 2012az geroztik, %0,2ko murrizketarekin, Gipuzkoako Foru Aldundiko Ogasun eta Finantza Departamentuaren datuen arabera. Biztanleria okupatuaren tasa %50,6tik %53,0ra igaro da, BPGa (euro arruntetan) %30 igo da, eta urtetik urterako inflazioa %2,6tik %5,9ra igo da 2012an; hala ere, argi ikusten da 2012. urtetik inflazio handikoaldiak eta prezioak ia igo ez diren beste batzuk tartekatzen direla, eta, zenbait kasuetan, jaitsi egin direla. Hala ere, urte horietan metatutako inflazioa %16,4koa da Espainiako estatu osorako.

Azkenik, nabarmentzekoa da atzerrian jaiotako biztanleen ehunekoak eta 65 urtetik gorako biztanleen ehunekoak izan duten hazkundea. Atzerrian jaiotako pertsonen ehunekoa ia %50 hazi da, biztanleen %7,9 izatetik %11,7 izatera igaro baita; 65 urtetik gorako pertsonen ehunekoa, berriz, %16 hazi da, %19,8tik %23,1era.

2.2.2. Pobrezia- eta desberdintasun-egoeren bilakaera

Testuinguru horretan, nola aldatu dira pobrezia- eta desberdintasun-tasak Euskadin²¹? Gure inguruko beste lurraldeetan bezala? Antzeko bilakaera izan dute biztanleria-profilek? Txosten honetan aztertutako adierazle gehienek hobera egin dute 2018tik 2022ra bitartean, nahiz eta adierazle batzuek –edo talde soziodemografiko batzuen egoerak– ez duten egin.

Hurrengo taulan jasotako datuen arabera, pobrezia-arriskuan dauden gipuzkoarren ehunekoa murriztu egin da 2018tik 2022ra bitartean, eta, hain zuzen, txikiena da 2012az geroztik. Halaber, murrizketa handiak izan dira –2022an balio historikoki txikiak lortu dira– lan-intentsitate baxuari, pobrezia- eta bazterketa-arriskuko egoerei (ARPE tasa) edo biztanleria okupatuaren pobrezia-arriskuari dagokienez. Alde horretatik, oso nabarmen jaitsi da desberdintasuna neurtzeko indize nagusia (Giniren indizea, Gipuzkoan lau puntu jaitsi baita 2012tik. Murrizketa oso nabarmena da²²). Gauza bera gertatu da S80/S20 adierazlearekin: 2018an Gipuzkoako biztanleen %20 aberatsenak %20 pobreenak baino 3,8 aldiz gehiagoko diru-sarrerak bazituen, 2022an ratioa 3,5 da.

²¹ GPGBren aurretiazko txostenetan ez bezala, honetan ez da gizarte-bazterkeriako egoeren azterketa ebolutiborik egiten, zeren eta, 2022an izandako aldaketa metodologikoen (FOESSA fundazioak egindako aldaketetatik abiatuta) denboran zehar serie konparagarri bat izatea eragozten baitute.

²² Gipuzkoan Giniren indizea neurtzeko beste iturri bat erabiltzen bada, INEren Familien Errenta Banaketaren Atlas, ondorio bera ateratzen da: Giniren indizearen mailak zertxobait handiagoak diren arren, haren balioa etengabe murrizten ari da 2016. urtetik.

12 taula. Pobreziaren eta desberdintasunaren adierazle nagusien bilakaera herritarren artean. Gipuzkoa, 2012-2022

		2012	2014	2018	2022	Bilakaera 2018-2022	
						Aldea	Ebb.
EU-SILC adierazleak	Pobrezia-arriskua edo diru-sarrera txikiak	% 16,8	% 15,6	% 16,4	% 14,4	-2,0	▼
	Pobrezia larria	% 4,3	% 5,4	% 5,3	% 5,9	0,6	▲
	Gabezia material larria *	% 5,2	% 5,2	% 6,9	% 2,5	-4,4	▼
	Laneko intentsitate txikia*	% 9,3	% 8,4	% 5,7	% 5,4	-0,3	▼
	Pobrezia eta bazterketa (AROPE)*	% 22,7	% 19,5	% 19,2	% 15,9	-3,3	▼
	Biztanleria okupatuaren pobrezia-arriskua**	% 7,5	% 6,8	% 10,3	% 7,0	-3,3	▼
	Pobrezia-arriskua edo diru-sarrera txikiak transferentzia sozialen aurretik*	% 24,2	% 23,7	% 21,1	% 17,9	-3,2	▼
	Pobrezia larria transferentzia sozialen aurretik*	% 11,3	% 12,4	% 9,1	% 9,0	-0,1	▼
Desberdintasun-adierazleak	Gini koefizientea	27,2	26,3	25,3	23,0	-2,3	▼
	S80/S20	3,8	4,0	3,8	3,5	-0,3	▼
	D1/Guztira (%)	3,7	3,5	3,7	3,5	-0,2	▼
Diru-sarreraren adierazleak (euro konstanteak) Oinarria=2022)	Errenta ertain baliokidea	1.659,7	1.649,4	1.717,8	1.666,7	-51,1	▼
	Pobrezia-arriskuaren edo diru-sarrera txikiaren atalasea	995,8	989,6	1.030,7	1.000,0	-30,7	▼
	Pobrezia larriaren atalasea	663,9	659,7	687,1	666,7	-20,4	▼

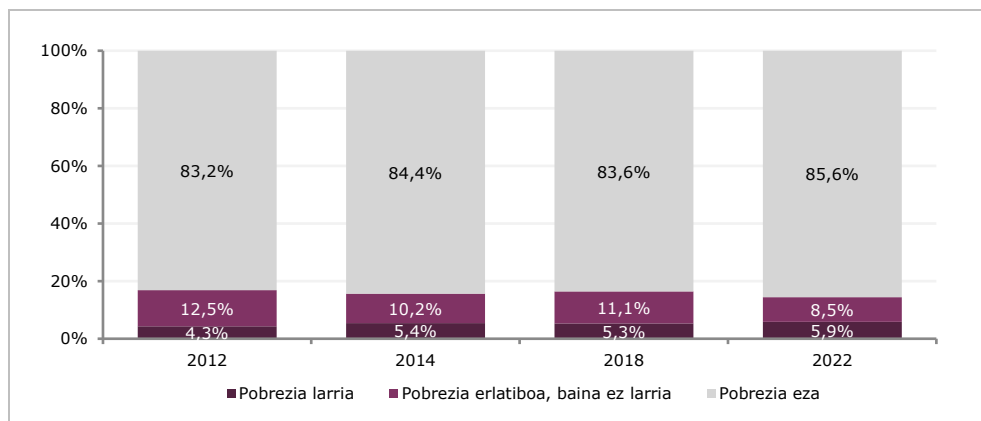
*Izartxo batekin markatutako adierazleak ez dira hertsiki konparatzen 2022 urtekoekin, 2021ean Europa 2030 Estrategiaren helburu berrien arabera aplikatutako metodologia-aldaketak direla eta.

**Azken urtean 7 hilabetez edo gehiagoz lanean egon dela adierazten duen 18 eta 64 urte bitarteko populazioaren proportzioa.

***Pentsioak ez dira gizarte-transferentzia gisa sartzen.

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta.

Lehen mailako pobreziaren adierazleen bilakaerari dagokionez, datuek adierazten dute pobrezia-arriskuan dagoen biztanleriaren ehunekoia etengabe murriztu dela gizarte-transferentziak egin aurretik; izan ere, 2012an biztanleen %24,2 izatetik 2022an %17,9 izatera igaro da. 2018- 2022 tartean bakarrik ehuneko hiru puntu baino gehiago murriztu da. Transferentzien aurreko pobrezia larriaren kasuan ere murrizketa gertatzen da, nahiz eta ez den txirotasun-arriskuaren kasuan bezain nabarmena. Horrek guztiak, nolahi ere, aurrerago adierazten den moduan, lan-merkatuaren gaitasuna hobetzea ekarriko luke —gizarte-babeseko kotizaziopeko sistemarekin konbinatuta—, Gipuzkoan pobrezia- edo desberdintasun-egoerak ager ez daitezen.

12 grafikoa. Biztanleriaren banaketaren bilakaera pobrezia/pobreziarik eza eskalan. Gipuzkoa, 2012-2022

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta.

Hala ere, adierazle guztiek ez dute portaera positiborik izan. Lotura estua duten bi adierazleek okerrera egin dute 2018tik 2022ra bitartean, eta aurreko urteetako edozeinetatik goragoko mailetan daude: pobrezia larriaren tasa %5,3tik %5,9ra igo da, eta 2008tik aurrera 1,6 puntu igo da (%37ko igoera erlatiboa). Era berean, lehen dezilari dagokion errenta osoaren ehunekoa neurtzen duen adierazlea pixka bat jaitsi da: 2008an pertsona horiek errenta osoaren %3,7 lortzen bazuten, 2022an ehuneko txikiagoa lortzen dute, %3,5.

Hala eta guztiz ere, 12. grafikoan ikusten den bezala, ongizate-egoeran dagoen biztanleriaren ehunekoa handiena da 2012an inkesta lehen aldiz egin zenetik. Zehazki, 2022an, biztanleen %85,6 ziren; 2012an, berriz, %83,2. Urte hartako datuekin alderatuta, finantza-krisian, pobrezia-egoeran dagoen ehunekoa pixka bat murriztu bada ere, aldatu egin da biztanleria pobreen osaera, eta, talde horren barruan, handitu egin da pobrezia larrian dagoen biztanleria: izan ere, 2012an, pobrezia-arriskuan zegoen biztanleria guztiaren % 25 pobrezia larrian zegoen, eta hamar urte geroago, % 40ra iritsi da ehunekoa.

Aparteko aipamena merezi du batez besteko errenta baliokidearen bilakaerak, bereziki euro konstanteen arabera aztertzen bada, prezioen igoera kontuan hartuta. 2012az geroztik, gipuzkoarren errenta ertaina 7 euro baino ez da hazi —1.659 eurotik 1.666 eurora—, eta, hain zuzen, 2018tik 2022ra 50 euro inguru murriztu da. Hori dela eta, pobrezia-atalaseak, errenta ertainaren arabera kalkulatzeko diren neurrian, ez dira ia hazi 2012tik, eta, hain zuzen, 2018tik 2022ra murriztu dira. Hori dela eta, 1.015 euroko diru-sarrera baliokidea duen pertsona bat, bai 2018an bai 2022an, pobrezia-atarian egongo da lehen urtean, baina ez bigarrenean. Nolanahi ere, desberdintasunak txikiak dira, eta pentsa daiteke eragin txikia dutela pobrezia-tasa orokorren bilakaeran.

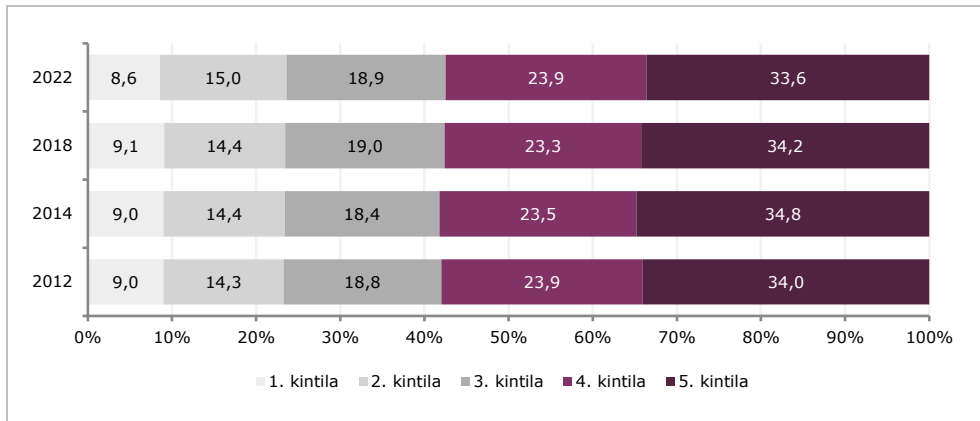
Pobrezia-egoeren bilakaera —ikusitako bezala, neurri erlatiboak dira— alde batera utzita, Gipuzkoan diru-sarreraren desberdintasunak zergatik eta nola eboluzionatu duen behar bezala ulertzeko, ezinbestekoa da diru-sarrera guztien bilakaera aztertzea —soldatak, pentsioak, laguntza-prestazioak eta kapital-sarrerak barne—, biztanleko eta euro konstanteen arabera. Horretarako, taula honetan, diru-sarreraren kintil bakoitzeko, inkestaren aldi bakoitzean erregistratutako errenta ertain baliokidea jasotzen da.

13 taula. Biztanleriaren errenta ertain baliokidearen bilakaera (euro konstanteak Oinarria=2022) diru-sarreraren kintilen arabera. Gipuzkoa, 2012-2022

	2012	2014	2018	2022	Bilakaera 2018-2022 (ehunekotan)	Bilakaera 2012-2022 (ehunekotan)
1. kintila	844	851	873	827	-5,3	-2,0
2. kintil	1.253	1.297	1.333	1.329	-0,3	6,1
3 kintila	1.656	1.650	1.722	1.667	-3,2	0,7
4 kintila	2.112	2.083	2.141	2.020	-5,7	-4,4
5 kintila	2.784	2.856	2.938	2.617	-10,9	-6,0
Guztira	1.659	1.650	1.718	1.667	-3,0	0,5

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta.

Datuek adierazten dutenez, 2018tik 2022ra bitartean erdi eta behe mailako kintilek (bi eta hiru) galdu dute errenta gutxien; 2012 eta 2022 bitartean, kintil horiek dira egoera hobetzen duten bakarrak (neurri txikian, edonola). Nolanahi ere, esan daiteke 2012 eta 2022 arteko diru-sarreraren bilakaerak onura handiagoa ekarri diela, edo gutxiago penalizatu dituela errenta ertain eta txikiko estratuei, errenta txikiko edo errenta altuko estratuei baino (1, 4 eta 5 kintilak).

13 grafikoa. Diru-sarreraren kintil bakoitzeko biztanleriaren guztizko diru-sarrera baliokideen pisu espezifikoaren banaketaren bilakaera, Gipuzkoa 2012-2022

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta.

Aldaketa horien ondorioz, kintil bakoitzaren diru-sarreraren pisua aldatu egiten da: diru-sarrera handienak dituzten %20ko diru-sarrerak 2014ko %34,8tik, 2022ko %33,6ra igo dira; diru-sarrera txikiak dituzten %20koen diru-sarrerak, berriz, %9,1etik %8,6ra igo dira 2018tik 2022ra. Era berean, erdiko hiru kintilen errenta metatuaren pisua pixka bat handitu da.

Nola eboluzionatu dute aztertutako adierazleek, talde sozioekonomikoen ikuspegitik 2014az geroztik? Pobrezia-arriskuari dagokionez, funtsezko aldaketa hauek aipatu behar dira:

- Sexuaren ikuspegitik, gizonen eta emakumeen artean murriztu egin da, bai gizonak buru dituzten etxeetan, bai emakumeak buru dituzten etxeetan. Gizonak eta emakumeak buru dituzten etxeen arteko pobrezia-aldea nabarmen murriztu da; izan ere, 2014az geroztik, pobrezia-arriskuaren beherakada handiagoa izan da emakumeak buru dituzten etxeen artean.
- Adinaren ikuspegitik, 45 urtetik beherakoen artean pobrezia pixka bat handitu da, eta nabarmen murriztu da 65 urtetik gorakoen artean. Pobrezia-arriskua bereziki murriztu da 65 urtetik gorako pertsonak buru dituzten etxeetan, eta, horrenbestez, handitu egin da belaunaldien arteko aldea pobrezia-arriskuari dagokionez.
- Nazionalitateari dagokionez, nabarmen jaitsi da atzerriko nazionalitatea dutenen artean, eta askoz ere gehiago espainiar nazionalitatea dutenen artean. Oraindik ere handia den arren, populazio autoktonoaren eta atzeritarren artean dagoen aldea murriztu egin da pobrezia-arriskuari dagokionez.
- Etxeetako lan-egoeraren ikuspegitik, pobrezia-arriskua handitu egin da, batez ere, lanik ez duten etxeetan bizi diren pertsonen artean. Aitzitik, nabarmen murriztu da lan-merkatuan pertsona aktiborik ez duten familien artean (gehienak pentsiodunak).
- Etxe-motari dagokionez, pobrezia-arriskua nabarmen jaitsi da ardurapeko seme-alabarik ez duten familien artean, eta nahiko egonkor mantendu da seme-alabak dituzten familien artean.
- Pobrezia-arriskuan dagoen kolektiboaren osakeraren ikuspegitik, aldaketa nagusia da emakumeek eta 45 eta 64 urte bitarteko pertsonak osatutako familietan pobrezia-arriskuan dauden pertsonen kopurua handiagoa dela. Aipagarria da, halaber, espainiar nazionalitateko populazioaren pisuak gora egin duela kolektibo horretan, batez ere aipaturiko atzeritarren pobrezia-tasen murrizketagatik.

Pobrezia larriari dagokionez, ez da aldaketa nabarmenik gertatu generoaren ikuspegitik, eta handitu egin da emakumeak eta gizonak buru dituzten etxeen arteko aldea, pixka bat bada ere. Aldaketak argiagoak dira adinaren ikuspegitik, pobrezia larria 45 urtetik beherakoen artean hazten baita eta adin horretatik gorakoen artean egonkor mantentzen delako. Pobrezia-arriskuaren kasuan bezala, belaunaldien arteko aldea handitu egiten da. Nazionalitateari dagokionez, 2014az geroztik, pobrezia larria jaitsi egin da atzeritarren artean, baina ez pobrezia-arriskuak adina. Azkenik, familia-motei dagokionez, pobrezia larria hazi egin da, batez ere, guraso bakarreko familien artean eta aktibo okupaturik ez duten familien artean.

14 taula. Pobrezia-adierazleen banaketaren bilakaera biztanleen artean, ezaugarri pertsonal eta etxeen arabera. Gipuzkoa

		Diru-pobrezia						Biztanleria, guztira		
		Pobrezia larria			Pobrezia-arriskua edo diru-sarrera txikiak			2014	2018	2022
		2014	2018	2022	2014	2018	2022			
BANAKETA HORIZONTALA (%)										
Sexua	Gizonezkoa	5,1	4,8	6,1	14,0	15,5	13,1	--	--	--
	Emakumezkoa	5,7	5,8	5,7	17,2	17,3	15,6	--	--	--
Pertsona nagusiaren sexua	Gizonezkoa	5,0	4,8	5,1	13,4	15,2	12,6	--	--	--
	Emakumezkoa	6,7	6,9	7,2	22,9	20,2	17,1	--	--	--
Adina	<18	8,8	10,8	11,7	19,2	23,0	20,8	--	--	--
	18-44	6,8	5,5	7,9	15,5	17,4	16,2	--	--	--
	45-64	4,2	4,3	4,2	13,8	14,3	12,5	--	--	--
	65 eta gehiago	2,1	1,9	2,1	15,2	12,6	10,5	--	--	--
Pertsona nagusiaren adina	<45	9,1	8,8	10,7	16,2	23,8	16,3	--	--	--
	45-64	3,6	5,1	5,0	14,8	14,0	14,8	--	--	--
	65 eta gehiago	4,1	1,9	2,7	16,2	12,6	11,5	--	--	--
Nazionalitatea	Espainiakoa	3,5	2,7	3,4	13,1	10,9	11,5	--	--	--
	Atzerritarra	33,4	25,4	28,2	52,1	58,8	39,3	--	--	--
Familia multzoa	Pertsona bakarrekoak	4,3	3,6	5,6	20,0	18,0	20,0	--	--	--
	Seme-alabarik gabeko bikotea	3,0	2,3	2,5	11,9	10,6	6,6	--	--	--
	Bikotea seme-alabekin	5,8	5,2	5,3	14,0	14,9	13,3	--	--	--
	Guraso bakarrekoak	7,9	13,1	14,1	27,2	34,1	28,2	--	--	--
	Bestelakoak	8,0	13,7	15,6	15,0	27,1	21,7	--	--	--
Jarduerarekiko lotura	Aktibo okupatu guztiak	1,0	2,8	1,2	5,5	10,3	6,2	--	--	--
	Bi aktibo edo gehiago dituen etxe batean aktibo okupatu bat gubxienez	9,6	17,5	17,0	34,9	41,4	35,2	--	--	--
	Aktibo okupaturik ez	40,2	35,2	50,9	67,0	69,8	74,6	--	--	--
	Ez dago aktiborik	5,0	2,7	3,5	18,8	16,0	13,4	--	--	--
Guztira		5,4	5,3	5,9	15,6	16,4	14,4	--	--	--
BANAKETA BERTIKALA (%)										
Sexua	Gizonezkoa	46,0	44,5	54,4	43,8	46,3	44,4	48,8	49,0	48,7
	Emakumezkoa	54,0	55,5	49,6	56,2	53,7	55,6	51,2	51,0	51,3
Pertsona nagusiaren sexua	Gizonezkoa	71,4	68,5	51,5	66,0	70,1	52,5	76,8	75,7	60,0
	Emakumezkoa	28,6	31,5	48,5	34,0	29,9	47,5	23,2	24,3	40,0
Adina	<18	28,1	35,4	32,0	21,3	24,5	23,5	17,4	17,5	16,3
	18-44	42,4	32,8	37,0	33,9	33,5	31,2	34,0	31,6	27,7
	45-64	21,3	23,7	22,5	24,4	25,2	27,6	27,6	28,9	31,6
	65 eta gehiago	8,3	8,0	8,6	20,4	16,8	17,7	21,0	22,0	24,4
Pertsona nagusiaren adina	<45	52,2	47,4	48,0	32,5	41,2	30,3	31,3	28,5	26,7
	45-64	26,9	42,6	40,6	38,7	37,9	49,6	40,9	44,3	48,2
	65 eta gehiago	20,9	10,0	11,4	28,8	20,9	20,1	27,9	27,2	25,1
Nazionalitatea	Espainiakoa	60,2	45,0	51,0	78,5	58,8	71,8	93,5	88,5	89,7
	Atzerritarra	39,8	55,0	49,0	21,5	41,2	28,2	6,5	11,5	10,3
Familia multzoa	Pertsona bakarrekoak	7,7	8,6	12,6	12,5	13,8	18,5	9,8	12,6	13,3
	Seme-alabarik gabeko bikotea	10,7	8,9	9,5	14,9	13,5	10,3	19,5	20,9	22,3
	Bikotea seme-alabekin	60,6	53,8	45,8	50,3	50,0	47,5	56,3	55,0	51,3
	Guraso bakarrekoak	15,8	21,5	20,7	18,9	18,1	17,1	10,9	8,7	8,7
	Bestelakoak	5,2	7,3	11,4	3,4	4,7	6,5	3,5	2,8	4,3
Jarduerarekiko lotura	Aktibo okupatu guztiak	11,7	35,6	12,8	22,3	43,2	27,1	63,3	68,7	62,7
	Bi aktibo edo gehiago dituen etxe batean aktibo okupatu bat gubxienez	21,0	28,3	33,5	26,6	21,6	28,6	11,00	8,6	11,7
	Aktibo okupaturik ez	50,9	26,4	41,4	29,5	16,9	25,0	6,9	4,0	4,8
	Ez dago aktiborik	16,4	9,7	12,3	21,6	18,3	19,3	17,9	18,8	20,8
Guztira		100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta.

Eboluzio-datuen analisiarekin bukatzeko, hurrengo taulan Gipuzkoan, Euskadin, Espainian eta EB-27 unitatean 2014az geroztik ikerketa honetan aztertutako lau adierazle nagusien bilakaera jaso da.

15 taula. Pobrezia- eta desberdintasun-adierazleen bilakaera Gipuzkoan (2014/2022)

		2014	2018	2022	Bilakaera 2022 (ehunekotan)
Pobrezia-arriskua edo diru-sarrera txikiak	Gipuzkoa	15,6	16,4 €	14:4	-7,7
	EAE	18,5	17:00	16'5	-10,8
	Espainia	22:00	21,5	20,4	-8,1
	UE27	17,3	16,8	16'5	-4,6
Pobrezia larria	Gipuzkoa	5,4	5,3	5,9	9,3 €
	EAE	4,9	5,1	4,9	0,0
	Espainia	10:00	9,2	8,9	-16,0
	UE27	6,5	5,9	5,7	-12,3
Gini	Gipuzkoa	26,3	25,3	23,0	-12,5
	EAE	27,1	26,7	26,9	-0,7
	Espainia	34,7	33,2	32,0	-7,8
	UE27	30,9	30,4	29,6	-4,2

Iturriak: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022; Berriazko Estadistika Organoa. Berdintasun, Justizia eta Gizarte Politiketako Departamentua. PGBIren Pobrezia modulua (2022); INE. Bizi Baldintzei buruzko Inkesta 2022; Eurostat. EU-SILC 2022

Pobrezia-arriskuari dagokionez, beherakada handi samarra gertatu da lurralde guztietan: EB 27ren %4,6 eta EAEn %10,8. Giniren indizea ere jaitsi egin da lurralde guztietan eta, bereziki, Gipuzkoan. Aldiz, pobrezia larria hazi egin da Gipuzkoan, baina Espainian eta EBn gutxitu egin da eta Euskadin egonkor dago.

2.3. Prestazio ekonomikoen eragina pobreziaren murrizketan

[Euskadiko Gizarteratzeko IV. Euskal Planean](#) adierazten den bezala, pobrezia- eta desberdintasun-egoeren azterketa edozein lurraldetan egin daiteke, bi ikuspegitatik.

- Ohiko perspektibak etxeetako errenta erabilgarriaren ondoriozko pobrezia- edo desberdintasun-adierazleak eskaintzen ditu. Errenta erabilgarriak etxeetako errentak barne hartzen ditu (lanekoak, kapitalekoak, etab.), baita jasotzen dituzten transferentzia publikoak ere (pentsioak, langabezia-prestazioak, gizarteratzeko gutxieneko errentak, familia-prestazioak, etab.), eta familiek ordaintzen dituzten zuzeneko zergak murrizten dute (batez ere pertsona fisikoen errentaren gaineko zergak).
- Bigarren perspektiba lehen mailako pobrezia-tasei dagokie, hau da, etxeetako oinarrizko errentatik eratorritako pobrezia-tasei (lana eta kapital-errentak), kontuan hartu gabe familiek transferentzien bidez edo ordaintzen dituzten zergen bidez lortzen dituzten diru-sarrerak. Prestazioen aurreko pobrezia-egoeren bilakaera aztertuz, lan-merkatuak sortzen dituen pobrezia- eta desberdintasun-tasen bilakaera azter daiteke funtsean, zerga eta prestazio gisa esku-hartze publikoak zuzendu aurretik. Oinarrizko pobreziaren tasak (prestazioen aurrekoak) aztertuta, esku-hartze publikoaren eta birbanatze-politiken bidez murriztu behar diren pobrezia-tasen tamaina ere azter daiteke.

Atal honetan, batez ere, gizarte-transferentziek oinarrizko pobreziaren tasak edo familien berezko diru-sarreretatik — soldatak eta kapital-errentak, batez ere— eta gizarte-babeserako kotizazio-sistematik eratorritako transferentzien aurreko tasak murrizteko duten gaitasuna jasotzen da. Hau da, Gizarte Segurantzaren kotizaziopeko prestazioak familien oinarrizko errentaren partetzat hartzen dira, laguntzat har daitezkeen eta diru-sarrerak bermatzeko sistema osatzen duten gizarte-transferentzien eragina berriaz aztertu ahal izateko.

Ikuspegi metodologikotik, gizarte-transferentziek pobrezia murrizteko duten gaitasuna kalkulatzeko, lehen mailako pobrezia-tasak kalkulatu dira, definitu berri diren moduan²³. Gizarte-transferentzien aurreko pobrezia-tasa diru-sarrerara baliokidea duten pertsonen proportzioa da (oinezko oharrean aipatzen diren diru-sarrerak soilik kontuan hartuta), gizarte-transferentzien ondoren biztanleria osoarentzat dagoen pobrezia-arriskuaren atalasetik behera. Bi pobrezia-tasen arteko aldea, gizarte-transferentzien aurretik eta ondoren, haien pobrezia murrizteko gaitasunaren parekoa da.

2.3.1. Gipuzkoarren diru-sarreraren egitura

Gizarte-transferentziek pobrezia murrizteko duten gaitasuna kalkulatzeko, lehenik eta behin, komeni da aztertzea nola banatzen diren Gipuzkoako familien diru-sarrerak. Ondorengo taularen arabera, biztanleria osoa kontuan hartuz gero, diru-sarreraren %71,4 lan-etekinetatik dator, %1,8 higiezin- eta kapital-errentetatik, %23,7 pentsioetatik, %0,9 langabezia-sistematik, %2,1 gizarte-laguntzetatik (DBE barne) eta %0,1 gizarte-erakundearen edo familiakoaren transferentzietatik.

16 taula. Biztanleriaren hileko diru-sarrera garbien banaketa, diru-sarrera motaren arabera. pobrezia-mailaren eta errenta-kintilaren arabera. Gipuzkoa 2022

	Diru-sarreraren kintilak					Pobrezia			Guztira
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q5	Pobrezia larria	Pobrezia arriskua, ez larria	Pobrezia arik eza	
[1] Lana	62,3	72,0	75,2	74,9	68,8	49,7	65,1	72,1	71,4
[2] Diru-sarrera higigarriak eta higiezinak	1,1	1,3	1,7	1,2	2,6	0,8	0,9	1,8	1,8
SARRERA PROPIOAK	63,5	73,3	77,0	76,1	71,4	54,4	66,0	73,9	73,2
[3] Pentsioak	24,0	23,6	21,0	22,2	26,7	13,5	23,9	23,9	23,7
[4] Langabezia-prestazioak	3,8	0,7	0,7	1,0	0,2	4,6	5,6	0,6	0,9
GIZARTE SEGURANTZAKO DIRUSARRERAK	27,8	24,3	21,7	23,2	26,9	18,1	29,5	24,6	24,6
[5] DBE/IMV/GLL sistema	8,1	1,5	0,5	0,1	0,0	31,2	3,9	0,4	1,1
[6] Bestelako gizarte-laguntzak	0,6	0,7	0,8	0,6	1,7	0,1	0,7	1,0	1,0
GIZARTE LAGUNTZEN SARRERAK	8,7	2,2	1,3	0,7	1,7	31,3	4,5	1,4	2,1
[7] Familia- edo komunitate-sareko laguntzak	0,0	0,2	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1
[8] Erakunde pribatuaren laguntzak	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
GIZARTEAREN ARTEKO TRANSFERENTZIAK	0,1	0,2	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1
GUZTIRA	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Biztanleria osoaren %	19,9	20,2	19,9	20,00	20,00	5,9	8,5	85,6	100,0

* Zenbakitutako kategoriak dirusarreraren gehikuntza honetatik abiatuta eraiki dira: [1] Soldatak eta lansariak; aparteko pagak; laneko kalte-ordainak; autoenplegutik edo norberaren enpresaren ustiapenetik datozen diru-sarrerak; eta ikastaroak, hitzaldiak edo antzeko jarduerak emateagatik lortutako diru-sarrerak. [2] Jabetzaren errentak; kapital higigarriaren errentak edo pentsio-funtsen edo antzekoen ondoriozkoak; Ogasunaren itzulketak; eta loteria edo beste sari batzuen bidezko diru-sarrerak. [3] Erretiroagatiko pentsioak eta eritasun, alarguntasun edo baliabiezintasunagatiko prestazioak. [4] Langabeziatik datozen diru-sarrerak. [5] DBEtik, Etxebizitzako Gastuak Osatzeko Prestaziotik, EBItik edo Gizarte Larrialdiko Laguntzetatik datozen diru-sarrerak. [6] Familia babesteko prestazioak edo laguntzak, ardurapean dituen seme-alabengatik edo lana eta familia uztartzeagatik; mendekotasun-egoeran dauden pertsonak zaintzeko laguntzetatik edo ordainketetatik datozen diru-sarrerak; ikasketa-bekak edo adingabeentzako laguntzak (jantokirako eta haurtzaindegirako bekak barne); eta udalen edo diputazioaren beste gizarte-laguntza publiko batzuk. [7] senideen edo lagunen laguntza ekonomikoak eta ezkontidearen edo gurasoaren elikadura-pentsiotik datozen diru-sarrerak. [8] erakunde pribatuetatik (Caritas, Gurutze Gorria, etab.) datozen laguntza ekonomikoak.).

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

Jakina, aztertzen ari garen talde bakoitzeko diru-sarrera mota bakoitzaren pisua oso desberdina da. Errenta-taldeen ikuspegitik, erdiko kintiletan soldata-errentek duten garrantzia nabarmentzen da. Lehenengo eta azken kintiletan, aldiz, soldata errenten pisua txikiagoa da, baina arrazoi desberdinengatik:

- lehen kintilean (hau da, Gipuzkoako biztanleriaren %20 pobreenan) Gizarte Segurantzatik datozen diru-sarreraren (pentsioak eta langabezia) eta diru-sarrerak bermatzeko euskal sistematik datozenen (DBE, IMV, GLL) pisua nabarmentzen da. Prestazio horiek diru-sarreraren %8,7 dira, eta gizarte osoaren %2,1 ren aurrean. Hala ere, garrantzitsua da aipatzea lehen kintilean dauden etxeen diru-sarreraren %62 lanetik datorrela.
- bosgarren kintilean, aldiz, soldata-sarreraren pisua handiagoa da (% 68,8), baina talde horretan Gizarte Segurantzako pentsioen pisua nabarmentzen da, talde horretako diru-sarreraren % 26,7 baitira. Alde horretatik, Gizarte Segurantzako pentsioek garrantzi handiagoa dute errenta-kintilean.

²³ Gizarte-transferentzien aurreko errenta kalkulatzeko, honako kontzeptu hauengatik familiek dituzten diru-sarrera baliokideak sartu dira: soldatak edo lansariak (aparteko ordainsariak barne); autoenplegutik datozen diru-sarrerak; jabetzaren errentetatik, kapital higigarritik datozen diru-sarrerak; Ogasuneko itzulketak; loteria edo beste sari batzuk; elikadura-pentsiotik edo konpentsazio-pentsiotik datozen diru-sarrerak; eta erretiro- edo alar-gun-pentsioetatik datozenak.

Pobrezia larriko arriskuan dauden biztanleen egoera aztertuz gero, lanagatiko diru-sarrerak beren errentaren %49,7 dira, Gizarte Segurantzaren diru-sarrerak %18,1 eta diru-sarreren euskal sistemaren ondoriozko diru-sarrerak %31,2.

Nola aldatu da diru-sarreren egitura hori? Hurrengo taulan ageri da diru-sarreren iturri horietako bakoitzak zer pisu duen, 2018an eta 2022. urteetan, biztanle guztientzat, pobrezia larriaren dauden biztanleentzat eta diru-sarreren lehen kintilean daudenentzat.

17 taula. Biztanleriaren diru-sarreren banaketa diru-sarrera motaren, errenta kintilaren eta pobrezia egoeraren arabera. Gipuzkoa 2022

		2018	2022	Aldaketa (%)
Lehen kintila	Diru-sarrera propioak	% 64,5	% 63,5	-1,7
	Gizarte Segurantzako diru-sarrerak	% 21,3	% 27,8	30,4
	Gizarte laguntzen diru-sarrerak	% 12,8	% 8,7	-31,8
	Gizartearen arteko transferentziak	% 1,4	% 0,1	-96,0
Pobrezia larria	Diru-sarrera propioak	% 61,0	% 50,4	-17,2
	Gizarte Segurantzako diru-sarrerak	% 10,3	% 18,1	75,4
	Gizarte laguntzen diru-sarrerak	% 26,4	% 31,3	18,8
	Gizartearen arteko transferentziak	% 2,4	% 0,1	-94,8
Biztanleria osoa	Diru-sarrera propioak	% 75,0	% 73,2	-2,4
	Gizarte Segurantzako diru-sarrerak	% 22,3	% 24,6	10,5
	Gizarte laguntzen diru-sarrerak	% 2,4	% 2,1	-11,6
	Gizartearen arteko transferentziak	% 0,3	% 0,1	-79,9

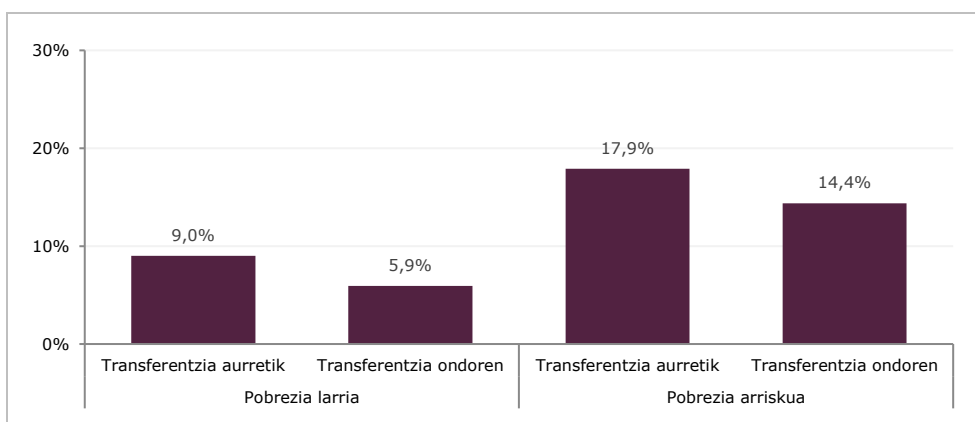
Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

Aurreko taulako datuek erakusten dute biztanleria osoarentzat pixka bat murriztu direla diru-sarrera propioen pisua eta gizarte-laguntzen pisua, eta handitu egin dela Gizarte Segurantzatik datozen diru-sarreren pisua²⁴. Pobrezia larriaren dauden pertsonen kasuan, nabarmen murriztu da diru-sarrera propioen pisua; diru-sarrerak bermatzeko euskal sistemari dagokiona, berriz, hazi egin da, eta, batez ere, Gizarte Segurantzari dagokiona.

2.3.2. Gipuzkoako gizarte-transferentziek eragindako pobrezia murriztea

Euskal etxeetako diru-sarreren banaketa eta bilakaera aztertu ondoren, gizarte-transferentziek gipuzkoarren pobrezia larria eta pobrezia-arriskua murrizteko duten gaitasuna aztertuko da. Hurrengo grafikoa ikusten denez, eta aurrez esan bezala, pobrezia larriaren tasa %9,0tik %5,9ra igaro da transferentzia sozialak kontuan hartzen direnean, eta horrek %34,1eko murrizketa dakar. Pobrezia-arriskuaren kasuan, %17,9tik %14,4ra jaitsi da, hau da, %19,6ko murrizketa.

14 grafikoa. Gizarte-transferentzien aurreko eta ondorengo pobrezia-tasak. Gipuzkoa 2022

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta.

²⁴ Ondorio hori logikoa da kontuan hartzen bada pentsiodunen kopurua, pentsioen batez besteko zenbatekoa edo pentsioen gastua urtero handitzen dela. EUSTATen Babes Sozialaren Kontuarekin bat etorri, 2018tik 2020ra bitartean, zahartzaroko, baliaezintasuneko eta biziraupeneko prestazio ekonomikoaren gastua ia %8,1 hazi zen Gipuzkoan.

Eboluzioaren ikuspegitik, inkestako datuak kontuan hartuta, zenbait gai interesgarri ikusten dira: transferentziak egin aurretik, pobrezia larria eta, bereziki, pobrezia-arriskua nabarmen murriztu da 2012tik aurrera Gipuzkoan. Pobrezia-arriskuaren tasak ere, errenta erabilgarria kontuan hartuta, jaitsi egin dira, baina pobrezia larria, berriz, handitu. Gipuzkoan, gizarte-transferentziek pobrezia murrizteko duten gaitasuna —edozein modutan— apaldu egin da denborarekin, eta, gainera, nabarmen. 2012an, gizarte-transferentziek %30,4 murriztu zuten pobrezia-arriskua eta %61 pobrezia larria; 2022an, berriz, %34,1 eta %19,6 murriztu ziren, hurrenez hurren.

18 taula. Biztanleriaren diru-sarreraren banaketa diru-sarrera motaren, errenta kintilaren eta pobrezia egoeraren arabera. Gipuzkoa 2022

		2012	2014	2018	2022
Pobrezia larria	Transferentzien aurretik	11,0	12,4	9,1	9,0
	Transferentzien ondoren	4,3	5,4	5,3	5,9
	Murrizketa (%)	-61,6	-56,2	-41,5	-34,1
Pobrezia-arriskua	Transferentzien aurretik	24,2	23,7	21,1	17,9
	Transferentzien ondoren	16,8	15,6	16,4	14,4
	Murrizketa (%)	-30,4	-33,9	-22,3	-19,6

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

Azkenik, hurrengo taulan, pobrezia larriaren eta transferentzien aurreko eta ondorengo pobrezia-arriskuaren tasak jaso dira, bai eta Gipuzkoan, Euskadin, Espainian eta EB-27an izandako murrizketa ere. Kasu guztietan, datuak 2022koak dira. Alde batetik, Gipuzkoak gainerako lurraldeek baino pobrezia-tasa larri eta pobrezia-arrisku txikiagoak dituela ikusten da. Errenta erabilgarria kontuan hartzen denean, ordea, aldeak murriztu egiten dira, eta, hain zuzen, pobrezia larriaren tasak Euskadikoa eta EB-27koa gainditzen ditu. Datu horien arabera, pobrezia murrizteko ahalmenari zor zaio hori, bereziki pobrezia larriari dagokionez, askoz ere txikiagoa baita. EAEn, PGBiren arabera, pobrezia larriaren murrizketa %55ekoa da, eta EB-7n %58koa, Gipuzkoan %34ra murrizten da, nahiz eta Espainiako estatu osoari dagozkion emaitzak baino txikiagoa izan (%42).

19 taula. Biztanleriaren diru-sarreraren banaketa diru-sarrera motaren, errenta kintilaren eta pobrezia egoeraren arabera. Gipuzkoa 2022

		Lehen	Gero	Murrizketa
Pobrezia larria	Gipuzkoa	9,0	5,9	-34,4
	EAE	11,0	4,9	-55,5
	Espainia	15,5	8,9	-42,6
	UE 27	13,6	5,7	-58,1
Pobrezia-arriskua	Gipuzkoa	17,9	14,4	-19,6
	EAE	22,2	16,5	-25,7
	Espainia	28,1	20,4	-27,4
	UE 27	25,4	16,5	-35,0

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta 2022, PGBI 2022, EU-SILC 2022, EUROSTAT.

Zaila da emaitza horiek interpretatzea, batez ere Gipuzkoako Lurralde Historikoaren eta EAE osoaren artean gertatzen diren desberdintasunei dagokienez. Nolanahi ere, deigarria da, BGDa zabaltzen hasi arren ere, pobrezia larria murrizteko gaitasuna Espainian Gipuzkoan baino handiagoa izatea.

Inkestetako laginen adierazgarritasunarekin eta inkestatutako pertsonen erantzunen egokitasunarekin zerikusia duten gaiez gain, bi azalpen osagarri egon daitezke: alde batetik, pobrezia-tasak nabarmen murrizteak duen zailtasuna, dagoeneko oso txikiak baitira. Alde horretatik, badirudi sendoa dela oraindik ere Gipuzkoako ekoizpen-sarearen —gizarte-babeseke kotizaziopeko sistemarekin konbinatuta— banaketa-ahalmena. Bestetik, EAeko emaitzei dagokienez, Diru-sarrerak Bermatzeko Errentak (DBE) Gipuzkoan duen estaldura txikiena. Alde horretatik, ezin da ahaztu, Lanbideek eskaintzen dituen datuen arabera, 2023ko urtarrilean 11.787 bizikidetz-unitatek jaso zutela prestazio hori; Bizkaian 29.084 eta Araban 8.571. Biztanleriari dagokionez, Gipuzkoan 1,6 unitate daude 100 biztanleko; Araban eta Bizkaian, berriz, 2,5. Aldeak pixka bat ahultzen dira, batez ere Bizkaiarekin, lurralde bakoitzeko pobrezia-tasak kontuan hartuz gero; hala ere, pobrezia-tasa horiek kontuan izanda ere, Gipuzkoak bereziki estaldura-tasa txikiak ditu. Egoera hori diru-sarrerak bermatzeko euskal sistema ezarri zenetik hasi dira gertatzen, eta Gipuzkoan prestazio horren estaldurari buruz hausnartzera behartzen du benetazko beharrei dagokienez.

3. KAPITULUA

POBREZIA, BAZTERKETA ETA BIZI-BALDINTZAK GIPUZKOAN

3. Pobrezia, bazterketa eta bizi baldintzak Gipuzkoan

Gipuzkoako pobrezia-, bazterkeria- eta desberdintasun-egoeren hedadura eta bilakaera aztertu ondoren, hirugarren kapitulu honen helburu nagusia gipuzkoar guztien bizi-baldintzak eta ongizatea azterzea da, hainbat gizarte-arlotan. Horretarako, txosten honen aurreko edizioetan bezala, ongizatearen eremu nagusiekin lotutako adierazle batzuk aukeratu dira, hala nola, hezkuntza, osasuna, lan-merkatua, etxebizitza, etxeko ekonomia, gizarte-harremanak edo parte-hartze zibikoa. Bildutako informazio guztia oinarri hartuta, kapitulu honen helburua bikoitza da:

- Alde batetik, esparru horietako bakoitzean gipuzkoarrek duten egoera aztertu nahi da, eta, aldi berean, oinarritzko ezaugarri soziodemografikoen arabera dauden desberdintasun sozialak identifikatu nahi dira, hala nola, sexua, adina, nazionalitatea edo jaioterria.
- Bestalde, moneta-pobreziaren eta gizarte-bazterketaren egoerak identifikatzeko aurreko kapituluaren erabilitako adierazleak erreferentziatzen hartuta, aldagai horiek gipuzkoarren bizi-baldintzekin zenbateraino lotuta dauden jakin nahi da. Bestela esanda, pobrezia- eta bazterketa-egoera horien eraginpean dagoen populazioaren ongizatean zenbateraino eragiten duten eta bizi-baldintza okerragoak dakartzaten ikertu nahi da.

Hona hemen diru-pobreziaren eta gizarte-bazterketaren egoerak aztertzeko erabili diren aldagai nagusiak:

- pobrezia-arriskuaren tasa edo diru-sarrera txikiak, hau da, errenta ertainaren %60tik beherako errenta baliokidea duten etxeetako pertsonen proportzioa. Horrez gain, kasu batzuetan, pobrezia larriaren tasa ere erabili da (errenta ertainaren %40), bai eta diru-sarrera baliokideak kintilen arabera banatzea ere.
- gizarte-bazterketaren tasa, FOESSA fundazioak garatutako gizarte-bazterketaren indizearen arabera kalkulatua, lau kategoria hartzen dituena: erabateko integrazioa, integrazio eskasa, bazterketa ertaina eta bazterketa larria.

Emaitzak interpretatzeko, bi muga metodologiko garrantzitsu hartu behar dira kontuan.

- Alde batetik, kontuan hartu behar da Gipuzkoako Pobreziari eta Gizarte Bazterkeriari buruzko Inkesta (GPGBI) ez dela kapitulu honetan aztertzen diren elementuei berariaz zuzendutako ikerketa bat, eta, beraz, ezin dira zehatz-mehatz aztertu kapitulu honetan aztertzen diren alderdi batzuk.
- Era berean, kontuan hartu behar da lantzen diren gaien zati batean nolabaiteko isuria dagoela; izan ere, GPGBI pobrezia-egoeretan eta gizarte-bazterketan oinarritutako lana eta denez, batez ere, a priori egoera horiekin zerikusia duten gaiak aztertzen dira. Are gehiago, kasu batzuetan, gai horiek kontuan hartu dira adierazle horiek eraikitzerakoan.

Gainera, berriro adierazi behar dira laginaren beraren mugak, haren tamainagatik eta pobrezia- eta bazterketa-egoera mugatuengatik. Horrek, arazo oso zehatzei eta/edo desagregazio oso zehatzei heltzen zaienean, eragotzi egiten du inkestak populazio osoarentzat eta/edo talde soziodemografiko handientzat eskaintzen dituen konfiantza- eta adierazgarritasun-mailak lortzea. Ikuspegi horretatik, txosten honetan jasotzen diren datuak –bai 2022koak, bai inkesta honen aurreko edizioetakoak– zuhurtasunez hartu behar dira, eta, batez ere, orientabide gisa, oso talde edo profil txikiei eta/edo nagusitasun gutxiko egoerei buruzkoak direnean.

3.1. Hezkuntza maila, prestakuntza eta hizkuntzen ezagutza

3.1.1. Gipuzkoarren hezkuntza maila desberdintasunaren, pobrezia- eta bazterketaren ikuspegitik

Pobrezia- eta bazterketa-egoerek lotura zuzena dute biztanleriaren hezkuntza-mailarekin: alde batetik, prestakuntza-maila altuek babes-faktore gisa jokatzen dute pobrezia- eta bazterketa-arriskuaren aurrian, eta, bestetik, pobrezia- eta bazterketa-testuinguruek zuzeneko eragina dute prestakuntzarako sarbidea mugatzean. Gauza bera gertatzen da, aurrerago ikusiko dugunez, hizkuntzak jakiteari dagokionez.

GPGBIren datuen arabera, Gipuzkoako biztanleria antzeko tamainako hiru taldetan banatzen da hezkuntza-mailaren ikuspegitik: biztanleen %32,3k ez du ikasketarik edo oinarrizko ikasketak bakarrik ditu; %37,7k bigarren mailako ikasketak ditu eta %30ek unibertsitate-ikasketak ditu. Jakina, biztanleriaren ikasketak-mailaren arabera banaketa hori ez da modu berean gertatzen talde sozioekonomiko eta soziodemografiko guztietan: alde estatistikoki esanguratsuak daude sexuaren, adinaren, nazionalitatearen, pobrezia-egoeren edo etxeko diru-sarreraren ikuspegitik.

20 taula. 25 urteko eta hortik gorako biztanleen banaketa, lortutako gehieneko ikasketak-maila, zenbait aldagaien arabera. Gipuzkoa 2022

		Banaketa horizontala (%)				Banaketa bertikala (%)			
		Ikasketarik gabe edo oinarrizkoak **	Bigarren mailakoak	Unibertsitari oak	Guztira	Ikasketarik gabe edo lehen mailakoak	Bigarren mailakoak	Unibertsitari oak	Guztira
Sexua*	Gizonezkoak	27,9	46,6	25,5	100,0	41,4	59,3	40,9	48,0
	Emakumeak	36,4	29,5	34,1	100,0	58,6	40,7	59,1	52,0
Adina*	25-34	10,0	51,9	38,2	100,0	3,7	16,6	15,3	12,0
	35-44	14,7	44,7	40,6	100,0	7,0	18,2	20,8	15,3
	45-54	20,8	42,9	36,3	100,0	13,9	24,6	26,2	21,6
	55-64	33,0	37,1	29,8	100,0	19,8	19,1	19,3	19,4
	65-74	43,4	31,5	25,1	100,0	23,6	14,7	14,7	17,6
	75 eta gehiago	73,5	18:00	7,8	100,0	32,0	6,9	3,7	14,1
Nazionalitatea	Espainiakoa	30,7	38,1	31,2	100,0	91,7	92,1	94,3	92,7
	Atzerritarra	35,1	41,2	23,7	100,0	8,3	7,9	5,7	7,3
Sexua eta adina*	Gizonezkoa 25-44	15,0	56,9	28,1	100,0	6,3	20,5	12,7	13,6
	Emakumea 25-44	10,3	38,9	50,8	100,0	4,4	14,2	23,4	13,8
	Gizonezkoa 45-64	27,2	46,3	26,5	100,0	17,4	25,4	18,3	20,7
	Emakumea 45-64	26,0	33,9	40,1	100,0	16,4	18,3	27,2	20,3
	Gizonezkoa 65+	41,6	36,9	21,6	100,0	17,7	13,4	9,9	13,7
	Emakumea 65+	68,5	17,2	14,2	100,0	37,9	8,2	8,5	17,9
Nazionalitatea eta adina*	Espainiarra 25-44	7,1	47,0	46,0	100,0	4,7	26,6	32,7	21,3
	Atzerritarra 25-44	32,4	50,8	16,8	100,0	6,0	8,1	3,4	6,0
	Espainiarra 45-64	24,8	40,6	34,6	100,0	28,8	40,4	43,2	37,5
	Atzerritarra 45-64	45,3	35,3	19,4	100,0	4,9	3,3	2,3	3,5
Etxeko diru-sarrera baliokideak kintilen arabera*	1. kintila	51,5	35,1	13,4	100,0	28,3	16,5	7,9	17,7
	2. kintila	45,6	40,2	14,2	100,0	28,7	21,6	9,6	20,3
	3. kintila	31,6	38,7	29,7	100,0	18,4	19,3	18,7	18,8
	4. kintila	24,7	39,8	35,5	100,0	15,8	21,9	24,5	20,7
	5. kintila	12:00	34,7	52,5	100,0	8,9	20,7	39,3 C	22,4
Pobrezia-arriskua*	Presentzia	49,9	36,4	13,7	100,0	19,5	12,2	5,8	12,6
	Ez dago	29,8	37,9	32,3	100,0	80,5	87,8	94,2	87,4
Gizarte-bazterketa*	Presentzia	41,9	42,6	15,5	100,0	18,0	15,7	7,2	13,9
	Ez dago	30,8	36,9	32,3	100,0	82,0	84,3	92,8	86,1
Guztira		32,3	37,7	30,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

* Estatistikaren aldetik esanguratsuak diren aldeak, $p < 0.01$ erako khi karratuaren probaren arabera.

** Irakurtzen edo idazten dakitenak, baina eskolara 5 urte baino gutxiago joan zirenak, Lehen Hezkuntza (Eskola Graduata) edo gaur egungo Bigarren Hezkuntza osatu dutenak.

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

Gai horri dagokionez, datu interesgarri hauek ematen ditu 20. taulak

- Emakumeek eta adinekoek ikasketak gabeko edo oinarrizko ikasketak dituzten pertsonen ehuneko handiagoa dute, eta ehuneko handiena 65 urtetik gorako emakumeen artean dago (%68, 18 eta 44 urte bitarteko emakumeen artean baino ia zazpi aldiz handiagoa).

- Oinarrizko ikasketarik edo ikasketarik gabeko biztanleriaren pisua, espero zitekeen bezala, batez bestekoa baino askoz handiagoa da biztanle pobre, gizarte-bazterketako egoeran dauden eta/edo errenta txikiagoko kintiletan bizi diren biztanleen artean
- Unibertsitate-ikasketak dituzten biztanleen pisuari dagokionez, 44 urtetik beherako gizonen eta emakumeen arteko aldeak nabarmentzen dira (%28 gizonen kasuan eta %50 emakumeen kasuan). Azpimarratzekoa da, halaber, unibertsitate-ikasketak dituzten Gipuzkoako biztanleen %60 emakumeak direla.
- Diru-sarreraren ikuspegitik, nabarmentzekoa da unibertsitate-ikasketak dituzten biztanleen %40 diru-sarreraren goiko kintilean dagoela, hau da, biztanleen %22 inguru. Aitzitik, biztanleen ia %40 badira ere, unibertsitate-ikasketak dituzten gipuzkoarren %17,5 bakarrik daude errenta apaleneko bi kintiletan. Hain zuzen, diru-sarreraren goiko kintilean dauden pertsonen %52k unibertsitate-ikasketak ditu, eta lehen kintilean daudenen %13k.
- Pobrezia-egoeran dauden biztanleen %13k eta pobrezia-egoeran ez dauden biztanleen %32k unibertsitate-ikasketak dituzte.
- 25 eta 44 urte bitarteko atzerritarren %50ek bigarren mailako ikasketak ditu, eta bazterketa-egoera larrian daudenen %44k.

3.1.2. Uneko ikasketak eta prestakuntza jardueretan parte hartzea

25 urteko edo hortik gorako biztanleek gainditu duten gehienezko ikasketak-maila neurri erabilgarria da ikasle ez diren pertsonen lanbide-gaikuntza edo -egokitasuna aztertzeko, ibilbide profesionala hasi ondoren. Gaur egun, ordea, garrantzi handia hartu dute prestakuntza-prozesuek bizitza profesionalaren zehar. Horregatik, atal honetan gai hori neurtzen saiatzen diren emaitzak aurkezten dira.

Taula honetan, 24 urte baino gehiago dituzten eta nolabaiteko ikasketak egiten ari diren (formalak izan ala ez) edo lanbide-kualifikazioa hobetzeko prestakuntza-jardueraren bat egiten ari diren pertsona guztiak identifikatzen saiatzen den adierazlearen emaitzak jaso dira.

21 taula. Nolabaiteko ikasketak egiten ari diren edo prestakuntza jardueretan parte hartzen duten 25 eta 64 urte bitarteko biztanleen banaketa, zenbait aldagairen arabera. Gipuzkoa 2022

		Banaketa horizontala (%)			Banaketa bertikala (%)		
		Prestakuntza-jarduerak egiten ditu	Ez du prestakuntza jarduerarik egiten	Guztira	Prestakuntza-jarduerak egiten ditu	Ez du prestakuntza jarduerarik egiten	Guztira
Sexua	Gizonezkoa	7,2	92,8	100,0	44,8	50,5	50,1
	Emakumezkoa	8,9	91,1	100,0	55,2	49,5	49,9
Adina*	25-34	17,1	82,9	100,0	37,5	15,9	17,6
	35-44	8,7	91,3	100,0	24,4	22,2	22,4
	45-54	6,1	93,9	100,0	24,0	32,3	31,6
	55-64	4,0	96,0	100,0	14,1	29,6	28,3
Nazionalitatea*	Espainiakoa	6,9	93,1	100,0	73,8	87,1	86,1
	Atzerritarra	15,1	84,9	100,0	26,2	12,9	13,9
Sexua eta adina*	Gizonezkoa 25-44	12,0	88,0	100,0	29,8	19,0	19,9
	Emakumea 25-44	12,8	87,2	100,0	32,1	19,1	20,2
	Gizonezkoa 45-64	4,0	96,0	100,0	15,0	31,5	30,2
	Emakumea 45-64	6,2	93,8	100,0	23,1	30,3	29,7
Nazionalitatea eta adina*	Espainiarra 25-44	10,5	89,5	100,0	40,8	30,4	31,2
	Atzerritarra 25-44	19,2	80,8	100,0	21,1	7,7	8,8
	Espainiarra 45-64	4,8	95,2	100,0	33,0	56,7	54,8
	Atzerritarra 45-64	8,1	91,9	100,0	5,2	5,1	5,1
Lan jarduerarekiko lotura	Okupatuta	6,5	93,5	100,0	62,6	78,8	77,5
	Langabetua	15,6	84,4	100,0	21,9	10,4	11,3
	Ikaslea	100,0	0,0	100,0	14,1	0,0	1,1
	Beste inaktibo batzuk	1,1	98,9	100,0	1,4	10,9	10,1
Pobrezia-arriskua*	Presentzia	14,4	85,6	100,0	24,4	12,7	13,6
	Ez dago	7,0	93,0	100,0	75,6 €	87,3	86,4
Gizarteratzea*	Presentzia	13,5	86,5	100,0	30,1	16,8	17,9
	Ez dago	6,8	93,2	100,0	69,9	83,2	82,1
Guztira		8,0	92,0	100,0	100,0	100,0	100,0

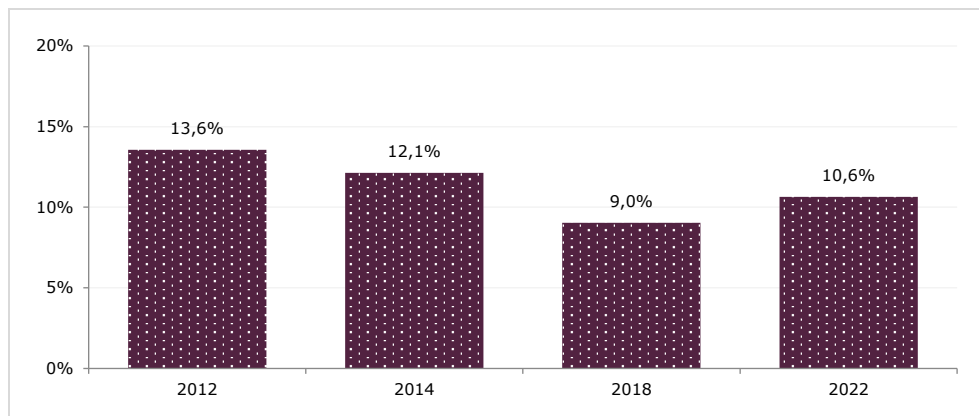
* Estatistikaren aldetik esanguratsuak diren aldeak, $p < 0.01$ erako khi karratuaren probaren arabera.

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

2022an, 24 eta 64 urte bitarteko biztanleen %8k prestakuntza-jarduerak egin ditu azken urtean. Horrelako jarduerak egin dituztenen ehunekoa zertxobait handiagoa da emakumeen artean, eta nabarmen jaisten da adinarekin. Era berean, proportzio hori askoz handiagoa da atzerriko nazionalitatea dutenen artean (%15,1), langabezian daudenen artean (%15,6), baita pobrezia-arriskuan (%14,4) edo gizarte-bazterketako egoeran (%13,5) dauden familietako pertsonen artean ere. Bilakaerari dagokionez, behera egin du jardura akademikoak edo prestakuntzakoak egiten dituzten 25 urtetik gorako pertsonen ehunekoak, 2018an % 14,6 baitziren.

Bestalde, GPGBIren datuen arabera, 2022an, 15 eta 29 urte bitarteko 11.000 gazte inguru langabezian zeuden eta ez zuten prestakuntza jarduerarik egiten. Egoera horrek adin horretako gazteen %10,6ri eragingo lioke, eta igoera txiki bat izango litzateke 2018koarekin alderatuta, ehuneko hori 2012tik 2018ra nabarmen jaitsi eta gero.

15 grafikoa. Ikasten eta lan egiten ez duten 15-29 urteko gazteen tasaren bilakaera. Gipuzkoa, 2012-2022

Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta.

Txosten honetan aztertzen diren adierazle gehienak bezala, Gipuzkoako gazteen artean lanik ez egiteko eta ez ikasteko aukerak faktore soziodemografiko eta sozioekonomikoen mende daude neurri handi batean, hala nola, sexuaren, nazionalitatearen edo pobrezia-egoeraren eta erreferentziako etxetik kanpo egotearen mende. Alde horretatik, argi eta garbi ikusten da egoera horien garrantzia askoz handiagoa dela atzerriko nazionalitatea duten gazteen artean espainiar nazionalitatea dutenen artean baino —nahiz eta, inkestaren lagin-mugak ikusita, datu hori zuhurtziaz hartu beharko litzatekeen—, pobrezia-egoeran dauden gazteen artean eta gizarte-bazterturik dauden etxeetan bizi diren gazteen artean. Hala, atzerriko nazionalitatea duten gazteak ez ikasten ez lan egiten duten gazteen %45 dira, adin horretako gazteen %16 baino ez izan arren.

22 taula. Ikasten eta lan egiten ez duten 15-29 urteko gazteen tasa, zenbait aldagaien arabera. Gipuzkoa 2022

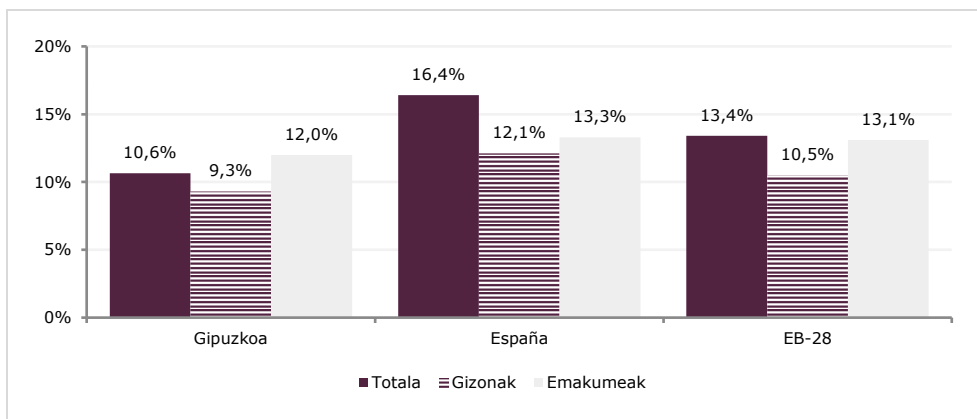
		Tasa (%)	Banaketa Bertikala (%)		Zk. eraginpeko pertsonak
			Nini gazteak	Guztira	
Sexua	Gizonezkoa	9,3	44,0	50,3	4.887
	Emakumezkoa	12,0	56,0	49,7	6.232
Nazionalitatea*	Espainiakoa	6,9	54,2	83,2	6.032
	Atzeritarra	29,1	45,8	16,8	5.088
Lortutako ikasketen gehieneko maila	DBH edo txikiagoa	7,7	22,8	31,5	2.535
	Bigarren zikloko bigarren mailako ikasketak	12,8	59,1	49,3	6.577
	Unibertsitate-ikasketak	10,0	18,1	19,2%	2.007
Pobrezia-arriskua*	Presentzia	27,2	51,1	20,00	5.680
	Ez dago	6,5	48,9	80,0	5.439
Gizarte-bazterketa*	Presentzia	28,7	64,4	23,9	7.161
	Ez dago	5,0	35,6	76,1	3.958
Guztira		10,6	100,0	100,0	11.120

* Estatistikaren aldetik esanguratsuak diren aldeak, $p < 0.01$ erako khi karratuaren probaren arabera.

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

Azkenik, ikuspegi konparatu batetik, fenomeno horrek Gipuzkoan duen eragina, ikasten, lan egiten edo prestakuntzarik jasotzen ez duten gazteak, txikiagoa da Europan (%11,7) eta Estatuan izandakoa baino, egoera horretan dauden gazteen tasa %12,7koa baita. Izan ere, azken urteotan behera egin duen arren, Espainia oraindik ere ikasten edo lanik egiten ez duten gazteen tasa handienak dituzten herrialdeen artean dago, Italia, Grezia, Bulgaria, Kroazia, Errumania edo Zipre bezalako herrialdeekin batera.

16 grafikoa. Ikasten eta lan egiten ez duten 15-29 urteko gazteen tasa. Gipuzkoa, Espainia UE-27. 2022

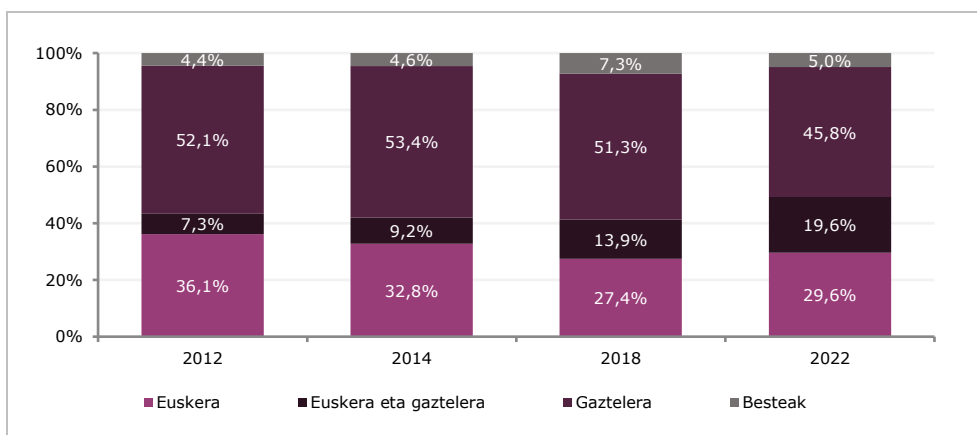

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta eta EUROSTAT.

3.1.3. Lehen hizkuntza eta hizkuntzen ezagutza

Gipuzkoan hitz egiten diren hizkuntzen transmisioa eta erabilera berariaz aztertu dute Eusko Jaurlaritzak bost urtean behin egiten duen Inkesta Soziolinguistikoak eta Eustatek hamar urtean behin egiten duen Erroldak eta Biztanleria eta Etxebizitzen Estatistikak, hurrenez hurren. Eragiketa horiek oso ikuspegi zehatza ematen dute, ez bakarrik gure lurraldean hizkuntzak duen transmisioari buruz, baizik eta azken hamarkadetako bizi-zikloan hizkuntzaz jabetzeari eta hura erabiltzeari buruz ere. GPGBIk ematen duen balio erantsiak zerikusia du Gipuzkoan hitz egiten diren hizkuntzen ezagutza pobrezia- eta gizarte-bazterketarekin erlazionatzeko aukerarekin. Bistan denez, ezin da kausazko harremanik atera —zentzu batean edo bestean— hizkuntzen ezagutzaren eta pobrezia- eta gizarte-bazterkeriako egoeren artean; hala ere, azter daiteke zenbateraino lotzen diren pobrezia- eta bazterketa-egoerak hizkuntza-eskakizun jakin batzuekin.

17 grafikoa. 3 urteko eta hortik gorako biztanleen banaketaren bilakaera, lehen hizkuntzaren arabera. Gipuzkoa, 2012-2022

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta.

Gipuzkoarren lehen hizkuntzari/hizkuntzei dagokienez, familia-ingurunean ikasitakoa, GPGBIren datuen arabera, euskara da gipuzkoarren ia %30en lehen hizkuntza, eta %19,6ren kasuan, berriz, euskara eta gaztelania aldi berean. % 45,8rentzat lehen hizkuntza gaztelania da eta % 5,0rentzat beste hizkuntza batzuk edo hizkuntzen konbinazioak. 2018az geroztik, hazi egin da euskara —hala badagokio, gaztelaniarekin batera— lehen hizkuntza dela diotenen ehunekoa, eta murriztu egin da lehen hizkuntza gaztelania edo beste bat dela diotenen.

Txosten honetan aztertutako gainerako adierazleek bezala, biztanleriaren banaketa nabarmen aldatzen da lehen hizkuntzaren arabera, aztertzen ari diren aldagai soziodemografikoak edo sozioekonomikoak kontuan hartzen direnean. Taula honetan, aztertutako talde sozioekonomiko eta soziodemografiko bakoitzaren banaketa jasotzen da, lehenengo hizkuntza zein den kontuan hartuta, bai eta aztertutako lau hizkuntza-perfil bakoitzaren banaketa bertikala ere (euskara lehen hizkuntza gisa dutenak, euskara eta gaztelania lehen hizkuntza dituztenak, gaztelania lehen hizkuntza dutenak eta lehen hizkuntza EAEko bi hizkuntza ofizialetatik desberdina dutenak).

23 taula. 3 urteko eta hortik gorako biztanleen banaketa, lehen hizkuntzaren arabera, zenbait aldagairen arabera. Gipuzkoa 2022

		Banaketa horizontala (%)				Banaketa bertikala (%)				
		Euskara	Euskara eta gaztelania	Gaztelania	Beste bat edo beste batzuk	Euskara	Euskara eta gaztelania	Gaztelania	Beste bat edo beste batzuk	Guztira
Sexua	Gizonezkoa	29,7	20,5	43,9	5,9	48,7	50,8	46,6	57,6	48,6
	Emakumezkoa	29,6	18,8	47,5	4,1	51,3	49,2	53,4	42,4	51,4
Adina*	≤ 24	33,9	27,3	32,0	6,7	24,3	29,5	14,8	28,5	21,2
	25-44	24,7	23,3	43,5	8,5	18,0	25,6	20,5	36,8	21,6
	45-64	27,2	16,6	51,6	4,7	29,6	27,3	36,4	30,6	32,3
	65 eta gehiago	33,4	13,9	51,9	0,8	28,1	17,6	28,3	4,1	24,9
Nazionalitatea*	Espainiakoa	33,1	21,9	43,8	1,1	100,0	100,0	85,6	20,3	89,4
	Atzerritarra	0,0	0,0	62,5	37,5	0,0	0,0	14,4	79,7	10,6
Etxeko diru-sarreraren balioak kintilen arabera*	1. kintila	19,0	16,7	54,7	9,6	12,7	16,9	23,6	38,3	19,8
	2. kintila	29,2	12,9	50,9	7,0	19,8	13,2	22,4	28,5	20,1
	3. kintila	34,6	21,2	39,5	4,7	23,4	21,6	17,3	19,0	20,0
	4. kintila	36,7	19,4	43,0	1,0	24,7	19,7	18,8	4,0	20,0
	5. kintila	28,7	27,9	40,9	2,5	19,4 €	28,6	17,9	10,2	20,1
Pobrezia-arriskua*	Presentzia	12,8	14,9	60,0	12,3	6,2	10,8	18,7	35,4	14,3
	Ez dago	32,4	20,4	43,4	3,7	93,8	89,2	81,3	64,6	85,7
Gizarteratze maila*	Erabateko integrazioa	37,0	21,6	39,9	1,5	73,9	65,1	51,6	18,2	59,2
	Integrazio eskasa	24,3	19,1	51,2	5,4	20,4	24,2	27,8	27,2	24,9
	Bazterketa ertaina	10,4	18,8	56,2	14,6	2,3	6,2	8,0	19,0	6,5
	Bazterketa larria	10,8	9,3	61,1	18,7	3,4	4,5	12,6	35,6 €	9,4
Guztira		29,6	19,6	45,8	5,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

* Estatistikaren aldetik esanguratsuak diren aldeak, $p < 0,01$ erako khi karratuaren probaren arabera.

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

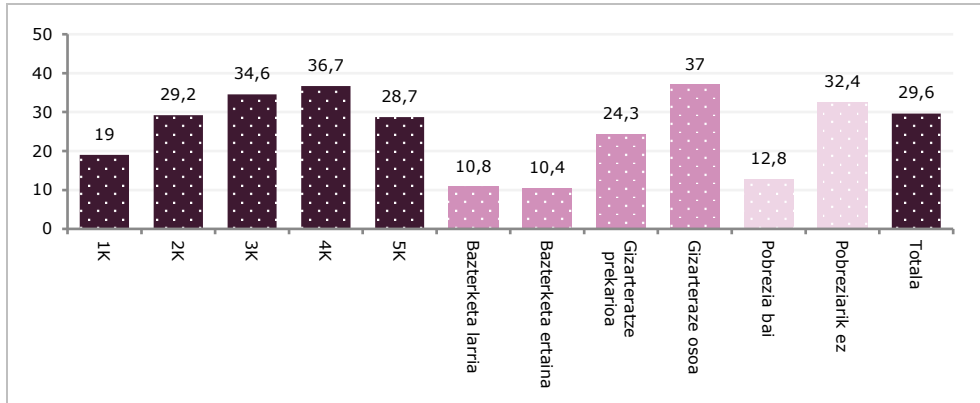
Hona hemen aurreko taulan ageri diren datu aipagarrienetako batzuk:

- Lehen hizkuntza euskara dutenen %6,2 pobrezia-egoeran daude; lehen hizkuntza gaztelania dutenen %18,7 eta lehen hizkuntza Gipuzkoako bi hizkuntza ofizialak ez dituztenen %35,4.
- Lehen hizkuntza euskara dutenen %12,7 soilik daude sarreren lehen kintilean; lehen hizkuntza gaztelania dutenen %23,6 edo lehen hizkuntza EAEko bi hizkuntza ofizialak ez diren beste hizkuntza bat dutenen %38,3.
- Lehen hizkuntza euskara dutenen %73,9 erabat integratuta daude; lehen hizkuntza gaztelania dutenen %51,6 eta lehen hizkuntza EAEko bi hizkuntza ofizialak ez diren %18,2.
- Aitzitik, lehen hizkuntza euskara dutenen %3,4 bazterketa-egoera larrian daude; lehen hizkuntza gaztelania dutenen %12,6 eta lehen hizkuntza EAEko bi hizkuntza ofizialak ez diren beste hizkuntza bat dutenen %35,6 dira.

Laburtuz, hurrengo grafikoan, euskarak lehen hizkuntza gisa —gaztelaniarekin batera, hala badagokio— duen biztanleriaren ehunekoa jasotzen da, pobrezia-errenta-mailari eta gizarteratze- eta gizarte-bazterketara doan eskalako kokapenari dagokienez duen egoeraren arabera. Grafikoak datuek argi erakusten dute zenbateraino handitzen den lehen hizkuntza euskara duten pertsonen ehunekoa errenta-maila handitu ahala —gutxienez, laugarren kintilekoa lortu arte—. Lehen hizkuntza euskara duten pertsonen ehunekoa ere hazi egiten da, bazterkeriatik integrazioa doan eskalan aurrera egin ahala, eta nabarmen handiagoa da pobrezia-egoeran ez dauden pertsonen artean, bai daudenen artean baino.

Inkestako datuek ez dute adierazten, nolanahi ere, euskara lehen hizkuntza izatea berez pobrezia- eta bazterketaren aurkako babes-faktorea den edo, hizkuntza-eskakizun horietako bakoitzak beste ezaugarri batzuk dituen —hizkuntza ez bezalakoak—, pobrezia- eta bazterketa-arriskuaren aurrean jarrera desberdina sortzen duten (hezkuntza-maila, lan-egoera, jatorrizko familiaren baliabide ekonomikoak edo harreman-sareen dentsitatea).

18 grafikoa. Euskara lehen hizkuntzaren* bidez duten 3 urteko eta hortik gorako biztanleen ehunekoa, diru-sarreraren kintilen, gizareratze-mailaren eta pobrezia-arriskuaren arabera. Gipuzkoa 2022

*Ama-hizkuntza euskara soilik edo gaztelaniarekin batera duten pertsonak biltzen dira.

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

Pertsona bakoitzaren lehen hizkuntzatik edo lehen hizkuntzetatik harago, beharrezkoa da jakitea zer desberdintasun dauden hizkuntzen ezagutzari dagokionez, aztertzen ari diren aldagai sozioekonomikoen eta soziodemografikoen arabera. Azterketa hori egiteko, Gipuzkoako biztanleria bost talde handitan banatu da, ezagutzen dituzten hizkuntzen arabera:

- Gaztelania bakarrik (elebakarrak gaztelaniaz);
- Euskara eta gaztelania bakarrik (elebidunak euskaraz eta gaztelaniaz)
- Euskara, gaztelania eta gutxienez hizkuntza gehigarri bat (hirueledunak)
- Gaztelania bakarrik eta euskara ez den beste hizkuntza bat gutxienez;
- Bestelako hizkuntza gaitasunak.

Ikuspegi osagarriren bat eskaintzen duten arren, hizkuntzen ezagutzarekin lotutako datuek Gipuzkoako biztanleriaren lehen hizkuntza(k) aztertzean ikusitako emaitzak islatzen dituzte:

- Gipuzkoako biztanleen %31,8 gutxienez hirueleduna da (hau da, euskara, gaztelania eta gutxienez beste hizkuntza bat dakiena). Portzentaje hori bereziki handia da gazteen, ikasleen, landunen, ez-pobreen eta gizareratze-egoeran dauden pertsonen artean.
- Gipuzkoako biztanleriaren %35 elebiduna da euskaraz eta gaztelaniaz, baina ez du beste hizkuntzarik ezagutzen. Ehuneko hori bereziki handia da gizonen, 55 urtetik gorako pertsonen, ez-aktiboen, ez-pobreen eta gizareratze-egoeran daudenen artean.
- Gipuzkoako biztanleen %20,8k gaztelaniaz bakarrik hitz egiten du. Portzentaje hori bereziki handia da adinekoentzat, atzeritarrentzat, langabetuentzat, populazio ez-aktiboarentzat, pertsona pobreentzat eta gizartean bazterturik dauden pertsonentzat.

24 taula. 16 urteko eta gehiagoko biztanleen banaketa, hizkuntzak jakitearen arabera, zenbait aldagairen arabera. Gipuzkoa 2022

		Banaketa horizontala (%)					Banaketa bertikala (%)					
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	Guztira
Sexua	Gizonezkoa	20,4	37,0	29,6	11,7	1,2	47,5	50,3	45,0	53,7	47,5	48,4
	Emakumezkoa	21,2	34,2	33,9	9,5	1,3	52,5	49,7	55,0	46,3	52,5	51,6
Adina*	16-34	12,4	19,9	55,2	10,7	1,8	12,7	11,9	36,9	21,6	30,2	21,3
	35-54	17,1	30,9	38,6	11,5	1,8	27,3	28,8	40,2	36,1	47,0	33,1
	55 eta gehiago	27,4	46,2	15,9	9,8	0,6	60,1	59,4	22,9	42,4	22,7	45,7
Nazionalitatea*	Espainiakoa	18,0	39,4	35,2	6,9	0,6	77,3	99,0	99,1	57,9	43,2	89,4
	Atzerritarra	44,7	3,4	2,8	42,2	6,8	22,7	1,0	0,9	42,1	56,8	10,6
	Okupatuta	15,9	31,5	40,9	11,0	0,7	39,0	45,2	65,7	53,0	26,8	51,0
Ordaindutako jarduerarekiko harremana*	Langabezia	36,9	23,9	19,3	19,4	0,6	13,7	5,2	4,7	14,1	3,4	7,7
	Ikaslea	3,6	16,9	73,5	3,4	2,6	1,3	3,6	17,4	2,4	15,4	7,5
	Ez-aktiboa	28,4	48,6	11,5	9,5	2,0	46,0	46,1	12,2	30,4	54,4	33,7
Pobrezia-arriskua*	Presentzia	41,4	25,0	14,9	14,5	4,3	26,6	9,4	6,3	18,4	45,3	13,4
	Ez dago	17,6	37,2	34,4	10,0	0,8	73,4	90,6	93,7	81,6	54,7	86,6
Gizarte-bazterketa*	Presentzia	38,1	23,6	16,4	17,6	4,3	27,3	9,9	7,7	24,8	51,4	14,9
	Ez dago	17,8	37,7	34,5	9,4	0,7	72,7	90,1	92,3	75,2	48,6	85,1
Guztira		20,8	35,6	31,8	10,6	1,3	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

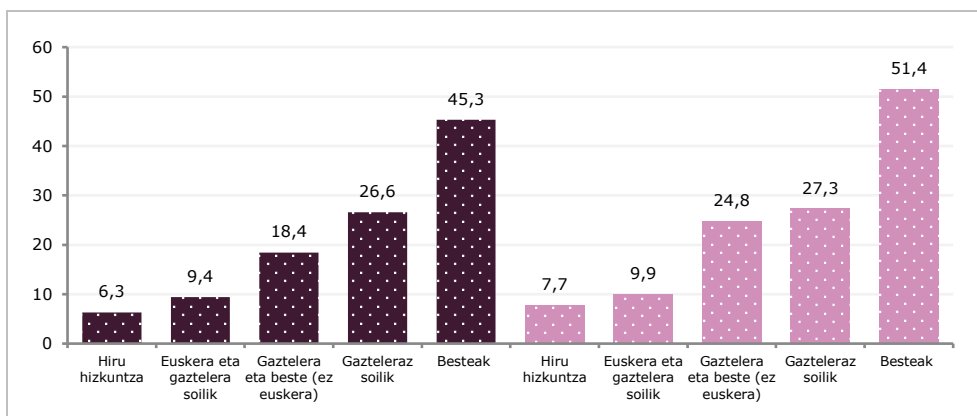
Oharrak: (1) Gaztelania bakarrik; (2) Euskara eta gaztelania soilik; (3) Euskara, gaztelania eta gutxienez hizkuntza gehigarri bat; (4) Gaztelania bakarrik eta gutxienez euskara ez den beste hizkuntza bat; (5) Beste hizkuntza-gaitasun batzuk.

* Estatistikaren aldetik esanguratsuak diren aldeak, $p < 0.01$ erako khi karratuaren probaren arabera.

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

Beste ikuspegi batetik, hizkuntza-eskakizun horietako bakoitzaren barne-profila kontuan hartuz gero, ikusten dugu gaztelania bakarrik hitz egiten dutenen %26,6 pobrezia-egoeran daudela, eta euskaraz eta gaztelaniaz hitz egiten dutenen %9,4 (elebidunak) eta hirueledunen %6,3. Euskaraz eta gaztelaniaz hitz egiten ez dutenen artean, pobrezia-tasa %45,3koa da. Gauza bera gertatzen da bazterte-egoerekin ere: gaztelania bakarrik hitz egiten dutenen % 27,3k, elebidunen % 9,9k, hirueledunen % 7,7k eta euskaraz eta gaztelaniaz hitz egiten ez dutenen % 51,4k.

Hurrengo grafikoan aipatutako kolektibo bakoitzerako pobrezia- eta bazterketa-tasak jaso dira, 2022an. Bi kasuetan, joera bera da: txirotasun- eta bazterketa-tasarik apalenak pertsona hirueledunei dagozkie; jarraian, elebidunei (euskaraz eta gaztelaniaz) eta, ondoren, elebidunei (gaztelaniaz eta euskara ez den hirugarren hizkuntzaz). Pobrezia- eta bazterketa-tasa handienak gaztelaniaz soilik hitz egiten duten pertsonen eta talde horietakoak ez direnei dagozkie (elebakarrak edo elebidunak, gehienetan gaztelania eta euskara ez diren hizkuntzetan).

19 grafikoa. 16 urte edo gehiagoko biztanleen pobrezia- eta bazterketa-tasak, hizkuntzen ezagutzaren arabera. Gipuzkoa 2022

*Ama-hizkuntza euskara soilik edo gaztelaniarekin batera duten pertsonak biltzen dira.

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

Esan bezala, pobrezia-aren, bazterketaren eta familia-ingurunean ikasitako hizkuntzaren arteko erlazioa aztertzean, bistan da euskararen ezagutzaren eta pobrezia eta gizarte-bazterkeriako egoeren arteko erlazioa. Inkestako datuek ez dute adierazten, nolahi ere, euskara ezagutzea berez pobrezia-aren eta bazterketaren aurkako babes-faktorea den edo, berez, hizkuntza-eskakizun horietako bakoitzak beste ezaugarri batzuk dituen —hizkuntzaren ez direnak—.

Ezaugarri horiek egoera desberdina sortzen dute pobrezia- eta bazterketa-arriskuaren aurrean (hezkuntza-maila, lan-egoera, jatorrizko familiaren baliabide ekonomikoak edo harreman-sareen dentsitatea).

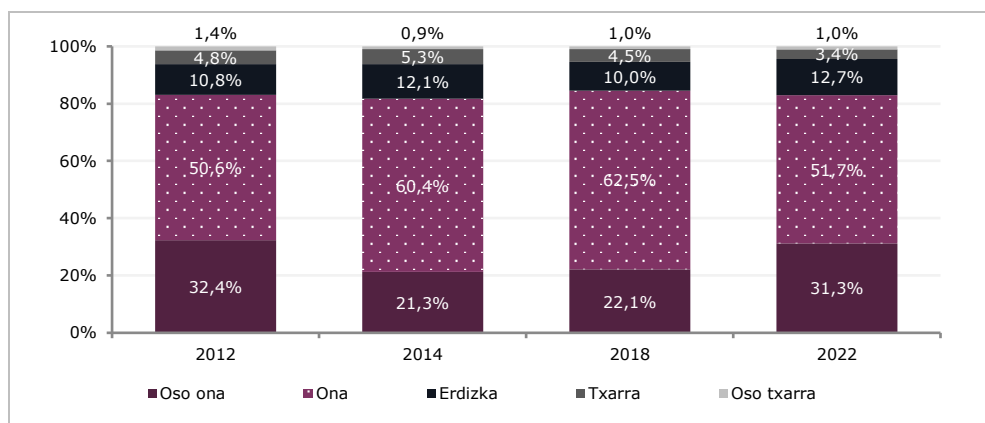
3.2. Osasun egoera, jardueraren mugak eta ariketa fisikoa

3.2.1. Osasun egoera

Beste faktore eta baldintzatzaile batzuen mende egon arren, populazioaren osasun-egoera pobrezia- eta desberdintasun-egoerekin lotzen da zuzenean. Euskadin, auzo batean edo bestean jaiotzeak 10 urte arteko bizi-itxaropena alda dezake; ikasketarik ez izateak 7 urte baino gehiagoko bizi-itxaropena galtzea ekar dezake, unibertsitate-ikasketetako pertsonetik. Hori da, hain zuzen ere, osasunean dauden gizarte-desberdintasunak. Desberdintasun horiek dira gizarte, ekonomia, demografia edo geografikoki definitutako populazio edo gizarte-taldeen artean osasun-egoeran gertatzen diren desberdintasunak, eta botere eta baliabide gutxien dituzten talde sozioekonomikoetako pertsonak bizitza laburragoa eta bizi-kalitate txarragoa izatea eragiten dutenak. Azterketa askok desberdintasunak erakutsi dituzte osasun fisikoaren adierazle orokorretan eta osasun mentalaren adierazleetan, baita adierazle integralak erabiliz ere, hala nola osasunaren autobalorazioa edo osasunarekin lotutako bizi-kalitatea²⁵.

2022an, Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkestako datuen arabera, Gipuzkoako biztanleen %31,3k adierazi du oso osasun ona duela, %51,7k ona, %12,7k erdipurdikoa, %3,4k txarra eta %1,0k oso txarra. Eboluzioaren ikuspegitik, osasuna oso ona dela uste dutenen kopuruak gora egin du nabarmen (%22,1etik %31,3ra); hala ere, beren osasun-egoera ona edo oso ona dela uste dutenen kopuruak 2018koen antzekoak izaten jarraitzen du. Beren osasun-egoera txarra edo oso txarra dela uste dutenen ehunekoa biztanleen %4,4ra iristen da, aurreko urteetan baino pixka bat beherago. Ikuspegi horretatik pentsa liteke, beraz, gipuzkoarren osasunaren autobalorazioak hobera egin duela azken urteotan.

20 grafikoa. Biztanleriaren banaketaren bilakaera, bere buruari aitortutako osasun mailaren arabera. Gipuzkoa, 2012-2022

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta.

Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkestako datuek berresten dute, bestalde, beren osasun-egoera modu positiboan baloratzen duten pertsonen ehunekoa txikiagoa dela emakumeen, adineko pertsonen eta lehenengo hiru kintiletan dauden artean. Hala ere, ez da desberdintasun handirik ikusten pobrezia- edo gizarte-bazterketaren ikuspegitik. Bai, aldiz, nazionalitatearen ikuspegitik, osasuna negatiboki jasotzen duten pertsonen ehunekoa txikiagoa da atzerritarren artean (batez besteko adina bertako biztanleriarena baino askoz txikiagoa da). Alde horretatik, osasun txarraren autopertzepzioarekin duen harreman argiena adinari dagokio; izan ere, adineko pertsonen %11,8k, biztanleen %4,4k eta gazteen %0,7k, beren osasun-egoera txarra edo oso txarra dela uste dute. Beste ikuspegi batetik, beren osasun-egoera txarra edo oso txarra dela uste duten pertsonen %66,2k 65 urte baino gehiago dituzte.

²⁵ Martin, U (2021). Las desigualdades sociales en salud, Galde, nº 31, 2021.

25 taula. Populazioaren banaketa, bere buruari hautemandako osasun maila, zenbait aldagaien arabera. Gipuzkoa 2022

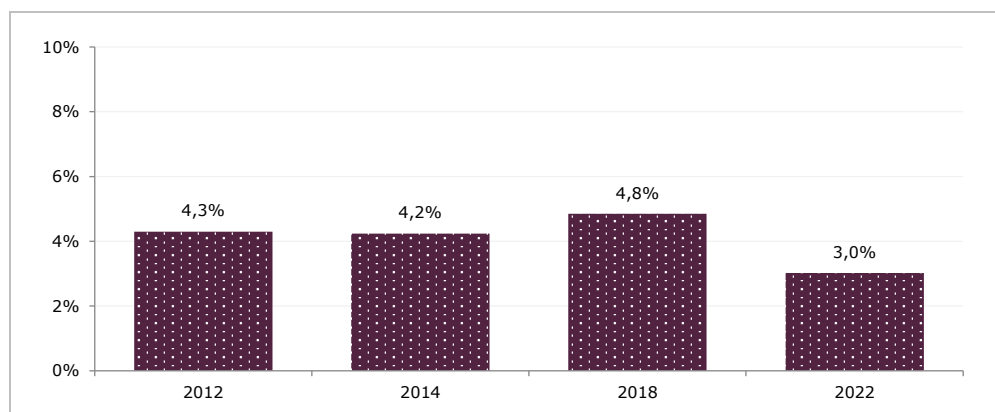
		Banaketa horizontala (%)			Banaketa bertikala (%)			
		Ona edo oso ona	Erregularra	Txarra edo oso txarra	Ona edo oso ona	Erregularra	Txarra edo oso txarra	Guztira
Sexua*	Gizonezkoa	84,7	10,3	5,0	49,7	39,6	55,4	48,7
	Emakumezkoa	81,3	14,9	3,8	50,3	60,4	44,6	51,3
	<18	97,3	2,0	7	19,1	2,6	2,4	16,3
Adina*	18-34	95,0	4,2	8	18,2	5,3	2,8	15,9
	35-49	90,1	8,9	9	23,1	15,0	4,5	21,3
	50-64	81,0	14,2	4,7	21,7	24,9	24,1	22,2
	65 eta gehiago	61,0	27,2	11,8	17,9	52,2	66,2	24,4
Nazionalitatea	Espainiakoa	82,8	12,5	4,7	89,6	88,2	96,4	89,7
	Atzeritarrak	83,9	14,5	1,5	10,4	11,8	3,6	10,3
Etxeko diru-sarreraren balioak arabera*	1. kintila	81,6	13,8	4,6	19,6	21,7	21,1	19,9
	2. kintila	78,9	15,9	5,1	19,2	25,4	23,7	20,2
	3. kintila	81,2	13,4	5,3	19,5	21,1	24,3	19,9
	4. kintila	85,8	10,3	3,9	20,7	16,2	17,8	20,00
	5. kintila	87,2	10,0	2,9	21,0	15,7	13,1	20,00
Pobrezia-arriskua	Presentzia	82,5	13,4	4,1	14,3	15,2	13,4	14,4
	Ez dago	83,0	12,6	4,4	85,7	84,8	86,6	85,6
Gizarte-bazterketa	Presentzia	84,8	11,5	3,8	16,5	14,6	13,9	16,1
	Ez dago	82,6	12,9	4,5	83,5	85,4	86,1	83,9
Guztira		83,0	12,7	4,4	100,0	100,0	100,0	100,0

* Estatistikaren aldetik esanguratsuak diren aldeak, $p < 0.01$ erako khi karratuaren probaren arabera.

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

3.2.2. Mendekotasuna eta jarduetarako gaitasun eza

Osasunarekin zerikusia duten gaiez gain, eguneroko bizitzako jarduerak egiteko mugaren bat duten pertsonen kopuruari eta ezaugarriei buruzko datuak ere ematen ditu GPGBI k. Zehazkiago, inkestak galdetzen du ea etxeko norbaitek ezintasunik, gaixotasun kronikorik edo osasun arazo larriarik duen, eguneroko bizitzako oinarrizko jarduerak egiteko (jatea, garbitzea, janzea, lekualdatzea, besteekin komunikatzea edo komunera joatea), adin bereko beste edozein pertsonaren baldintza beretan. GPGBIk 2022an emandako datuen arabera, Gipuzkoako biztanleriaren %3k –20.000²⁶ pertsona baino gehixeago– eguneroko bizitzako oinarrizko jardueretarako mugak ditu, eta horrek murrizketa nabarmena dakar 2018an identifikatutako tasekiko.

21 grafikoa. Eguneroko bizitzako oinarrizko jardueren mugen prebalentziaren bilakaera. Gipuzkoa 2012-2022

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

²⁶ Horiei beste 6.000 pertsona gehitu beharko litzaizkieke, adinekoentzako edo ezgaitasuna dutenentzako egoitza-zentroak erabiltzen dituztenak, ia denak egoera horien eraginpean daudenak. Pertsona horiek ez dira identifikatzen inkestan, familia-etxeetan bakarrik egiten baita. Horrek biztanleen %3,8ra igoko luke egoera horien benetako eragina.

Egoera horien prebalentzia pixka bat handiagoa da emakumeen artean (%3,2) gizonen artean baino (%2,9), eta adinean aurrera egin ahala, hazi egiten da, etxean bizi diren 80 urtetik gorako biztanleen %17ra iritsi arte. Izan ere, eguneroko jarduerak egiteko mugak dituzten pertsonen bi herenek 65 urte baino gehiago dituzte, eta %37,1ek 80 urte baino gehiago²⁷. Ez da alde nabarmenik ikusten pobrezia- edo bazterketa-egoeren ikuspegitik, baina bai errentaren ikuspegitik, egoera horretan dauden pertsonen proportzio handiagoa baita errentako lehenengo bi kintiletan edo, bestela esanda, errenta txikiena duten biztanleen %40aren artean.

26 taula. Eguneroko bizitzako oinarrizko jarduerak egiteko muga egoeren nagusitasuna, zenbait aldagairen arabera. Gipuzkoa 2022

		Lehentasuna (%)	Banaketa (%)
Sexua	Gizonezkoa	2,9	46,0
	Emakumezkoa	3,2	54,0
Adina*	<18	0,1	0,4
	18-49	1,2	15,1
	50-64	2,7	20,1
	65-79	4,6	27,2
	80 eta gehiago	17,0	37,1
	Etxeko diru-sarrera baliokideak kintilen arabera*	1. kintila	3,6
2. kintila		4,0	26,5
3. kintila		2,4	15,7
4. kintila		2,5	16,7
5. kintila		2,6	17,2
Pobrezia-arriskua	Presentzia	2,8	13,4
	Ez dago	3,1	86,6
Gizarte-bazterketa	Presentzia	2,7	14,3
	Ez dago	3,1	85,7
Guztira		3,0	100,0

*Estatistikaren aldetik esanguratsuak diren diferentziak, p=0.01erako Chikarratuaren probaren arabera.
Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta. 2022

Bestalde, jarduera mugatua duten eta etxean bizi diren pertsona askok –ia heren batek– adierazi dute ez dutela laguntzarik behar bizitzako jarduerak egiteko. Behar dutenetatik, %78,6k adierazi dute laguntza hori jasotzen dutela, eta %21,4k, berriz, laguntza behar dutela baina ez dutela jasotzen.

27 taula. Eguneroko bizitzako oinarrizko jardueretarako (EBOJ) mugak dituzten pertsonen banaketa. Gipuzkoa 2022

	EBOJrako mugak dituzten pertsonen %	EBOJrako mugak eta laguntza behar duten pertsonen %	Biztanleria osoaren %
EBOJrako mugak dituzten pertsonak	100,0	--	3,0
EBOJek egiteko beste pertsona batzuen laguntza behar izatea eta/edo jasotzea	Ez du laguntzarik behar	32,9	1,0
	Laguntza behar du	67,1	2,0
	Laguntza behar eta jasotzen du	52,8	78,6
	Laguntza behar du eta ez du jasotzen	14,4	21,4

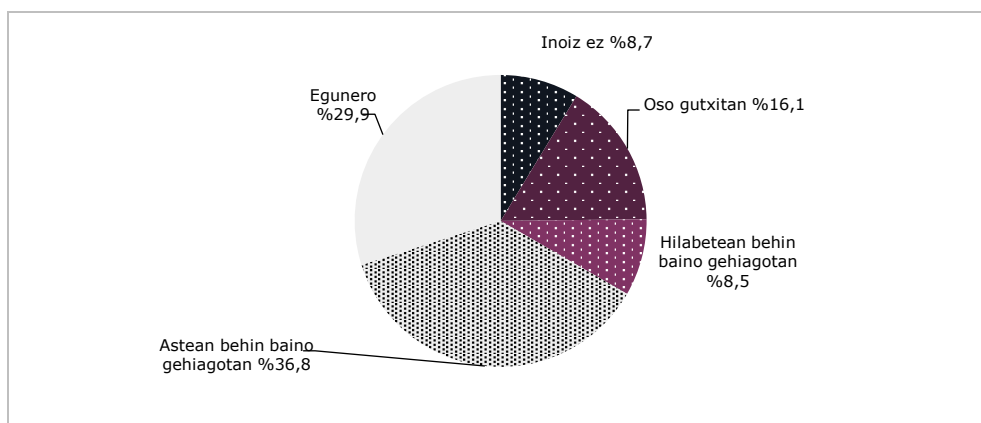
Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

²⁷ 2018ari dagokionez, eguneroko jardueran zailtasunak dituzten pertsonen proportzioa murriztu da, nahiko modu homogeneoan, adin-talde guztietan.

3.2.3. Jarduera eta ariketa fisikoa

Osasun-egoeraz eta autonomiaren mugez gain, GPGBIren datuek kirol-jarduerak edo ariketa fisikoak egiten dituzten gipuzkoarren proportzioa aztertzeko aukera ematen dute, baita pobrezia-egoerak edo biztanleriaren gizarte-bazterkeria kontuan hartzen direnean dauden aldeak ere²⁸. Inkestako datuen arabera, 2022an, Gipuzkoako biztanleen ia %30ek egunero egiten dituzte jarduera fisikoak aisialdian, %36,8k astean behin baino gehiagotan, %8,5ek hilean behin baino gehiagotan, %16,1ek batzuetan bakarrik eta %8,7k inoiz ez.

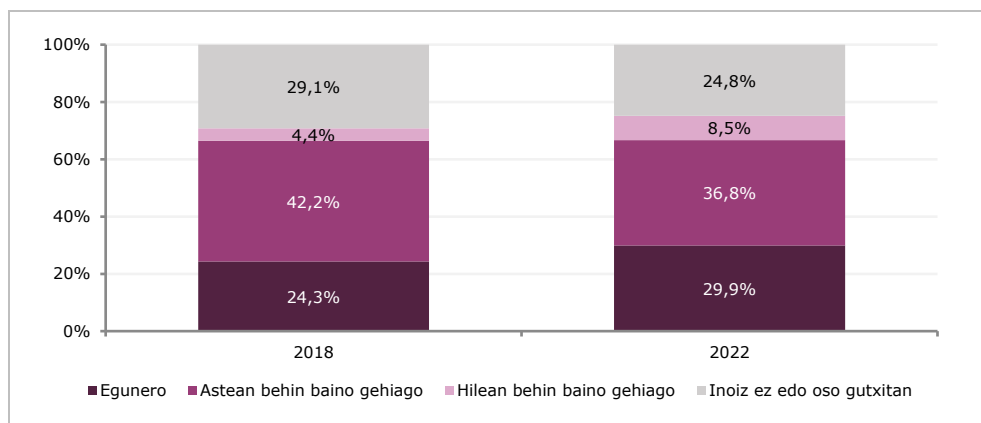
22 grafikoa. 16 urteko eta hortik gorako biztanleen banaketa, aisialdiko jarduera fisikoaren maiztasunaren arabera. Gipuzkoa 2022

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

Bilakaeraren ikuspegitik, 2018tik pixka bat hazi da jarduera fisikoak egunero egiten dituztenen ehunekoa (%24,3tik %29,9ra), murriztu egin da astean zenbait aldiz egiten dituztenen ehunekoa (%42,4tik %36,8ra), eta handitu egin da jarduera fisikoak hilean zenbait aldiz egiten dituztenen ehunekoa (%4,4tik %8,5era). Jarduera horiek inoiz edo gutxitan egiten dituztenen portzentajea nabarmen jaitsi da (% 29,1 2018an eta % 24,8 2022an).

23 grafikoa. 16 urteko eta gehiagoko biztanleriaren banaketaren bilakaera, aisialdiko jarduera fisikoaren maiztasunaren arabera. Gipuzkoa 2018-2022

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta.

Inkestako datuen arabera, jarduera fisikorik inoiz egiten ez duten edo gutxitan egiten duten talde bakoitzaren proportzioa kontuan hartuz gero, adinarekin lotutako aldeak nabarmentzen dira —hala ere, 80 urtetik gorako pertsonen % 38,7k adierazi du egunero egiten duela ariketa fisikoa—, nazionalitatearekin eta diru-sarrerekin. Alde horretatik, pertsona ez-pobreen %30,5ek adierazi du egunero egiten dituela jarduera fisikoak, eta pobreen %26,0k. Aldeak nabarmenagoak dira errenta mailaren kasuan: diru-sarreraren lehen kintilekoen, %27,8k adierazten du egunero egiten duela ekitaldia, eta bosgarren kintilekoen %35,7k.

²⁸ Zehazki, denbora librean ariketa fisikoa edo jarduera fisikoa zer maiztasunekin egiten duten galdetzen du inkestak (hala nola, gutxienez ordu erdian ibiltzea, korrika egitea, bizikletaz ibiltzea, kirola egitea, etab.) etxea osatzen duten 16 urtetik gorako pertsona bakoitzak

Aldeak estatistikoki esanguratsuak ez diren arren, gizarte-integrazioaren mailan ere alde handiak daude: bazterketa-egoeran dauden pertsonen %23,9k egunero egiten dituzte jarduera fisikoak, eta integrazio-egoeran daudenen %30,9k. Nolanahi ere, desberdintasun nabarmenenak nazionalitateari dagozkie; izan ere, atzeritar nazionalitateko biztanleen %14,0k bakarrik adierazten du egunero egiten duela jarduera fisikoa, eta bertako biztanleen %31,7k (gainera, batez besteko adina handiagoa da).

28 taula. 16 urteko eta gehiagoko biztanleriaren banaketa, jarduera fisikoaren maiztasunaren arabera, denbora librean, zenbait aldagaien arabera. Gipuzkoa 2022

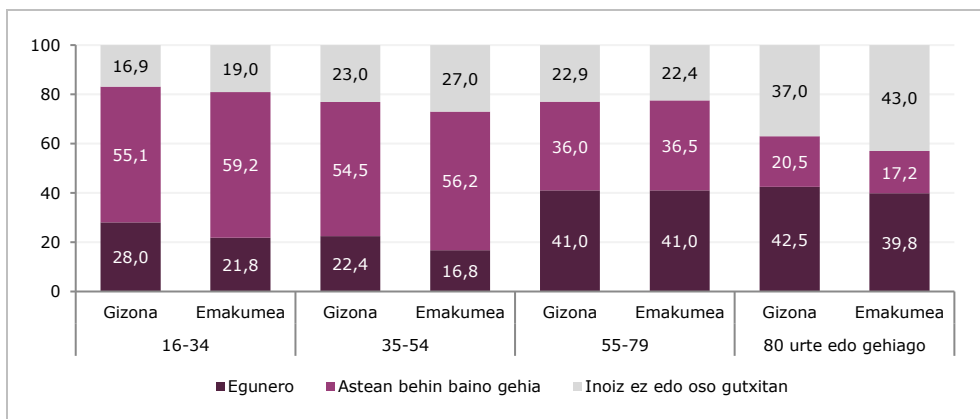
		Banaketa horizontala (%)			Banaketa bertikala (%)			
		Egunero	Astean behin baino gehiagotan	Inoiz ez edo gutxitan	Egunero	Astean behin baino gehiagotan	Inoiz ez edo gutxitan	Guztira
Sexua	Gizonezkoa	31,1	45,4	23,5	50,3	48,4	45,9	50,3
	Emakumezkoa	28,7	45,3	26,0	49,7	51,6	54,1	49,7
Adina*	16-24	26,2	64,1	9,6	9,2	14,8	4,1	9,2
	25-34	18,8	55,3	25,9	6,8	13,2	11,3	6,8
	35-44	19,4	54,4	26,2	8,9	16,5	14,5	8,9
	45-54	21,0	52,3	26,7	13,6	22,4	20,8	13,6
	55-64	33,3	44,1	22,6	19,3	16,9	15,8	19,3
	65-79	46,6	29,4	24,0	32,2	13,4	19,9	32,2
	80+	38,7	17,2	44,1	9,9	2,9	13,6	9,9
	Nazionalitatea*	Espainiakoa	31,7	44,9	23,3	95,1	88,7	84,1
Atzeritarra		14,0	48,7	37,4	4,9	11,3	15,9	4,9
Etxeko diru-sarreraren baliokideak kintilen arabera*	1. kintila	27,8	43,3	28,9	17,6	18,0	2,0	17,6
	2. kintila	31,5	37,8	30,7	21,3	16,9	25,0	21,3
	3. kintila	27,0	49,6	23,4	17,5	21,3	18,3	17,5
	4. kintila	26,8	49,1	24,1	18,2	2,0	19,7	18,2
	5. kintila	35,7	46,7	17,6	25,3	21,9	15,0	25,3
Pobrezia-arriskua*	Presentzia	26,0	43,3	30,7	11,6	12,8	16,6	11,6
	Ez dago	30,5	45,6 €	23,9	88,4	87,2	83,4	88,4
Gizarte-bazterketa	Presentzia	23,9	47,2 €	29,0	11,9	15,5	17,4	11,9
	Ez dago	30,9	45,0	24,1	88,1	84,5	82,6	88,1
Guztira		29,9	45,3	24,8	100,0	100,0	100,0	100,0

* Estatistikaren aldetik esanguratsuak diren aldeak, p<0.01erako khi karratuaren probaren arabera.

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

Gaia sexuaren eta adinaren ikuspegitik aztertuz gero, ikus daiteke, ia edozein adin-tartetan, gizonek emakumeek baino jarduera fisiko gehiago egiten dutela egunero. Nolanahi ere, aldea nabarmenagoa da 16 eta 55 urte artean, eta pixka bat txikiagoa da adin horretatik aurrera.

24 grafikoa. 16 urteko eta hortik gorako biztanleen banaketa, aisialdiko jarduera fisikoaren maiztasunaren arabera, sexuaren eta adinaren arabera. Gipuzkoa 2022

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

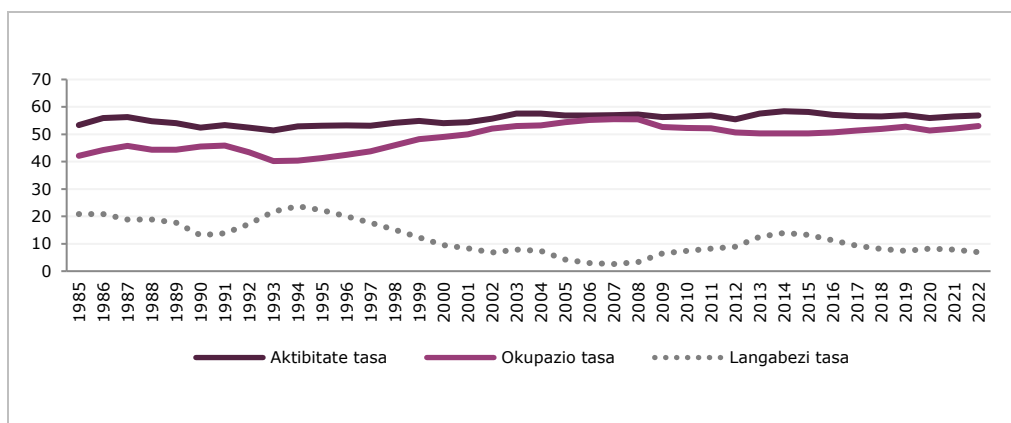
3.3. Jarduera eta lan baldintzak

Pobrezia, bazterketa eta desberdintasun egoerak zuzeneko lotura dute lan egoerarekin eta biztanleen lan baldintzekin. Birbanaketa-tresnek lan-merkatuak sortzen dituen desberdintasunak zuzentzeko dituzten aukerak alde batera utzita, lehen esan bezala, pobrezia-egoeren hedadura eta intentsitatea, funtsean, enpleguaren kopuruak, kalitateak eta banaketak baldintzatzen dituzte gure inguruan. Enpleguarekin zerikusia duten gaiek pobrezian eta gizarte-bazterketan duten eragina aztertzeko, atal honetan okupazio-tasei eta lan-intentsitateari buruzko adierazleak, soldata-mailak eta, azkenik, langabezia-egoerak aztertzen dira.

Nolanahi ere, Gipuzkoako biztanleen jarduerari eta lan-baldintzei buruzko GPGBIren datuak testuinguruan kokatzeko, komeni da, lehenik eta behin, joan den mendeko 80ko hamarkadatik aurrera, jarduera-adinean dauden biztanleen jarduera-tasek, okupazioak eta langabeziak epe luzean izan duten bilakaera gogoratzea —txostenaren denbora-ikuspegia zabalduz—.

EUSTATen BJAtik ateratako datuek argi eta garbi erakusten dute jarduera-tasak eta okupazio-tasak Gipuzkoan maila historikoki altuetan daudela 2022an: jarduera-tasa ia %57ra iristen da, eta batez bestekoa %55,4koa da aldi osoan; okupazioaren kasuan, biztanleen %53 lan-merkatuan dago 2022an; 1985etik, batez bestekoa %48koa da. Langabeziari dagokionez, biztanleen %6,9ri eragiten dio. 1994an, biztanleen %23,7ri eragin zion. Aztertutako aldian, langabezia-tasa %12koa izan da batez beste, eta ia bikoiztu egin da 2022an erregistratutako tasa.

25 grafikoa. Jarduera, okupazio eta langabezia tasen bilakaera. Gipuzkoa, 1985-2022

Iturria: Biztanleria Jarduerari buruzko Inkesta (BJA). EUSTAT.

GPGBIko datuek lan merkatuaren egoera islatzen dute, jarduerari, okupazioari eta langabeziari buruzko oinarriko datuei dagokienez. Inkestako datuen arabera, pertsona aktiboen kopurua 337.738 da (biztanleen %55,1), 312.638 pertsona daude lanean (%51,0), langabetuen kopurua —zentzu hertsian, hau da, azken 4 asteetan lan bila dabiltzanak— 25.100 (%4,1), eta ez-aktiboen kopurua 274.000 (%45).

3.3.1. Lana eta laneko intentsitatea

Jarduera-, lanbide- eta langabezia-tasak alde batera utzita, pentsa daiteke pobrezia-, bazterkeria- eta desberdintasun-dinamikak lotuta daudela, alde batetik, okupatutako pertsonak jasotzen duten orduko soldatarekin eta, bestetik, familien lan-intentsitatearekin, hau da, etxe bakoitzeko pertsona helduek jarduera horietarako erabiltzen duten lan-jarduerak egiteko duten denboraren proportzioarekin. Gaur egun, langabezia maila globalek baino gehiago, lan-merkatuak pobrezia eta bazterketari buruz sortzen dituen joerek azaltzen dituzte, besteak beste, partzialtasunak, behin-behinekotasunak, edo gero eta homogamia²⁹ handiagoa izateak.

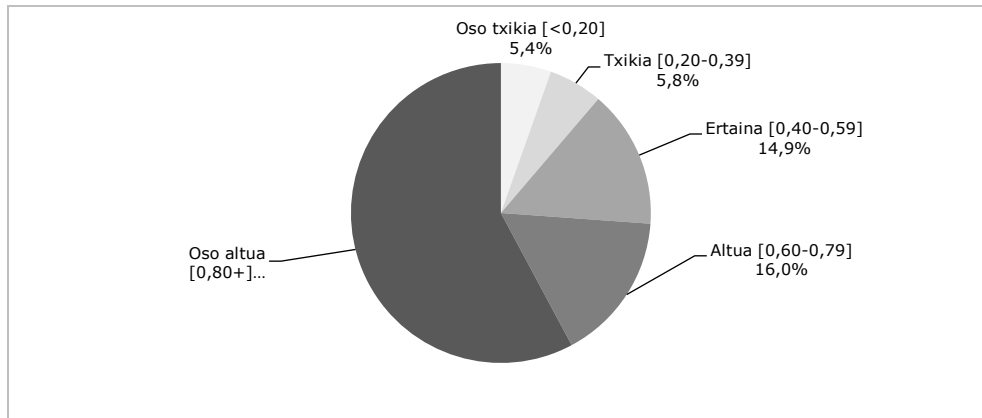
Txosten honetan erabiltzen den laneko intentsitate baxuaren adierazlea bat dator EUROSTATEk estatistiketan erabiltzen duenarekin. Aktibo egon daitezkeen kideak erreferentzia-urtean beren lan-potentzial osoaren %20 baino gutxiago lan egin zuten familiak hartzen ditu kontuan³⁰.

²⁹ EUSTATen arabera, horrela deitzen zaio ezkontideek aldagai baten kategoria bat, posible guztien artean, partekatzen duten ezkontzari, hala nola jaioterria, ikasketa-maila eta abar. Adibidez, biak udalerrri berekoak dira, biak goi mailako tituludunak, etab. Kasu honetan, homogeneotasunak parekatzeko joerari eta antzeko lan-dedikazioak eta soldata-mailak dituzten pertsonen etxeen eraketari egiten dio erreferentzia, eta horrek etxeen arteko desberdintasuna indartzen du.

³⁰ Adierazleak etxeko 18 eta 64 urte bitarteko pertsona guztiak hartzen ditu kontuan, 18 eta 24 urte bitarteko ikasleak, erretiratuak eta erretiratuak izan ezik, baita 60 eta 64 urte bitarteko pertsona ez-aktiboak ere, baldin eta horien diru-sarrera nagusia pentsioak badira. Aldagai hori ez zaie aplikatzen 65 urte edo gehiagoko pertsonari.

Hurrengo grafikoan ikustenenez, lan-adinean dauden gipuzkoarren %11,2 lan-intentsitate txikia (%5,8) edo oso txikia (%5,4) duten etxeetan bizi dira; %14,9 intentsitate ertaina duten etxeetan; %16 lan-intentsitate handia duten etxeetan (%60 eta %79 artean); eta %57,8 lan-intentsitate oso handia duten etxeetan (eskuragarri duten denboraren %80, gutxienez, soldatapeko lanetan ematen dute)³¹.

26 grafikoa. 65 urtetik beherako biztanleen banaketa, etxeke lan intentsitatearen arabera. Gipuzkoa 2022

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

Lan-intentsitate apalak lotura estua du pobrezia-ekin eta bazterkeriarekin. Izan ere, pertsona pobreek lan-intentsitate txikiko tasa oso altuak dituzte, eta, aldi berean, oso handia da pertsona pobreen pisua lan-intentsitate txikia duten pertsonen artean. Hala, taula honetako datuek datu interesgarri hauek erakusten dituzte:

- Emakumeek, atzerriko nazionalitateko pertsonak eta pertsona bakarreko etxeek, baita guraso bakarreko familietan daudenek ere, laneko intentsitate oso txikia dute batez bestekoa baino. Atzerritarren kasuan, %22 bakarrik bizi da lan-intentsitate oso handiko etxeetan, eta %63,8 espainiar nazionalitateko etxeetan. Nabarmenezkoa da, halaber, emakumeen artean eta pertsona bakarreko etxeetan lan-intentsitate handiko etxeetan dagoen pertsona-tasa handia.
- Laneko intentsitate-tasa oso txikia da guraso bakarreko familietan (%17,4), seme-alabarik gabeko bikoteekin (%4,3) eta seme-alabak dituzten familiekin alderatuta (%2,6).
- Biztanle pobreen %27k lan-intentsitate oso txikia du, eta biztanle ez-pobreen %1,5ek. Nolanahi ere, pobreen %12k lan-intentsitate handia du. Beste ikuspegi batetik, lan-intentsitate oso txikia duten pertsonen %76,5 pobreak dira, eta lan-intentsitate oso handia duten etxeetan bizi direnen %3,2 baino ez daude pobrezia-egoeran.

³¹ Bikote baten kasuan, laneko intentsitate oso handiaren atalasea astean 64 ordu ingurukoa izango litzateke (adibidez, pertsona bat lanaldi osoan eta bestea %60ko dedikazioarekin).

29 taula. 65 urtetik beherako biztanleen banaketa, etxeko lan intentsitatearen arabera, erreferentziako pertsonaren eta etxearen ezaugarrien arabera. Gipuzkoa 2022

		Banaketa horizontala (%)				Banaketa bertikala (%)				
		Oso txikia ...	Ertaina-txikia 0,2-0,5	Ertaina-handia 0,5-0,8	Oso handia 0,8-1	Oso txikia ...	Ertaina-txikia 0,2-0,5	Ertaina-handia 0,5-0,8	Oso handia 0,8-1	Guztira
Sexua*	Gizonezkoa	4,4	9,9	31,1	54,6	49,4	71,3	67,3	57,8	61,2
	Emakumezkoa	7,1	6,3	23,8	62,8	50,6	28,7	32,7	42,2	38,8
Adina	<45 urte	5,1	10,6	29,4	54,9	35,0	46,0	38,5	35,1	37,0
	45 urtetik gora	5,6	7,3	27,6	59,6	65,0	54,0	61,5	64,9	63,0
Nazionalitatea*	Espainiakoa	4,3	4,6	27,3	63,8	67,6	46,8	82,8	94,4	85,6
	Atzerritarra	12,2	31,4	33,8	22,5	32,4	53,2	17,2	5,6	14,4
Familia-taldea*	Pertsona bakarrekokoak	9,9	2,0	9,2	79,0	14:5	1,8	2,6	10,9	8,0
	Seme-alabarik gabeko bikotea	4,3	5,2	27,2	63,3	11,0	8,6	13,5	15,3	14,0
	Bikotea seme-alabekin	2,6	9,3	30,7	57,4	30,8	71,3	70,6	64,4	64,9
	Guraso bakarrekokoak	17,4	8,2	27,4	46,9	29,8	9,0	9,0	7,5	9,3
	Bestelako motak	19,8	20,7	31,9	27,6	13,9	9,3	4,3	1,8	3,8
Pobrezia-arriskua*	Presentzia	27,0	30,0	31,0	12,0	76,5	54,4	16,9	3,2	15,4
	Ez dago	1,5	4,6	27,8	66,2	23'5	45,6	83,1	96,8	84,6
Gizarte-bazterketa*	Presentzia	23,1	30,9	34,3	11,7	85,0	72,5	24,2	4,0	19,9
	Ez dago	1,0	2,9	26,7	69,3	15,0	27,5	75,8	96,0	80,1
Guztira		5,4	8,5	28,3	57,8	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

* Estatistikaren aldetik esanguratsuak diren aldeak, $p < 0,05$ erako khi karratuaren probaren arabera.

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

Langabeziarekin batera, enpleguaren partzialtasuna da langileen eta, hedaduraz, etxeen lan-intentsitate txikiko egoerak eragiten dituen faktore nagusietako bat. Inkestako datuen arabera, 2022an, lan-merkatuan lan egiten duten biztanleen %9,2k 30 ordu baino gutxiago egiten dituzte astean. Lanaldi partzialeko enpleguaren proportzio hori beste iturri batzuek jasotzen dutena baino pixka bat txikiagoa da, hala nola INEren Biztanleria Aktiboaren Inkestak (BAI), Gipuzkoan tasa hori %15,8koa baita 2022an. Nolanahi ere, BAIko lanaldi partzialaren definizioa txosten honetan erabilitakoa baino zertxobait malguagoa da (GPGBIn, lanaldi partzialak astean 30 ordu baino gutxiago lan egitea eskatzen du).

30 taula. Lanaldi partzialeko ("30 ordu/aste") biztanleria okupatuaren ehunekoa eta hainbat aldagairen arabera banaketa. Gipuzkoa 2022

		Tasa (%)	Banaketa bertikala (%)	
			Lanaldi partziala	Biztanleria, guztira okupatua
Sexua*	Gizonezkoa	5,2	29,3	51,9
	Emakumezkoa	13,5	70,7	48,1
Adina*	≤ 34	17,3	40,6	21,6
	35-49	7,3	33,5	41,9
	50 eta gehiago	6,5	25,9	36,5
Sexua eta adina*	Gizonezkoa	14,8	18,0	11,2
	Emakumea	20,0	22,6	10,4
	Gizonezkoa 35-49	3,1	6,9	20,6
	Emakumezkoa 35-49	11,4	26,5	21,3
	Gizonezkoa 50+	2,0	4,3	20,1
	Emakumea 50+	12,1	21,6	16,4
Nazionalitatea	Espainiakoa	8,8	84,8	88,2
	Atzerritarra	11,9	15,2	11,8
Guraso bakarrekokoak	Bai	12,6	11,5	8,4
	Ez	8,9	88,5	91,6
Pobrezia-arriskua*	Presentzia	22,6	17,4	7,1
	Ez dago	8,2	82,6	92,9
Gizarte-bazterketa*	Presentzia	16,7	19,0	10,4
	Ez dago	8,3	81,0	89,6
Guztira		9,2	100,0	100,0

* Estatistikaren aldetik esanguratsuak diren aldeak, $p < 0,01$ erako khi karratuaren probaren arabera.

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

Berriro ere, egoera txosten honetan aztertzen ari diren aldagaien (sexua, adina, nazionalitatea, guraso bakarreko familia, pobrezia edo bazterketa) ikuspegitik aztertzen denean, alde nabarmenak ikusten dira. Hala, ikusten da partzialtasuna bereziki handia dela emakumeen artean (%13,5), 34 urtetik beherakoen artean (%17,3), atzerriko nazionalitatea dutenen artean (%11,9), guraso bakarreko etxeetan bizi direnen artean (%12,6) eta pobrezia-egoeran (%22,6) edo baztertuta daudenen artean (%16,7). Dena den, garrantzitsuena da lanaldi partziala egiten duten pertsonen %70 emakumeak direla eta %40 34 urtetik beherakoak. Lanean ari diren biztanleen %10,4 dira 34 urtetik beherako emakumeak lanaldi partzialean ari diren biztanleen %25.

3.3.2. Soldata mailak

Lanean ari diren pertsonen soldata –eta Gipuzkoako familien soldata– etxeetako lan intentsitatearen eta langileek jasotzen duten orduko soldataren ondorio da. Kontuan hartu behar da, halaber, inflazioaren aldaketa, bereziki handia azken urteotan. Elementu horien bilakaerak zuzeneko eragina du bai pobrezia, desberdintasun eta bazterkeria egoeretan, bai gipuzkoarrek egoera sozioekonomiko orokorrari eta beren egoera pertsonalari buruz duten pertzepzioan.

Horregatik, GPGBik eskaintzen dituen datuak testuinguruan kokatzeko, komeni da ikuspegi orokor bat eskaintzea –Gipuzkoako Foru Aldundiko Ogasun Sailak ematen dituen datuetatik abiatuta–, lurraldeko soldaten bilakaerari buruz. Horretarako, taula honetan, Gipuzkoako langile guztien batez besteko soldataren bilakaera ageri da, euro konstantetan.

31 taula. Batez besteko soldataren bilakaera (euro konstantetan, oinarria = 2021), Gipuzkoaren arabera (2012-2021)

	2012	2014	2018	2021	Bilakaera 2012/21 (%)	Bilakaera 2018/21 (%)
D1	1.345	1.101	1.127	1.333	-0,9	% 18,2
D2	6.542	5.698	6.012	6.375	-2,6	% 6,0
D3	12.070	11.099	11.589	12.089	0,2	% 4,3
D4	17.615	16.580	16.707	17.092	-3,0	% 2,3
D5	22.084	21.381	21.092	21.742	-1,5	% 3,0
D6	26.183	25.764	25.435	26.267	0,3	% 3,2
D7	30.807	30.686	30.380	31.068	0,8	% 2,2
D8	36.199	36.503	36.203	36.677	1,3	% 1,3
D9	42.734	43.603	43.494	44.032	3,0	% 1,2
D10	58.913	58.846	58.945	59.509	1,0	% 0,9
Guztira*	24.072	23.506	23.238	24.021	-0,2	% 3,4

Iturria: Guk egina Ogasun eta Finantza Departamentuaren datuetan oinarrituta. Gipuzkoako Foru Aldundia. 190 ereduko aitortpenetako datuak. *Hamarren batez bestekoa.

Datuak soldata dezil bakoitzaren batez besteko soldata eta soldatapekoa bereizten dituzte³². Garrantzitsua da adieraztea langile bakoitzaren diru-sarrerak, lehen esan bezala, lan egindako ordu bakoitzeko soldataren eta egunean lan egindako orduen edo urtean lan egindako egunen arabera direla. Datuak Gipuzkoako Foru Aldundiko Ogasun Sailak egiten duen soldatei, pentsioei, langabezia-prestazioei eta gizarte-aurreikuspeneko erreskateei buruzko txostenetik jasotzen dira, eta 2021eko euro konstantetan adierazten dira, inflazioaren eragina kontuan hartuta. Azken urtea 2021 da.

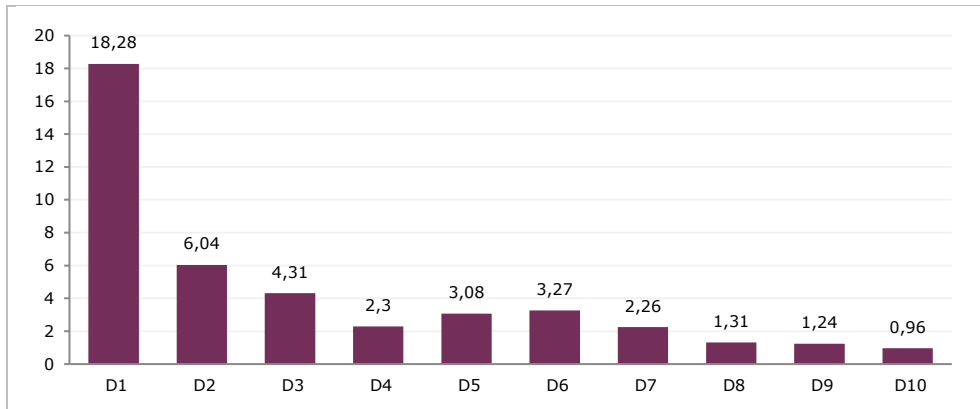
Taulan jasotako datuen arabera, 2012 eta 2021 artean, euro konstanteei dagokienez, lanean ari ziren biztanleen batez besteko soldata %0,2 jaitsi zen Gipuzkoan, 24.072 eurotik 24.021 eurora pasatuz. Murrizketa hori hainbat arrazoiengatik gerta daiteke, eta ez dute zertan berdin jokatzeko diru-sarreraren dezil bakoitzean: soldata-murrizketa orokorra, soldatapeko biztanleriaren zati jakin baten soldaten murrizketa, ordainsari txikiagoko jarduerak eta soldatak eta/edo lanaldi partzialen igoera (eguneko edo urteko). Guztien konbinazioa ere gerta daiteke.

Arrazoi horiek edozein direla ere, argi ikusten da nola ez den berdin banatu soldata-murrizketa, eta batez ere errenta txikiaren mailetan kontzentratu dela. Hain zuzen, errenta txikiaren duten langileen %50aren soldata %1,7 jaitsi da batez beste denboraldi horretan, eta soldata-errenta altuagoak dituztenen %50aren soldata, inflazioa kontuan hartuta, %1,3 igo da. Nolanahi ere, ez dira alde handiak, eta ezin da esan 2008az geroztik nabarmen aldatu denik Gipuzkoako soldata-desberdintasuna.

³² Hau da, soldatak jasotzen dituen biztanleria guztia tamaina bereko hamar taldeetan banatu da, diru-sarreraren arabera: lehenengoan, soldata baxuek dituzten langileen % 10 daude, eta hamargarrenean, soldata handienak dituzten langileen % 10. Modu nabarmenean ez bada ere, multzo bakoitzaren osatura urtero aldatzen da, oinarriko dinamika demografiko eta sozioekonomikoen arabera.

Bereziki deigarria da, nolahi ere, 2018tik 2021era bitartean izan den aldaketa; izan ere, soldata igoera nabarmena izan da errenta txikiena duten soldatapeko langileen artean, apalduz doana soldata maila handitu ahala. Hala, lehenengo dezileko soldatapeko biztanleriaren artean, 2018tik 2021era, lansarien igoera %18koa izan bada, euro konstantetan, dezilaren kasuan igoera %1 baino txikiagoa izan da.

27 grafikoa. Soldata ertainaren aldaketa ehunekotan (oinarrizko euro konstanteetan = 2021), dezilen arabera. Gipuzkoa 2018-2021

Iturria: Guk egina Ogasun eta Finantza Departamentuaren datuetan oinarrituta. Gipuzkoako Foru Aldundia. 190 ereduako aitopenteko datuak.

Nolanahi ere, igoera hori Estatuan³³ ere gertatu da, eta bi elementu konbinaturen bidez azal liteke: alde batetik, Lanbidearteko Gutxieneko Soldataren igoera, zeina, euro arruntetan, %41 igo baita 2017tik 2022ra bitartean. Bestalde, 2021. urtearen amaieran lan-erreforma onartu zen, eta, horren ondorioz, aldi baterako kontratuak murriztu eta kontratu mugagabeak ugaritu egin ziren. Ondorioz, urtean lan egindako ordu-kopurua handitu egin zen, aldi baterako kontratua izateko arrisku handiena zuten langileen kasuan.

Ogasunaren datuak alde batera utzita, GPGBIren datuek soldatapeko biztanleriaren banaketa aztertzea ahalbidetzen dute, kintilengatik dituzten soldata-sarreraren arabera, orain arte aipatu diren aldagaiak kontuan hartuta (pobrezia, bazterketa, nazionalitatea, etab.). Zehazki, taula honetan, aztertutako talde soziodemografiko bakoitzaren banaketa horizontala eta bertikala jaso da, kokatuta dauden soldata-errentaren kintilaren arabera. Horrela, banaketa horizontalaren kasuan, talde bakoitzaren proportzioa soldata errentaren kintil bakoitzean zein den adierazten da. Banaketa bertikalaren kasuan, soldataren kintil hori osatzen duten pertsonen zein ehuneko dagokion kategorია bakoitzari (gizonezkoak eta emakumezkoak, sexuari dagokionez, adibide bat jartzearren).

³³ Estatuko Zerga Agentziaren Lan eta Pentsio Merkatuari buruzko txostenaren arabera, 2017tik 2022ra bitartean, euro arruntei dagokienez, lehen errenta-dezileko soldatak %34 igo dira Espainiako estatuan, bigarren dezilekoak %30 eta hirugarrenekoak %20. Azken lau deziletan, batez beste %10 inguruko gehikuntzak izan dira. Aldi horretan, inflazioa % 14koa izan da estatu osoan.

32 taula. Soldatapeko biztanleriaren banaketa, soldata sarreraren arabera, kintiletan, zenbait aldagaien arabera. Gipuzkoa 2022

		Banaketa horizontala (%)					Banaketa bertikala (%)					
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q5	Q1	Q2	Q3	Q4	Q5	Guztira
Sexua*	Gizonezkoa	14,1	17,2	22,5	24,9	21,3	36,5	43,4	59,9	60,8	57,6	51,6
	Emakumezkoa	26,1	23,9	16,1	17,1	16,8	63,5	56,6	40,1	39,2	42,4	48,4
Adina*	≤ 29	40,6	30,1	18,2	6,0	5,1	27,0	19,5	12,4	3,8	3,5	13,2
	30-49	16,1	19,6	17,8	26,1	20,4	41,2	48,7	46,7	62,6	54,1	50,8
	50 eta gehiago	17,6	18,1	22,0	19,8	22,5	31,8	31,9	40,9	33,7	42,3	36
Nazionalitatea*	Espainiakoa	17,0	18,7	19,9	23,3	21,2	74,9	80,5	90,0	96,9	97,2	87,9
	Atzeritarra	41,2	32,9	16,0	5,4	4,4	25,1	19,5	10,0	3,1	2,8	12:00
Ikasketa-maila*	Primarioak**	36,9	30,0	15,6	12,6	5,0	28,2	22,3	12,2	9,0	4,0	15,2
	Bigarren mailakoak	21,2	24,2	24,5	18,7	11,4	47,8	53,3	56,9	39,6	26,8	44,9
	Goi-mailakoak	12,0	12,5	15,0	27,3	33,2	24,1	24,4	30,9	51,4	69,2	39,9
Pobrezia-arriskua*	Presentzia	60,3	22,6	10,4	6,7	0,0	22,0	8,0	3,9	2,3	0,0	7,2
	Ez dago	16,7	20,2	20,1	22,3	20,6	78,0	92,0	96,1	97,7	100,0	92,8
Gizarte-bazterketa*	Presentzia	37,8	29,9	13,9	10,4	7,9	20,2	15,5	7,6	5,2	4,4	10,6
	Ez dago	17,8	19,3	20,00	22,4	20,5	79,8	84,5	92,4	94,8	95,6	89,4
Guztira		19,9	20,4	19,4	21,2	19,1	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,00

* Estatistikaren aldetik esanguratsuak diren aldeak, $p < 0.01$ erako khi karratuaren probaren arabera.

** Irakurtzen edo idazten dakitenak, baina eskolara 5 urte baino gutxiago joan zirenak, Lehen Hezkuntza (Eskola Graduatua) edo gaur egungo Bigarren Hezkuntza osatu dutenak.

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

Hona hemen taulatik ateratako emaitza nagusiak:

- Gizonen % 14,1 eta emakumeen % 26,1 errenta-kintilik apalenean daude. Alderantziz gertatzen da errenta-kintilik altuenean: gizonen %21,3 daude bertan, baina emakumeen %16,8 bakarrik. Beste ikuspegi batetik, lehen kintilean dauden pertsonen %63 emakumeak dira, eta goiko kintilean dauden pertsonen %57 gizonak dira. Beraz, genero-soldaten aldea mantendu egiten da.
- Nolanahi ere, desberdintasunak are nabarmenagoak dira adinaren ikuspegitik, eta horrek agerian uzten du belaunaldien arteko eten sakona dagoela soldata-mailei dagokienez. Hala, 50 urtetik gorako pertsonen %17,6 baino ez dago errenta txikieneko kintilean (30 urtetik beherakoen %40,6). Alderantziz gertatzen da errenta-kintilik altuenean: gazteen %5,1 eta adinekoren %22,5 besterik ez daude. Diru-sarreraren goiko kintilean, pertsonen %3,5 baino ez da 30 urtetik beherakoa.
- Desberdintasunak nabarmenak dira nazionalitatearen ikuspegitik ere. Atzeritarren %41 soldata kintilik apalenean daude, eta %4,4 baino ez altuenean. Goiko soldata-kintilean dauden pertsonen %97 bertakoak dira.
- Nabarmenezkoa da, halaber, gizarte-bazterketako egoeran dauden pertsonen %7,9 soldatarik handienean dagoela. Soldata handi samarra jaso arren, osasunari, etxebizitzari, hezkuntzari, parte-hartze politikoari edo gizarte-harremanei dagokienez beste gabezia batzuk dituzten pertsonak dira. Nolanahi ere, goiko kintil-soldatako ehun lagunetik lau bakarrik daude bazterkeria ertain edo larrian.

Emaitza interesgarriak ere ikusten dira, aurreko datuak enplegu motari lotutako aldagaien ikuspegitik aztertzen direnean. Aldi baterako kontratua duten pertsonen %44,3 soldata kintilik apalenean daude; portzentajea %76,9ra iristen da asteen 30 ordu baino gutxiagoko dedikazioa duten pertsonen kasuan. Desberdintasunak nabarmenak dira jarduera-sektorearen ikuspegitik ere: industriako langileen %9,3 soldatarik apalenean dago, eta zerbitzu-sektoreko langileen %24,2. Nolanahi ere, soldaten kintil altuenean dauden pertsonen bi herenek zerbitzuen sektorean lan egiten dute.

33 taula. Soldatapeko biztanleriaren banaketa, soldata sarreren eta kintilen arabera, enpleguari lotutako zenbait aldagairen arabera. Gipuzkoa 2022

		Banaketa horizontala (%)					Banaketa bertikala (%)					
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q5	Q1	Q2	Q3	Q4	Q5	Guztira
Kontratu-mota*	Mugagabea	16,7	20,1	20,4	23,3	19,6	72,8	86,1	91,8	95,3	92,5	87,7
	Aldi baterakoa eta bestelakoak	44,3	23,0	13,0	8,3	11,3	27,2	13,9	8,2	4,7	7,5	12,3
Lanaldi-mota*	Partziala (30 or./astean)	76,9	14,6	4,1	2,9	1,4	36,1	6,6	2,0	1,3	0,7	9,3
	Osoa (30+or./astean)	14,0	21,0	21,0	23,0	21,0	63,9	93,4	98,0	98,7	99,3	90,7
Sektore ekonomikoa *	Industria	9,3	16,6	22,6	26,3	25,3	9,5	16,5	23,6	25,2	26,8	20,3
	Zerbitzuak	24,2	21,3	17,6	19,3	17,5	86,0	74,0	64,4	64,7	64,7	70,8
	Gainerakoak	10,1	21,8	26,0	24,0	18,2	4,5	9,5	12,0	10,1	8,5	8,9
Guztira		19,9	20,4	19,4	21,2	19,1	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

* Estatistikaren aldetik esanguratsuak diren aldeak, $p < 0.05$ erako khi karratuaren probaren arabera.

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

3.3.3. Langabezia

Azkenik, GPGBIk langabetuen ehunekoari buruz ematen dituen datu garrantzitsuenak azpimarratu behar dira, bereziki pobrezia- eta bazterketa-egoeren ikuspegitik; izan ere, datu horiek ez dira kontuan hartzen langabeziari buruzko datuak argitaratzean.

Hala, taulan ikusten denez, pobrezia-egoeran dauden pertsonen %38,2 langabezian daude –hau da, lanean aktiboak dira eta enplegua bilatzen dute–, eta pobrezia-egoeran ez dauden pertsonen %3,8. Halaber, langabe daude gizarte-bazterketako egoeran dauden pertsonen %40,2, eta gizarteratze-egoeran dauden pertsonen %1,1. Gainera, aipatzekoa da langabetuen %54 pobrezia-arriskuan daudela eta %80 baino gehiago gizarte-bazterketako egoeran (adierazle hori eraikitzeke modua ikusita, neurri handi batean, langabezia-egoera bera dela eta).

34 taula. Langabezian dagoen biztanleria aktiboaren ehunekoa eta hainbat aldagairen arabera banaketa. Gipuzkoa 2022

		Langabetuen tasa	Banaketa bertikala (%)	
			Pertsonak langabeak	Biztanleria, guztira okupatua
Sexua	Gizonezkoa	7,4	51,6	51,9
	Emakumezkoa	7,	48,4	48,1
Adina*	≤ 29	12,5	23,3	13,8
	30-49	6,6	44,1	50,0
	50 eta gehiago	6,7	32,6	36,2
Nazionalitatea*	Espainiakoa	5,0	57,5	86,0
	Atzerritarra	22,5	42,5	14,0
Ikasketa-maila*	Primarioak**	17,5	40,0	16,9
	Bigarren mailakoak	8,3	50,8	45,4
	Goi-mailakoak	1,8	9,3	37,6
Pobrezia-arriskua*	Presentzia	38,2	54,3	10,6
	Ez dago	3,8	45,7	89,4
Gizarte-bazterketa*	Presentzia	40,2	87,4	16,2
	Ez dago	1,1	12,6	83,8
Guztira		7,4	100,0	100,0

* Estatistikaren aldetik esanguratsuak diren aldeak, $p < 0.01$ erako khi karratuaren probaren arabera.

** Irakurtzen edo idazten dakitenak, baina eskolara 5 urte baino gutxiago joan zirenak, Lehen Hezkuntza (Eskola Graduatu) edo gaur egungo Bigarren Hezkuntza osatu dutenak.

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

Biztanleria langabetua enplegua bilatzen ari den denborari dagokionez, iraupen luzeko langabezia-tasa —24 hilabete baino gehiago, lana bilatzen— %26,0koa da, eta portzentaje altuagoak ditu honako talde hauetan: adineko biztanleria (50 urte edo gehiago), nazionalitate atzerritarreko biztanleria, goi-mailako ikasketak dituen eta pobrezia-egoeran dagoena. Izan ere, bi urte baino gehiago enplegu bila daramatzaten pertsonen %72 diru-pobrezian dauden pertsonak dira.

35 taula. Biztanleria langabetuaren banaketa, lan bila ematen duen denboraren arabera, zenbait aldagairen arabera. Gipuzkoa 2022

		Banaketa horizontala (%)			Banaketa bertikala (%)			
		12 hilabete edo gutxiago	13-24 hilabete	24 hilabete baino gehiago	12 hilabete edo gutxiago	13- 24 hilabete	24 hilabete baino gehiago	Guztira
Sexua*	Gizonezkoa	37,8	34,1	28,1	45,7	56,2	55,9	51,6
	Emakumezkoa	48,0	28,3	23,7	54,3	43,8	44,1	48,4
Adina*	<29	45,7	30,4	24,0	24,9	22:00	21,5	23,3
	30-49	42,2	33,8	23,9	43,6	47,7	40,6	44,1
	50 eta gehiago	41,3	28,5	30,2	31,5	29,7	37,9	32,6
Nazionalitatea*	Espainiakoa	42,0	36,1	21,8	56,6	66,4	48,3	57,5
	Atzerritarra	43,7	24,8	31,6	43,4	33,6	51,7	42,5
Ikasketa-maila*	Primarioak**	52,2	24,7	23,1	48,8	31,5	35,5	40,0
	Bigarren mailakoak	36,4	36,9	26,6	43,3	59,9	52,1	50,8
	Goi-mailakoak	36,3	29,1	34,6	7,9	8,6	12,4	9,3
Pobrezia-arriskua*	Presentzia	38,0	27,3	34,7	48,3	47,4	72,6	54,3
	Ez dago	48,3	36,1	15,6	51,7	52,6	27,4	45,7
Gizarte-bazterketa*	Presentzia	45,1	27,9	26,9	92,3	78,0	90,7	87,4
	Ez dago	26,1	54,7	19,2	7,7	22,6	9,3	12,6
Guztira		42,7	31,3	26,0	100,0	100,0	100,0	100,0

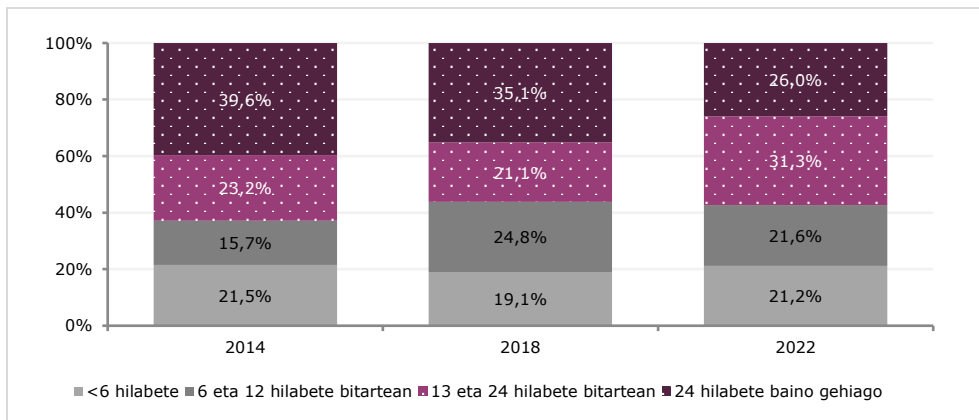
* Estatistikaren aldetik esanguratsuak diren aldeak, p<0.01erako khi karratuaren probaren arabera.

** Irakurtzen edo idazten dakitenak, baina eskolara 5 urte baino gutxiago joan zirenak, Lehen Hezkuntza (Eskola Graduata) edo gaur egungo Bigarren Hezkuntza osatu dutenak.

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

Bilakaeraren ikuspegitik, bi urte baino gehiago lana bilatzen ari den biztanleen ehunekoa nahiko nabarmen jaitsi da. Proporzio hori %39,6koa zen 2014. urtean, %35,1ekoa 2018an eta %26koa 2022an. Aldi berean, egoera horretan 13 eta 24 hilabete bitarte daramatzaten langabeen ehunekoa handitu egin da.

28 grafikoa. Langabezia dagoen populazioaren banaketaren bilakaera, lana bilatzen ari den denboraren arabera. Gipuzkoa

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta.

3.3.4. Etxeko lan egoeraren eragina bizi baldintzetan

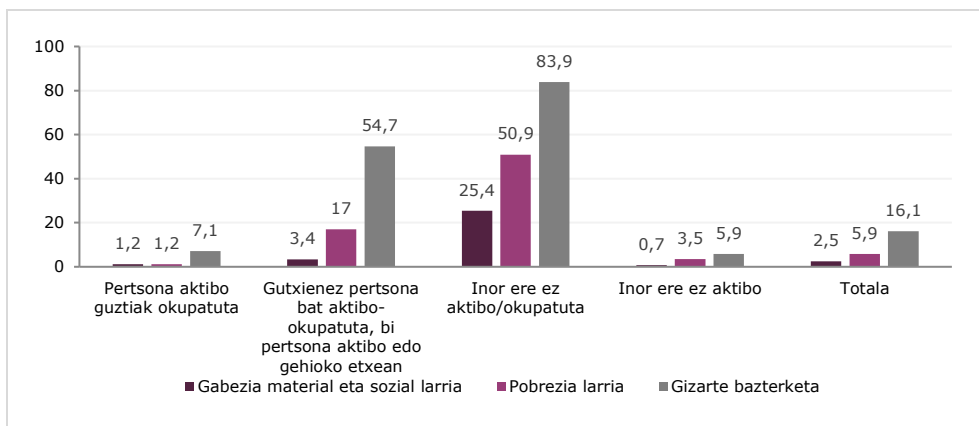
Azkenik, lan okupazioari eta lan baldintzei buruzko adierazle nagusiak aztertu ondoren, azken atal honetan, etxeko lan egoerak Gipuzkoako biztanleen bizi baldintzetan duen eraginari buruzko datu batzuk jaso dira. Horretarako, pobrezia ohiko adierazleak eta gabezia material eta sozial larria zehazteko adierazleak hartzen dira kontuan. Era berean, Gipuzkoako biztanleria lau talde handitan banatzen da, etxebizitzaren okupazio-egoeraren arabera: aktibo guztiak okupatuta dituzten etxeak; gutxienez aktibo bat okupatuta duten etxeak, bi aktibo edo gehiago dituen etxe batean; jarduerarik gabeko etxeak; eta, azkenik, pertsona aktiborik gabeko etxeak (nagusiki, pentsiodunak).

36 taula. Pobrezia, gabezia materiala eta gizarte-bazterketa egoera desberdinen populazio osoaren proportzioa, etxeko lan egoeraren arabera. Gipuzkoa 2022

		Aktibo okupatu guztiak	Bi aktibo edo gehiago dituen etxe batean aktibo okupatu bat gutxienez	Aktibo okupaturik ez	Ez dago aktiborik	Guztira
Pobrezia	Arriskua edo diru-sarrera txikiak (% 60)	6,2	35,2	74,6	13,4	14:4
	Larria (%40)	1,2	17,0	50,9	3,5	5,9
Gabezia material eta sozial larria	Adierazle orokorra: guztira	1,2	3,4	25,4	0,7	2,5
	Ez du gaitasunik ustekabeko gastuei aurre egiteko (900 €)	26,9	53,1	66,2	23,9	31,2
	Ezin da oporrik hartu urtean astebetetz gutxienez.	9,2	31,2	45,5	13,2	14,3
	Ezin ditu aldatu hondatuta edo zahartuta dauden etxebizitzako altzariak	8,3	22,6	59,5	14,8	13,8
	Ezin da autorik izan	3,9	13,1	39,7	20,1	10,1
Gizarte-bazterketa	Bazterketa ertaina edo larria: guztira	7,1	54,7	83,9	5,9	16,1
	Gehiegizko etxebizitza-gastuak dituzten etxeak (diru-sarrerak - gastuak <muturreko pobrezia-atalasea")	2,3	27,9	50,9	4,7	8,1
	Pilaketa larria duten etxebizitzetako etxeak (<15 m2 pertsonako)	4,1	8,6	23,8	0,0	4,7
	Botikak erosteari, tratamendu edo dieta utzi dioten etxeak, arrazoi ekonomikoengatik	2,0	2,1	27,0	3,8	3,6
	Etxebizitzaren ordainketan (alokairua edo hipoteka) zorrak metatzen diren etxeak, geroratutako hornidura eta erosketak edo eguneratu ezin diren maileguak	1,3	6,6	10,7	0,9	2,3

Iturria: Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

Espero zitekeen bezala, gabezia-egoerak aktiborik okupatuta ez duten familietan kontzentratzen dira: %74,6 pobrezia-arriskuan dago, %50,9 pobrezia larrian, %25,4 gabezia material larrian eta %83 gizarte-bazterketako egoeran (ertaina edo larria). Etxe horien erdiek gehiegizko etxebizitza-gastuak dituzte, eta %23,8 pilatuta daude. % 27,0k –biztanleria osoaren % 3,6ren aldean– botikak erosteari utzi diote, tratamendu edo dietak egiteari arazo ekonomikoengatik, eta % 10,7k zorrak ditu etxebizitzaren ordainketan (alokairua edo hipoteka), hornidura eta erosketak atzeratuetan edo egunean jarri ezin diren maileguetan.

29 grafikoa. Pobrezia-tasa, gabezia soziala eta material larria eta gizarte-bazterketa, etxeko lan-egoeraren arabera. Gipuzkoa 2022

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

Talde honen egoera ez dator bat aktibo guztiak okupatuta dauden edo aktiborik ez duten etxeetan daudenekin, pobrezia-tasak, gabezia material larria edo gizarte-bazterketa askoz ere txikiagoak baitituzte. Egoera hori okerragoa da aktibo guztiak okupatuta ez dauden kasuetan: kasu horietan, bazterketa moderatu edo larriek %50 gainditzen dute, eta pobrezia larriaren tasak ia %20.

3.4. Gastua eta zorpetzea

3.4.1. Etxeetako gastua eta hilaren bukaerara iristeko zailtasunak

Gabezia material larriarekin eta bazterkeriarekin zerikusia dutenak izan ezik, orain arte erabili diren pobrezia eta desberdintasunaren adierazle gehienek familien diruarekin lotutako egoerak jasotzen dituzte. Hala ere, diru-sarrera horiek familia horietako bakoitzak egiten dituen gastuen arabera jarri behar dira. Gastu horiek elementu objektibo batzuen arabera zehazten dira —familien tamaina, kideen adina, zenbait propietate eskura izatea edo ezintasun-egoerak izatea, adibidez—, bai eta elementu subjektiboan edo, bestela, hautazkoen arabera ere (lehentasunei, bizimoduari, balioei edo bizi-aukera espezifikoari dagozkienak). Pobrezia-adierazleak diru-sarreraren osagaian oinarritzen diren arren, familien egoeraren azterketak, beraz, gastuen osagaia hartu behar du kontuan nahitaez, bereziki, inflazio-maila oso handiek zehaztutako testuinguru batean, non familiek ezin izan baitute beti modu berean erreakzionatu.

Inkestako datuen arabera, Gipuzkoako etxeen %37,8k diru-sarreraren %50 baino gutxiago gastatzen du, eta horrek aurrezteko ahalmen handia ematen du ohiko diru-sarrerak eta gastuak kontuan hartzen direnean. Familien %38k diru-sarreraren %50 eta %75 arteko gastuak dituzte, eta, beraz, biztanleriaren ehuneko handi bat —ia %75— erosotasunean egongo litzateke familien gastu eta diru-sarrera erregularrak erlazionatzen direnean. Biztanleen %19,9, ordea, diru-sarreraren %76 eta %100 arteko gastuak dituzten familietan bizi dira —aurrezteko ahalmen txikia dute, beraz—; %4,3, berriz, diru-sarrerak baino gastu handiagoak dituzten familietan bizi dira; horrek esan nahi du zorpetu egin behar dela edo ohiz kanpoko finantzazio-mekanismoak erabili behar direla (mailegu pertsonalak, kreditu-txartelak, familia-laguntzak, etab.).

37 taula. Biztanleriaren banaketa, etxeko dirusarrerikoko gastuek duten proportzioaren arabera, erreferentziako pertsonaren eta etxearen ezaugarrien arabera. Gipuzkoa 2022

		Banaketa horizontala (%)				Banaketa bertikala (%)				
		% 50 edo gutxiago	% 51-75	% 76-100	+% 100	% 50 edo gutxiago	% 51-75	% 76-100	+% 100	Guztira
Sexua*	Gizonezkoa	38,7	39,5	19,7	2,1	61,4	62,3	59,3	29,6	60,0
	Emakumezkoa	36,4	35,8	20,3	7,5	38,6	37,7	40,7	70,4	40,0
Adina*	<45	41,2	33,0	17,4	8,4	29,1	23,2	23,3	53,0	26,7
	45-64	36,4	38,4	22,4	2,8	46,4	48,7	54,1	31,3	48,2
	65 eta gehiago	36,8	42,6	18,0	2,7	24,4	28,1	22,6	15,7	25,1
Nazionalitatea*	Espainiakoa	39,6	38,7	18,8	2,9	94,1	91,2	84,5	61,1	89,7
	Atzerritarra	21,5	32,4	30,0	16,1	5,9	8,8	15,5	38,9	10,3
Familia multzoak*	Pertsona bakarrekoak	18,9	43,3	29,3	8,5	6,7	15,1	19,5	26,5	13,3
	Seme-alabarik gabeko bikotea	43,4	41,0	13,1	2,5	25,7	24,1	14,6	13,1	22,3
	Bikotea seme-alabekin	40,5	36,3	21,3	1,9	55,0	49,0	54,8	23,0	51,3
	Guraso bakarrekoak	34,2	36,8	16,6	12,5	7,9	8,4	7,2	25,5	8,7
	Bestelakoak	42,0	28,9	17,4	11,7	4,8	3,3	3,8	11,9	4,3
Etxeko diru-sarrera baliokideak kintilen arabera*	1. kintila	2,4	30,3	46,6	20,8	1,2	15,9	46,5	97,5	19,9
	2. kintila	24,0	49,2	26,2	0,5	1,8	26,1	26,5	2,5	20,2
	3. kintila	40,7	46,3	13,0	0,0	21,5	24,2	13,0	0,0	19,9
	4. kintila	47,8	41,7	10,5	0,0	25,3	21,9	10,5	0,0	20,0
	5. kintila	74,0	22,5	3,5	0,0	39,2	11,9	3,5	0,0	20,00
Pobrezia-arriskua*	Presentzia	0,8	22,0	50,0	27,2	0,3	8,3	36,0	91,9	14,4
	Ez dago	44,0	40,7	14,9	0,4	99,7	91,7	64,0	8,1	85,6
Gizarte-bazterketa*	Presentzia	11,9	27,4	38,2	22,5	5,1	11,6	30,8	85,2	16,1
	Ez dago	42,8	40,1	16,4	0,7	94,9	88,4	69,2	14,8	83,9
	Guztira	37,8	38,0	19,9	4,3	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

* Estatistikaren aldetik esanguratsuak diren aldeak, $p < 0.01$ erako khi karratuaren probaren arabera.

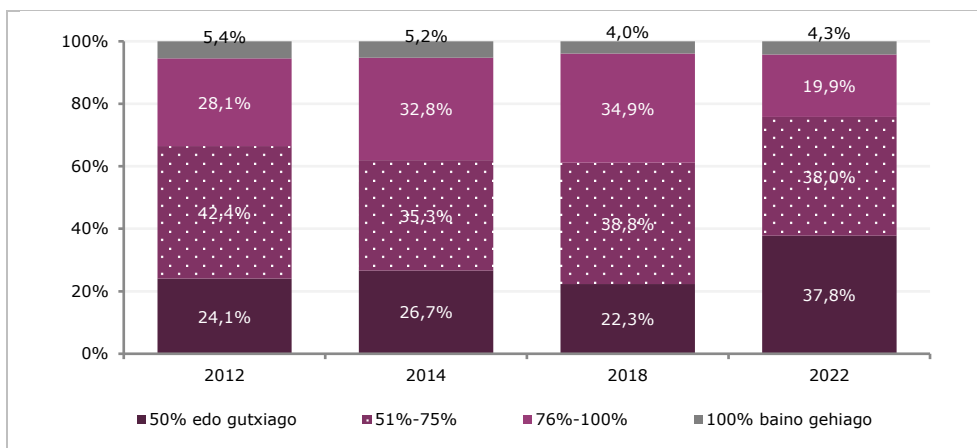
Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

Txostenaren gainerako ataletan kontuan hartu diren aldagai soziodemografikoen ikuspegitik aztertuz gero, diru-sarreraren %50 baino gutxiago gastatzen dutela gehien adierazi duten taldeak diru-sarreraren bosgarren kintilean dauden pertsonak —hau da, errenta handiena dutenak— eta seme-alabarik gabeko bikoteak dira. Aldiz, diru-sarrerak baino gastu handiagoak dituzten pertsonen ehuneko handiena emakumeak buru dituzten etxeetan, 45 urtetik beherako pertsonetan, atzerriko nazionalitateko pertsonetan eta guraso bakarreko familietan dago. Egoera horiek askoz ohikoagoak dira, halaber, pobrezian eta/edo bazterketa-egoeran dauden etxeetan bizi diren pertsonen artean eta errentako lehen kintilean dauden etxeetan: kasu horietan, familien %20,8k diru-sarrerak baino gastu handiagoak dituzte. Izan ere, diru-sarrerak baino gastu handiagoak dituzten ia etxe guztiak diru-sarreraren kintil horretan daude. Era berean, nabarmenezkoa da diru-sarrerak baino gastu handiagoak dituzten hamar etxebizitzatik bederatzia diru-pobrezian daudela, eta horrek agerian uzten du harreman estua dagoela diru-sarrera apalen eta etxeko gastu guztiei

erantzuteko ezintasunaren artean. Diru-sarrerak baino gastu handiagoak dituzten etxeetako pertsonen %8,1 baino ez dago diru-sarreraren pobrezia-egoeran.

Gipuzkoako biztanleriaren egoera nabarmen hobetu da gastuen eta diru-sarreraren arteko erlazioari dagokionez —nahiz eta inflazio-egoeran egon—, baina nahiko egonkor mantendu den diru gehiago gastatzen dutenen ehunekoa. Hala ere, diru-sarreraren %50 baino gutxiago gastatzen dutenen ehunekoa %22,3tik %37,8ra igo da, eta %34,9tik %19,9ra, %75 eta %100 artean gastatzen dutenena. Egoera, beraz —pobrezia-adierazleekin edo lehen aipatutako soldata-sarrerekin bat etorritik— nabarmen hobetu da 2018az geroztik.

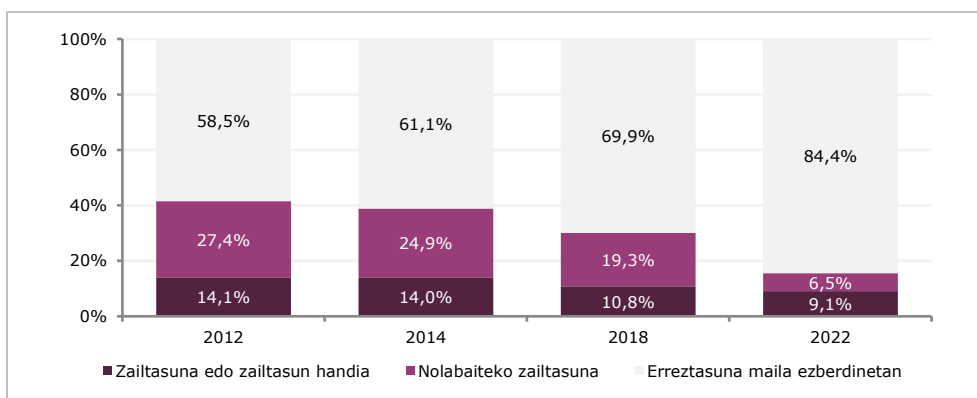
30 grafikoa. Biztanleriaren banaketaren bilakaera, gastuak etxeko dirusarreraren gainean duten proportzioaren arabera. Gipuzkoa, 2012-2022

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta.

Egoera antzekoa da familiek hilaren amaierara iristeko zailtasun ekonomikoei buruz duten pertzepzioa aztertzen denean. Inkestako datuen arabera, biztanleen %9,1 hilabete amaieran zailtasun handiak dituzten etxeetan bizi da, eta %6,5, hilabete bukaerara iristeko zailtasunak dituzten etxeetan. Biztanleen %12,5, berriz, hilabete amaieran nahiko erraz iristen diren etxeetan bizi da, eta %72, hilabete bukaerara erraz iristen diren etxeetan. Datu hori bat dator gure inguruan egindako antzeko beste inkesta batzuek gai horretaz galdetzen denean jasotzen dutenarekin. Hala, adibidez, Eusko Jaurlaritzaren Prospekzio Soziologikoen Kabineteak³⁴ egiten duen soziometroaren arabera, Gipuzkoako biztanleen %67k ez du arazorik 2023an hilabete amaierara iristeko; %7k, berriz, arazo asko ditu horretarako.

31 grafikoa. Populazioaren banaketaren bilakaera, hilaren bukaerara iristeko hautemandako zailtasun mailaren arabera. Gipuzkoa, 2012-2022

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta.

Bilakaeraren ikuspegitik, egoeraren hobekuntza nabaria da: 2012az geroztik, hilabete-amaieran erosotasunez iristen dela dioen biztanleriaren ehunekoa %58,5etik %84,4ra igo da, hilabete amaierara zailtasun pixka batekin iristen diren etxeak %27,4tik %6,5era igo da, eta hilabete bukaerara zailtasunak edo zailtasun handiak dituztela adierazi dutenak %14,1etik %9,1era.

³⁴ Euskal Soziometroa 80 zenbakia, Prospekzio Soziologikoen Kabinetea. Eusko Jaurlaritzak.

Zein profiletan izaten da ohikoagoa hilaren bukaerara iristerik ez izatea? Hurrengo taulan ikus daitekeenez, ehuneko handienak emakumeak (%11,5), 45 urtetik beherako pertsonak (%11,6) eta, batez ere, atzerriko nazionalitatea duten pertsonak (%31,0), pertsona bakarreko etxeak (%20,5) eta guraso bakarreko etxeak (%15,5) dira. Diru-sarrerara txikiak, pobrezia-egoeran edo/eta bazterketa-egoeran dauden etxeetan ere, hilabete-amaieran zailtasun handiarekin iristen direnen proportzioa askoz handiagoa da; izan ere, pobrezia-egoeran dauden etxeen %45ek adierazten du ez dela hilabete bukaerara iristen, eta, alderantziz, hilabete bukaerara iristeko zailtasun handiak dituzten etxeetan bizi direnen %71k diru-pobrezian daudela.

38 taula. Populazioaren banaketa, hilaren bukaerara iristeko hautemandako zailtasun mailaren* arabera, erreferentziako pertsonaren eta etxearen ezaugarrien arabera. Gipuzkoa 2022

		Banaketa horizontala (%)				Banaketa bertikala (%)				Guztira
		Zailtasun handia [1]+[2]	Zailtasun pixka bat [3]	Erraztasun pixka bat [4]	Erraztasun handia [5]+[6]	Zailtasun handia [1]+[2]	Zailtasun pixka bat [3]	Erraztasun pixka bat [4]	Erraztasun handia [5]+[6]	
Sexua*	Gizonezkoa	7,4	6,2	12,4	74,0	49,1	57,0	59,9	61,6	60,0
	Emakumezkoa	11,5	7,0	12,5	69,0	50,9	43,0	40,1	38,4	40,0
Adina*	<45	1,6	7,5	10,2	70,7	34,3	30,9	21,8	26,3	26,7
	45-64	7,4	4,9	12,3	75,4	39,2	36,4	47,8	50,5	48,2
	65 eta gehiago	9,6	8,5	15,1	66,8	26,6	32,7	30,4	23,3	25,1
Nazionalitatea*	Espainiakoa	6,5	5,6	13,2	74,6	64,8	77,5	95,0	93,0	89,7
	Atzeritarra	31,0	14,2	6,1	48,7	35,2	22,5	5,0	7,0	10,3
Familia multzoa*	Pertsona bakarrekoak	20,5	13,7	29,2	36,6	30,0	28,0	31,2	6,8	13,3
	Seme-alabarik gabeko bikotea	6,5	3,8	8,9	80,8	16,0	13,0	16,0	25,1	22,3
	Bikotea seme-alabekin	5,4	5,9	9,6	79,2	30,4	46,4	39,5	56,5	51,3
	Guraso bakarrekoak	15,5	6,0	15,7	62,8	14,8	8,0	11,0	7,6	8,7
	Bestelakoak	18,3	6,9	6,5	68,4	8,7	4,6	2,3	4,1	4,3
Etxeko diru-sarrerara baliokideak kintilengatik*	1. kintila	36,3	19,9	22,6	21,2	79,8	60,8	36,2	5,9	19,9
	2. kintila	7,0	9,5	18,5	64,9	15,7	29,5	30,1	18,2	20,2
	3. kintila	1,6	1,9	10,1	86,4	3,5	5,7	16,2	23,9	19,9
	4. kintila	5	1,0	8,7	89,9	1,0	3,0	13,9	24,9	20,00
	5. kintila	0,0	3	2,2	97,5	0,0	1,0	3,6	27,1	20,00
Pobrezia-arriskua*	Presentzia	45,0	21,9	22,2	10,9	71,4	48,4	25,7	2,2	14,4
	Ez dago	3,0	3,9	10,8	82,2	28,6	51,6	74,3	97,8	85,6
Gizarte-bazterketa*	Presentzia	37,1	19,1	12,9	30,9	65,9	47,1	16,7	6,9	16,1
	Ez dago	3,7	4,1	1,4	79,9	34,1	52,9	83,3	93,1	83,9
Guztira		9,1	6,5	12,5	72,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

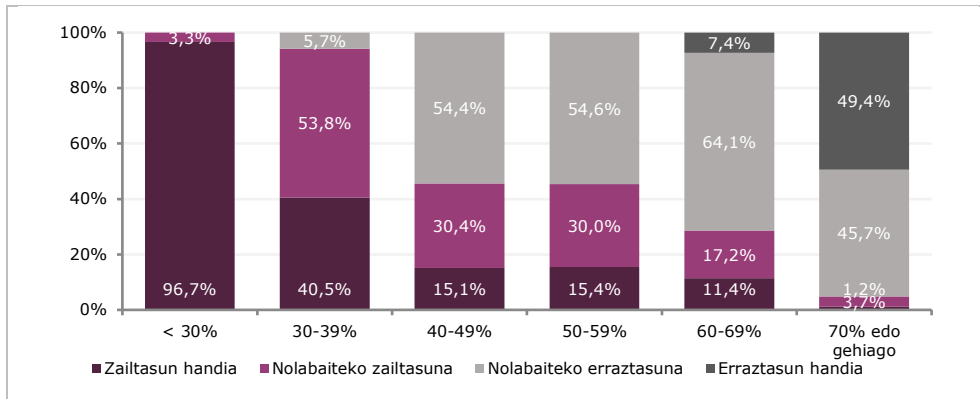
* Estatistikaren aldetik esanguratsuak diren aldeak, $p < 0.01$ erako khi karratuaren probaren arabera.

** [1] Zailtasun handiarekin; [2] zailtasunarekin; [3] nahiko zailtasunarekin; [4] nahiko erraz; [5] erraz; [6] erraz.

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

Etxeko dirusarreraren eta hilaren bukaerara iristeko zailtasunen pertzepzioaren arteko harreman estua argi ikusten da hurrengo grafikoan. Biztanleriaren banaketa hilaren bukaerara iristeko hautemandako zailtasun-mailaren arabera aztertzen bada, etxeko diru-sarrerara baliokideen tarteak kontuan hartuta, sarrera ertain baliokidearen %30 baino gutxiagoko diru-sarrerak dituzten ia pertsona guztiak hilaren amaieran zailtasun handiarekin iristen diren etxeetan kokatzen dira; ehuneko %15 ingurura jaisten da diru-sarrera ertainaren %60 baino txikiagoa duten familietan. Izan ere, ehuneko horretatik beherako diru-sarrerak dituzten etxe guztiak pobrezia-arriskuan daudela kontuan hartuz gero, egoera horretan dauden pertsona askoren ustez, erraz iristen dira hilabete bukaerara.

32 grafikoa. Biztanleriaren banaketa, hilaren bukaerara iristeko hautemandako zailtasun mailaren arabera, etxeko diru-sarrera baliokideen tarteen arabera. Gipuzkoa, 2012-2022

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta.

3.4.2. Etxebizitza gastuak

GPGBIren datuek agerian uzten dute zer lotura dagoen etxebizitza-gastuekin eta hilabete bukaerara iristeko zailtasunekin. Hain zuzen, diru-sarreraren zati handi bat etxebizitza eskuratzeko gastuak ordaintzeko erabili behar izatea —gastu horiek familien diru-sarrerak baino gehiago handitu diren testuinguru horretan— da desberdintasun-ardatz nagusietako bat, biztanleen diru-sarreraren eskuragarritasunari dagokionez.

Horri dagokionez, esan behar da, hurrengo taulan ikus daitekeenez, gipuzkoarren %58,9 etxebizitza eskuratzeko gasturik ez duten etxeetan bizi dela, hau da, hipoteka edo alokairu gasturik ez duten etxeetan. Biztanleriaren %23,3 hipoteka bat eskuratzeko hipoteka-kreditua amortizatzen ari diren etxeetan bizi da, beren interesekin, eta %17,8 etxebizitza alokatzeko gastuak dituzten etxeetan.

39 taula. Biztanleriaren banaketa, etxebizitzarekin zerikusia duten ordainketen presentziaren arabera, erreferentziako pertsonaren eta etxearen ezaugarrien arabera. Gipuzkoa 2022

		Banaketa horizontala (%)				Banaketa bertikala (%)			
		Hipoteka	Alokairua	Bat ere ez	Alokairua% etxebizitza gastuekiko	Hipoteka	Alokairua	Bat ere ez	Guztira
Sexua	Gizonezkoa	26,1	18,1	55,8	41,0	63,8	57,9	54,0	57,0
	Emakumezkoa	19,6	17,4	62,9	47,0	36,2	42,1	46,0	43,0
Adina*	<45	40,0	38,2	21,7	48,8	40,4	50,6	8,7	23,5
	45-64	29,5	16,5	54,1	35,9	52,1	38,2	37,9	41,3
	65 eta gehiago	5,0	5,7	89,3	53,3	7,5	11,3	53,4	35,2
Nazionalitatea*	Espainiakoa	24,7	12,2	63,0	33,1	97,7	63,5	98,8	92,3
	Atzeritarrak	6,8	84,2	9,0	92,5	2,3	36,5	1,2	7,7
Familia multzoa	Pertsona bakarrekoak	1,6	20,7	67,7	64,1	15,6	36,4	36,1	31,3
	Seme-alabarik gabeko bikotea	20,7	9,4	69,9	31,2	22,4	13,3	30,0	25,3
	Bikotea seme-alabekin	39,3	15,7	44,9	28,5	54,4	28,6	24,7	32,3
	Guraso bakarrekoak	22,9	30,1	47,0	56,8	7,4	12,7	6,0	7,5
	Bestelakoak	1,4	45,3	53,3	97,0	2	9,1	3,2	3,6
Etxeko diru-sarrera baliokideak kintilen arabera*	1. kintila	17,2	26,3	56,4	60,5	15,0	30,1	19,5	20,3
	2. kintila	17,1	24,1	58,8	58,5	16,2	29,8	22,0	2,0
	3. kintila	21,9	17,2	60,8	44,0	17,4	18,0	19,2	18,5
	4. kintila	28,0	13,1	58,9	31,9	23,3	14,2	19,4	19,4
	5. kintila	33,3	7,2	59,5	17,8	28,1	8,0	19,9	19,7
Pobrezia-arriskua*	Presentzia	14:5	31,0	54,5	68,1	9,0	25,4	13,5	1,6
	Ez dago	24,9	15,6	59,6	38,5	91,0	74,6	86,5	85,4
Gizarte-bazterketa*	Presentzia	24,5	39,1	36,4	61,5	14,3	29,9	8,4	1,6
	Ez dago	23,2	14:5	62,4	38,5	85,7	70,1	91,6	86,4
Guztira		23,3	17,8	58,9	43,3	100,0	100,0	100,0	100,0

* Estatistikaren aldetik esanguratsuak diren aldeak, p<0.01erako khi karratuaren probaren arabera.

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

Etxebizitza-gastuei aurre egin behar ez dieten etxeen ehunekoa oso bestelakoa da belaunaldien ikuspegitik; izan ere, 45 urtetik beherako pertsonak buru dituzten etxeen %21,7 baino ez daude egoera horretan, 65 urtetik gorakoek %89,3ren aldean. Biztanleen %35 badira ere, 65 urtetik gorakoak buru dituzten etxeetan bizi diren pertsonak hipoteka edo alokairu gasturik ez dutenen %53 dira.

Aitzitik, hipoteka edo alokairuaren ondoriozko gastuak, oro har, atzerriko nazionalitatea duten pertsonak buru dituzten etxeetan gertatzen dira — biztanleria horren %9k bakarrik ez du etxebizitza-gasturik, eta %84k alokairu-gastuak ditu —, baita gizarte-bazterketako egoeran dauden pertsonetan ere: egoera horretan dauden %36k bakarrik ez du etxebizitza-gasturik egiten (hipoteka edo alokairua), biztanleria osoaren %58,9n aurrean.

Bestalde, etxebizitza-gastuak dituzten etxeetan bizi diren biztanleak kontuan hartuz gero, ikusten da kasuen %57,7an hipoteka-maileguak amortizatzeko gastuak direla, etxebizitza jabetzan eskuratzeko; %43,3an, berriz, alokairu-gastuak dira. Hala ere, alokairu-gastuak dituztenen eta hipoteka-gastuak dituztenen proportzioa %90 baino handiagoa da atzerritarrak buru dituzten etxeen kasuan, eta %70 inguru pobrezia-egoeran dauden pertsonen kasuan.

Etxebizitza-gastuak dituzten biztanleen ehunetik haratago, jakin daiteke etxebizitza horien zer ehunetik bideratzen duten diru-sarreraren %40 baino gehiago hipotekak edo alokairuak ordaintzeko. Inkestako datuen arabera, ehunekoa biztanleria horren %13 baino handiagoa da, hau da, gipuzkoar guztien %5,3 (kasu horretan, etxebizitza-gastuak dituztenak eta ez dituztenak kontuan hartuta). Portzentajerik handienak diru-sarreraren lehen kintilean dauden familien artean daude, familia pobreen artean eta gizarte bazterturik dauden familien artean. Hiru kasuetan, ehunekoak %30etik gorakoak dira. Emakumeak, adinekoak eta atzerritarrak buru dituzten etxeetan bizi diren pertsonen ehunekoa ere oso handia da, baita pertsona bakarreko eta guraso bakarreko etxeetan ere.

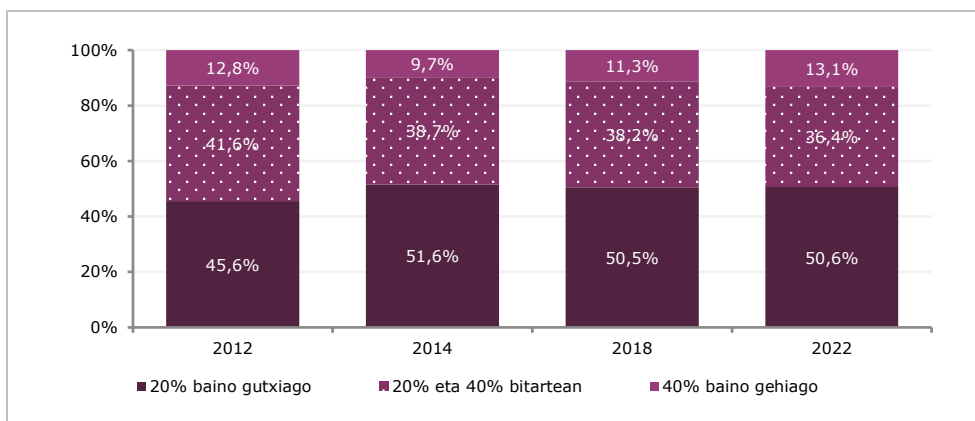
40 taula. Biztanleriaren banaketa, hipoteka edo alokairuaren hileroko ordainketekin, gastu horiek etxeko guztizko diru-sarreraren gainean duten proportzioaren arabera, erreferentziako pertsonaren eta etxearen hainbat ezaugarrien arabera. Gipuzkoa 2022

		Etxebizitza-gastuak dituen biztanleriaren %/ alokairua	Etxebizitza edo alokairu gastuak dituzten biztanleak bakarrik						
			Banaketa horizontala (%)			Banaketa bertikala (%)			
			"% 20"	% 20-40	+% 40	"% 20"	% 20-40	+% 40	Guztira
Sexua	Gizonezkoa	44,2	50,3	40,8	8,9	62,8	70,8	43,1	63,2
	Emakumezkoa	37,1	51,0	28,8	20,2	37,2	29,2	56,9 €	36,8
Adina*	<45	78,3	50,3	31,5	18,3	44,1	38,4	62,1	44,4
	45-64	45,9	53,6	39,6	6,8	52,5	54,0	25,7	49,6
	65 eta gehiago	10,7	28,1	45,6	26,4	3,4	7,6	12,2	6,0
Nazionalitatea*	Espainiakoa	37,0	56,4	34,4	9,2	88,1	74,6	55,9	79,0
	Atzerritarra	91,0	28,7	43,9	27,4	11,9	25,4	44,1	21,0
Familia multzoa	Pertsona bakarrekoak	32,3	12,3	56,3	31,4	2,3	14,3	22,2	9,2
	Seme-alabarik gabeko bikotea	30,1	53,5	32,3	14,3	16,1	13,5	16,6	15,2
	Bikotea seme-alabekin	55,1	59,9	32,8	7,3	71,8	54,7	33,7	60,6
	Guraso bakarrekoak	53,0	32,0	44,3	23,7	6,5	12,5	18,7	10,3
	Bestelakoak	46,7	36,2	39,2	24,6	3,3	5,0	8,8	4,7
Etxeko diru-sarreraren baliokidea kintilen arabera*	1. kintila	43,6	3,1	58,3	38,6	1,6	40,6	74,9	25,3
	2. kintila	41,2	48,7	42,5	8,9	20,7	25,1	14,6	21,5
	3. kintila	39,2	65,5	28,4	6,0	22,8	13,8	8,1	17,6
	4. kintila	41,1	73,5	25,1	1,4	25,4	12,1	1,9	17,5
	5. kintila	40,5	82,6	17,0	0,3	29,5	8,5	5	18,1
Pobrezia-arriskua*	Presentzia	45,5	2,1	52,5	45,4	8	28,5	68,7	19,8
	Ez dago	40,4	62,5	32,4	5,1	99,2	71,5	31,3	80,2
Gizarte-bazterketak*	Presentzia	63,6	16,5	52,5	31,0	8,3	37,0	60,9	25,6
	Ez dago	37,6	62,3	30,8	6,9	91,7	63,0	39,1	74,4
Guztira		41,1	50,6	36,4	13,1	100,0	100,0	100,0	100,0

* Estatistikaren aldetik esanguratsuak diren aldeak, p<0.01erako khi karratuaren probaren arabera.

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

Bilakaeraren ikuspegitik, etxebizitza-gastuak dituzten pertsonen artean, diru-sarreraren %40 baino gehiago bideratzen diren pertsonen ehunekoa nahiko egonkorra izan da azken urteetan, eta goranzko joera txiki bat izan du, nolahi ere: 2012an egoera horrek etxebizitza-gastuak dituen biztanleriaren %45,6ri eragiten badio, 2014az geroztik %50i baino gehixeagori eragiten dio.

33 grafikoa. Biztanleriaren banaketa, hipoteka- eta alokairu-gastuen proportzioaren arabera, etxeko guztizko diru-sarreraren gainean. Gipuzkoa, 2012-2022

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta.

Diru-sarreraren zati bat etxebizitza ordaintzeko erabili beharrak ere zuzeneko lotura du hilaren bukaerara iristeko zailtasunekin (arestian aipatu duguna). Hain zuzen, aurreko orrialdeetan adierazi da Gipuzkoako biztanleen %9,1ek zailtasunak edo zailtasun handiak dituela hilaren amaieran, eta ia %72k erraz edo oso erraz iristen dela. Etxebizitza-gastuak dituztenen artean, ordea, % 12,5ek zailtasunak edo zailtasun handiak dituzte hilaren amaieran, eta % 24k alokairu-gastuak dituzte. Alderantziz, alokairu-gastuak dituztenen %48,9 baino ez dira erraz edo oso erraz iristen hilaren amaieran; etxebizitza-gasturik ez dutenen %78,9k eta hipoteka-kreditu baten ordainketarekin lotutako etxebizitza-gastuak dituztenen %73,7k.

41 taula. Biztanleriaren banaketa, hilaren bukaerara iristeko jasotako zailtasun-mailaren* arabera, etxebizitza-ordainketen arabera. Gipuzkoa 2022

	Banaketa horizontala (%)			
	Zailtasun handia [1]+[2]	Zailtasun pixka bat [3]	Erraztasun pixka bat [4]	Erraztasun handia [5]+[6]
Hipoteka-mailegu baten ordainketa	5,1	6,0	15,1	73,7
Alokairua ordaintzea	24,0	12,0	15,2	48,9
Bat edo beste (hipoteka edo alokairua)	12,5	8,3	15,2	64,0
Bietako bat ere ez	6,1	4,9	10,1	78,9
Guztira	9,1	6,5	12,5	71,9

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

Nolanahi ere, garrantzitsua da gogora ekartzea pobrezia etxe bateko diru-sarreraren maila soilik kontuan hartuta neurtzeak benetako pobrezia egoera jakin batzuk estaldu ditzakeela, gastu batzuk etxe horretako diru-sarreraren zati handi bat direnean. Adibidez, etxebizitza-gastuak, ikusi berri dugun moduan, familia askoren diru-sarreraren zati handi bat baitira. Errealitate hori kontuan hartzeko, txosten honetan adierazle bat erabiltzen da, etxeko diru-sarreretatik etxebizitza-gastuak deskontatu ondoren pobrezia-atalasea birkalkulatzen duena, eta atalase berri horrekiko duten egoeraren arabera banatzen dituena etxeetara, pobrezia-tasak etxeetako etxebizitza-gastuak egin ondoren zenbatetsi ahal izateko³⁵.

Pobrezia-arriskuaren eta pobrezia larriaren tasak horrela kalkulatzen direnean, egoera bakoitzak eragindako biztanleriaren ehunekoa handitu egiten da: pobrezia-arriskuaren edo diru-sarrera txikien kasuan, ehunekoa %36,3 hazi da, %19,6 arte; pobrezia larriaren kasuan, berriz, ia bikoiztu egin da, %11,4ra arte. Termino absolutuetan, 37.122 pertsona pobrezia-arriskuan eroriko liriateke etxebizitza edo alokairu-gastuak ordaindu ondoren dituzten diru-sarrerak soilik kontuan hartuko balira; 39.103 pertsona, berriz, pobrezia larrian eroriko liriateke.

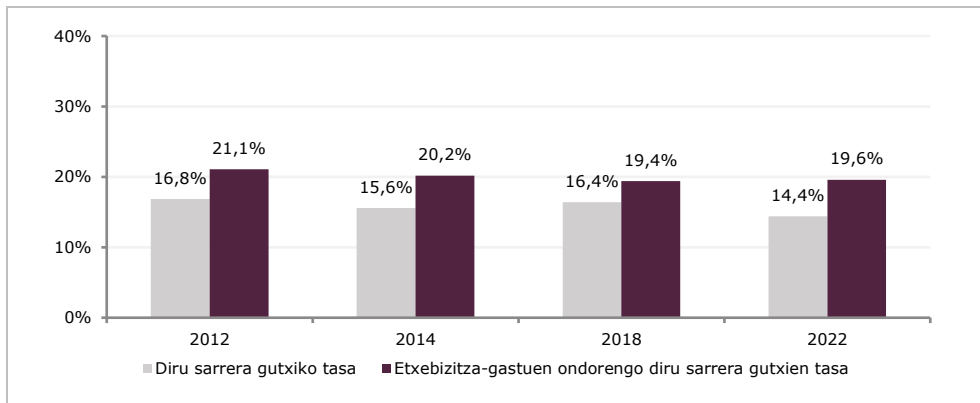
³⁵ Adierazle hori kalkulatzeko, hipoteka-mailegu bati edo beste mota bati lotutako jabetza-erregimeneko etxebizitzaren kasuan, interesen eta amortizazioaren ordainketak hartzen dira kontuan, eta alokairuko bada, alokairu-ordainagiriaren ordainketak. Horrez gain, elektrizitatearen, gasaren edo beste edozein erregairen energia-kontsumoak eragindako etxeko gastuak ere kontuan hartu dira.

42 taula. Pobreziaren eta pobrezia larriaren arrisku-tasak biztanleen artean, etxebizitzaren gastuak kontuan hartuta. Gipuzkoa 2022

		Herria	
		Tasa (%)	Kopurua
Pobrezia-arriskuaren tasa edo diru-sarrerara txikiak	Guztira	% 14,4	102.360
	Etxebizitza gastuak kendu ondoren	% 19,6	139.482
	Aldaketa (%) eta kopurua	% 36,3	37.122
Pobrezia larriaren tasa	Guztira	% 5,9	42.214
	Etxebizitza gastuak kendu ondoren	% 11,4	81.318
	Aldaketa (%) eta kopurua	% 92,6	39.103

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

Adierazle horren eboluzio-azterketak bi datu interesgarri eman ditu: alde batetik, 2018tik 2022ra bitartean gorakada txiki bat izan den arren, etxebizitza-gastuak ordaindu ondorengo pobrezia-arriskuaren tasa gutxituz joan dela ikus daiteke, 2012az geroztik (%21,1etik %19,6ra), txosten honetan aztertutako pobrezia-adierazle gehienek egin duten bezala. Hala ere, 2018tik 2022ra bitartean, handitu egin da pobrezia-tasen arteko distantzia, etxebizitza-gastuak ordaindu aurretik eta ondoren kontuan hartzen baitira. Horrek, ziur aski, zerikusia du alokairuen eta hipoteken prezioek izan duten igoerarekin.

34 grafikoa. Pobrezia-arriskuaren tasaren bilakaera biztanleen artean, etxebizitzaren gastuak kontuan hartuta. Gipuzkoa, 2012-2022

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta.

Pobrezia-tasen hazkunde hori ez da modu berean gertatzen biztanleria-profil guztietan, kontuan hartzen direnean etxebizitza eskuratzeko gastuak —jabetzan nahiz alokairuan—. Hazkunde nabarmenena, espero zitekeen bezala, 45 urtetik beherako pertsonak buru dituzten etxeetan bizi diren biztanleen artean gertatu da, pobrezia-arriskuaren tasak %16,3tik %25,3ra igaro baitira. 65 urtetik gorako pertsonak buru dituzten etxeetan, aldiz, pobrezia-arriskuaren tasak ere gora egin badu ere, hazkunde txikiagoa izan da, %11,5etik %14,2ra igaro baita.

43 taula. Biztanleriaren arteko pobrezia-arriskuaren tasa eta pobrezia-arriskuaren tasa, etxebizitza-gastuak kenduta, erreferentziako pertsonaren eta etxearen ezaugarrien arabera. Gipuzkoa 2022

		Pobrezia-arriskua	Pobrezia-arriskua, etxebizitza-gastuak kenduta	Gehikuntza (%)
Sexua	Gizonezkoa	12,6	18,6	47,9
	Emakumezkoa	17,1	21,1	23,4
Adina	<45	16,3	25,3	55,1
	45-64	14,8	19,3	30,2
	65 eta gehiago	11,5	14,2	22,8
Nazionalitatea	Espainiakoa	11,1	15,4	38,5
	Atzerritarra	42,8	56,1	31,1
Familia multzoak	Pertsona bakarrekoak	20,0	31,7	58,3
	Seme-alabarik gabeko bikotea	6,6	8,2	23,4
	Bikotea seme-alabekin	13,3	18,1	35,8
	Guraso bakarrekoak	28,2	36,6	29,6
	Bestelakoak	21,7	24,9	14,8
18 urte baino gutxiagoko pertsonen presentzia	Presentzia	19,9	26,3	32,5
	Ez dago	11,1	15,6	40,3
Guztira		14,4	19,6	36,3

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

Familiek egiten dituzten etxebizitza-gastuak kontuan hartzen direnean pobrezia-tasetan izaten diren aldaketek gain, garrantzitsua da adieraztea etxebizitza-gastuak dituzten etxeetan bizi diren pertsonen pobrezia-arriskuaren tasa handiagoak dituztela ez dutenek baino. Hori ia aztertutako profil soziodemografiko guztietan gertatzen da, adineko pertsonak buru dituzten familien eta pertsona bakarreko etxeen artean izan ezik.

44 taula. Pobrezia-arriskuaren tasa biztanleen artean, etxebizitzarekin lotutako ordainketen presentziaren arabera, erreferentziako pertsonaren eta etxearen ezaugarrien arabera. Gipuzkoa 2022

		Pobrezia-arriskuaren tasa, hipoteka- edo alokairu-ordainketen presentziaren arabera			Pobrezia-arriskuan dauden biztanleen osaera, hipoteka- edo alokairu-ordainketen presentziaren arabera		
		Ordainketekin	Ordainketarik gabe	Guztira	Ordainketekin	Ordainketarik gabe	Guztira
Sexua	Gizonezkoa	18,5	6,9	12,00	59,2	40,8	52,5
	Emakumezkoa	21,9	13,5	17,1	40,8	59,2	47,5
Adina*	<45	20,5	2,2	16,3	46,1	2,5	30,3
	45-64	20,2	9,9	14,8	50,7	47,8	49,6
	65 eta gehiago	10,7	11,6	11,5	3,3	49,7	20,1
Nazionalitatea*	Espainiakoa	13,2	9,7	11,1	52,6	98,8	69,3
	Atzerritarra	44,5	11,2	42,8	47,4	1,2	30,7
Taldea familiakoak*	Pertsona bakarrekoak	8,3	25,6	20,0	3,9	44,2	18,5
	Seme-alabarik gabeko bikotea	9,0	5,6	6,6	6,9	16,3	10,3
	Bikotea seme-alabekin	19,6	5,7	13,3	60,1	25,4	47,5
	Guraso bakarrekoak	41,4	12,1	28,2	21,6	9,1	17,1
	Bestelakoak	31,5	12,0	21,7	7,4	5,0	6,5
18 urte baino gutxiagoko pertsonen presentzia	Presentzia	25,2	8,5	19,9	70,0	19,5	51,7
	Ez dago	13,2	10,1	11,1	30,0	80,5	48,3
Guztira		19,8	9,7	14,4	100,0	100,0	100,0

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

Azkenik, taula honetan hipoteka, alokairua edo horniduren edo komunitatearen ordainagiriak berandu ordaindu dituzten etxeen proportzioa jaso da. Ehunekoak egonkor iraun du urteetan zehar, eta biztanleriaren %5 inguruk atzerapenak izan ditu ordainketa horietako batean. Ehuneko hori %12,9ra iristen da pobrezia-arriskuan dauden pertsonen kasuan, eta murriztu egin da denborarekin (2018an %19,4 izatetik 2022an %12,9 izatera igaro da).

45 taula. Hipoteka, alokairua edo hornidura edo komunitateko ordainagiriak berandu ordaindu dituzten etxeetako pertsonen proportzioaren bilakaera. Gipuzkoa, 2012-2022

	2012	2014	2018	2022
Hipotekaren ordainketan atzerapena	% 0,8	% 0,9	% 0,7	% 1,2
Alokairuaren ordainketan atzerapena	% 3,2	% 1,1	% 2,2	% 1,7
Hornidura edo komunitateko ordainagiriak ordaintzean atzerapena	% 4,5	% 3,4	% 4,4	% 3,8
<i>Ordainketan atzerapenen bat</i>	% 5,9	% 4,5	% 5,3	% 5,1
<i>Atzerapenen bat adierazten duten pobrezia-arriskuan dauden etxeen %</i>	% 16,3	% 14,5	% 19,4	% 12,9

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta.

3.4.3. Aurrezki-gaitasuna eta kreditu erabilera

Orain arte adierazitako datuak kontuan hartuz gero —hil-amaierara erraz iristen dela adierazten duen biztanleriaren ehuneko edo haren gastuak baino diru-sarrerara askoz handiagoak dituztenen ehunekoa—, ez da harrizkoa Gipuzkoako biztanleriaren ehuneko handi bat aurrezte-tarte sendo samarra duten etxeetan bizitzea; izan ere, inkestako datuen arabera, Gipuzkoako biztanleriaren %13,8 gaur egun 25 hilabete baino gehiagoan aurrezteko adina diru duten etxeetan bizi da. Beste muturrean, biztanleen %17,6 aurrezkirik ez duten etxeetan bizi da. Nolanahi ere, biztanleriaren ia bi heren gastuei aurre egiteko nahiko diru-sarrerarik ez duten etxeetan bizi da, gutxienez urtebetez diru-sarrerarik ez balu.

46 taula. Biztanleriaren banaketa, etxean aurreztutako kopuruaren arabera, erreferentziako pertsonaren eta etxearen ezaugarrien arabera. Gipuzkoa 2022**

		Aurrezkirik gabe	1-6 hilabete artean	7-12 hilabete	13-24 hilabete	25 edo gehiago	Guztira
Sexua*	Gizonezkoa	17,4	17,6	33,8	18,3	12,9	100,0
	Emakumezkoa	17,8	16,9	33,1	17,1	15,1	100,0
Adina*	<45	24,0	17,0	35,4	14,2	9,5	100,0
	45-64	16,7	17,4	31,2	20,0	14,7	100,0
	65 eta gehiago	12,5	17,3	36,0	17,7	16,6	100,0
Nazionalitatea*	Espainiako	13,5	18,7	34,2	18,6	15,1	100,0
	Atzerritarra	53,4	5,2	27,6	11,3	2,5	100,0
Jarduerarekiko harremana*	Aktibo okupatu guztiak	14,0	16,8	34,6	20,5	14,1	100,0
	Bi aktibo edo gehiago dituen etxe batean aktibo okupatu bat gutxienez	31,1	16,1	29,7	10,9	12,2	100,0
	Aktibo okupaturik ez	45,1	26,6	22,1	4,0	2,2	100,0
	Ez dago aktiborik	14,5	17,3	34,9	16,8	16,4	100,0
Taldea familiakoak*	Pertsona bakarrekoak	23,5	20,6	33,0	13,7	9,2	100,0
	Seme-alabarik gabeko bikotea	11,1	16,5	36,8	19,4	16,1	100,0
	Bikotea seme-alabekin	15,6	16,5	33,8	18,7	15,3	100,0
	Guraso bakarrekoak	29,7	17,6	28,4	17,9	6,4	100,0
	Bestelakoak	31,6	19,8	24,5	11,8	12,3	100,0
Pobrezia-arriskua*	Presentzia	56,7	16,0	23,8	1,6	1,9	100,0
	Ez dago	11,0	17,5	35,1	20,6	15,8	100,0
Gabezia material eta sozial larria	Presentzia	86,7	8,0	5,3	0,0	0,0	100,0
	Ez dago	15,8	17,5	34,2	18,3	14,1	100,0
Gizarte-bazterketa*	Presentzia	49,6	18,6	21,9	7,9	2,0	100,0
	Ez dago	11,4	17,0	35,7	19,8	16,0	100,0
	Hipoteka-mailegu baten ordainketa	14,6	23,0	38,1	15,3	8,9	100,0
Etxebizitza gastuak	Alokairua ordaintzea	44,2	16,8	25,6	10,2	3,2	100,0
	Bat edo beste (hipoteka/alokairua)	26,2	20,6	33,2	13,3	6,7	100,0
	Bietako bat ere ez	10,1	14,4	33,8	21,8	20,0	100,0
Guztira		17,6	17,3	33,5	17,8	13,8	100,0

* Estatistikaren aldetik esanguratsuak diren aldeak, $p < 0,01$ erako khi karratuaren probaren arabera.

** Aurrezte-maila kalkulatzeko, kontuan hartzen da familiek zenbat hilabetez euts diezaioketen egungo gastu arruntari beste diru-sarrerarik gabe.

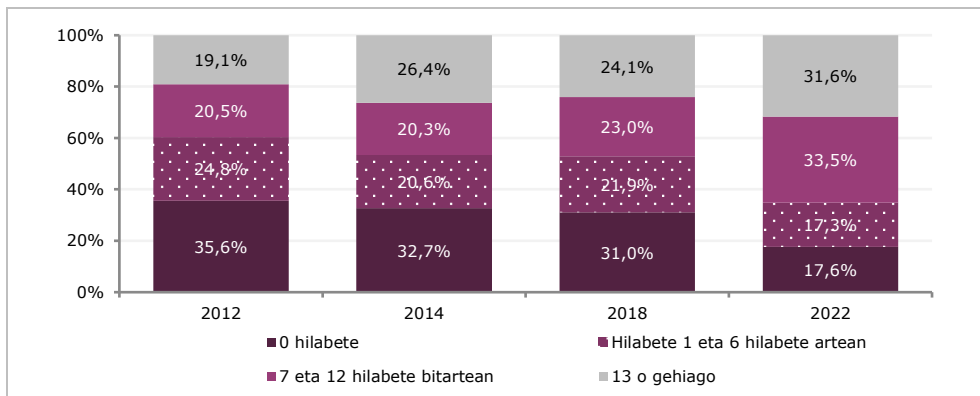
Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

Aurrezkirik gabeko etxeetako biztanleriaren ehuneko antzekoa da gizonak buru dituzten etxeetan eta emakumeak buru dituzten etxeetan (%17,4 eta %17,8), eta nabarmen murrizten da etxe horretan nagusi den pertsonaren adinak gora egin ahala: 65 urtetik gorako pertsonak buru dituzten etxeen %12,5ek bakarrik ez du aurrezkirik, 45 urtetik beharoko pertsonak buru dituzten etxeen %24k baino ez. Espero zitekeen bezala, aurrezkirik ez izatea hedatuagoa dago atzerriko nazionalitatea duen pertsona bat buru duten etxeetan (%53,4), aktibo guztiak langabezia dituztenetan (%45,1), guraso bakarreko familietan (%29,7) eta pobrezia, gabezia material eta sozial larria eta/edo gizarte-bazterkeria jasateko arriskuan daudenetan (%50etik gorako ehunekoak hiru kasuetan).

Halaber, garrantzitsua da aurrezkien eskuragarritasunaren eta etxebizitza-gastuak eta, bereziki, alokairu-gastuak ordaintzeko behararen arteko erlazioa adieraztea. Aurreko taulan, azken lerroetan, biztanleen banaketa ageri da, etxean dirua aurrezteko gaitasunaren arabera, egiten dituzten etxebizitza-gastuak kontuan hartuta. Emaitzak adierazgarriak dira: etxebizitza-gastuak dituzten pertsonen artean, aurrezkerik ez dutenen ehunekoa %26,1era iristen da; etxebizitza-gasturik ez dutenen artean, %10,1 da, eta biztanleria osoaren %17,6. Alokairu-gastuak dituztenen artean, aurrezkerik gabeko etxeetan %44ra iristen da. Aitzitik, etxebizitza-gasturik ez duten etxeetan bizi direnen artean, bi urte baino gehiago diru-sarrerarik gabe betetzeko adina aurrezten duten etxeetan bizi direnen ehunekoa %20koa da; alokairu-gastuak dituzten etxeetan bizi direnen artean, berriz, %3koa baino ez da.

Bilakaerari dagokionez, inkestako datuen arabera, gipuzkoarrek aurrezteko duten gaitasuna —txosten honetan aztertzen ari diren adierazle gehienek ildotik— hobetu egin da azken urteotan. Izan ere, urtebete baino gehiagoan gastuari eusteko behar adina aurrezki dituztela adierazi duten biztanleen ehunekoa %24,1etik %31,6ra igo da, eta aurrezkerik ez dutenen ehunekoa, berriz, %31,0tik %17,6ra.

35 grafikoa. Biztanleriaren banaketaren bilakaera, etxean aurrezteko aukeraren arabera. Gipuzkoa, 2012-2022**

** Aurrezte-maila kalkulatzeko, kontuan hartzen da familiek zenbat hilabetez euts diezaioketen egungo gastu arruntari beste diru-sarrerarik gabe.

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta.

Bestalde, aurrezteko gaitasuna zuzenean lotuta dago ordainketa geroratueta, kreditu-txarteletara eta etxeetako gastu arruntak finantzatzeko antzeko beste mekanismo batzuetara jotzeko behararekin. Inkestako datuen arabera, Gipuzkoako biztanleen %12,5 ordainketa atzeratuak eta/edo maileguak dituzten etxeetan bizi da (hipoteka-kredituak ez direnak, hala badagokio), %2,1 atzeratu egin da mailegu edo ordainketa geroratu horien ordainketekin, eta %8,3k berriz, aurrezketara nabarmen jo behar izan du. Kreditu eta erosketa atzeratuak ordaintzeko atzerapenak oso ohikoak dira atzeritarren kasuan (%12,0), gizarte-bazterketako egoeran (%6,2) edo gabezia materialean (%8,1) daudenen kasuan.

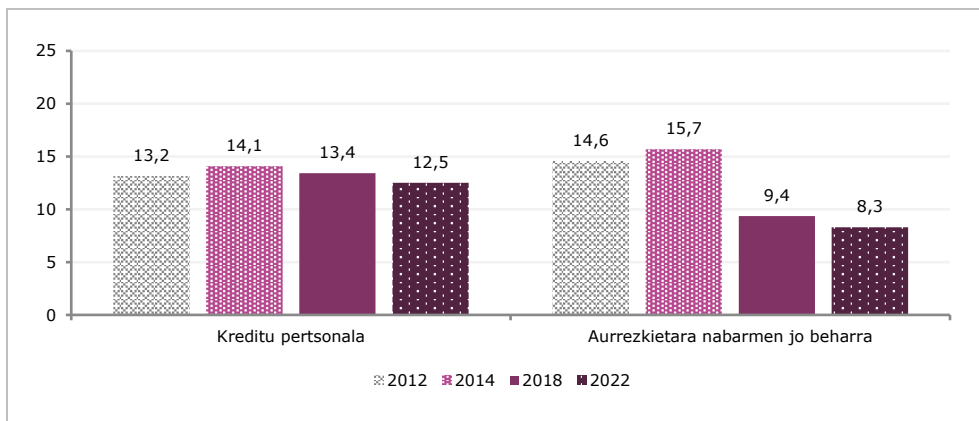
47 taula. Biztanleriaren banaketa, azken 12 hilabeteetan beren etxeetan eragina izan duten egoeren arabera, erreferentziako pertsonaren eta etxearen hainbat ezaugarrien arabera. Gipuzkoa 2022

		Erosketa geroratuen edo bestelako maileguren ordainketak dituzte [1]	Atzeratutako erosketen edo bestelako maileguren ordainketak dituzte, eta atzerapenen bat izan dute [2]	Aurrezkiatara nabarmen jotzeko beharra ikusi dute [3]
Sexua*	Gizonezkoa	12,3	2,6	7,1
	Emakumezkoa	12,8	1,4	10,2
Adina*	<45	14,1	4,4	13,9
	45-64	14,8	1,8	5,4
	65 eta gehiago	6,4	0,4	8,1
Nazionalitatea*	Espainiakoa	11,7	1,0	5,9
	Atzerritarra	20,0	12,0	29,6
Jarduerarekiko harremana*	Aktibo okupatu guztiak	15,4	2,3	3,4
	Bi aktibo edo gehiago dituen etxe batean aktibo okupatu bat gutxienez	14,0	4,9	20,1
	Aktibo okupaturik ez	6,7	0,0	38,4
	Ez dago aktiborik	4,5	0,4	9,5
Familia multzoa*	Pertsona bakarrekokoak	5,1	0,7	13,3
	Seme-alabarik gabeko bikotea	10,0	1,0	5,7
	Bikotea seme-alabekin	13,2	2,7	6,2
	Guraso bakarrekokoak	25,5	2,4	15,4
	Bestelakoak	13,8	5,1	17,5
Pobrezia-arriskua*	Presentzia	10,3	2,9	42,0
	Ez dago	12,2	2,0	2,7
Gabezia material eta sozial larria	Presentzia	14,0	8,1	49,5
	Ez dago	12,5	2,0	7,3
Gizarte-bazterketa*	Presentzia	14:5	6,2	36,8
	Ez dago	12:00	1,3	2,9
Guztira		12,5	2,1	8,3

[1] Azken 12 hilabeteetan erosketa geroratuen ordainketaren bat edo beste maileguren bat izan duten etxeetako populazioa, etxebizitza nagusirako hipoteka-ordainketa ez dena; [2] Azken 12 hilabeteetan erosketa atzeratuen ordainketaren bat edo beste maileguren bat izan duten etxeetako biztanleria, etxebizitza nagusirako hipoteka-ordainketa ez direnak, eta ordainketa horietan atzerapen nabarmena izan dutenak; [3] Azken urtean arazo ekonomikoengatik aurrezkiatara jotzeko beharra izan duten etxeak.

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

Bilakaerari dagokionez, nahiko murrizketa handia izan da, bai kreditu pertsonala erabili behar izan duten etxeetako biztanleriari dagokionez, bai aurrezkiatara nabarmen jo behar izan dutenei dagokionez; izan ere, 2014ean biztanleriaren %15,7 izatetik 2022an %8,3 izatera igaro dira.

36 grafikoa. Biztanleriaren banaketaren bilakaera, azken 12 hilabeteetan beren etxeetan eragina izan duten hainbat egoeraren arabera

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta.

3.5. Zailtasun ekonomikoaren eragina bizi baldintzetan eta pobreziaren pertzepzioan

3.5.1. Zailtasun ekonomikoaren eragina etxeetako bizi-baldintzetan

Nahiko modu arbitrarioan eta biztanle guztien diru-sarreraren arabera definitzen diren arren, diru-pobreziako egoerak eguneroko bizitzako bizipen, esperientzia eta zailtasun zehatz bihurtzen dira. Zailtasun horietako batzuk gabezia material larriaren adierazlea dira, eta etxean nahiz pertsonalki ikus daitezke.

Taula honetan, kontuan hartutako 13 gabezia-egoeretako bat bizi izan duten biztanleen ehunekoa jaso da, etxe-egoera kontuan hartuta, diru-pobreziaren ikuspegitik. Horretarako, lau egoera bereizten dira: pobrezia larriko egoeran dauden etxeak (diru-sarrera ertain baliokidearen %40tik beherako diru-sarrerak dituztenak, lehenago esan bezala); pobrezia-arriskuan daudenak, baina ez pobrezia larrian daudenak (hau da, diru-sarrera baliokidearen %40tik %60ra bitarteko diru-sarrerak dituztenak), eta pobreziarik ez dutenak (diru-sarrera ertain baliokidearen %60tik gorako diru-sarrerak dituztenak). Populazio osoarentzako datuak ere eskaintzen dira.

48 taula. Zailtasun ekonomikoak direla eta, arazo material eta sozial ugari izan dituzten etxeetan bizi diren biztanleen proportzioa, etxeak pobreziarekin duen harremanaren arabera. Gipuzkoa 2022

	Hainbat arazo izan dituzten biztanleen banaketa, pobrezia-mailaren arabera			
	Pobrezia larria	Pobrezia-arriskua, baina pobrezia larriarik ez	Ez dago pobrezia	Guztira
Etxe mailan definitutako adierazleak				
Etxeok ezin dira oporretan joan urtean astebetez gutxienez	59,6	45,8	8,1	14,3
Etxean ezin da jan haragia, oilaskoa edo arraina (edo horien baliokide begetarianoak), bi egunetik behin gutxienez.	45,3	5,6	0,8	3,8
Etxea ezin da hilabete hotzetan tenperatura egokian mantendu	35,2	24,3	1,9	5,8
Etxeok ez dute gaitasunik ustekabeko gastu bati aurre egiteko	74,5	53,2	26,0	31,2
Etxeok atzerapenak izan ditu etxebizitza nagusiarekin lotutako gastuen ordainketan (hipoteka edo alokairua, gasaren, komunitatearen... ordainagiriak) edo azken 12 hilabeteetan epeko erosketetan	13,0	12,4	4,7	5,8
Etxeok ezin dute autorik eskuratu	51,0	30,3	5,3	10,1
Etxeok ezin dituzte aldatu hondatutako edo zaharkitutako altzariak	59,4	49,3	7,2	13,8
Maila pertsonalean definitutako adierazleak				
Ezin da hondatutako arroparen ordez beste bat eskuratu	7,3	5,7	0,9	1,6
Ezin da bi zapata pare egoera onean eduki	3,8	2,9	0,8	1,2
Ezin da lagunekin/familiarekin elkartu hilean behin jateko edo zerbait hartzeko	21,7	5,4	1,0	2,6
Ezin da aisialdiko jardueretan aldizka parte hartu	23,2	12,5	1,1	3,4
Ezin da diru kopuru txiki bat norberentzako gastatu	8,0	6,4	0,7	1,6
Ezin da Interneteko konexiorik egin	1,3	1,2	0,2	0,4
Gabezia material eta sozial larria (13 gauzetatik 7 ezin dira onartu)	19,8	7,1	0,9	2,5

Oharra: taulak bertan ageri diren adierazle bakoitzaren irismena adierazten du, biztanleen pobrezia-egoeraren arabera. Adibidez, lehenengo adierazlearen kasuan, honela interpretatu behar da: pobrezia larrian dagoen populazioaren %59,6k ezin du oporretara joan urtean astebetez gutxienez. Proportzio hori %45,8koa da pobrezia-egoeran (baina ez pobrezia larrian) daudenen kasuan, eta %8,1era murrizten da pobrezia-egoeran ez daudenen artean.

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

Lehenik eta behin, biztanleria osoari erreparatuta, ikusten da Gipuzkoako biztanleen %31,2 ezusteko gastu bati aurre egiteko gaitasunik ez duten etxeetan bizi dela, %14,3 urtean gutxienez astebetez oporretan joan ezin diren etxeetan, %13,8 hondatutako edo zaharkitutako altzariak ordeztu ezin dituzten etxeetan eta %10,1 ibilgailu bat erosteko aukerarik ez duten etxeetan. Pobrezia larrian dauden etxeetako biztanleriaren kasuan, %74,5 ezusteko gastu bati aurre egiteko gaitasunik ez duten etxeetan bizi da, %59,6 urtean gutxienez astebetez oporretan joan ezin diren etxeetan, %59,5 hondatutako altzarien edo altzari zaharren ordez jarri ezin diren etxeetan eta %51,0 automobila eskuratu ezin duten etxeetan. Gainera, %45,3 gutxienez bi egunetik behin haragia, oilaskoa edo arraina (edo horien baliokide begetarianoak) jateko aukerarik ez duten etxeetan bizi da, eta %35,2, etxebizitza hilabete hotzetan tenperatura egokian mantentzeko aukerarik ez duten etxeetan.

Maila pertsonalean zenbatetsitako adierazleei dagokienez, pobrezia larrian dauden pertsonen %23,2k ezin du aisialdiko jardueretan aldizka parte hartu, %21,7 ezin da lagunekin/familiarekin elkartu hilean behin jateko edo zerbait hartzeko, eta %8,0k ezin du berarentzat diru kopuru txiki bat gastatu. Pobrezia-egoeran ez dauden biztanleen ehunekoa, ia kasu guztietan, %1 baino txikiagoa da.

Aurretik adierazitako datuek ez dute esan nahi, nolana ere, egoera horietan dauden pertsona gehienak pobrezia-egoeran daudenik, bereziki, prebalentzia handiagoa duten adierazlearen kasuan. Ildo horretatik, hurrengo taulako datuen arabera, urtean astebetez oporretara joan ezin diren etxeetan bizi diren pertsonen %48,3, etxebizitza nagusiarekin lotutako gastuen ordainketan atzerapenak izan dituztenen %68, ustekabeko gastuari aurre egiteko gaitasunik ez dutenen %71,4 edo altzari zahar bat ordezkatu ezin dutenen %44,4 pobrezia-egoeran ez dauden pertsonak dira. Hala ere, biztanleriaren %85 baino gehiago, pobrezia-egoeran ez dauden pertsonak gabezia material eta sozial larria duten pertsona guztien %29,2 baino ez dira.

49 taula. Zailtasun ekonomikoak direla eta, arazo material eta sozial ugari izan dituzten etxeetako biztanleriaren banaketa, etxeak pobreziarekin duen harremanaren arabera. Gipuzkoa 2022

	Hainbat arazo izan dituzten biztanleen banaketa, pobrezia-mailaren arabera				Populazio osoarekiko prebalentzia
	Pobrezia larria	Pobrezia-arriskua, baina pobrezia larriarik ez	Ez dago pobrezia	Guztira	
Etxe mailan definitutako adierazleak					
Etxeok ezin dira oporretan joan urtean astebetez gutxienez	24,7	27,0	48,3	100,0	14,3
Etxean ezin da jan haragia, oilaskoa edo arraina (edo horien baliokide begetarioak), bi egunetik behin gutxienez.	70,0	12,4	17,6	100,0	3,8
Etxea ezin da hilabete hotzetan tenperatura egokian mantendu	36,3	35,7	28,1	100,0	5,8
Etxeok ez dute gaitasunik ustekabeko gastu bati aurre egiteko	14,2	14,4	71,4	100,0	31,2
Etxeok atzerapenak izan ditu etxebizitza nagusiarekin lotutako gastuen ordainketan (hipoteka edo alokairua, qasaren, komunitatearen... ordainagiriak) edo azken 12 hilabeteetan epekako erosketetan	13,3	18,0	68,7	100,0	5,8
Etxeok ezin dute autorik eskuratu	30,0	25,4	44,6	100,0	10,1
Etxeok ezin dituzte aldatu hondatutako edo zaharkitutako altzariak	25,5	30,1	44,4	100,0	13,8
Maila pertsonalean definitutako adierazleak					
Ezin da hondatutako arroparen ordez beste bat eskuratu	26,4	29,0	44,6	100,0	1,6
Ezin da bi zapata pare egoera onean eduki	19,4	21,0	59,6	100,0	1,2
Ezin da lagunekin/familiarekin elkartu hilean behin jateko edo zerbait hartzeko	49,2	17,4	33,4	100,0	2,6
Ezin da aisialdiko jardueretan aldizka parte hartu	40,3	31,0	28,7	100,0	3,4
Ezin da diru kopuru txiki bat norberarentzako gastatu	29,3	33,4	37,3	100,0	1,6
Ezin da Interneteko konexiorik egin	22,0	28,1	49,9	100,0	0,4
Gabezia material eta sozial larria (13 gauzetatik 7 ezin dira onartu)	46,8	24,0	29,2	100,0	2,5
Guztira	5,9	8,5	85,6	100,0	--

Oharra: Taulak gabezia materialaren eta sozialaren adierazle larriren bat duten pertsonen banaketa adierazten du, pobrezia-egoeraren arabera. Adibidez, lehenengo adierazlearen kasuan, hau izango litzateke interpretazioa: urtean gutxienez astebetez oporretan joan ezin diren etxeetan bizi diren pertsonen %24,7 pobrezia larrian dauden pertsonak dira, eta %27, pobrezia-arriskuan daudenak. Azkenik, oporretan joan ezin diren pertsonen ia erdiak (%48,3) pobreziarik gabeko egoeran daude.

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

Bilakaerari dagokionez, GPGBIk ez du aukerarik ematen gabezia material eta sozial larria kalkulatzeko erabili diren adierazleak nola aldatu diren aztertzeko, EUROSTATen esparruan gabezia materialaren adierazlea zenbatesteko erabiltzen zirenak baizik. Nola eboluzionatu dute adierazle horiek? Hurrengo taulan ikusten denez, 2018tik 2022ra bitartean, ia guztietan jaitsi da prebalentzia, salbu eta etxeok energia-gastuak murriztu behar izateak eta haragia edo arraina bi egunean behin ezin jateak eragindakoak.

Murrizketarik handiena aisialdiko eta astialdiko gastuak gutxitzeari dagokio (egoera horrek eragiten dien biztanleak %26,8tik %18,2ra igaro dira), eta oporretara astebetez joan ezin diren biztanleak (erdira murriztu dira, %28,1etik %14,3ra). Era berean, jantzien eta oinetakoen oinarritzko gastuak murriztu behar izan dituen biztanleriaren ehunekoa %19,5etik %10,4ra pasa da 2012az geroztik. Halaber, 2012az geroztik, hotzetan etxebizitza tenperatura egokian mantendu ezin dutenen ehunekoa %21,7tik %5,8ra igaro da. Aitzitik, egonkor mantendu da oinarritzko elikadura-gastuak murriztu behar izan dituen biztanleriaren ehunekoa, eta hazi egin da –nahiz eta tasak baxuagoak izan– okela-edo arraina jaterik ezin dutenen ehunekoa, gutxienez bi egunetik behin.

50 taula. Zailtasun ekonomikoen ondorioz arazoak izan dituzten etxeetako populazioaren proportzioaren bilakaera. Gipuzkoa, 2012-2022

	2012	2014	2018	2022	2022/2018 aldea
Etxeko energia-gastuak murriztu behar izan dituzte	24,0	24,0	19,3	21,2	1,9
Aisialdiko gastuak murriztu behar izan dituzte.	37,9	39,2	26,8	18,2	-8,6
Oporretara joatea, urtean astebete gutxienez	34,4	29,8	28,1	14,3	-13,8
Jantzi eta oinetakoen oinarritzko gastuak murriztu behar izan dituzte.	19,5	19,0	16,3	10,4	-5,9
Gizarte-erakunde publiko edo pribatuei diru-laguntza eskatzea	7,8	7,4	7,9	7,0	-0,9
Oinarritzko elikadura-gastuak murriztu behar izan dituzte	8,0	6,6	6,7	6,4	-0,3
Ohiko gizarte-harremanak galdu dituzte	12,0	9,6	9,3	6,1	-3,2
Etxea hotz bitartean tenperatura egokian edukitzea	21,7	8,4	9,1	5,8	-3,3
Haragi edo arrain janari bat, bi egunetik behin gutxienez	1,9	2,0	2,6	3,8	1,2
Lagun, bizilagun edo senideei laguntza ekonomikoa eskatzea	6,2	9,7	4,8	2,9	-1,9
Ezin dute dieta egokirik egin	3,3	2,9	3,6	2,7	-0,9
Argia, ura, gasa edo telefonoa eteteari buruzko abisuak jaso dituzte.	4,1	2,5	2,8	1,1	-1,7
Medikuntzaren bat erosteari edo tratamendu medikoari jarraitzeari uztea	1,3	1,1	1,0	0,6	-0,4
Etxea gabetze mehatxuren bat	0,3	0,5	0,1	0,4	0,3

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta.

Pobrezia-egoerek biztanleria osoaren bizi-baldintzetan duten eragina aztertzeaz gain, GPGBIren datuek 16 urtetik beherako populazioaren bizi-baldintzetan pobrezia duen eragin espezifikoaz aztertzeko aukera ematen dute. Datu horiek aztertuta, garbi ikusten da pobrezia larriaren dauden haur eta nerabeen %23,9k (pobrezian ez dauden %0,7k eta %1,3k) ezin dutela aisialdiko jarduerarik egin modu erregularrean, ez eta etxean erabil daitezkeen jostailurik eduki ere. % 21,8k ez du bizikleta, patina edo aire zabalean erabiltzeko bestelako jostailurik.

Inkestan ez dira identifikatu, ezta pobrezia larriaren dauden etxeetan ere, 16 urtetik beherakoek fruta freskorik eta barazkirik jan ezin duten kasurik, egunean behin gutxienez haragi, oilasko edo arrain-jaki bat (edo horren baliokide begetarianoa) hartu edo adinerako liburu egokirik eduki ahal ez dutenik. Horrek ez du esan nahi Gipuzkoan egoera horretan dagoen haur edo neraberik ez dagoenik, baina hain txikia da, aztertutako laginean ez baita halakorik hauteman.

51 taula. Zailtasun ekonomikoengatik ase gabeko oinarritzko beharrak dituzten 16 urtetik beherako biztanleen proportzioa, etxeak pobreziarekin duen harremanaren arabera. Gipuzkoa 2022

	Ase gabeko behar jakin batzuk dituzten 0-15 urteko biztanleen ehunekoa, pobrezia-mailaren arabera			Guztira
	Pobrezia larria	Pobrezia-arriskua edo diru-sarrera txikiak	Pobreziarik eza	
Arropa berria du (ez da bigarren eskukoa)	5,3	0,0	1,3	1,6
Bi zapata pare egoki ditu.	3,2	0,0	1,3	1,4
Fruta freskoa eta barazkiak jaten ditu, gutxienez egunean behin	0,0	0,0	0,0	--
Egunean gutxienez haragi, oilasko edo arrain (edo horren baliokide begetarianoa) otordu bat hartu.	0,0	0,0	0,0	--
Adinerako liburu egokiak ditu	0,0	0,0	0,0	--
Aire zabaleko aisialdiko ekipoak ditu (bizikletak, patinak, etab.)	21,8	6,0	0,7	3,5
Etxean erabil daitezkeen jostailuak ditu	23,9	0,0	0,7	3,2
Aisialdiko jarduerak izaten ditu (kirola, igeriketa, musika-tresna bat jotzea, gazte-erakundeak, etab.)	23,9	6,0	1,3	4,3
Ospakizun bereziak (urtebetetzeak, santuak, gertakari erlijiosoa, etab.)	2,1	0,0	0,0	0,2
Noizean behin lagunekin elkartu eta zerbait hartzera gonbida daiteke.	14,2	6,8	0,0	2,2
Oporretara etxetik kanpo joan daitezke, urtean astebete gutxienez.	2,1	6,0	2,3	2,7

(--) Ez da inoiz erregistratu inkestaren laginean.

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

Berriro ere, gabezia-egoera horietan dauden pertsonen pobrezia-mailaren arabera banaketa aztertzen denean, ikusten da —adierazle batzuei dagokienez behintzat— pisu handiena pobrezia-egoeran ez dauden familiei dagokiela, biztanleria askoz handiagoa baitute. Adibidez, bi oinetako pare berri egoki ez dituzten haur eta nerabeen %74,4 ez daude pobrezia-egoeran. Gauza bera gertatzen da bigarren eskuko arropa berririk ez dutela adierazi dutenen % 64,0ekin.

51 taula. Zailtasun ekonomikoengatik ase gabeko oinarrizko beharrak dituzten 16 urtetik beherako biztanleen banaketa, etxeak pobrezia-rekin duen harremanaren arabera. Gipuzkoa 2022

	Ase gabeko behar jakin batzuk dituzten 0-15 urteko biztanleen banaketa, pobrezia-mailaren arabera			Oti 15 urtera bitarteko populazioaren gainean prebalentzia
	Pobrezia-arriskua edo diru-sarrera txikiak	Pobreziarik eza	Guztira	
Arropa berria du (ez da bigarren eskukoa)	36,0	64,0	100,0	1,6
Bi zapata pare egoki ditu.	25,6	74,4	100,0	1,4
Aire zabaleko aisialdiko ekipoak ditu (bizikletak, patinak, etab.)	85,2	14,8	100,0	3,5
Etxean erabil daitezkeen jostailuak ditu	83,5	16,5	100,0	3,2
Aisialdiko jarduerak izaten ditu (kirola, igeriketa, musika-tresna bat jotzea, gazte-erakundeak, etab.)	75,6	24,4	100,0	4,3
Ospakizun bereziak (urtebetetzeak, santuak, gertakari erlijiosoak, etab.)	100,0	--	100,0	0,2
Noizean behin lagunekin elkartu eta zerbait hartzera gonbida daiteke.	100,0	--	100,0	2,2
Oporretara etxetik kanpo joan daitezke, urtean astebetetz gutxienez.	30,3	69,7	100,0	2,7

(--) Ez da inoiz kasurik erregistratu

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

3.5.2. Pobrezia-rearen pertzepzio subjektiboa

Pobrezia-rearen pertzepzio subjektiboa ez dator bat, ez guztiz behintzat, pobrezia-egoera objektiboen esperientziarekin, errealitate horiek aztertzen dituzten ikerketa gehienetan kontzeptualizatu eta neurtzen diren bezala, behintzat. Atal honetan, gipuzkoarren banaketa aztertzen da, pobrezia-reatik aberastasunera doan eskalan duten kokapenari buruz duten pertzepzio subjektiboaren arabera, eta pertzepzio subjektibo horien eta, beren diru-sarreraren arabera, adierazle objektiboak erabiltzean duten egoeraren arteko korrespondentzia.

Hurrengo taulan ikus daitekeenez, gipuzkoarren %8,9 beren burua txirotzat hartzen duten etxeetan bizi dira (zehazki, oso txiroak, pobreak edo, batez beste, txiroak); %27,2 batez bestekoaren azpitik, eta %53,6 batez bestekoaren gainetik. Biztanleen %10,2 egoera onean dauden etxeetan bizi da (oparo edo eroso, aberats edo oso aberats)³⁶.

52 taula. Pobrezia-rearen, gabezia-rearen eta gizarte-bazterketaren egoera desberdinetan dagoen biztanleriaren banaketa, pobrezia-rearen pertzepzio subjektiboaren arabera. Gipuzkoa 2022

		Eskasa [1] + [2] + [3]	Batezbestekoaren azpitik [4]	Batez bestekoaren gainetik [5]	Aberatsa [6] + [7] + [8]	Guztira
Diru-pobrezia	Pobrezia larria	77,0	23,0	0,0	0,0	100,0
	Pobrezia arriskua, baina ez larria	31,3	56,4	12,3	0,0	100,0
	Pobreziarik eza	2,0	24,6	61,4	11,9	100,0
Etxeko diru-sarrera baliokideak kintilen arabera	1. kintila	39,7	48,3	12,0	0,0	100,0
	2. kintila	4,5	53,6	38,7	3,2	100,0
	3. kintila	0,6	23,6	64,1	11,6	100,0
	4. kintila	0,0	8,8	84,4	6,7	100,0
	5. kintila	0,0	1,4	69,0	29,5	100,0
Gabezia material eta sozial larria		68,0	32,0	0,0	0,0	100,0
Gizarteratze maila	Erabateko integrazioa	2,5	21,9	63,4	12,2	100,0
	Integrazio eskasa	7,3	32,7	51,5	8,4	100,0
	Bazterketa ertaina	8,2	39,3 €	38,5	14,1	100,0
	Bazterketa larria	52,9	37,5	9,6	0,0	100,0
Guztira		8,9	27,2	53,6	10,2	100,0

[1] Oso pobrea. [2] Pobrea. [3] Pobre samarra. [4] Halanola, batezbestekoaren azpitik. [5] Batezbestekoaren gainetik, eroso. [6] Oparoa. [7] Aberatsa. [8] Oso aberatsa

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

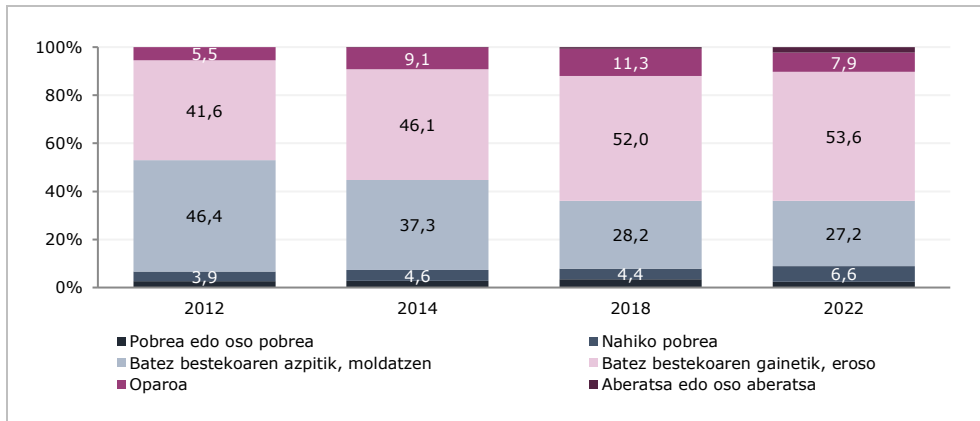
Egoera horien autopertzepzioa pertsona horien egoera objektiboa kontuan hartuta aztertzen bada, bi adierazle-moten artean nolabaiteko lotura egon arren, egoera pertsonalaren pertzepzioa ez dator bat beti pobrezia-re eta bazterketari buruzko adierazle objektiboak aplikatzearen ondoriozkoarekin. Adibidez:

³⁶ Inkesta egin zaien pertsonen galdetu zaie ea gaur egun familia nola definituko luketen: a) oso pobrea; b) pobrea; c) nahiko pobrea; d) batez bestekoaren azpitik, moldatzen dira; e) batez bestekoaren gainetik, eroso; e) oparoa f) aberatsa.

- Pobrezia-arriskuan dauden baina pobrezia larrian ez dauden pertsonen %12,3k uste du egoera ekonomikoa batez bestekoaren gainetik dagoela. Talde horretako pertsonen %31,3 pobretzat hartzen da gutxienez, eta %56,4 batez bestekoaren azpitik dago.
- Era berean, diru-sarreraren lehen kintilean dauden pertsonen %12,0k batez bestekoaren gainetik ikusten du bere burua %48,3k, berriz, batez bestekoaren azpitik, eta %39,7k, oso pobre, pobre edo nahiko pobre.
- Diru-sarreraren bosgarren kintilen dauden pertsonen %29k baino ez dute bere burua aberats ikusten edo, gutxienez, egoera lasaiean. % 69,0k uste du batezbestekoaren gainetik dagoela.
- Pobreak ez diren pertsonen % 26,6k uste du batezbestekoaren azpitik daudela, gutxienez.

Azkenik, bilakaeraren ikuspegitik, etengabe hazi da Gipuzkoan, 2012tik, egoera batez bestekotik gora (eroso, aberats edo oso aberats) hautematen duen populazioaren ehunekoa. 2012an biztanleen %47,1 ziren, eta 2022an %61,5. 2018tik 2022ra, nolana ere, ehuneko hori pixka bat murriztu da, eta pobreen edo pobreen artean hazi egin da, segur aski inflazioaren eraginaren ondorioz.

37 grafikoa. Populazioaren banaketaren bilakaera, pobrezia-erantzukizun subjektiboaren arabera. Gipuzkoa, 2012-2022

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta.

3.6. Etxebizitzarako sarbidea, ekipamendu maila eta bizigarritasun baldintzak

3.6.1. Etxebizitza eskuratzea

Familien gastuei dagokienez, aurreko atalean adierazi da biztanleriaren %23,3 etxebizitza bat jabetzan erosteko hipoteka-kreditua amortizatzen ordainketak egiten dituzten etxeetan bizi dela, eta %17,8 alokairu-gastuak dituzten etxeetan. Atal honetan, Gipuzkoako herritarrek etxebizitza eskuratzeko dituzten moduei buruzko datu osagarri batzuk aztertzen dira, baita etxebizitza horren ekipamenduei eta inguruko baldintzei buruzkoak ere.

2022an, Gipuzkoako etxeen %79,1 jabetzako etxebizitza batean bizi da, osorik ordainduta (%47,1) edo ordaindu gabe (etxe guztien %28,2); %17,4 inguru, berriz, alokairuko etxebizitza batean bizi da, etxebizitza pribatua edo sustapen publikokoa izan. Datu horien arabera, sustapen publikoko alokairuko etxebizitzak eskuratzen dituzten biztanleen ehunekoa oso txikia da alokairuko etxeen multzoan (% 10 baino ez). Biztanleen %3,5 senideek utzitako etxeetan bizi da, eta %3,7k adierazi du herentziaren edo dohaintzaren bidez bizi den etxebizitza eskuratu duela.

Bilakaerari buruzko datuen arabera, ikus daiteke 2012. urteaz geroztik nabarmen murrizten ari dela jabetzan diren etxebizitzetan bizi den biztanleriaren ehunekoa —batez ere, oraindik ordaindu gabe dauden jabetzako etxebizitzaren kasuan—, eta, bitartean, alokairuan bizi den biztanleriaren ehunekoa haziten doala, bereziki alokairu pribatuan. 2012az geroztik, merkatu pribatuan alokairuko etxebizitza bat eskuratu duten biztanleen ehunekoa %11,5 izatetik %15,5 izatera igaro da, hau da, %50 inguruko hazkundea izan da; aldiz, oraindik ordaindu gabeko etxebizitza batean bizi direnak biztanleriaren %34,1 izatetik %28,2 izatera igaro dira.

54 taula. Biztanleriaren banaketaren bilakaera, etxebizitzaren edukitza-erregimenaren arabera. Gipuzkoa, 2012-2022

	2012	2014	2018	2022
Jabetzan	86,1	85,0	80,5	79,1
-Jabetzan erabat ordainduta	47,8	47,6	49,3	47,1
-Jabetzan, pendiente dauden ordainketekin	34,1	33,6	28,6	28,2
-Jabetzan, herentzia edo dohaintza bidez	4,3	3,7	2,5	3,7
Alokairuan	12,6	12,6	17,2	17,4
-Alokairu partikularra	11,5	10,2	15,4	15,5
-Alokairu soziala/BOE/Bizigune	1,1	2,4	1,8	1,9
Lagapena eta beste egoera batzuk	1,3	2,4	2,3	3,5
-Doakoa, senideek emana	1,0	1,7	1,5	2,8
-Doakoa, beste pertsona batzuek emana	0,3	0,5	0,6	0,4
-Beste egoera batzuk	0,0	0,2	0,1	0,4
Guztira	100,0	100,0	100,0	100,0

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta.

Aurreko datuak aztertzen ari garen aldagaien arabera bereizten direnean, ikus daiteke —etxebizitzarekin zerikusia duten ordainketen kasuan adierazi den bezala— banalerro sozioekonomiko eta belaunaldiarteko argi bat dagoela Gipuzkoan etxebizitza eskuratzeko moduari dagokionez.

- Dagoeneko ordainduta dagoen etxebizitza batean bizi diren etxeen ikuspegitik aztertzen bada gaia, ehuneko altuenak 65 urte edo gehiagoko pertsona bat buru duten etxeetan bizi diren biztanleen artean daude (%87,9), eta 45 urtetik beherakoak buru dituzten etxeen %19,3k. Pobrezia-arriskuko egoeren (egoera horretan dauden pertsonen %31,3 dagoeneko ordainduta dagoen etxebizitza batean bizi da, eta egoera horretan ez dauden pertsonen %54,1), bazterketaren eta nazionalitatearen ikuspegitik ere alde handiak daude: nazionalitate atzerritarreko pertsonak buru dituzten etxeetako biztanleen %3,6 bakarrik bizi dira etxebizitza ordainduetan, Espainiako biztanleen %56,2ren aldean.
- Egoera anibalenteagoa da guztiz ordaindu gabeko jabetzako etxebizitzari dagokionez. Ehunekorik handiena 45 urtetik beherako pertsonak buru dituzten etxeetan bizi diren pertsonen artean dago (%40,0), eta nazionalitatearen edo pobrezia-arriskuari aurre egiteko egoeraren arabera dauden aldeak, handiak izan arren, ahuldu egiten dira dagoeneko ordainduta dagoen etxebizitza eskuratzeko erregistratutakoan aldean.
- Alokairuko etxebizitza eskuratzeko aukera, azkenik, 45 urtetik behekoak buru dituzten familiei (era horretako familietan bizi diren biztanleen %34,4 alokairuko etxebizitza batean bizi dira), atzerriko nazionalitatea duten pertsonak buru dituzten familiei (%87,9) eta pobrezia-egoeran edo gizarte-bazterketako egoeran dauden familiei (%45 inguru alokairuan bizi dira, eta %13,3, berriz, gizarte-bazterkerian ez daudenei) dagokie.

55 taula. Biztanleriaren banaketa, etxebizitzaren edukitza-erregimenaren arabera, erreferentziako pertsonaren eta etxearen ezaugarrien arabera. Gipuzkoa 2022

		Jabetzan			Alokairuan	Lagatua eta beste egoerak	Guztira
		Ordainduta	Ordaindu gabe	Guztira	Guztira	Guztira	
Sexua*	Gizonezkoa	48,1	31,0	79,1	17,3	3,6	100,0
	Emakumezkoa	54,9	24,1	79,0	17,6	3,4	100,0
Adina*	<45	19,3	40,0	59,3 €	34,6	6,0	100,0
	45-64	49,0	33,4	82,4	14,2	3,4	100,0
	65 eta gehiago	87,9	5,8	93,7	5,3	1,0	100,0
Nazionalitatea*	Espainiakoa	56,2	30,7	86,9	9,3	3,7	100,0
	Atzerritarra	3,6 €	6,9	10,5	87,9	1,6	100,0
Pobrezia erlatiboa*	Presentzia	31,3	19,6	50,9	42,2	6,9	100,0
	Ez dago	54,1	29,7	83,8	13,3	2,9	100,0
Gabezia material eta sozial larria	Presentzia	9,1	15,1	24,1	75,9	0,0	100,0
	Ez dago	51,9	28,6	80,5	15,9	3,6	100,0
Gizarte-bazterketa*	Presentzia	22,8	26,9	49,7	45,9	4,4	100,0
	Ez dago	56,2	28,5	84,7	11,9	3,4	100,0
Guztira		50,8	28,2	79,1	17,4	3,5	100,0

* Estatistikaren aldetik esanguratsuak diren aldeak, p=0.05erako khi karratuaren probaren arabera.

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

3.6.2. Etxebizitzaren eta ingurunearen baldintzak eta etxebizitza aldatzeko beharrak

Etxebizitzaren eta inguruaren baldintzei dagokienez, 2022an, biztanleen %17,5 itoginak, hezetasuna edo usteldura duten etxeetan bizi da, %14,9 kanpoko zaratak eragindako etxebizitzetan eta %9,3 oztopo arkitektonikoak dituzten etxebizitzetan eta, aldi berean, etxebizitzan mugitzeko arazoak dituzten pertsonak dauden etxeetan. Auzoari edo inguruneari lotutako arazoek biztanleen %8,9 eta %13,6 tarteari eragiten diete. Inguruneari edo auzoari dagokionez aztertutako egoeretatik, ohikoena kutsadura, zikinkeria edo ingurumen-arazoak izatea da (% 13,6), eta, ondoren, delinkuentzia edo bandalismo egoerak izatea (% 13,1).

Bestalde, esan behar da 2018tik 2022ra nabarmen handitu direla galdetegian jasotako ia egoera problematiko guztiak, 2014. urtean beherakada nabarmena izan ondoren. Esate baterako, auzoan zikinkeria edo poluzioa sumatzen duten etxeetako biztanleen ehunekoa %5,5 izatetik %13,6 izatera igaro da, delinkuentzia edo bandalismoa hautematen dutenak %7,0tik %13,1era, eta inguruko kaleetan garbitasunik ez dagoela uste dutenak %4,9tik %10,3ra.

56 taula. Etxebizitzarekin eta auzoarekin edo kokalekuarekin zerikusia duten zenbait arazoren prebalentziaren bilakaera. Gipuzkoa, 2012-2022

	2012	2014	2018	2022
Etxebizitzaren ezaugarriak				
Akats larriak eraikuntzan edo hondamen egoera	2,9	2,8	2,4	0,8
Itoginak, hezetasunak edo usteldura	9,1	13,2	13,3	17,5
Argi naturalaren urritasuna	6,0	4,8	2,2	6,3
Bizilagunengandik edo kanpotik datozen zaratak	16,5	12,3	7,4	14,9
Oztopo arkitektonikoak izatea eta etxebizitzan mugitzeko arazoak dituzten pertsonak egotea.	8,9	5,0	7,4	9,3
Auzoaren edo inguruaren ezaugarriak				
Kutsadura, zikinkeria edo ingurumen-arazoak	12,3	13,5	5,5	13,6
Delinkuentzia edo bandalismoa	8,3	11,9	7,0	13,1
Kaleak gutxi garbitzea	9,6	16,6	4,9	10,3
Komunikazio txarrak	5,6	6,2	4,8	8,9
Berdegune gutxi	12,4	13,9	8,2	10,5

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta.

Etxebizitzen edo inguruneen arazo espezifikoak identifikatzeaz gain, interesgarria da jakitea biztanleriaren zer ehuneko dagoen arazo horietako bati gutxienez aurre egiten –edozein dela ere–, eta zer ehuneko dagoen horrelako arazorik ez duten etxebizitzetan edo inguruneetan. Hurrengo taulan ikus daitekeenez, 2022an, biztanleen %67,0 arazo horietako batek ere eragiten ez dien etxebizitzak dituzten etxeetan bizi da; %12,1, berriz, egoera horietako bi edo gehiagok eragindako etxebizitzetan. Ehunekoak antzekoak dira inguruko arazoak kontuan hartzen direnean.

Oro har, aztertutako hamar egoerak kontuan hartuta, biztanleen %50,6 horrelako arazoei aurre egiten ez dieten etxeetan bizi da, eta %14,4 hiruri edo gehiagori aurre egiten dieten etxeetan. 2012az gerotik, mota horretako arazorik ez duten etxeen ehunekoa nabarmen murriztu da: 2012an %58,7 ziren eta 2022an %50,6. Horrekin batera, handitu egin dira arazoren bat duten etxeak, eta zehazki, 2018 urteaz gerotik, hiru arazo edo gehiago era berean dituztenena ere.

57 taula. Biztanleriaren banaketaren bilakaera, etxebizitzarekin eta auzoarekin edo kokalekuarekin zerikusia duten arazoaren arabera. Gipuzkoa, 2012-2022

	2012	2014	2018	2022
Etxebizitzaren ezaugarriak				
-Arazorik ez	71,9	72,8	75,8	67,0
-Arazoren bat	28,1	27,2	24,2	33,0
-Bi arazo edo gehiago	10,2	8,3	6,2	12,1
Auzoaren edo inguruaren ezaugarriak				
-Arazorik ez	71,9	63,2	78,6	66,1
-Arazoren bat	28,1	36,8	21,4	33,9
-Bi arazo edo gehiago	13,3	15,9	6,5	14,1
Guztira				
-Arazorik ez	58,7	53,5	64,6	50,6
-Arazoren bat	41,3	46,5	35,4	49,4
-Hiru arazo edo gehiago	13,9	15,1	6,5	14,4

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta.

Txosten honetan aztertutako adierazle gehienetan gertatzen denarekin alderatuta, kasu honetan, arazorik ez duten etxeetan bizi den biztanleriaren ehunekoa nahiko antzekoa da gizarte-, ekonomia- eta biztanleria-talde guztientzat, nahiz eta desberdintasunak dauden nazionalitatearen, 14 urtetik beherako presentziaren, pobrezia-arriskuaren edo gabezia materialaren ikuspegitik. Nolanahi ere, desberdintasunak nabariagoak dira etxebizitzaren kasuan, inguruaren kasuan baino: bazterketa-egoeran dauden etxeen % 20,0k etxebizitzarekin lotutako bi arazo edo gehiago ditu, eta % 15,1ek inguruarekin lotutako bi arazo edo gehiago. Integrazio-egoeran dauden biztanleen portzentajea % 10,6 eta % 13,9 da, hurrenez hurren.

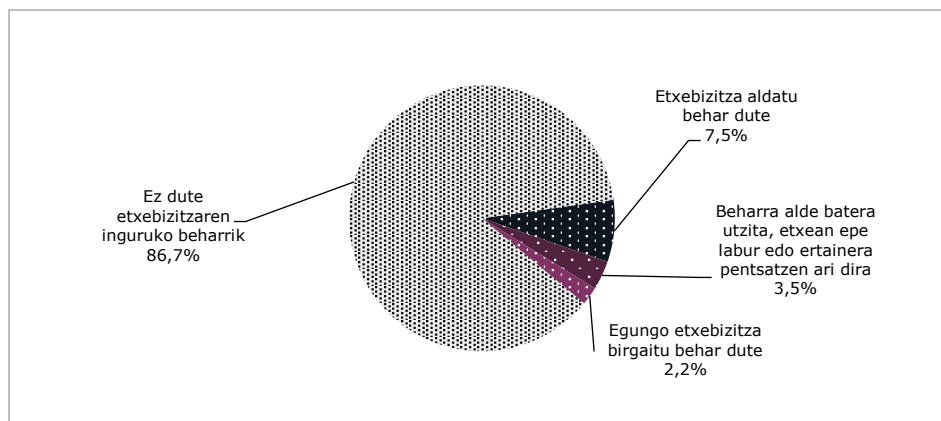
58 taula. Biztanleriaren banaketa, etxebizitzarekin eta auzoarekin edo kokalekuarekin zerikusia duten arazoaren arabera. Gipuzkoa 2022

		Etxebizitza	Ingurunea	Etxebizitza edo ingurunea
		Bi arazo edo gehiago	Bi arazo edo gehiago	Arazorik ez
Sexua	Gizonezkoa	11,7	14,0	51,5
	Emakumezkoa	12,8	14,1	49,2
Adina	<45	16,2	13,9	50,0
	45-64	10,4	13,6	49,5
	65 eta gehiago	11,0	15,1	53,2
Nazionalitatea	Espainiakoa	11,8	14,1	50,0
	Atzerritarra	15,1	14,1	55,0
14 urtetik beherako pertsonaren bat	Presentzia	18,3	15,0	46,4
	Ez dago	9,5	13,7	52,3
Pobrezia-arriskua	Presentzia	12,8	8,1	61,6
	Ez dago	12,0	15,1	48,7
Gabezia material eta sozial larria	Presentzia	25,5	12,4	62,6
	Ez dago	11,8	14,1	50,2
Gizarte-bazterketa	Presentzia	20,0	15,1	54,4
	Ez dago	10,6	13,9	50,6
Guztira		12,1	14,1	50,6

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

Etxebizitzaren kostuagatik, aurrez aipatutako arazoengatik edo beste arrazoi batzuegatik, gipuzkoarren %13,3 etxebizitza aldatu edo zaharberritu nahi edo behar duten etxeetan bizi da. Zehazki, biztanleen %7,5 bizi da etxebizitzaz aldatu behar duten etxeetan, %3,5 behar hori ez duten etxeetan, baina epe labur edo ertainean etxebizitzaz aldatzea pentsatzen dutenetan, eta %2,2 etxebizitzan zaharberritze-lanak egin behar dituzten etxeetan. Gipuzkoako biztanleen %86,7, aldiz, etxebizitzaz aldatu beharrik ez duten etxeetan bizi da.

38 grafikoa. Biztanleriaren banaketa, etxebizitza aldatzeko behararen arabera. Gipuzkoa 2022

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta.

Aldatzeko edo birgaitzeko behar horiek bereziki ugariak dira 45 urtetik beherako pertsonak buru dituzten etxeetan, eta, batez ere, atzerriko nazionalitatea duten pertsonak buru dituzten etxeetan, alokairuan bizi direnetan eta gabezia material eta sozial larrian daudenetan. Atzerriko nazionalitatea duten pertsonak buru dituzten etxeetan bizi diren pertsonen kasuan, adibidez, %33,7k etxebizitza aldatu behar dute.

59 taula. Biztanleriaren banaketa, etxebizitzarekin eta auzoarekin edo kokalekuarekin zerikusia duten arazoan arabera. Gipuzkoa 2022

		Etxebizitza aldatu behar dute	Beharra alde batera utzita, etxetik epe labur edo ertainera aldatzea pentsatzen ari dira	Egungo etxebizitza birgaitzea behar dute	Ez dute etxebizitzaren inguruko beharrik	Guztira
Sexua	Gizonezkoa	8,3	4,2	2,2	85,3	100,0
	Emakumezkoa	6,4	2,5	2,2	88,9	100,0
Adina	<45	12,3	4,8	1,5	81,5	100,0
	45-64	7,8	3,9	1,9	86,5	100,0
	65 eta gehiago	1,9	1,6	3,7	92,9	100,0
Nazionalitatea	Espainiakoa	4,5	2,7	2,4	90,4	100,0
	Atzeritarrak	33,7	11,0	0,7	54,6	100,0
14 urtetik beherako pertsonaren bat	Presentzia	14,5	3,0	1,8	80,7	100,0
	Ez dago	4,5	3,7	2,4	89,3	100,0
Etxebizitza edukitze-erregimena	Jabetza	2,6	2,5	2,5	92,4	100,0
	Alokairua	26,6	7,7	1,3	64,3	100,0
	Bestelakoak	22,4	7,0	0,0	70,6	100,0
Pobrezia-arriskua	Presentzia	25,1	1,6	1,0	72,3	100,0
	Ez dago	4,6	3,9	2,4	89,2	100,0
Gabezia material eta sozial larria	Presentzia	72,5	1,2	0,0	26,4	100,0
	Ez dago	5,9	3,6	2,3	88,3	100,0
Gizarte-bazterketa	Presentzia	27,6	6,9	2,4	63,2	100,0
	Ez dago	3,7	2,9	2,2	91,3	100,0
Guztira		7,5	3,5	2,2	86,7	100,0

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

3.6.3. Pilaketa

Etxe berean bizi diren pertsona guztiek toki nahikoa izatea zuzenean lotzen da ongizate eta integrazio sozialeko egoerekin. Hala ere, pertsona bakoitzak Gipuzkoan duen azalera erabilgarria kontuan hartuz gero, biztanleen %4,7 pilatuta bizi da, pertsona bakoitzak 15 metro karratu baino gutxiago ditu; %48,5ek 15 eta 29 metro karratu ditu pertsonako, %24,3k 30 eta 44 artean ditu, eta %22,5ek 45 metro koadro baino gehiago ditu etxea osatzen duen pertsona bakoitzeko.

Honako hauek dira, hurrenez hurren, pilaketa handiena duten taldeak edo profilak: gabezia material larrian dauden etxeak (%44,8 bizi dira egoera horretan), bazterketa-egoeran dauden etxeak (%23,8), nazionalitate atzeritarreko pertsonak buru dituzten etxeak (%22,0), alokairuan bizi diren etxeak (%13,4), 14 urtetik beherako pertsonak bizi diren etxeak (%11,6).

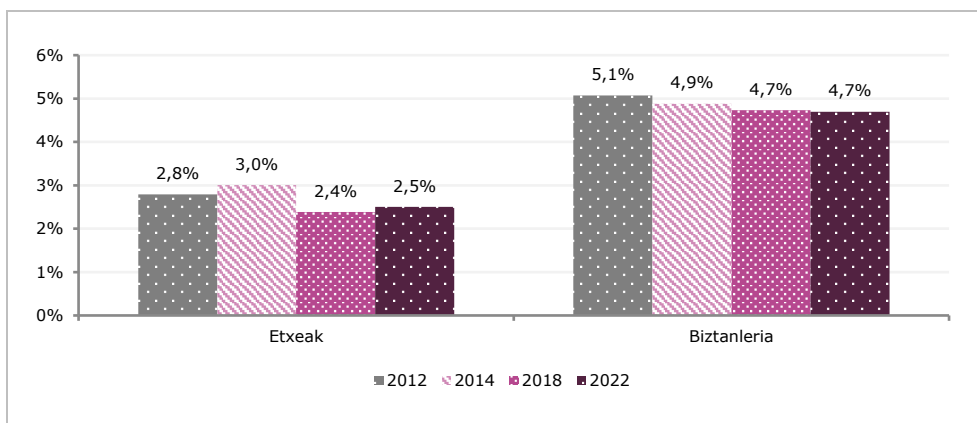
60 taula. Biztanleriaren banaketa, etxebizitzaren okupazio-tarteen arabera (pertsonako azalera erabilgarriaren m²-tan), erreferentziako pertsonaren eta etxearen ezaugarrien arabera. Gipuzkoa 2022

		<15 m ² lagun bakoitzeko	15-29 m ² lagun bakoitzeko	30-44 m ² lagun bakoitzeko	45 m ² edo gehiago pertsonako	Guztira
Sexua*	Gizonezkoa	5,6	49,9	24,2	20,3	100,0
	Emakumezkoa	3,4	46,3	24,5	25,8	100,0
Adina*	<45	8,8	51,9	25,1	14,3	100,0
	45-64	4,7	61,9	20,5	12,9	100,0
	65 eta gehiago	0,4	19,0	30,9	49,7	100,0
Nazionalitatea*	Espainiakoa	2,7	47,0	26,1	24,3	100,0
	Atzeritarra	22,0	61,4	9,4	7,2	100,0
14 urtetik beherako pertsonaren bat*	Presentzia	11,6	75,3	12,7	0,4	100,0
	Ez dago	1,7	37,0	29,3	32,0	100,0
Etxebizitza edukitza-erregimena *	Jabetza	2,8	47,5	25,9	23,8	100,0
	Alokairua	13,4	54,4	18,6	17,6	100,0
	Bestelakoak	5,3	60,3	17,2	17,2	100,0
Etxeko diru-sarrera baliokideak kintilen arabera*	1. kintila	8,8	57,2	13,7	20,3	100,0
	2. kintila	7,6	44,8	19,5	28,1	100,0
	3. kintila	3,9	55,3	24,2	16,7	100,0
	4. kintila	2,9	44,8	31,7	20,7	100,0
	5. kintila	0,4	40,3	32,7	26,7	100,0
Pobrezia erlatiboa*	Presentzia	11,0	56,3	11,6	21,1	100,0
	Ez dago	3,6	47,1	26,5	22,7	100,0
Gabezia material eta sozial larria*	Presentzia	44,8	35,6	7,9	11,7	100,0
	Ez dago	3,7	48,8	24,8	22,8	100,0
Gizarte-bazterketa*	Presentzia	23,8	51,7	12,0	12,6	100,0
	Ez dago	1,0	47,8	26,7	24,4	100,0
Guztira		4,7	48,5	24,3	22,5	100,0

* Estatistikaren aldetik esanguratsuak diren aldeak, p<0.01erako khi karratuaren probaren arabera.

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

Eboluzioaren ikuspegitik, beherakada hori ez da hain argi gertatu familien ikuspegitik, baina, denboraren poderioz, behera egin du pilaketa-egoeran bizi diren gipuzkoarren ehunekoak, eta 2012an % 5,1 izatetik 2022an % 4,7 izatera igaro da. Nolanahi ere, murrizketa oso txikia da.

39 grafikoa. Pilaketaren prebalentziaren bilakaera ("15 m2 pertsonako") etxeetan eta biztanleria osoan. Gipuzkoa, 2012-2022

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

3.6.4. Etxeko ekipamendu maila

Espazio nahikoa, ingurune egokia eta jabetza segurua izateaz gain, etxeetako bizi-kalitateak oinarrizko ekipamendu batzuk behar ditu. Ondorengo taulan, etxebizitzaren bizi-kalitatea, erosotasuna eta ongizatea bermatzeko oinarrizkotzat jotzen diren ekipamenduak dituzten Gipuzkoako etheen ehunekoa jasotzen da, bai eta ekipamendu horiek ez dituztenen ehunekoa ere, ezin dituztelako eskuratu edo beste arrazoi batzuenengatik.

Taulako datuak erakusten dutenez, inkestaren hamar urteetan zehar, oinarrizko ekipamenduetarako sarbidea ia unibertsala da Gipuzkoan, eta, biztanleria osoan, oinarrizko ekipamendu horiek eskuratu ezin dituzten etxeetan bizi diren pertsonen ehunekoa oso txikia da. Hala, aztertutako edozein urtetan, ur korrantea, ur beroa, elektrizitatea, ura husteko sistemak, sukaldea, hozkailua edo garbigailua duten etxeetan ia biztanleen %100 bizi da.

61 taula. Biztanleriaren banaketaren bilakaera, etxean dauden ekipamenduen arabera. Gipuzkoa, 2012-2022 (% horizontalak)

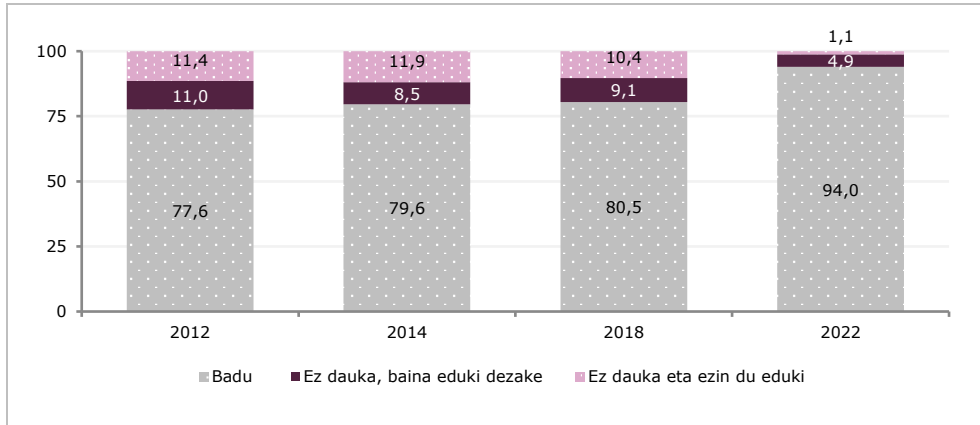
	Badu				Ez dauka, baina eduki dezake				Ez dauka eta ezin du eduki			
	2012	2014	2018	2022	2012	2014	2018	2022	2012	2014	2018	2022
Oinarrizko ekipamenduak												
Ur korrantea	100,0	100,0	100,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ur beroa	100,0	100,0	100,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Energia elektrikoa	100,0	100,0	100,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ur zikinen hustuketa	100,0	100,0	100,0	99,9	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Bainugela osoa	100,0	100,0	100,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sukaldea	100,0	100,0	100,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Hozkailua	99,8	99,8	99,9	100,0	0,2	0,0	0,1	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0
Garbigailua	99,8	100,0	99,9	100,0	0,2	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bestelako ekipamenduak												
Telefonoa (finkoa edo mugikorra)	99,8	99,9	99,9	99,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	1,0
Koloretako telebista	99,5	99,1	99,0	99,8	0,4	0,3	0,7	0,1	0,1	0,6	0,3	0,2
Ordenagailu pertsonala	81,0	80,9	76,4	80,7	9,0	10,6	13,1	4,7	10,0	8,5	10,5	14,6
Interneteko konexioa	77,6	79,6	80,5	94,0	11,4	11,9	10,4	1,1	11,0	8,5	9,1	4,9
Automobila	82,2	82,2	79,1	79,7	12,7	12,9	13,5	10,1	5,1	4,9	7,4	10,2
Gas naturala	72,0	71,2	72,9	80,4	14,1	11,1	9,3	4,8	13,9	17,7	17,8	14,8
Berokuntza-sistema	91,3	84,2	86,8	97,4	6,5	11,4	8,0	0,7	2,2	4,4	5,2	1,9
Aire girotua	--	--	--	6,9	--	--	--	18,9	--	--	--	74,2

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta.

Beste ekipamendu batzuen eskuragarritasuna, ordea, ez dago hain orokorki hedatuta, nahiz eta haien erabilgarritasuna handituz joan den denboran. Nolanahi ere, taulako datuen arabera, biztanleen %14,6 ordenagailu pertsonalik ez duten eta erosi ez dezaketen etxeetan bizi da; %10,2, autorik gabeko etxeetan, erosi ezin dutelako, eta %14,8, arrazoi beragatik gas naturalik ez duten etxeetan.

Bilakaeraren ikuspegitik, gas naturalaren eskuragarritasunarekin batera, Interneteko konexioa da gehien handitu den ekipamenduetako bat: 2012an biztanleen %77,6 Interneteko konexioa duten etxeetan bizi bazen, 2022an %94,0ra igo da ehunekoa. Baimenik ez izateagatik Interneteko konexiorik ez duten etxeetako biztanleen ehunekoa %11,0tik %4,9ra igaro da hamar urte hauetan.

40 grafikoa. Biztanleriaren banaketaren bilakaera, etxean Interneterako konexioa izatearen arabera. Gipuzkoa 2022

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

Bestalde, Interneterako sarbiderik ez izatea —behar ez delako edo ordaindu ezin delako— adinarekin, nazionalitatearekin eta pobrezia-egoerarekin lotuta dago. 2022an, 65 urtetik gorako pertsonak buru dituzten etxeen % 18,7k, pobrezia-arriskuan dauden etxeen % 10,3k eta gabezia material eta sozial larria duten etxeen % 9,0k ez dute Interneterako sarbiderik. Ekipamendu hori ez duten etxeetako pertsonen proportzioaren murrizketa orokorra izan da azken urteotan. Hala ere, aipatzekoak dira 65 urtetik gorako pertsonak buru dituzten etxeen kasua (2012an, biztanleen %55,4k ez zuen Internetik sarbiderik; 2022an, %18,7k), atzerriko nazionalitatea duten pertsonak buru dituzten etxeetako biztanleriarena (%33,2tik %3,5era) edo bazterketa-egoeran daudenena (%41,1).

62 taula. Interneteko konexiorik ez duten etxeetako pertsonen proportzioaren bilakaera, erreferentziatzko pertsonaren eta etxearen ezaugarrien arabera. Gipuzkoa, 2012-2022

		2012	2014	2018	2022
Sexua	Gizonezkoa	20,00	18,5	17,9	5,1
	Emakumezkoa	30,6	26,8	24,4	7,3
Adina	<45	11,8	11,1	10,3	2,5
	45-64	10,7	8,7	8,5	1,4
	65 eta gehiago	55,4	48,0	46,9	18,7
Nazionalitatea	Espainiakoa	21,6	19,9	18,4	6,3
	Atzeritarra	33,2	32,9	27,3	3,5
Pobrezia-arriskua	Presentzia	41,3	43,5	42,8	10,3
	Ez dago	18,6	16,1	14,9	5,3
Gabezia material eta sozial larria	Presentzia	39,6	65,0	52,1	9,0
	Ez dago	21,5	18,0	17,1	5,9
Gizarte-bazterketa	Presentzia	41,1	36,7	29,8	5,3
	Ez dago	19,9	17,9	17,8	6,2
Guztira		22,4	20,4	19,5	6,0

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

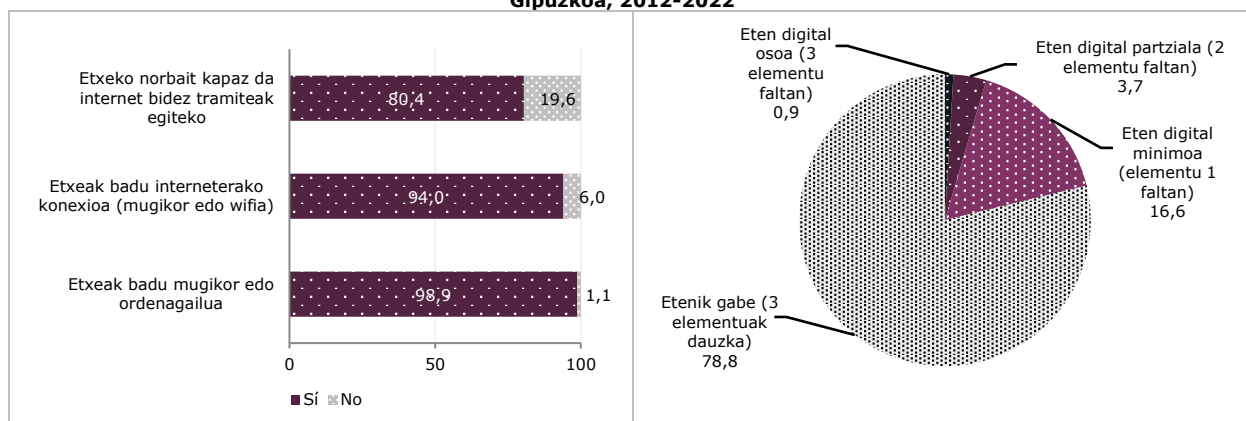
3.6.5. Eten digitala

Pertsona bakoitza bizi den etxebizitzan Interneteko sarbidea izatea da, baina ez bakarria, eten digital deritzona definitzen duten elementuetako bat. GPGBIren edizio honetan, fenomeno hori operatibizatzen eta neurtzen saiatu gara, etxean teknologia digitalen erabilera baldintzatzen duten hiru elementuren erabilgarritasuna kontuan hartuta. Zehatzago esanda, etxe bat eten digitaleko egoeran dagoela esaten da hiru elementu hauetako bat gertatzen denean:

- Etxeko inork ez du telefono mugikorrik edo ordenagailu pertsonalik;
- Etxeak ez du Interneteko konexiorik (ez mugikorrean, ez wifi bidez);
- Etxean ez dago tramite administratiboak Internet bidez egiteko behar diren trebetasun informatikoak dituen pertsonarik.

Ondoko grafikoan jasotako datuen arabera, aipatutako hiru egoeretatik, %19,6an ez dago administrazio-izapideak Internet bidez egiteko behar diren gaitasun informatikoak dituen pertsonarik, %6an etxeak ez du Interneteko konexiorik (ez mugikorrean, ez wifi bidez) eta %1,1ean etxeako inork ez du telefono mugikorrik edo ordenagailu pertsonalik. Hiru elementuen konbinazioa kontuan hartuz gero, ikusten da Gipuzkoako biztanleen %78,8 eten digitalik ez duten etxeetan bizi dela, ez baitituzte hiru elementu horiek (gaitasun pertsonalak, ekipoak eta Interneteko konexioa). Kasuen %16,6an elementu bat falta da, eta, beraz, esan daiteke eten digital minimo bat dagoela; kasuen %3,7an bi elementu falta dira (horrek aukera ematen du eten digital partzial edo moderatu batez hitz egiteko), eta kasuen %0,9an hirurak falta dira. Beraz, eten digital larri edo osoa aipa daiteke. Gipuzkoan, eten digitala duten etxeen ehunekoa %22,2koa da 2022an.

41 grafikoa. Eten digitala duten etxeetako populazioaren proportzioa, osagaien arabera. Gipuzkoa, 2012-2022

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

Eten digitaleko egoerak adinarekin, pobreziarekin eta gizarte-bazterketarekin lotzen dira, taula honetako datuen arabera. Izan ere, eten digitalak biztanleen %30i baino gehiagori eragiten die 65 urtetik gorako pertsonak buru dituzten etxeetan (%41,5), atzerriko nazionalitateko pertsonetan (%30,0), pertsona bakarreko etxeetan (%41,3) etagabezia material larriko etxeetan (%58,9). Nabarmentzekoa da, halaber, errentaren eta arrakala digitalaren arteko erlazioa: egoera horietan dauden pertsonen portzentajea lehen kintilean %28,9koa zen, eta bosgarrenean %13,2koa. Era berean, pobrezia-egoeran dauden etxeetan %30,0ra iristen da, eta pobrezia-egoeran ez dauden etxeetan %19,7ra.

63 taula. Populazioaren banaketa, etxeko eten digitalaren arabera, erreferentziako pertsonaren eta etxearen ezaugarrien arabera. Gipuzkoa 2022

		Eten digitalaren osagaiak		Eten digitalaren adierazlea				
		Banaketa horizontala (%)		Banaketa horizontala (%)		Banaketa bertikala (%)		
		Etxeko inork ez du mugikorrik, ordenagailurik edo Interneteko konexiorik	Izapideak egiteko trebetasun informatikoak dituen inor ez etxean	Presentzia	Ez dago	Presentzia	Ez dago	Guztira
Sexua*	Gizonezkoa	0,7	19,4	21,0	79,0	59,4	60,1	60,0
	Emakumezkoa	1,4	19,8	21,5	78,5	40,6	39,9	40,0
Adina*	<45	0,0	10,1	12,2	87,8	15,4	29,8	26,7
	45-64	0,2	15,1	15,6	84,4	35,5	51,6	48,2
	65 eta gehiago	3,4	38,2	41,5	58,5	49,1	18,6	25,1
Nazionalitatea*	Espainiakoa	1,0	18,7	20,2	79,8	85,4	90,8	89,7
	Atzerritarra	0,0	27,4	30,0	70,0	14,6	9,2	10,3
Familia-taldea*	Pertsona bakarrekoak	3,2	37,3	41,3	58,7	25,9	9,9	13,3
	Seme-alabarik gabeko bikotea	0,5	23,7	25,3	74,7	26,6	21,2	22,3
	Bikotea seme-alabekin	0,4	13,9	14,3	85,7	34,5	55,9	51,3
	Guraso bakarrekoak	0,0	13,9	16,4	83,6	6,7	9,2	8,7
	Bestelakoak	4,7	22,8	30,5	69,5	6,3	3,8	4,3
Etxeko diru-sarrera baliokideak kintilen arabera*	1. kintila	2,3	26,3	28,9	71,1	27,2	18,0	19,9
	2. kintila	0,6	24,7	28,0	72,0	26,7	18,4	20,2
	3. kintila	0,7	19,7	21,1	78,9	19,8	19,9	19,9
	4. kintila	0,0	13,8	14,7	85,3	13,8	21,6	20,0
	5. kintila	1,0	13,2	13,2	86,8	12,5	22,0	20,0
Pobrezia erlatiboa*	Presentzia	2,4	27,4	30,0	70,0	20,4	12,8	14,4
	Ez dago	0,7	18,2	19,7	80,3	79,6	87,2	85,6
Gabezia material eta sozial larria*	Presentzia	0,0	58,9	63,3	36,7	7,5	1,2	2,5
	Ez dago	1,0	18,6	20,1	79,9	92,5	98,8	97,5
Gizarte-bazterketa*	Presentzia	1,1	24,7	26,8	73,2	20,4	15,0	16,1
	Ez dago	0,9	18,6	20,1	79,9	79,6	85,0	83,9
Guztira		0,9	19,6	21,2	78,8	100,0	100,0	100,0

* Estatistikaren aldetik esanguratsuak diren aldeak, $p < 0.01$ erako khi karratuaren probaren arabera.

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

3.7. Gizarte-harremanak, parte-hartze zibikoa eta politikoa

3.7.1. Gizarte-harremanak

Bazterte sozialeko egoerak, neurri handi batean, pertsonak ezartzen dituzten harreman sozial, pertsonal eta familiarren dentsitatearen eta kalitatearen arabera definitzen dira. Era berean, harreman horiek, sarritan, baliabide ekonomikoen eskuragarritasunaren arabera izaten dira, baita beste baldintza batzuen arabera ere, hala nola sexua, adina, nazionalitatea, kapital kulturala, etab. Atal honetan, inkestatutako pertsonak etxeko kide guztiek beren artean, beste senide batzuekin eta auzoko gainerako pertsonekin dituzten harremanei buruz egiten duten balorazioa aztertzen da.

GPGBIren datuen arabera, Gipuzkoako biztanleen %82,2 bizi da kideen artean harreman onak edo oso onak dituzten etxeetan, %87,0 beste senitarteko batzuekin harreman onak edo oso onak dituzten etxeetan eta %64,2 auzoko beste kide batzuekin harreman onak edo oso onak dituzten etxeetan. Arazoa bidezkoa ez den kasuak kontuan hartzen ez badira (bakarrik bizi diren pertsonak, familiartekorik ez dutenak edo bizilagunik ez dutenak), ehunekoak handiagoak dira: %94,6, %89,3 eta %67,4.

64 taula. Biztanleriaren banaketa, etxeak inguruko pertsonekin dituen harremanen arabera. Gipuzkoa. 2022

	Etxeko kideak	Beste senide batzuk	Auzotasuna
[1] Oso txarrak edo txarrak	0,2	0,2	0,1
[2] Txar samarrak	0,2	0,3	0,7
[3] Nahiko onak	4,2	8,9	26,0
[4] Onak edo oso onak	82,0	87,0	64,2
[5] Harremanik gabe	0,1	1,0	4,2
[6] Ez da bidezkoa*	13,3	2,6	4,8
Guztira	100,0	100,0	100,0
<i>Onak edo oso onak, galdera bidezkoa den kasuei dagokienez</i>	94,6	89,3	67,4
<i>Gehienbat gaiztoak, txarrak edo oso txarrak edo harremanik gabeak</i>	0,5	1,4	5,0
<i>Onak, onak edo oso onak</i>	86,2	95,9	90,1

*Bakarrik bizi diren, seniderik ez duten edo bizilagunik ez duten pertsonen kasuak sartzen dira.

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta.

Familia- eta auzo-harremanak errentarekin, sexuarekin, adinarekin, nazionalitatearekin, pobreziaarekin edo bazterkeriarekin lotzen dira. Inkestako datuen arabera, galdera bidezkoa ez den egoerak kontuan hartzen ez badira, atzerritarrak buru diren etxeetan gertatzen da harreman txarrak, hala moduzko edo loturarik gabeak dituzten etxeetako biztanleriaren ehunekoa (% 9,0). Deigarria da, bestalde, harreman txarrak dituzten etxeen ehunekoa handiagoa dela pobrezia- edo bazterketa-egoeran ez dauden etxeetan, egoera horretan daudenen aldean.

Gauza bera gertatzen da beste ahaide batzuekiko harreman txar, nola-halako edo ezezagunen kasuan ere: egoera horiek pairatzen dituzten etxeetako pertsonen ehunekoak oso handiak dira atzerritarrak buru dituzten artean. Kasu horretan, beste senitarteko batzuekiko harreman txarren prebalentzia handiagoa da pobrezian edo baztertuta dauden pertsonen artean egoera horretan ez daudenen artean baino. Bizilagunekiko harreman txarren kasuan, portzentaje handienak gizonezkoak buru dituzten familietan, 45 urtetik beherakoetan eta, berriro ere, atzerriko nazionalitateko pertsonetan daude, baita gizartean bazterturik dauden etxeetan ere.

65 taula. Populazioaren banaketa (portzentaje horizontaletan), etxeak inguruko pertsonekin dituen harremanen arabera, erreferentziako pertsonaren eta etxearen ezaugarrien arabera. Gipuzkoa 2022

		Etxeko kideak			Beste senide batzuk			Auzotasuna		
		Txarrak, erregularak, erlaziorik gabeak	Onak edo oso onak	Ez dagokio **	Txarrak, erregularak, erlaziorik gabeak	Onak edo oso onak	Ez dagokio **	Txarrak, erregularak, erlaziorik gabeak	Onak edo oso onak	Ez dagokio **
Sexua	Gizonezkoa	4,9	85,8	9,3	12,0	85,8	2,2	35,6	60,4	4,0
	Emakumezkoa	4,4	76,3	19,3	7,9	88,8	3,3	24,1	69,8	6,1
Adina	<45	3,8	88,0	8,2	8,0	90,5	1,4	34,0	62,5	3,5
	45-64	5,2	86,1	8,7	13,4	84,5	2,1	31,9	63,7	4,5
	65 eta gehiago	4,6	67,8	27,6	7,0	87,9	5,1	26,1	67,0	6,9
Nazionalitatea	Espainiakoa	4,2	81,4	14,4	8,5	88,7	2,8	28,7	66,0	5,2
	Atzerritarra	8,6	87,4	4,1	26,8	71,7	1,5	50,8	47,8	1,4
	EAE	4,4	81,5	14,1	8,0	89,5	2,5	28,6	66,1	5,3
Jaiotzeria	Estatuko gainerakoak	3,5	78,9	17,6	13,7	83,0	3,3	32,0	62,7	5,3
	Estatutik kanpo	7,5	87,8	4,6	24,2	72,7	3,1	46,8	52,0	1,2
Pobrezia-arriskua	Presentzia	1,7	79,8	18,5	13,4	82,8	3,7	28,8	69,6	1,5
	Ez dago	5,2	82,4	12,4	9,9	87,7	2,5	31,4	63,3	5,4
Gizarte-bazterketa	Presentzia	3,9	86,6	9,5	17,0	79,1	3,9	40,1	58,4	1,4
	Ez dago	4,8	81,2	14,0	9,1	88,5	2,4	29,2	65,3	5,5
Guztira		4,7	82,0	13,3	10,4	87,0	2,6	31,0	64,2	4,8

Oharra: harreman txarretan, erregularretan edo harremanik gabekoetan, "oso txarrak edo txarrak", "nahiko txarrak", "oso onak" eta "harremanik gabeak" erantzunak sartu dira.

** Bertan sartzen dira bakarrak bizi diren pertsonak, edo familiarik edo bizilagunik ez dutenak.

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

Arazoa eboluzioaren ikuspegitik aztertuz gero, ikusten da 2012tik aurrera ez dela aldaketa nabarmenik gertatu elkarren arteko harreman onak edo oso onak dituzten etxeetan bizi diren pertsonen ehunekoa, gorabehera batzuk izan arren: galdera hori bidezkoa ez den kasuak kontuan hartzen ez badira, bakarrik daudelako (eta talde horren hazkundera kontuan hartuta), ehunekoa %90 inguruan mantendu da. Gauza bera gertatu da familiekin harreman onak edo oso onak dituzten etxeetan. Aitzitik, bizilagunekin harreman onak edo oso onak dituzten etxeetan, pertsonen ehunekoa murrizteko joera nabari da; batez ere, harreman “onak” baina “onak edo oso onak” ez dituzten pertsonen ehunekoa handitu delako. “Ez dagokio” kategoria aplikatzen zaien ehunekoa ere handitu egin da.

66 taula. Biztanleriaren banaketaren bilakaera, etxeak inguruko pertsonekin dituen harremanen arabera. Gipuzkoa, 2012-2022

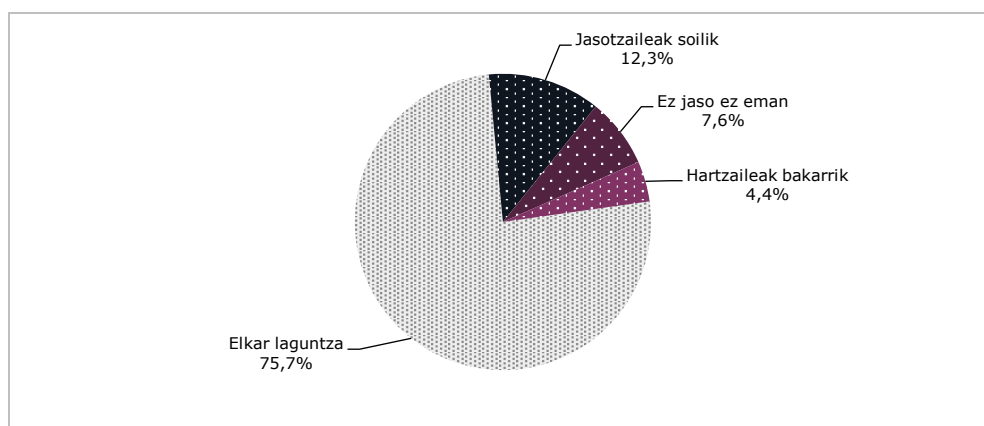
	Etxeko kideak				Beste senide batzuk				Auzotasuna			
	2012	2014	2018	2022	2012	2014	2018	2022	2012	2014	2018	2022
[1] Oso txarrak edo txarrak	0,1	1,2	0,3	0,2	0,1	0,1	0,3	0,2	0,3	0,4	1,2	0,1
[2] Txar samarra	0,6	0,2	0,5	0,2	1,1	0,7	0,7	0,3	0,5	1,2	1,0	0,7
[3] Nahiko onak	4,5	11,0	5,5	4,2	7,9	14,8	7,6	8,9	14,2	21,2	14,7	26,0
[4] Onak edo oso onak	87,2	78,4	82,4	82,0	90,8	83,8	90,0	87,0	82,2	74,7	78,1	64,2
[5] Harremanik gabe	0,0	0,2	0,0	0,1	0,0	0,4	1,1	1,0	2,7	1,6	4,7	4,2
[6] Ez da bidezkoa*	7,5	8,9	11,3	13,3	0,0	0,2	0,3	2,6	0,2	1,0	0,2	4,8
Guztira	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100	100	100	100
<i>Onak edo oso onak, galdera bidezkoa den kasuei dagokienez</i>	94,3	86,1	92,9	94,6	90,8	84,0	90,3	89,3	82,4	75,5	78,3	67,4
<i>Gehienbat txarrak, oso txarrak edo harremanik gabek</i>	0,7	1,6	0,8	0,5	1,3	1,2	2,1	1,4	3,5	3,2	7,0	5,0
<i>Nahiko onak, onak edo oso onak</i>	91,8	89,5	87,9	86,2	98,7	98,6	97,6	95,9	96,4	95,8	92,9	90,1

*Bakarrik bizi diren, seniderik ez duten edo bizilagunik ez duten pertsonen kasuak sartzen dira.

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta.

Inguruko jendearekin ditugun harreman sozialekin batera, inkestan datuak ere ematen dira, bai hornidurari buruz, bai familiek jasotzen duten laguntzari buruz. Grafikoan ikusten denez, etxeen %75,7k beste etxe batzuei laguntzen diete, eta beste etxe batzuen laguntza jasotzen dute; beraz, elkarri laguntzekotzat jo daitezkeen harremanetan parte hartzen dute. Etxeen %12,3k laguntza baino ez dute jasotzen, baina ez dute ematen; beraz, laguntza jasotzen duten etxeak dira, %4,4k laguntza ematen dute, baina ez dute jasotzen, eta, beraz, “ongileak” izango lirateke. Bestalde, etxeen %7,6k ez dute beste etxerik laguntzen eta ez dute laguntzarik jasotzen.

42 grafikoa. Biztanleriaren banaketa, etxeek jasotzen eta/edo eskaintzen duten laguntzaren arabera. Gipuzkoa 2022

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta.

Familien profilaren ikuspegitik, alderdi hauek azpimarra daitezke:

- Familia “ongileen” ehunekorik handiena —hau da, laguntza ematen baina jasotzen ez dutenena— adin ertaineko pertsonak (45 eta 64 urte bitartekoak), atzerritarrak eta guraso bakarreko familiak buru dituzten etxeetan erregistratzen da. Nabarmentzekoa da, halaber, familia ongileen ehunekoa handiagoa dela pobrezia-egoeran eta gizarte-bazterketako egoeran dauden familietan egoera horien eraginpean ez dauden familietan baino, baita atzerritarrak buru diren etxeetan ere.
- Pobrezia- edo bazterketa-arriskuan dauden pertsonen inplikazio-tasa bereziki baxuak dituzte elkarri laguntzeko harremanetan, baita atzerriko nazionalitatea duten pertsonak eta guraso bakarreko familiak ere.
- Aldiz, laguntza soilik jasotzen duten etxeetako pertsonen ehunekoa bereziki handia da pobrezia- edo bazterketa-egoeran dauden familien artean, baita 65 urtetik gorako pertsonak buru dituzten etxeen, atzerritarren eta pertsona bakarreko familien artean ere.
- Gauza bera gertatzen da laguntzarik ematen edo jasotzen ez duten etxeen kasuan: ehuneko handienak pobrezia- edo bazterketa-egoeran dauden etxeetan gertatzen dira, baita 65 urtetik gorako pertsonak buru dituzten etxeetan, atzerriko pertsonetan eta pertsona bakarreko familietan ere.

Laburbilduz, esan daiteke, pobrezia- eta bazterketa-egoeran dauden familiei dagokienez, honako ezaugarri hauek dituztela: laguntza emaleak edo hartzaileak bakarrik izatea, laguntza-harremanetan ez parte hartzea, eta gainerako biztanleek baino gutxiago parte hartzea elkarri laguntzeko harremanetan (nahiz eta kasu horietan ere harreman hori gehiengoa den).

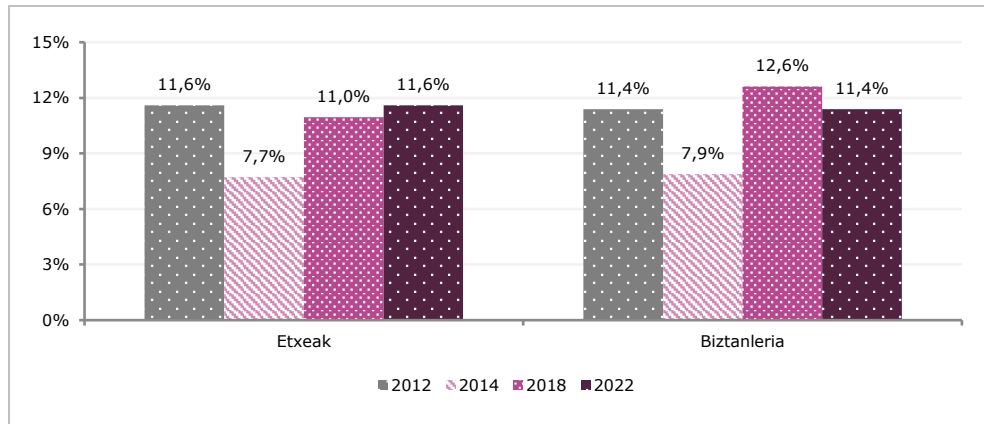
67 taula. Populazioaren banaketa, etxeek jasotzen eta/edo eskaintzen duten laguntzaren arabera, erreferentziako pertsonaren eta etxearen ezaugarrien arabera. Gipuzkoa 2022

		Banaketa horizontala (%)				Banaketa bertikala (%)				
		Ongileak bakarrik	Laguntza elkarren artekoa	Hartzaileak bakarrik	Ez dute ematen, ez dute jasotzen	Ongileak bakarrik	Laguntza elkarren artekoa	Hartzaileak bakarrik	Ez dute ematen, ez dute jasotzen	Ongileak bakarrik
Sexua	Gizonezkoa	4,9	75,8	12,6	6,7	65,9	60,1	61,6	53,1	65,9
	Emakumezkoa	3,8	75,6	11,8	8,9	34,1	39,9	38,4	46,9	34,1
Adina*	<45	4,6	76,3	12,2	6,9	27,7	26,9	26,6	24,4	27,7
	45-64	5,3	78,8	9,1	6,8	57,4	50,1	35,8	43,2	57,4
	65 eta gehiago	2,6	69,2	18,4	9,8	14,9	22,9	37,6	32,5	14,9
Nazionalitatea*	Espainiakoa	4,3	77,7	11,1	6,9	85,9	92,1	80,9	82,3	85,9
	Atzerritarra	6,1	58,2	22,8	13,0	14,1	7,9	19,1	17:00	14,1
Jaioterria	EAE	3,9	79,1	10,5	6,6	70,3	83,8	68,5	69,7	70,3
	Estatuko gainerakoak	7,4	72,1	15,7	4,8	13,3	7,6	10,3	5,0	13,3
	Estatutik kanpo	6,2	55,3	22,2	16,3	16,3	8,6	21,2	25,3	16,3
Familia taldea*	Pertsona bakarrekoak	4,9	64,5	22,3	8,3	14,6	11,3	24,2	14,6	14,6
	Seme-alabarik gabeko bikotea	3,1	77,8	12,1	7,0	15,7	22,9	22,0	20,6	15,7
	Bikotea seme-alabekin	4,6	79,0	9,9	6,5	52,7	53,5	41,6	44,4	52,7
	Guraso bakarrekoak	6,2	68,7	12,3	12,8	12,1	7,9	8,7	14,8	12,1
	Bestelakoak	5,0	75,5	9,8	9,7	4,8	4,3	3,5	5,6	4,8
14 urtetik beherako pertsonaren bat*	Presentzia	5,7	77,0	9,8	7,4	38,7	30,5	24,0	29,5	38,7
	Ez dago	3,9	75,2	13,3	7,6	61,3	69,5	76,0	70,5	61,3
Pobrezia-arriskua*	Presentzia	8,1	52,1	21,8	17,9	26,4	9,9	25,6	34,1	26,4
	Ez dago	3,8	79,7	10,7	5,8	73,6	90,1	74,4	65,9	73,6
Gizarte-bazterketa*	Presentzia	7,7	54,8	21,5	16,0	28,0	11,7	28,2	34,1	28,0
	Ez dago	3,8	79,7	10,5	5,9	72,0	88,3	71,8	65,9	72,0
Guztira		4,4	75,7	12,3	7,6	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

* Estatistikaren aldetik esanguratsuak diren aldeak, $p < 0.01$ erako khi karratuaren probaren arabera.

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

Familien harreman-kapitala aztertzeko aukera ematen duen beste elementu bat, etxe horretatik kanpo, pertsona lagungarriak ez duten etxeen edo pertsonen ehunekoa da. 2022an, familien %11,6 eta biztanleen %11,4 egoera horren eraginpean daude. Ikuspegi ebolutibotik, etxeen kasuan, goranzko joera nabari da 2014az geroztik; pertsonen kasuan, berriz, 2018tik 2022ra bitartean zertxobait jaitsi da. 2014az geroztiko igoera, nolahi ere, garrantzitsua da.

43 grafikoa. Lagun diezaiekeen inor ez duten etxeen eta pertsonen prebalentziaren bilakaera. Gipuzkoa, 2012-2022

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta.

Azkenik, GPGBIren datuek aukera ematen dute, halaber, gizarte-isolamendu edo -gatazka motaren bat izan duten etxeen ehunekoa eta denboran izan duten bilakaera ezagutzeko. Gai horri dagokionez, lehenik eta behin aipatu behar da egoera hori minoritarioa dela, ia hondarra, eta, oro har, etxeen %1i baino gutxiagori eragiten diela. Hala ere, Gipuzkoako biztanleen %1,8 azken hamar urteetan tratu txar psikologikoak jasan dituzten etxeetan bizi da, %1,3 epe horretan norbaitek indarkeria matxista jasan duen etxeetan eta %1,2 nerabezaroa amaitu baino lehen seme-alabak izan dituen etxeetan. Biztanleen %3,9 gutxienez arazo horietako bat izan duten etxeetan bizi da. Taulan ikusten denez, arazo horietako bat gutxienez izan duten etxeen ehunekoa, 2014tik 2022ra pixka bat hazi bada ere, funtsean egonkor mantendu da denboran.

68 taula. Etxeko pertsonaren batek azken 10 urteetan pairatutako zenbait arazo sozialen bilakaera. Gipuzkoa, 2012-2022

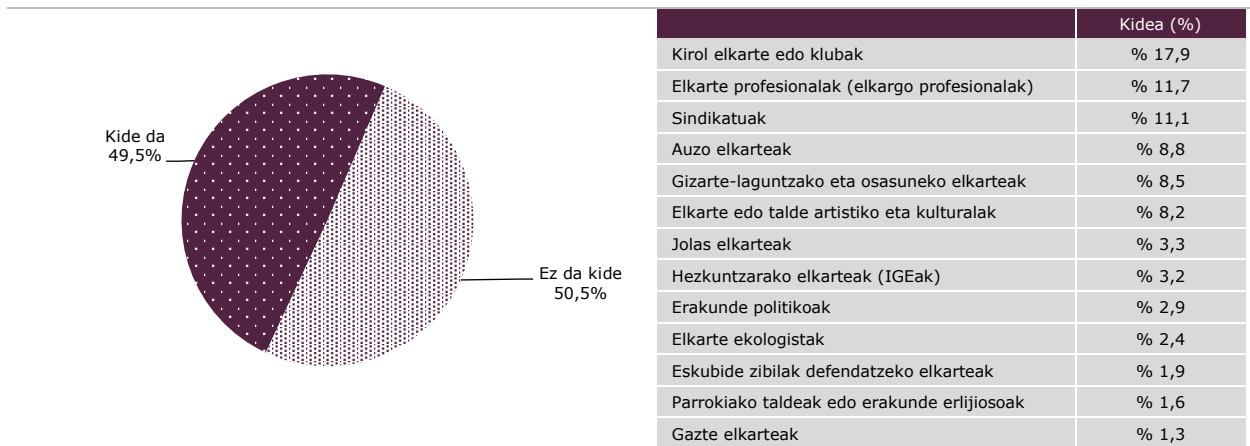
	2012	2014	2018	2022
Alkoholarekin arazoak	% 0,5	% 1,6	% 1,2	% 0,8
Arazoak beste droga batzuekin	% 1,7	% 0,5	% 1,1	% 0,8
Jokoarekin arazoak	% 0,3	% 0,2	% 0,3	% 0,5
Aurrekari penalak	% 0,8	% 0,4	% 0,6	% 0,4
Tratu txar fisikoak	% 1,1	% 0,6	% 0,7	% 0,7
Tratu txar psikologikoak	% 1,2	% 0,7	% 1,1	% 1,8
Ama nerabea, etxean	% 0,0	% 0,3	% 0,2	% 1,2
Indarkeria matxistaren biktimak	--	% 0,3	% 0,7	% 1,3
Arazoren bat baino gehiago	% 3,4	% 2,5	% 3,5	% 3,9

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta.

3.7.2. Hiritar eta politika-partaidetza

Gizarte, familia eta auzo harremanekin batera, parte-hartze zibiko eta politikoa gizarteratzeko oinarrizko elementua da. GPGBIren datuen arabera, gizarte-elkarte edo -erakundeetan parte hartzea oso hedatuta dago Gipuzkoan, lurraldeko etxeen erdietan pertsona bat irabazi-asmorik gabeko elkarte edo erakunderen batekoa baita. Horien artean, hauek dira sarpen handiena dutenak: kirol-elkarteak edo -klubak (etxeen %17,9an, pertsona bat edo beste mota horretako erakunde batekoa da), elkarte eta elkargo profesionalak (%11,7), sindikatuak (%11,1), auzo-elkarteak (%8,8), gizarte-ekintzako elkarteak (%8,5) eta talde artistiko edo kulturalak (%8,2). Etxeen %2,9an alderdikideren bat dago.

44 grafikoa. Biztanleriaren banaketa, etxeo kideren bat elkarteren edo gizarte-erakunderen bateko bazkide edo kide afiliatua izatearen arabera. Gipuzkoa 2022

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta.

Aztertzen ari garen biztanleria-profilen ikuspegitik, zein kolektibotan da ohikoena elkarte horietan parte ez hartzea? Hurrengo taulan ikusten denez, parte ez hartzeko portzentajerik handienak atzerriko nazionalitatea duten pertsonak buru dituzten etxeetan (% 77,4), errenta txikiena duten etxeetan (diru-sarreraren lehen eta bigarren kintilean), pobrezia-arriskuan dauden etxeetan (% 63,8) eta gizartean bazterturik dauden etxeetan (% 71,3) daude. Horietan guztietan, ehuneko %70etik gorakoa da, eta etxe guztien %50,5ren aurrean. Errenta handiena duten etxeen kasuan, ordea, inongo entitatetakoak ez diren portzentajea %25 baino ez da.

69 taula. Biztanleriaren banaketa, etxeo kideren bat elkarteren edo gizarte-erakunderen bateko bazkide edo kide afiliatua izatearen arabera, erreferentziako pertsonaren eta etxearen ezaugarrien arabera. Gipuzkoa 2022

		Banaketa horizontala (%)			Banaketa bertikala (%)			
		Ez dira inorenak	Bakar batekoak dira	Bi edo gehiagokoak dira	Ez dira inorenak	Bakar batekoak dira	Bi edo gehiagokoak dira	Guztira
Sexua	Gizonezkoa	52,4	26,8	20,8	62,3	59,8	55,1	60,0
	Emakumezkoa	47,6	27,0	25,4	37,7	40,2	44,9	40,0
Adina*	<45	49,2	25,4	25,4	26,1	25,3	30,0	26,7
	45-64	47,2	28,0	24,8	45,1	50,2	52,7	48,2
	65 eta gehiago	58,1	26,3	15,6	28,9	24,5	17,3	25,1
Nazionalitatea*	Espainiakoa	47,4	27,7	24,9	84,2	92,4	98,8	89,7
	Atzeritarrak	77,4	19,9	2,7	15,8	7,6	1,2	10,3
Jaioterria*	EAE	46,9	28,2	24,8	74,6	84,4	88,1	80,3
	Estatuko gainerakoak	48,4	23,3	28,3	7,7	6,9	10,0	8,0
Familia multzoak*	Estatutik kanpo	76,4	20,0	3,6	17,7	8,7	1,9	11,7
	Pertsona bakarrekoak	56,3	26,9	16,7	14,8	13,3	9,8	13,3
	Seme-alabarik gabeko bikotea	47,7	27,8	24,5	21,1	23,1	24,2	22:00
	Bikotea seme-alabekin	47,8	27,9	24,2	48,6	53,3	55,0	51,3
	Guraso bakarrekoak	58,8	20,2	21,1	10,1	6,5	8,1	8,7
14 urtetik beherako pertsonaren bat*	Bestelakoak	61,8	22,9	15,3	5,3	3,7	2,9	4,3
	Presentzia	46,5	29,5	24,0	27,6	33,0	31,8	30,0
Etxeko diru-sarrera baliokideak kintilen arabera*	Ez dago	52,2	25,7	22,0	72,4	67,0	68,2	70,0
	1. kintila	64,9	24,7	10,4	25,6	18,3	9,1	19,9
	2. kintila	68,4	20,6	11,0	27,3	15,5	9,8	20,2
	3. kintila	50,3	26,8	23,0	19,8	19,9	20,2	19,9
	4. kintila	42,1	29,0	28,9	16,7	21,5	25,5	20,0
Pobrezia-arriskua*	5. kintila	26,6	33,4	40,0	10,6	24,8	35,4	20,0
	Presentzia	63,8	25,8	10,4	18,2	13,8	6,6	14:4
Gizarte-bazterketa*	Ez dago	48,3	27,1	24,7	81,8	86,2	93,4	85,6
	Presentzia	71,3	21,2	7,6	22,7	12,7	5,4	16,1
Guztira	Ez dago	46,5	28,0	25,5	77,3	87,3	94,6	83,9
	Presentzia	50,5	26,9	22,6	100,0	100,0	100,0	100,0

* Estatistikaren aldetik esanguratsuak diren aldeak, $p < 0.01$ erako khi karratuaren probaren arabera.

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

Gizarte-erakundeetan parte hartzearekin batera, parte-hartze politikoa gizarte-bazterkeriarekin lotura estua duen beste elementu bat da. Kasu honetan, GPGBIK agerian jartzen du Gipuzkoako biztanleen %15,4 politikan parte hartzen ez duten etxeetan bizi dela, dela bozkatzeko eskubiderik ez duelako (%7,7), ez zaiolako interesatzen (%4,9) edo ez duelako ezertarako balio (%2,7). Aitzitik, biztanleen %57,7 erreferentziako pertsonak politikan parte hartzen duen etxeetan bizi da. 2012az geroztik, gora egin du etengabe erreferentzia-pertsonak politikagintzan parte hartzen ez duten etxeen ehunekoak —2012an %10,6 izatetik 2022an %15,4 izatera—.

70 taula. Biztanleriaren banaketaren bilakaera, etxeko erreferentziako pertsonaren ohiko hauteskunde-partaidetzaren arabera. Gipuzkoa, 2012-2022

		2012	2014	2018	2022
Ez du parte hartzen	Bozkatzeko eskubiderik gabe	4,7	4,0	8,1	7,7
	Ez zaio interesatzen	2,5	3,9	3,4	4,9
	Ez du ezertarako balio	3,3	4,4	1,5	2,7
	+ <i>Guztira</i>	10,6	12,3	13,0	15,4
Parte hartzen du	Batzuetan	7,8	13,00	5,2	8,6
	Ia beti	24,5	18,5	11,8	18,3
	Beti	57,2	55,5	70,0	57,7
	+ <i>Guztira</i>	89,4	87,7	87,0	84,6
<i>Guztira</i>		100,0	100,0	100,0	100,0

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta.

Parte-hartze sozialaren eta parte-hartze politikoaren mailak kontuan hartuz gero, eta txosten osoan aztertzen ari diren profilen arabera bereizten badira, emaitza interesgarriak ikusten dira, batez ere bitzita politikoan eta elkarte-bitzitan parte hartzen ez duten etxeei dagokienez³⁷.

71 taula. Biztanleriaren banaketa, etxeko parte-hartze zibiko eta politikoaren* arabera, erreferentziako pertsonaren eta etxearen ezaugarrien arabera. Gipuzkoa 2022

		Banaketa horizontala (%)			Banaketa bertikala (%)			
		Parte-hartzerik ez	Herritarren partaidetza edo partaidetza politikoa	Herritarren partaidetza eta partaidetza politikoa	Parte-hartzerik ez	Herritarren partaidetza edo partaidetza politikoa	Herritarren partaidetza eta partaidetza politikoa	Guztira
Sexua	Gizonezkoa	18,0	43,2	38,8	68,5	60,3	56,4	60,0
	Emakumezkoa	12,4	42,6	45,0	31,5	39,7	43,6	40,0
Adina*	<45	23,6	39,7	36,7	40,0	24,7	23,8	26,7
	45-64	14,2	40,2	45,6	43,5	45,1	53,2	48,2
	65 eta gehiago	10,3	51,8	37,9	16,5	30,2	23,0	25,1
Nazionalitatea*	Espainiakoa	10,3	43,9	45,8	58,6	91,8	99,4	89,7
	Atzeritarrak	63,3	34,3	2,4	41,4	8,2	6	10,3
Jaiotzeria*	EAE	9,8	44,0	46,1	50,1	82,3	89,7	80,3
	Estatuko gainerakoak	8,7	46,8	44,6	4,4	8,7	8,6	8,0
	Estatutik kanpo	61,2	33,0	5,8	45,5	9,0	1,7	11,7
Etxeko diru-sarrera baliokideak kintilen arabera*	1. kintila	29,5	48,1	22,3	37,3	22,3	10,8	19,9
	2. kintila	24,0	50,1	25,9	30,7	23,5	12,7	20,2
	3. kintila	12,5	46,3	41,2	15,8	21,5	19,9	19,9
	4. kintila	7,3	40,5	52,2	9,3	18,8	25,2	20,0
	5. kintila	5,4	29,7	64,9	6,9	13,8	31,5	20,0
Pobrezia-arriskua*	Presentzia	32,7	44,7	22,6	29,9	15,0	7,9	14,4
	Ez dago	12,9	42,7	44,4	70,1	85,0	92,1	85,6
Gizarte-bazterketa*	Presentzia	37,5	45,0	17,5	38,3	16,9	6,8	16,1
	Ez dago	11,6	42,6	45,9	61,7	83,1	93,2	83,9
<i>Guztira</i>		15,8	43,0	41,3	100,0	100,0	100,0	100,0

* Estatistikaren aldetik esanguratsuak diren aldeak, $p < 0.01$ erako khi karratuaren probaren arabera.

** Herritarren parte-hartzea da etxeko kideren bat elkarte edo gizarte-erakunderen bateko kide izatea, elkartekide edo afiliatu gisa. Parte-hartze politikoan, erreferentziako pertsonak hauteskundeetan beti edo ia beti parte hartzen dutela erantzuten duten etxeen erantzunak biltzen dira.

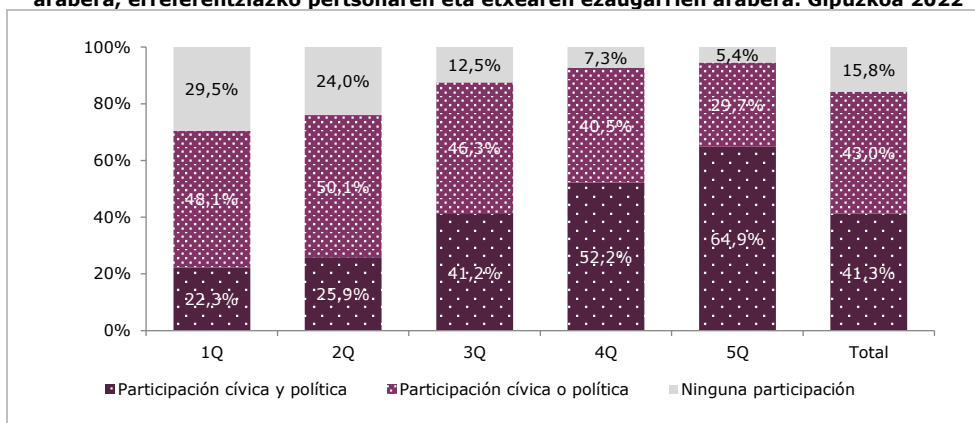
Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta, 2022.

³⁷ Herritarren parte-hartzea da etxeko kideren bat elkarte edo gizarte-erakunderen bateko kide izatea, elkartekide edo afiliatu gisa. Parte-hartze politikoan, erreferentziako pertsonak hauteskundeetan beti edo ia beti parte hartzen dutela erantzuten duten etxeen erantzunak biltzen dira.

Aurreko taulako datuek agerian uzten dute gizonak buru dituzten familiek gutxiago parte hartzen dutela emakumeak buru dituzten familiek baino. Gauza bera gertatzen da 45 urtetik beherako pertsonak buru diren etxeetan. Parte ez hartzearen ehunekoa —besteak beste, atzerriko nazionalitateko pertsonen hauteskunde-eskubideak eta eskubide politikoak arauengatik — bereziki handia da nazionalitate horretako pertsonak buru dituzten etxeetan, baita pobrezia-arriskuan dauden eta bazterketa-egoeran dauden etxeetan ere (horietan, atzerriko nazionalitatea duten pertsonen presentzia oso handia da).

Nolanahi ere, badirudi errenta dela, nazionalitatearekin batera (eta ematen zaizkion eskubideekin batera), parte-hartze zibiko eta politikoaren faktore nagusietako bat. Hurrengo grafikoan ikusten denez, partaidetzarik ezaren tasa %29,5etik lehen kintilean %5,4ra bosgarren kintilean igaro da; pobrezia-arriskuan dauden biztanleen artean %32,7ra iritsi da; pobrezia-egoeran ez dauden etxeetan, berriz, %12,9koa delarik. Aitzitik, kideren batek jarduera zibikoetan eta politikoetan parte hartzen duen etxeen ehunekoa %22,3tik, lehen errenta dezilean, bosgarren kintilean %64,9ra igo da, hau da, diru-sarrera handienak dituzten biztanleen %20ra.

45 grafikoa. Biztanleriaren banaketa, etxeko parte-hartze zibiko eta politikoaren* arabera, erreferentziako pertsonaren eta etxearen ezaugarrien arabera. Gipuzkoa 2022

** Parte-hartzea zibikoa da etxeko kideren bat elkarte edo gizarte-erakunderen bateko kide izatea, elkartekide edo afiliatu gisa. Parte-hartze politikoan, erreferentziako pertsonen hauteskundeetan beti edo ia beti parte hartzen dutela erantzuten duten etxeen erantzunak biltzen dira.

Iturria: Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkesta.

I. ERANSKINA

Gipuzkoako pobreziaren, bazterketaren eta ezberdintasunaren adierazle nagusiak

I. eranskina.

Gipuzkoako pobreziaren, bazterketaren eta gizarte-desberdintasunaren adierazle nagusiak

Eranskin honetan, 2022ko Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko Inkestak (GPGBI) gure lurraldeko pobrezia-egoerak, gizarte-bazterketa eta desberdintasuna neurtzeko azterketa honetan erabilitako adierazle nagusientzat ematen dituen emaitzak aurkezten dira. Epigrafe honek hiru atal ditu. Atal bakoitzean, ikuspegi edo metodologia zehatz baten barruan sar daitezkeen – lehenengo bi kasuak bezala – edo gai zehatzak lantzen dituzten adierazleak jasotzen dira.

Hona hemen eranskin honetako atalen zerrenda:

1. EU-SILC ikuspegia. Europako Batasuneko Errenta eta Bizi Baldintzei buruzko Estatistikak –ingelesez, Statistics on Income and Living Conditions (EU-SILC)– 2004an jarri ziren martxan (Europar Batasuneko Etxeen Panelaren orde), eta gaur egun EBko kide guztiak, gehi Islandia eta Norvegia, biltzen dituzte. Pobreziaren eta gizarte-bazterketaren aurkako borrokan EBko estatu kideek egiten dituzten aurrerapenak gainbegiratzea da lan honen helburu nagusia. Ikuspegi metodologikotik, estatistika horiek, besteak beste, pobreziaren alderdi materialekin eta diru-arloekin lotutako datuak eskaintzen dituzte. Ikuspegi horretatik abiatuta, adibidez, pobreziaren eta gizarte-bazterketaren arriskuaren Europako adierazlea (ARPE) garatu da. Horren bidez, soilik diru-alderdian oinarritutako pobreziaren nozioa gainditu eta ikuspegi integralagoa eskaini nahi da.
2. FOESSA ikuspegia. Duela hamar urte baino gehiago, FOESSA Fundazioak gizarte-bazterkeriako egoerak neurtzeko berariazko sistema bat garatu zuen. Sistema hori bost inkestatan islatu da (2007an, 2009an, 2013an, 2018an eta 2021ean eginak), eta, horietatik abiatuta, fenomeno horren hedadura eta intentsitatea neurtzea lortu da. Hurbilketa horren abantaila nagusia da bazterketa-adierazle batzuetan oinarritzen dela. Adierazle horiek, alderdi ekonomikoak eta materialak ez ezik, fenomeno horren bazterkerian eragiten duten gainerako dimentsioak ere (osasuna, etxebizitza, parte-hartzea) hartzen dituzte kontuan, dimentsio anitzeko ikuskera batetik abiatuta, baita ikuspegi prozesual batetik ere – inkestak panel baten itxura baitu –.
3. Desberdintasun sozialaren adierazleak. Pobreziari eta bazterketari buruz fenomeno horien eragina edo intentsitatea ezagutzeko erabiltzen diren neurriez gain, badira ikuspegi hori osatzen saiatzen diren beste adierazle batzuk – askotan konplexuagoak eta interpretatzeko zailagoak –, hala nola desberdintasun-adierazleak. Atal honetan, gizarte-desberdintasuneko adierazlerik erabilienetako bi eskaintzen dira: Gini koefizientea eta S80/S20 erlazioa edo indizea. Horrez gain, biztanle pobreenen %10en diru-sarrerek duten pisu espezifikoak neurtzen duen adierazlea ere jasotzen da, bai eta pobrezia larria murrizteari buruzko gizarte-transferentzien eraginkortasuna ere.

Hautatutako adierazleei dagozkien datuak fitxetan aurkezten dira, eta bakoitzean elementu hauek zehazten dira:

- Adierazlearen definizioa: atal honetan modu errazean jasotzen da hautatutako adierazleen deskribapena, eta kasu bakoitzean doitzen da zer den zehazki adierazle bakoitza.
- Gipuzkoa 2022 datuak: adierazle bakoitzaren emaitza orokorrak ematen dira, bai termino erlatiboetan, bai absolutuetan.
- Oinarritzko bidegurutzeak: kasu batzuetan etxeen arabera eta beste batzuetan etxe horietako pertsonen arabera, adierazle bakoitzaren emaitzak aurkezten dira, ezaugarri soziodemografiko desberdinen arabera.
- Konparatiboa: aukeratutako adierazleen garapen berriko datuak ematen dira, bai Gipuzkoari bai beste herrialde batzuei dagokionez.
- Bilakaera: hautatutako adierazleen bilakaera berriko datuak ematen dira, bai Gipuzkoan, bai beste herrialde batzuetan.

1. POBREZIAREN ETA GIZARTE-BAZTERKETAREN ERAGINA, EU-SILC METODOLOGIAREN ARABERA

1.1. Diru-sarrera txikien tasa

Definizioa	Diru-sarrera txikien tasa, pobrezia-arriskukoa ere deritzaiona, errenta garbi baliokidea pertsonen kontsumo-unitate bakoitzeko errenta ertain baliokidearen %60 baino txikiagoa duten etxeetan bizi diren pertsonen proportzioa da. Mediana, sarrera txikienetik handienera bitarteko indibiduo guztiak ordenatuz, horien erdiak balio horren azpitik eta beste erdiak gaineratik uzten dituen balioa da. Etxeko errenta errenta pertsonal bihurtzeko, ELGAren baliokidetasun-eskala zuzendua erabiltzen da. Eskala horretan, etxeko lehen pertsona heldua 1 da, gainerako pertsona helduak 0,5 eta 14 urtetik beherakoak 0,3.					
Gipuzkoako datuak 2022		Pertsonak		Etxeak		
		Tasa (%)	Kopurua	Tasa (%)	Kopurua	
	Diru-sarrera txikiak	14,4	102.360	14,6	43.944	
Oinarrizko gurutzeak	Diru-sarrera txikien tasa eta eraginpeko pertsonen kopurua, zenbait ezaugarri soziodemografikoren arabera 2022					
			Tasa (%)	Kopurua		
	Sexua	Gizonezkoak	13,1	45.399		
		Emakumeak	15,6	56.960		
	Etxe erreferentzia pertsonaren sexua	Gizonezkoak	12:00	53.766		
		Emakumeak	17,1	48.594		
	Adina	<18 urte	20,8	24.101		
		18-44 urte	16,2	31.890		
		45-64 urte	12,5	28.210		
		65 urte +	10,5	18.158		
	Etxeko erreferentziako pertsonaren adina	<45 urte	16,3	31.001		
		45-64 urte	14,8	50.790		
		65 urte +	11,5	20.568		
	Nazionalitatea	Espainiakoa	11,5	73.491		
		Atzerritarra	39,3	28.868		
	Guztira	Guztira	14,4	102.360		
Konparatiba	Biztanleria osoaren diru-sarrera txikien tasa eta 2022ko pobrezia-atalasea					
			Tasa (%)	Atalasea*		
	EB-27 (1)		16,5	--		
	- Bulgaria (gehienez)		22,9	268,9		
	- Txekiar Errepublika (min.)		10,2	607,3		
	Espainia₁		20,4	840,7		
	EAE		16,5	996,0		
	Gipuzkoa		14,4	1.000,0		
	*Atalasea: kopuru hori pertsonen kontsumo-unitate bakoitzeko hileko diru-sarreraren batez bestekoaren %60 da. Taulan adierazitako zifrak pertsona heldu batek osatutako etxe baten pobrezia-arriskuaren edo diru-sarrera txikien atalasea adierazten du. Zifrak herrialde bakoitzeko eurotan adierazten dira. Iturriak: (1) Eurostat. European Union Statistics on Income and Living Conditions 2022; (2) E.O.B. Berdintasun, Justizia eta Gizarte Politiketako Departamentua. Gizarte Beharrei buruzko 2022ko Inkestaren PGBI-Pobrezia modulua					
Bilakaera	Biztanleria osoaren diru-sarrera txikien tasa					
		2012	2014	2018	2022	Bilakaera 2018-22 (%)
	Gipuzkoa	16,8	15,6	16,4 €	14,4	▼ -% 13,9
	EAE	15,4	18,5	17:00	16,6 €	▼ -% 6,2
	Espainia²	20,8	22:00	21,5	20,4	▼ -% 5,1
	EB-27²	16,9	17,3	16,8	16'5	▼ -% 1,8
	Iturriak: (1) OEB Berdintasun, Justizia eta Gizarte Politiketako Departamentua. Gizarte Beharrei buruzko 2022ko Inkestaren PGBI-Pobrezia modulua; (2) Eurostat. Europako Batasuna Income and Living Conditions 2022an					
	Diru-sarrera txikien atalaseak (heldu batek osatutako etxea)					
		2012	2014	2018	2022	Bilakaera 2018-22 (%)
	Gipuzkoa	842,5	852,4	920,00	1.000,0	▲ +% 8,0
	EAE	828,7	811,9	895,6	996,0	▲ +% 11,2
	Espainia (2)	693,4	663,4	739,3	840,7	▲ +% 13,7
	Iturriak: (1) OEB Berdintasun, Justizia eta Gizarte Politiketako Departamentua. Gizarte Beharrei buruzko 2022ko Inkestaren PGBI-Pobrezia modulua; (2) Eurostat. Europako Batasuna Income and Living Conditions 2022an					

1. POBREZIAREN ETA GIZARTE-BAZTERKETAREN ERAGINA, EU-SILC METODOLOGIAREN ARABERA

1.2. Pobrezia larriaren tasa

Definizioa	<p>Diru-sarrera txikien tasa, pobrezia-arriskuko ere baderitzo, errenta garbi baliokidea pertsonen kontsumo-unitate bakoitzeko errenta ertain baliokidearen %40 baino txikiagoa duten etxeetan bizi diren pertsonen proportzioa da.</p> <p>Mediana da, diru-sarrera txikienetik handienera ordenatuz, horien erdiak balio horren azpitik eta beste erdiak gainetik uzten dituen balioa.</p> <p>Etxeko errenta errenta pertsonal bihurtzeko, ELGAren baliokidetasun-eskala zuzendua erabiltzen da. Eskala horretan, etxeko lehen pertsona heldua 1 da, gainerako pertsona helduak 0,5 eta 14 urtetik beherakoak 0,3.</p>					
Gipuzkoako datuak 2022		Pertsonak		Etxeak		
		Tasa (%)	Kopurua	Tasa (%)	Kopurua	
	Pobrezia larria	5,9	42.214	5,0	15.072	
Oinarrizko gurutzeak	Pobrezia larriaren tasa eta eraginpeko pertsonen kopurua, zenbait ezaugarri soziodemografikoren arabera					
			Tasa (%)	Kopurua		
	Sexua	Gizonezkoak	6,1	21.284		
		Emakumeak	5,7	20.930		
	Etxeko erreferentzia pertsonaren sexua	Gizonezkoak	5,1	21.723		
		Emakumeak	7,2	20.491		
	Adina	<18 urte	11,7	13.495		
		18-44 urte	7,9	15.599		
		45-64 urte	4,2	9.486		
		65 urte +	2,1	3.634		
	Etxeko erreferentziako pertsonaren adina	<45 urte	10,7	20.264		
		45-64 urte	5,0	17.143		
		65 urte +	2,7	4.808		
	Nazionalitatea	Espainiakoak	3,4	21.528		
		Atzerritarra	28,2	20.687		
	Guztira	Guztira	5,9	42.214		
Konparatiba	Guztizko populazioaren pobrezia larriaren tasa eta pobrezia larriaren atalasea					
		Tasa (%)	Atalasea*			
	EB-27 (1)	5,7	--			
	- Errumania (gehienez)	10,3	183,8			
	- Irlanda (min.)	2,2	968,7			
	Espainia (1)	8,9	560,4			
	EAE	4,9	664,0			
	Gipuzkoa	5,9	666,7			
	*Atalasea: kopuru hori pertsonen kontsumo-unitate bakoitzeko hileko diru-sarreraren batez bestekoaren %40 da. Taulan adierazitako zifrak pertsona heldu batek osatutako etxe baten pobrezia-arriskua edo diru-sarrera txikien atalasea adierazten du. Zifrak herrialde bakoitzeko eurotan adierazten dira.					
	Iturriak: (1) Eurostat. European Union Statistics on Income and Living Conditions 2022; (2) E.O.B. Berdintasun, Justizia eta Gizarte Politiketako Departamentua. Gizarte Beharrei buruzko 2022ko Inkestaren PGBI-Pobrezia modulua					
Bilakaera	Populazio osoaren pobrezia larriaren tasa					
		2012	2014	2018	2022	Bilakaera 2018-22 (%)
	Gipuzkoa	4,3	5,4	5,3	5,9	▲ +% 10,2
	EAE	3,5	4,9	5,1	4,9	▼ -% 3,9
	Espainia (2)	9,6	10,6	9,2	8,9	▼ -% 3,3
	EB-27 (2)	5,8	6,5	5,9	5,7	▼ -% 3,4
	Iturriak: (1) OEB Berdintasun, Justizia eta Gizarte Politiketako Departamentua. Gizarte Beharrei buruzko 2022ko Inkestaren PGBI-Pobrezia modulua; (2) Eurostat. Europako Batasuna Income and Living Conditions 2022an					
	Pobrezia larriaren atalaseak (heldu batek osatutako etxea)					
		2012	2014	2018	2022	Bilakaera 2018-22 (%)
	Gipuzkoa	561,7	568,3	613,3 €	666,7	▲ +% 8,0
	EAE	552,4	541,3	597,1	664,0	▲ +% 11,2
	Espainia (2)	462,3	442,3	492,8	560,4	▲ +% 13,7
	Iturriak: (1) OEB Berdintasun, Justizia eta Gizarte Politiketako Departamentua. Gizarte Beharrei buruzko 2022ko Inkestaren PGBI-Pobrezia modulua (2) Eurostat. Europako Batasuna Income and Living Conditions 2022an					

1. POBREZIAREN ETA GIZARTE-BAZTERKETAREN ERAGINA, EU-SILC METODOLOGIAREN ARABERA

1.3.- Gabezia material eta sozial larriaren tasa

Definizioa

2020. urtera arte, adierazle horrek, "pribazio material larriaren tasa" deiturikoak, honako 9 item hauetako 4 zailtasun ekonomikoengatik gauzatu ezin zirela adierazten zuten etxeetan bizi ziren pertsonak biltzen zituen:

- (1) atzerapenak etxebizitzaren alokairua edo letra ordaintzeko zailtasun ekonomikoengatik [2021ean ezabatua: ... eta etxebizitza nagusia mantentzearekin lotutako ordainagiriak (argia, gasa, kontribuzioa, etab.);];
- (2) etxea behar bezain bero mantentzea;
- (3) 900 euroko ustekabeko gastuari aurre egitea [lehen 800 euro].
- (4) haragia, oilaskoa edo arraina (edo horien baliokide begetarianoak) gutxienez bi egunean behin jatea [lehenago: astean 3 aldiz];
- (5) astebeteko oporrak gutxienez urtean behin ordaintzea;
- (6) auto bat;
- (7) [2021ean ezabatua] garbigailu bat;
- (8) [2021ean ezabatua] koloretako telebista bat;
- (9) [2021ean ezabatua] telefono bat (finkoa edo mugikorra).

2021ean, adierazle hori aldatu eta birbideratu egin zen Europa 2030 helburuen esparruan. Definizio berrian, adierazle horri "gabezia material eta sozial larriaren tasa" deitzen zaio, 9 gabezia-elementuren ordez, 13 dira, eta 13 elementuetatik gutxienez 7 ez dituzten pertsonetatik abiatuta eratzten da adierazlea. Adierazle honek sartzen dituen elementu berrien artean hauek daude:

- (7) hondatutako altzariak edo altzari zaharrak aldatu ahal izatea;
- (8) hondatutako arropen ordez berriak edukitzea (bigarren eskukoak ez direnak);
- (9) bi zapata pare izatea (edo pare egoki bat urteko edozein garaitarako);
- (10) lagunekin eta/edo familiakoekin bildu ahal izatea, hilean behin jateko edo zerbait hartzeko;
- (11) aldizka aisialdiko jardueretan parte hartzea, hala nola kiroletan, zineman, kontzertuetan eta abarretan. ;
- (12) astean diru pixka bat gastatzea norberarentzat;
- (13) Interneteko konexioa izatea.

Gipuzkoako datuak 2022

	Pertsonak		Etxeak	
	Tasa (%)	Kopurua	Tasa (%)	Kopurua
[1] Atzerapenak etxebizitzaren ordainketan	5,8	41.248	5,1	15.280
[2] Tenperatura egokia	5,8	40.960	5,9	17.804
[3] Ustekabeko gastuak 900	31,2	222.078	29,7	89.674
[4] Dieta orekatua	3,8	27.330	3,4	10.229
[5] Urteko oporrak	14,3	101.908	15,4	46.555
[6] Autoa	10,1	71.720	13,5	40.689
[7] Altzarien ordezkapena	13,8	98.375	15,9	8.016
[8] Arropa aldatzea	1,6	11.721	1,8	5.419
[9] Bi zapata pare	1,2	8.332	1,0	3.036
[10] Bilera sozialak	2,6	18.662	2,2	6.630
[11] Aisialdiko jarduerak	3,4	24.235	3,2	9.620
[12] Gastu propioak	1,6	11.553	1,2	3.732
[13] Interneteko konexioa	0,4	2.548	0,5	1.485
Gabezia material larria (13tik 7)	2,5	17.862	2,0	6.135

Oinarrizko gurutzeak

Populazioaren gabezia material eta sozial larriaren tasa, zenbait ezaugarri soziodemografikoren arabera

		Tasa (%)	Kopurua
Sexua	Gizonezkoak	2,2	7.564
	Emakumeak	2,8	10.298
Etxeko erreferentzia pertsonaren sexua	Gizonezkoak	3,1	13.166
	Emakumeak	1,6	4.696
Adina	<18 urte	5,5	6.384
	18-44 urte	2,4	4.771
	45-64 urte	2,5	5.608
	65 urte edo gehiago	0,6	1.099
Etxeko erreferentziako pertsonaren adina	<45 urte	2,3	4.373
	45-64 urte	3,5	12.020
	65 urte edo gehiago	0,8	1.468
Nazionalitatea	Espainiakoa	1,1	6.841
	Atzerritarra	15,0	11.020
Guztira	Guztira	2,5	17.862

[Jarraitzen du]

1. POBREZIAREN ETA GIZARTE-BAZTERKETAREN ERAGINA, EU-SILC METODOLOGIAREN ARABERA

1.3.- Gabezia material eta sozial larriaren tasa

[Jarraipena]

Populazioaren gabezia material eta sozial larriaren tasa (7 item edo gehiago)

	Tasa (%)
EB-27 (1)	6,7
- Errumania (gehienez)	24,3
- Eslovenia (min.)	1,4
Espainia (1)	7,7
EAE	4,7
Gipuzkoa 2022	2,5

Iturriak: (1) OEB Berdintasun, Justizia eta Gizarte Politiketako Departamentua. Gizarte Beharrei buruzko 2022ko Inkestaren PGBI-Pobrezia modulua; (2) Eurostat. Europako Batasuna Income and Living Conditions 2022an

Bilakaera

Biztanleriaren gabezia materialaren zenbait adierazleren tasa

		2012	2014	2018	2022	Ekol. 2018-22
[1] Atzerapenak etxebizitzaren ordainketan	Gipuzkoa	5,9	4,5	5,3	5,8	▲
	Espainia	10,9	12,5	9,4	13,2	▲
	UE27	12,6	12,9	8,9	9,2	▲
[2] Temperatura egokia	Gipuzkoa	6,1	8,4	9,1	5,8	▼
	Espainia	9,1	11,1	9,1	17,1	▲
	UE27	11,2	10,9	7,6	9,3	▲
[3] Ustekabeko gastuak 900*	Gipuzkoa	21,7	24,2	24,5	31,2	▲
	Espainia	42,1	42,7	35,9	35,5	▼
	UE27	40,0	39,0	32,2	31,5	▼
[4] Dieta orekatua	Gipuzkoa	1,9	2,0	2,6	3,8	▲
	Espainia	2,6	3,3	3,6	5,4	▲
	UE27	11,2	9,7	7,4	8,3	▲
[5] Urteko oporrak	Gipuzkoa	34,4	29,8	28,1	14,3	▼
	Espainia	46,6	46,4	34,2	33,6	▼
	UE27	40,5	37,6	29,2	28,6	▼
[6] Autoa	Gipuzkoa	12,7	12,9	13,5	10,1	▼
	Espainia	5,7	6,0	5,1	5,0	▼
	UE27	8,6	8,2	6,5	5,9	▼

Populazioaren gabezia material eta sozial larriaren tasa

	2012	2014	2018	2022
Gipuzkoa	5,2	5,2	6,9	2,5
EAE	5,8	5,2	5,6	4,7
Espainia (2)	5,8	7,1	5,4	7,7
EB-27 (2)	10,2	9,1	6,1	6,7

Oharra: 2012-2018 aldiari dagozkion datuak ezin dira 2022 urtekoekin alderatu, 2021etik aurrera adierazle honetan izandako aldaketa metodologikoa dela eta.

Iturriak: (1) OEB Berdintasun, Justizia eta Gizarte Politiketako Departamentua. Gizarte Beharrei buruzko 2022ko Inkestaren PGBI-Pobrezia modulua; (2) Eurostat. Europako Batasuna Income and Living Conditions 2022an

1. POBREZIAREN ETA GIZARTE-BAZTERKETAREN ERAGINA, EU-SILC METODOLOGIAREN ARABERA

1.4. Laneko intentsitate txikiko tasa

Definizioa

2021 baino lehenagoko adierazlearen definizioa: Adierazle horrek erakusten du, biztanleria osoarekin alderatuta, lan-intentsitate txikiko etxeetan bizi diren 0-59 urteko pertsonen proportzioa. Etxe horietan, 18 eta 59 urte bitarteko helduek beren lan potentzialaren %20 baino gutxiago lan egin dute (ez dira kontuan hartzen ikasle diren eta 18 eta 24 urte bitarteko pertsonak).

Adierazlearen definizio berria 2021etik aurrera: Adierazle horrek adierazten du, biztanleria osoarekiko ehuneko gisa, lan egiteko adinean dauden pertsonen proportzioa (18 eta 64 urte bitarteko pertsonak, 18 eta 24 urte bitarteko ikasleak, jubilatuak edo erretiratuak, bai eta 60 eta 64 urte bitarteko pertsona ez-aktiboak ere, erreferentzia-urtean beren lan-potentzial osoaren %20 baino gutxiago lan egin zutenak, etxetik diru-sarrerera nagusia pentsioak dituztenak). Aldagai hori ez zaie aplikatzen 65 urte edo gehiagoko pertsonari.

Gipuzkoako datuak 2022

	Pertsonak		Etxeak*	
	Tasa (%)	Kopurua	Tasa (%)	Kopurua
Laneko intentsitate txikia	5,4	26.276	4,9	8.818

*Gutxienez 18 eta 64 urte bitarteko pertsona bat duten eta %20tik beherako lan-intentsitatea duten etxeen proportzioa edo kopurua adierazten du.

Oinarrizko gurutzeak

Lan-intentsitate txikiko etxeetan bizi diren 0tik 64 urtera bitarteko pertsonen tasa, ezaugarri soziodemografikoen arabera

		Tasa (%)	Kopurua
Sexua	Gizonezkoak	5,6	13.616
	Emakumeak	5,3	12.659
Etxeko erreferentzia pertsonaren sexua	Gizonezkoak	4,4	12.981
	Emakumeak	7,1	13.295
Adina	<18 urte	5,6	6.515
	18-44 urte	5,5	1.182
	45-59 urte	4,8	15.297
Etxeko erreferentziako pertsonaren adina	<45 urte	5,1	9.203
	45 urtetik gora	5,6	17.073
Nazionalitatea	Espainiakoa	4,8	19.977
	Atzerritarra	9,1	6.299
Guztira	Guztira	5,4	26.276

Lan intentsitate txikiko etxeetan bizi diren 0-64 urteko pertsonen tasa

	Tasa (%)
EB-27 (1)	8,3
- Belgika (gehienez)	11,5
- Luxenburgo (min.)	3,5
Espainia (1)	8,7
EAE	7,8
Gipuzkoa	5,4

Iturriak: (1) Eurostat. European Union Statistics on Income and Living Conditions, 2022; (2) E. O.B. Berdintasun, Justizia eta Gizarte Politiketako Departamentua. Gizarte Beharrei buruzko 2022ko Inkestaren PGBI-Pobrezia modulua.

Bilakaera

Lan intentsitate txikiko etxeetan bizi diren 0-64 urteko pertsonen tasa

	2012	2014	2018	2022
Gipuzkoa	9,3 €	8,4	5,7	5,4
EAE	9,9	12,0	9,1	7,8
Espainia (2)	14,3	17,1	10,7	8,7
EB-27 (2)	10,2	11,1	8,8	8,3

Oharra: 2012-2018 aldiari dagozkion datuak ezin dira 2022 urtekoekin alderatu, 2021etik aurrera adierazle honetan izandako aldaketa metodologikoa dela eta.

Iturriak: (1) OEB Berdintasun, Justizia eta Gizarte Politiketako Departamentua. Gizarte Beharrei buruzko 2022ko Inkestaren PGBI-Pobrezia modulua (2) Eurostat. European Union Statistics on Income and Living Conditions, 2022.

1. POBREZIAREN ETA GIZARTE-BAZTERKETAREN ERAGINA, EU-SILC METODOLOGIAREN ARABERA

1.5. Pobrezia- eta/edo bazterketa-arriskuaren tasa (AROPE)

Definizioa	<p>Pobreziaren eta gizarte-bazterketaren arrisku-tasa, ingelesezko siglengatik AROPE tasa ere esaten zaiona (at risk of poverty or social admiton), 2010ean sortu zen, Europar pobrezia erlatiboa neurtzeko helburuarekin, pobrezia-arriskuaren tasaren kontzeptua zabalduz, diru-sarrerak soilik hartzen baititu kontuan.</p> <p>Metodologiari dagokionez, 2021ean aldatu egin zen adierazle horren definizioa. Urte horretatik aurrera, AROPE tasak egoera hauetako batek gutxienez eragindako pertsonen proportzioa adierazten du:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Diru-sarrera txikiak edo pobrezia-arriskua (kontsumo-unitateko diru-sarreraren% 60, batez beste) [ez du aurreko adierazlearekiko definizioa aldatzen]. • Gabezia material eta sozial larria (gutxienez 13 kontzeptuetatik 7 kontzepturen gabezia) [2021ean, definizio berria]. • Lan-intentsitate txikia (0tik 59 urtera bitarteko pertsonak, %20tik beherako lan-intentsitatea duten etxeetan) [definizio berria 2021]. 																																																							
Gipuzkoako datuak 2022	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2"></th> <th colspan="2">Pertsonak</th> <th colspan="2">Etxeak</th> </tr> <tr> <th>Tasa (%)</th> <th>Kopurua</th> <th>Tasa (%)</th> <th>Kopurua</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Pobrezia-arriskua edo diru-sarrera txikiak</td> <td>14,4</td> <td>102.360</td> <td>14,6</td> <td>43.944</td> </tr> <tr> <td>Gabezia material eta sozial larria</td> <td>2,5</td> <td>17.862</td> <td>2,0</td> <td>6.135</td> </tr> <tr> <td>Laneko intentsitate txikia</td> <td>5,4</td> <td>26.276</td> <td>4,9</td> <td>8.818</td> </tr> <tr> <td>AROPE tasa</td> <td>15,9</td> <td>113.245</td> <td>15,9</td> <td>48.048</td> </tr> </tbody> </table>					Pertsonak		Etxeak		Tasa (%)	Kopurua	Tasa (%)	Kopurua	Pobrezia-arriskua edo diru-sarrera txikiak	14,4	102.360	14,6	43.944	Gabezia material eta sozial larria	2,5	17.862	2,0	6.135	Laneko intentsitate txikia	5,4	26.276	4,9	8.818	AROPE tasa	15,9	113.245	15,9	48.048																							
	Pertsonak		Etxeak																																																					
	Tasa (%)	Kopurua	Tasa (%)	Kopurua																																																				
Pobrezia-arriskua edo diru-sarrera txikiak	14,4	102.360	14,6	43.944																																																				
Gabezia material eta sozial larria	2,5	17.862	2,0	6.135																																																				
Laneko intentsitate txikia	5,4	26.276	4,9	8.818																																																				
AROPE tasa	15,9	113.245	15,9	48.048																																																				
Oinarrizko gurutzeak	<p align="center">Pobreziaren eta/edo bazterketaren arrisku-tasa eta eragindako pertsona-kopurua, hainbat ezaugarri soziodemografikoren arabera</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th></th> <th>Tasa (%)</th> <th>Pertsonak ukituak</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td rowspan="2">Sexua</td> <td>Gizonezkoak</td> <td>14,6</td> <td>50.722</td> </tr> <tr> <td>Emakumeak</td> <td>17,1</td> <td>62.523</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">Etxeko erreferentzia pertsonaren sexua</td> <td>Gizonezkoak</td> <td>14,3</td> <td>61.072</td> </tr> <tr> <td>Emakumeak</td> <td>18,3</td> <td>52.174</td> </tr> <tr> <td rowspan="4">Adina</td> <td><18 urte</td> <td>22,4</td> <td>25.948</td> </tr> <tr> <td>18-44 urte</td> <td>17,4</td> <td>34.258</td> </tr> <tr> <td>45-64 urte</td> <td>15,1</td> <td>34.035</td> </tr> <tr> <td>65 urte +</td> <td>11,0</td> <td>19.004</td> </tr> <tr> <td rowspan="3">Pertsonaren adina etxeko erreferentzia</td> <td><45 urte</td> <td>17,3</td> <td>32.970</td> </tr> <tr> <td>45-64 urte</td> <td>16,5</td> <td>56.712</td> </tr> <tr> <td>65 urte +</td> <td>13,2</td> <td>23.563</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">Nazionalitatea</td> <td>Espainiakoa</td> <td>12,7</td> <td>81.268</td> </tr> <tr> <td>Atzerritarra</td> <td>43,5</td> <td>31.977</td> </tr> <tr> <td>Guztira</td> <td>Guztira</td> <td>15,9</td> <td>113.245</td> </tr> </tbody> </table>						Tasa (%)	Pertsonak ukituak	Sexua	Gizonezkoak	14,6	50.722	Emakumeak	17,1	62.523	Etxeko erreferentzia pertsonaren sexua	Gizonezkoak	14,3	61.072	Emakumeak	18,3	52.174	Adina	<18 urte	22,4	25.948	18-44 urte	17,4	34.258	45-64 urte	15,1	34.035	65 urte +	11,0	19.004	Pertsonaren adina etxeko erreferentzia	<45 urte	17,3	32.970	45-64 urte	16,5	56.712	65 urte +	13,2	23.563	Nazionalitatea	Espainiakoa	12,7	81.268	Atzerritarra	43,5	31.977	Guztira	Guztira	15,9	113.245
		Tasa (%)	Pertsonak ukituak																																																					
Sexua	Gizonezkoak	14,6	50.722																																																					
	Emakumeak	17,1	62.523																																																					
Etxeko erreferentzia pertsonaren sexua	Gizonezkoak	14,3	61.072																																																					
	Emakumeak	18,3	52.174																																																					
Adina	<18 urte	22,4	25.948																																																					
	18-44 urte	17,4	34.258																																																					
	45-64 urte	15,1	34.035																																																					
	65 urte +	11,0	19.004																																																					
Pertsonaren adina etxeko erreferentzia	<45 urte	17,3	32.970																																																					
	45-64 urte	16,5	56.712																																																					
	65 urte +	13,2	23.563																																																					
Nazionalitatea	Espainiakoa	12,7	81.268																																																					
	Atzerritarra	43,5	31.977																																																					
Guztira	Guztira	15,9	113.245																																																					
	<p align="center">Pobrezia-arriskuaren eta/edo biztanleria osoaren bazterketaren tasa</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Tasa (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>EB-27 (1)</td> <td>21,6</td> </tr> <tr> <td>- Errumania (gehienez)</td> <td>34,4</td> </tr> <tr> <td>- Txekiar Errepublika (min.)</td> <td>11,8</td> </tr> <tr> <td>Espainia (1)</td> <td>26,0</td> </tr> <tr> <td>EAE</td> <td>19,5</td> </tr> <tr> <td>Gipuzkoa</td> <td>15,9</td> </tr> </tbody> </table> <p>Iturriak: (1) Eurostat. European Union Statistics on Income and Living Conditions, 2022; (2) E.O.B. Berdintasun, Justizia eta Gizarte Politiketako Departamentua. Gizarte Beharrei buruzko 2022ko Inkestaren PGBI-Pobrezia modulua.</p>					Tasa (%)	EB-27 (1)	21,6	- Errumania (gehienez)	34,4	- Txekiar Errepublika (min.)	11,8	Espainia (1)	26,0	EAE	19,5	Gipuzkoa	15,9																																						
	Tasa (%)																																																							
EB-27 (1)	21,6																																																							
- Errumania (gehienez)	34,4																																																							
- Txekiar Errepublika (min.)	11,8																																																							
Espainia (1)	26,0																																																							
EAE	19,5																																																							
Gipuzkoa	15,9																																																							
Bilakaera	<p align="center">Pobrezia-arriskuaren eta/edo biztanleria osoaren bazterketaren tasa</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>2012</th> <th>2014</th> <th>2018</th> <th>2022</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Gipuzkoa</td> <td>22,7</td> <td>19,5</td> <td>19,2%</td> <td>15,9</td> </tr> <tr> <td>EAE</td> <td>19,9</td> <td>22,7</td> <td>20,7</td> <td>19,5</td> </tr> <tr> <td>Espainia (2)</td> <td>27,2</td> <td>29,2</td> <td>26,1</td> <td>26,0</td> </tr> <tr> <td>EB-27 (2)</td> <td>24,9</td> <td>24,5</td> <td>21,6</td> <td>21,6</td> </tr> </tbody> </table> <p>Oharra: 2012-2018 aldiari dagozkion datuak ezin dira 2022 urtekoekin alderatu, 2021etik aurrera adierazle honetan izandako aldaketa metodologikoa dela eta.</p> <p>Iturriak: (1) OEB Berdintasun, Justizia eta Gizarte Politiketako Departamentua. Gizarte Beharrei buruzko 2022ko Inkestaren PGBI-Pobrezia modulua. (2) Eurostat. European Union Statistics on Income and Living Conditions, 2022.</p>					2012	2014	2018	2022	Gipuzkoa	22,7	19,5	19,2%	15,9	EAE	19,9	22,7	20,7	19,5	Espainia (2)	27,2	29,2	26,1	26,0	EB-27 (2)	24,9	24,5	21,6	21,6																											
	2012	2014	2018	2022																																																				
Gipuzkoa	22,7	19,5	19,2%	15,9																																																				
EAE	19,9	22,7	20,7	19,5																																																				
Espainia (2)	27,2	29,2	26,1	26,0																																																				
EB-27 (2)	24,9	24,5	21,6	21,6																																																				

1. POBREZIAREN ETA GIZARTE-BAZTERKETAREN ERAGINA, EU-SILC METODOLOGIAREN ARABERA

1.6. Biztanleria okupatuaren diru-sarrera txikien tasa

Definizioa	Biztanleria okupatuaren diru-sarrera txikien edo pobrezia-arriskuaren tasa (In work at-risk-of-poverty rate) 18 eta 64 urte bitarteko okupatutako pertsonen proportzioa da (gutxienez zazpi hilabetez inkesta egin aurreko urtean), eta diru-sarrera garbi horiek pobrezia-atalasearen (pertsonen kontsumo-unitate bakoitzeko diru-sarreraren medianaren %60an ezarria) behetik daude.					
Gipuzkoako datuak 2022		Tasa (ehunekotan)	Kopurua			
	Diru-sarrera txikiak	7,0	20.350			
Oinarrizko gurutzeak	18 urte edo gehiagoko biztanleria okupatuaren eta eragindako pertsonen diru-sarrera txikien tasa, zenbait ezaugarri soziodemografikoren arabera					
		Tasa (%)	Kopurua			
Sexua	Gizonezkoak	6,5	9.972			
	Emakumeak	7,4	10.378			
Adina	18-34 urte	4,7	2.685			
	35-49 urte	7,3	9.464			
	50-64 urte	7,7	8.201			
Nazionalitatea	Espainiakoa	5,6	14.557			
	Atzerritarra	17,5	5.793			
Guztira	Guztira	7,0	20.350			
Konparatiba	18 urte edo gehiagoko biztanleria okupatuaren diru-sarrera txikien tasa					
		Tasa (%)				
	UE-27 (1)	8,5				
	- Errumania (gehienez)	14,3				
	- Finlandia (min.)	2,5				
	Espainia (1)	11,8				
	Gipuzkoa 2022	7,0				
	Iturriak: (1) Eurostat. EU-SILC. European Union Statistics on Income and Living Conditions, 2022.					
Bilakaera	18 urte edo gehiagoko biztanleria okupatuaren diru-sarrera txikien tasa					
		2012	2014	2018	2022	Bilakaera 2018-22 (%)
	Gipuzkoa	7,5	6,8	10,3	7,0	▼ -% 32,0
	Espainia (1)	10,8	12,6	13,0	11,8	▼ -% 9,2
	UE-27 (1)	8,9	9,7	9,3	8,5	▼ -% 8,6
	Iturriak: (1) Eurostat. European Union Statistics on Income and Living Conditions, 2022					

1. POBREZIAREN ETA GIZARTE-BAZTERKETAREN ERAGINA, EU-SILC METODOLOGIAREN ARABERA

1.7. Pobreziaren arraila

Definizioa	Pobreziaren arrailaren adierazlea edo pobreziaren intentsitatearen adierazlea (ingelesez, relative median at risk of poverty gap) Eurostaten adierazle bat da, eta pobrezia-atalasearen (gizarte-transferentzien ondoren diru-sarrera ertainen % 60tik aurrera neurtuta) eta pobrezia-atalasearen azpian dauden pertsonen kontsumo-unitateko diru-sarreraren atalasearen arteko diferentzia adierazten du.					
Gipuzkoako datuak 2022		diru-sarrera medianoen % 60ren gainean bitarteko baliokideak				
	Pobreziaren arraila	27,8				
Konparatiba		Pobreziaren arraila				
	EB-27 (1)	23,1				
	- Errumania (gehienez)	32,0				
	- Finlandia (min.)	14,8				
	Espainia (1)	27,8				
	EAE	21,4				
	Gipuzkoa 2022	27,8				
	Iturriak: (1) Eurostat. European Union Statistics on Income and Living Conditions 2022. (2) OEB Berdintasun, Justizia eta Gizarte Politiketako Departamentua. Gizarte Beharrei buruzko 2022ko Inkestaren PGBI-Pobrezia modulua.					
Bilakaera		Pobreziaren arraila				
		2012	2014	2018	2022	Bilakaera 2018-22 (aurrez grabatua)
	Gipuzkoa	20,5	19,8	20,7	27,8	▲ +7,1
	EAE	20,2	19,7	20,6	21,4	▲ 0,8 +
	Espainia	30,6	31,6	28,5	27,8	▼ -0,7
	UE27	23,8	25,3	24,5	23,1	▼ -1,4
	Iturriak: (1) OEB Berdintasun, Justizia eta Gizarte Politiketako Departamentua. Gizarte Beharrei buruzko 2022ko Inkestaren PGBI-Pobrezia modulua. (2) Eurostat. European Union Statistics on Income and Living Conditions, 2022					

1. POBREZIAREN ETA GIZARTE-BAZTERKETAREN ERAGINA, EU-SILC METODOLOGIAREN ARABERA

1.8. Hilabete bukaerara iristeko zailtasunak

Definizioa	Aldagai subjektibo bat da, eta, haren bidez, etxeak eta horiek osatzen dituzten pertsonak sailka daitezke, hilaren amaierara etxeko egungo diru-sarrerekin iristeko zailtasun-mailaren arabera.					
Gipuzkoako datuak 2022		Pertsonak		Etxeak		
		Tasa (%)	Kopurua	Tasa (%)	Kopurua	
	[1] Zailtasun handiarekin	7,3	51.797	8,8	26.555	
	[2] Zailtasunak	1,8	12.704	2,3	6.995	
	[3] Zailtasun pixka batekin	6,5	46.307	7,9	23.906	
	[4] Nahiko erraz	12,5	88.580	16,2	48.944	
	[5] Erraz	32,8	233.562	34,8	104.910	
	[6] Oso erraz	39,1	278.494	30,0	90.567	
	Guztira	100,0	711.445	100,0	301.877	
Oinarrizko gurutzeak	Biztanleria osoaren banaketa, etxeak hilaren amaierara iristeko dituen zailtasunen arabera, zenbait ezaugarri soziodemografikoren arabera					
		Zailtasun handia [1]+[2]	Zailtasun pixka bat [3]	Nahiko erraza [4]	Erraztasun handia [5]+[6]	
Sexua	Gizonezkoak	7,9	6,3	12,0	73,8	
	Emakumeak	10,1	6,7	12,9	70,2	
Etxeko erreferentzia pertsonaren sexua	Gizonezkoak	7,4	6,2	12,4	74,0	
	Emakumeak	11,5	7,0	12,5	69,0	
Adina	<18	12,6	7,5	13,2	66,8	
	18-44	9,5	6,5	9,9	74,1	
	45-64	7,2	5,0	12,5	75,4	
	65 eta +	8,7	7,9	14:00	68,6	
Erreferentziako pertsonaren adina	<45	11,6	7,5	10,2	70,7	
	45-64	7,4	4,9	12,3	75,4	
	65 eta +	9,6	8,5	15,1	66,8	
Nazionalitatea	Espainiakoak	6,9	5,9	13,2	74,0	
	Atzerritarra	28,3	12,2	5,6	54,0	
Guztira	Guztira	9,1	6,5	12,5	72,0	
	Oharra: Zailtasun handia: zailtasun handiko [1] eta zailtasun handiko [2] kategoriak biltzen ditu; zailtasun pixka bat [3]; erraztasun pixka bat [4]; Erraztasun handia: kategoriak erraz [5] eta erraz [6] batzen ditu.					
Konparatiba	Hilabete bukaerara iristeko zailtasun handia adierazten duten etxeetako biztanleria osoa					
		Tasa (%) pertsona guztiak)	Tasa (pertsona guztiakiko%, diru-sarrera txikien tasaren atalasetik behera) *			
	EB-27 (1)	6,8	19,0			
	- Grezia (gehienez)	36,8	72,9			
	-Luxenburgo (min.)	1,5	5,4			
	Espainia (1)	8,7	21,3			
	Gipuzkoa	7,3	38,0			
	Iturriak: (1) Eurostat. EU-SILC (European Union Statistics on Income and Living Conditions), 2022.					
	*Diru-sarrera txikien tasaren atalasetik behera dauden etheen proportzioa adierazten du, eta zailtasun handia adierazten dute [1] hilaren bukaerara iristeko. Hauxe da interpretazioa: Gipuzkoan, biztanleen %7,3 hilabete bukaerara iristeko zailtasun handia duten etxeetan bizi da, nahiz eta diru-sarrera txikiak edo pobrezia-arriskua duten pertsonen %38ra iristen den.					
Bilakaera	Hilabete bukaerara iristeko zailtasun handia adierazten duten etxeetako biztanleria-tasa					
		2012	2014	2018	2022	
					Bilakaera 2018-22 (aurrez grabatua)	
	Gipuzkoa	6,2	4,8	3,4	7,3	▲ +3,9
	Espainia (1)	14,7	17,5	10,4	8,7	▼ -1,7
	UE-27 (1)	11,6	11,8	7,5	6,8	▼ -0,7
	Iturriak: (1) Eurostat. EU-SILC. European Union Statistics on Income and Living Conditions, 2022					

1. POBREZIAREN ETA GIZARTE-BAZTERKETAREN ERAGINA, EU-SILC METODOLOGIAREN ARABERA

1.9. Diru-sarrera txikien tasa, etxebizitzaren egoeraren arabera banakatuta

Definizioa	Diru-sarrera txikien edo pobrezia-arriskuaren tasa da errenta garbi baliokidea pertsonen kontsumo-unitate bakoitzeko errenta ertain baliokidearen %60 baino txikiagoa duten etxeetan bizi diren pertsonen proportzioa. Zentzu hertsian, diru-sarrera baxuen edo pobrezia-arriskuaren adierazlea da, baina bereizketa desberdina du, alde batetik, bizi diren edo jabetza dohainik lagatzen zaien etxebizitzaren jabe diren pertsonak eta, bestetik, alokatutako etxebizitza batean bizi diren guztiak biltzen dituena.					
Gipuzkoako datuak 2022		Pertsonak		Etxeak		
		Tasa (%)	Kopurua	Tasa (%)	Kopurua	
Diru-sarrera txikien tasa	Jabetzan	9,3	52.096	11,6	27.782	
	Alokairuan	34,8	43.188	25,0	12.931	
	Guztira	14,4	102.360	14,6	43.944	
	Alokairu/jabetza ratioa**	3,8	--	2,2	--	
** Alokairuko etxebizitza duen pobrezia-tasa zati etxebizitza jabetzan duen pobrezia-tasa adierazten du.						
Oinarritzko gurutzeak	Diru-sarrera txikien tasa, etxebizitzari dagokion egoeraren arabera banakatuta, zenbait ezaugarri soziodemografikoren arabera					
		Diru-sarrera txikien tasa (%)				
		Jabetza	Alokairua	Guztira		
Sexua	Gizonezkoak	7,8	33,0	13,1		
	Emakumeak	10,6	37,0	15,6		
Etxeko erreferentzia pertsonaren sexua	Gizonezkoak	8,3	31,2	12,6		
	Emakumeak	10,8	40,2	17,1		
Adina	18 urte	8,0	61,5	20,8		
	18-44 urte	8,5	35,3	16,2		
	45-64 urte	9,6	21,1	12,5		
	65 urte +	10,2	12,8	10,5		
Erreferentziako pertsonaren adina	*45 urte	2,6	40,1	16,3		
	45-64 urte	10,6	32,4	14,8		
	65 urte+	11,5	10,9	11,5		
Nazionalitatea	Espainiakoa	9,2	25,7	11,5		
	Atzerritarra	13,0	44,2	39,3		
Guztira	Guztira	9,3	34,8	14,4		
Konparatiba		Etxebizitza edukitzea	Diru-sarrera txikien tasa (%)			
		Jabetza (%)	Jabetza	Alokairua	Guztira	Ratioa alokairua/jabetza
EB-27 (1)		69,1	13,1	26,0	16'5	2,0
Espainia (1)		76,0	16,4	38,1	20,4	2,3
EAE		83,8	10,9	47,5	16'5	4,4
Gipuzkoa		79,1	9,3	34,8	14:4	3,8
Iturriak: (1) Eurostat. EU-SILC (European Union Statistics on Income and Living Conditions), 2022. (2) EOB Berdintasun, Justizia eta Gizarte Politiketako Departamentua. Gizarte Beharrei buruzko 2022ko Inkestaren PGBI-Pobrezia modulua.						
Bilakaera		Diru-sarrera txikien tasa (%)				Bilakaera 2018-22 (aurrez grabatua)
		2012	2014	2018	2022	
Jabetzan	Gipuzkoa	13,1	11,9	9,8	9,3	▼ 0,5
	EAE	11,1	13,9	12,2	10,9	▼ -1,3
	Espainia (2)	17,1	18,3	17,3	16,4	▼ -0,9
	EB-27 (2)	13,7	14,0	13,1	13,1	= 0,0
Alokairuan	Gipuzkoa	43,2	41,2	48,0	34,8	▼ -13,2
	EAE	41,1	48,9	51,3	47,5	▼ -3,8
	Espainia (2)	41,8	44,7	41,2	38,1	▼ -3,1
	EB-27 (2)	27,5	27,7	28,0	26,0	▼ -2,0
Iturriak: (1) OEB Berdintasun, Justizia eta Gizarte Politiketako Departamentua. Gizarte Beharrei buruzko 2022ko Inkestaren PGBI-Pobrezia modulua. (2) Eurostat. EU-SILC. European Union Statistics on Income and Living Conditions, 2022						

2. GIZARTE BAZTERKERIAREN ERAGINA, FOESSA FUNDAZIOAREN ADIERAZLE SISTEMAREN ARABERA

2.1. Gizarte-bazterketaren adierazleen sistema

Definizioa

FOESSA fundazioak egin du, eta 37 adierazleak osatzen dute. Gizarte-bazterkeriako arazo edo egoera argiak neurtzen dituzte, bazterketa multidimentsionalaren ikuskera batetik abiatuta, hiru ardatz nagusitan eta horien dimentsioetan oinarrituta: ardatz ekonomikoa (enpleguaren eta kontsumoaren dimentsioak barne hartzen ditu), ardatz politikoa eta herritartasuna (dimentsio politikoa, hezkuntza, etxebizitza eta osasuna barne hartzen ditu) eta gizarte- eta harreman-ardatza (gizarte-harremanik eza barne hartzen du). Proposatutako adierazleen ezaugarri komun nagusia da hainbat esparrutako bazterketa-arazoak edo -egoerak islatzen saiatzen direla. Horietako bakoitzak bazterketa larria dakar, eta, beraz, etheen proportzio txiki bati eragiten dio.

Gizarte-bazterketaren adierazleak, hainbat dimentsio eta ardatzen arabera sailkatuta

Ardatzak	Neurriak	Alderdiak	Adierazleak
Ekonomikoa	Enplegua	Soldaten harreman normalizatutik kanpo uztea	I1etik I6ra eta I37
		Pobrezia ekonomikoa	O7
	Kontsumoa	Gabetzea	O8
		Atzerapenak ordainketetan	I36
Politikaria eta herritartasuneko	Politika	Eskubide politikoak benetan eskuratzea	I9
		Abstentzionismoa eta pasibotasun politikoa	I10
	Hezkuntza	Hezkuntzarako sarbide mugatua	I11etik I13ra
	Etxebizitza	Etxebizitzarako sarbide mugatua	I14tik I21era
	Osasuna	Osasunerako sarbide mugatua	I22tik I27ra
Gizartekoa (erlazionala)	Gatazka soziala	Familiako gatazkak	I28tik I29ra
		Gizartearen kontrako jarrerak	I30tik I31era
		Delituzko jokabideak	I32
	Isolamendu soziala	Familiaren laguntzarik gabe	I33
		Auzo-gatazka	I34
		Instituzionalizazioa	I35

Iturria: Ayala, L. Laparra, M. eta Rodríguez, G. (koord.) (2022) Gizarte-kohezioaren bilakaera eta COVIDen ondorioak 19 Espainian. Madril: FOESSA fundazioa.

Neurketa-sistema hori FOESSA fundazioak erabili du Gizarteratzeari eta Gizarte Beharrei buruzko Inkestan oinarritutako hurrengo txostenetan. Hurbilketa horren abantaila nagusia da bazterketa-adierazle batzuetan oinarritzen dela. Adierazle horiek, alderdi ekonomikoak eta materialak ez ezik, bazterkerian eragiten duten gainerako alderdiak ere (osasuna, etxebizitza, parte-hartze politikoa eta soziala) hartzen dituzte kontuan, fenomeno horren ikuspegi multidimentsional eta prozesual batetik abiatuta³⁸.

Garrantzitsua da aipatzea, gizarte-bazterkeriako egoerak neurtzeko sistema hobetze aldera, FOESSA fundazioak zenbait aldaketa metodologiko egin dituela. Aldaketa horiek, labor-labor, bi adierazle berritan jaso dira (zerrenda 35 adierazletik 37 adierazlera pasatu da), eta adierazleak haztatzeke beste metodo bat aplikatu da, Gizarte Bazterketaren Indize Sintetikoan txertatzeko.

[Jarraitzen du]

³⁸ “Evolución de la cohesión social y consecuencias de la COVID-19 en España” izeneko [txostenaren](#) “Metodología de la Encuesta EINSFOESSA y cuestionarios” atalean (640. orrialdetik 650. orrialdera) kontsulta daitezke aldaketak.

2. GIZARTE BAZTERKERIAREN ERAGINA, FOESSA FUNDAZIOAREN ADIERAZLE SISTEMAREN ARABERA

2.1. Gizarte-bazterketaren adierazleen sistema

Gipuzkoako datuak 2022

Gizarte-bazterketaren FOESSA adierazleak. Pertsonen eta etxeen buruzko datu erlatiboak eta absolutuak

	Pertsonak		Etxeak	
	Tasa	Zk.	Tasa	Zk.
1. Pertsona nagusia duela urtebete edo gehiagotik langabezian duten etxeak. Ikuspuntu ekonomikotik, diru gehien ematen duen pertsona da.	1,0	7.433	1,2	3.627
2. Pertsona nagusia bazterturik (lan kontraturik gabe) duten etxeak. Hala ere, jatorrizko adierazle-sisteman, aldagai horren bidez, lanbideak dituzten pertsona nagusiak identifikatu nahi ziren, beren jarduerarengatik bazterkeriatzat jo daitezkeenak (kalez kaleko salmenta, kartoi-biltzaileak, etab.), Gipuzkoan egindako eragiketan, egoera horiek atzeman ez direnez, adierazlea aldatzea erabaki da, eta bazterketa-enplegua lan egindako orduetako soldata oso baxuari lotutako enpleguarekin parekatzea.	0,6	4.170	0,6	1.728
3. Pertsona nagusiak enplegu irregularra duten etxeak (kontraturik gabeak eta/edo Gizarte Segurantzaren estaldurarik gabekoak)	0,1	724	0,1	241
4. Pertsona okupaturik gabeko etxeak, kotizaziopeko prestazioak dituzten pentsiodunak eta langabeziagatiko kotizaziopeko prestazioak dituztenak	2,7	19.529	2,7	8.123
5. Azken urtean lanerako prestakuntzarik ez duen gutxienez langabetu bat duten etxeak	6,7	47.684	5,1	15.530
6. Pertsona aktibo guztiak langabezi egoeran dituzten etxeak. Etxe horietan, 16 eta 64 urte bitarteko kideetako inor ez dago lanpetuta.	3,4	24.200	2,9	8.619
37. [adierazle berria] Lanaren ikuspuntutik pertsona nagusia aktiboa duten eta laneko ezegonkortasun larrian dauden etxeak. Hau da, azken urtean 3 kontratu edo gehiago izan ditu edo 3 enpresa edo gehiagorentzat lan egin du edo 3 hilabete edo gehiago langabezian egon da.	6,5	46.400	5,4	16.281
7. Pobrezia larrian dauden etxeak: errenta ertain baliokidearen %40tik beherako diru-sarrerak. Adierazle hori Eurostaten EU-SILC metodologiari jarraituz egin da, diru-sarrera ertain baliokideak kalkulatzeko. Gipuzkoan, pertsona batek osatutako etxe batean, muga hori 666,7 euro/hileko izango litzateke.	5,9	42.214	5,0	15.072
8. Gutxienez oinarritzotzat jotzen den ondasun bat ez duten etxeak. Ekipamendu hauek sartzen dira: ur korronea, ur beroa, energia elektrikoa, ur zikinen hustuketa, bainugela osoa, sukaldea, hozkailua, garbigailua.	0,1	420	0,1	420
36. [adierazle berria] Zorren metaketa duten etxeak. Urtean bitan edo gehiagotan hipotekaren ordainketan edo alokairuan, energia-horniduren ordainketan edo beste mailegu batzuen ordainketan atzeratutako etxeak, aurrezkirik ez dutenak.	2,3	16.395	1,9	5.839
9. Ordezkaritza politikoko aukeratzeko eta hautatua izateko eskubiderik ez duten pertsonak dituzten etxeak. Europar Batasunetik kanpoko nazionalitatea duten 18 urteko edo gehiagoko pertsonak dituzten etxeak (elkarrekikotasun hitzarmenik gabeak).	8,4	59.475	6,0	18.1
10. Kontuan hartzeko eta erabakiak hartzeko prozesuan eragiteko gaitasun eraginkorrik ez duten pertsonak dituzten etxeak: ez dute parte hartzen hauteskundeetan –interes faltagatik edo ezertarako balio ez duela uste dutelako–, eta ez dira inongo herritar-entitatetako kide.	4,5	32.356	5,1	15.275
11. Eskolatu gabeko 3-15 urteko pertsonak dituzten etxeak.	0,8	5.914	0,5	1.655
12. 16 eta 65 urte bitarteko pertsona guztiak eskola graduatu edo baliokide gutxiago duten etxeak.	1,9	13.671	2,6	7.926
13. 5 urte baino gutxiagoko eskolatzeko-aldia duten 65 urteko edo gehiagoko pertsonak dituzten etxeak.	2,5	18.122	3,1	9.329
14. Infra etxebizitza: txabola, etxabea, barrakoa, aurrefabrikatua edo antzekoa.	0,03	218	0,04	109

[Jarraitzen du]

2. GIZARTE BAZTERKERIAREN ERAGINA, FOESSA FUNDAZIOAREN ADIERAZLE SISTEMAREN ARABERA

2.1. Gizarte-bazterketaren adierazleen sistema

Gipuzkoako datuak 2022

Gizarte-bazterketaren FOESSA adierazleak. Pertsonen eta etxeen buruzko datu erlatiboak eta absolutuak

	Pertsonak		Etxeak	
	Tasa	Zk.	Tasa	Zk.
15. Eraikuntzan edo aurrigoan edo narriadura larrian dauden etxebizitzak.	1,3	9.333	1,3	4.000
16. Hezetasuna, zikinkeria, usainak (osasungaiztasuna) dituzten etxebizitzak	4,2	29.642	3,9 €	11.787
17. Pilaketa jasaten duten etxeak (<15 m2 pertsonako)	4,7	33.419	2,5	7.469
18. Etxebizitza prekarioan duten etxeak: beste pertsona edo erakunde batzuek dohainik emandakoa, bigarren errentan hartua, legez kanpo okupatua, etxebizitzatik kanporatzeko mehatxuren bat jasan izana.	0,7	5.246	0,6	1.690
19. Oso ingurune degradatuan edota auzo gatazkatsuan dauden etxebizitzak. Gipuzkoaren kasuan, adierazle hori bost egoera hauetatik gutxienez lau egotetik abiatuta eraiki da: delinkuentzia edo bandalismoa, kaleetan garbitasun gutxi, berdegune gutxi, komunikazio eta kutsadura txarrak, zikinkeria edo industriak edo trafikoko eragindako beste ingurumen-arazo batzuk.	2,4	16.794	1,9	5.718
20. Ezgaitasuna duten pertsonak dituzten etxeak, etxebizitza barruan oztopo arkitektonikoak dituztenak	1,1	7.602	1,3	3.862
21. Gehiegizko etxebizitza-gastuak dituzten etxeak (diru-sarrerak – etxebizitza-gastuak <atalasea: pobrezia larria). Etxebizitzaren gastutzat hartu dira soilik hipotekaren letra ordaintzearen edo alokairuaren ondoriozkoak.	8,1	57.961	6,7	20.275
22. Osasun-estaldurarik ez duten pertsonak dituzten etxeak	1,0	7.184	0,6	1.710
23. Gaur egun edo azken 10 urteotan norbait gose egoeran egon den etxeak	0,5	3.435	0,6	1.694
24. Pertsona heldu guztiek ezgaitasuna, eritasun kronikoa edo osasun arazo larriak dituzten etxeak, eguneroko bizitzako jardueretarako mugak sortzen dizkietenak.	0,9	6.521	2,0	6.122
25. Eguneroko jarduerak egiteko beste pertsona baten laguntza edo zainketa behar duten eta jasotzen ez duten mendekotasuna duten pertsonak dituzten etxeak.	1,2	8.789	1,0	2.941
26. Gaixotasun horretarako laguntza medikorik jaso ez duen gaixotasun larri edo kronikoren bat duten etxeak. Gaixotzat hartu dira osasuna txarra edo oso txarra dutenak.	1,0	7.140	1,1	3.269
27. Arazo ekonomikoak direla botikak erosteari tratamendu edo dieta jarraitzeari utzi dioten etxeak.	3,6 €	25.465	4,3	12.886
28. Azken 10 urteetan norbaitek tratatu txar fisiko edo psikologikoak jasan edo jasaten dituen etxeak.	2,2	15.708	2,8	8.559
29. Etxeko kideen artean harreman oso txarrak, txarrak edo hala nolakoak dituzten etxeak.	0,5	3.418	0,3	962
30. Azken 10 urteetan alkoholarekin, bestelako drogekin edo jokoarekin arazoak dituzten edo izan dituzten pertsonak dituzten etxeak.	1,6	11.454	2,0	6.027
31. Azken 10 urteetan ama nerabea izan den edo izateko zorian dagoen norbait dagoen etxeak.	0,2	1.466	0,1	293
32. Azken 10 urteetan justiziarekin arazoak dituzten edo izan dituzten pertsonak dituzten etxeak (aurrekari penalak)	0,4	2.934	0,6	1.768

[Jarraitzen du]

2. GIZARTE BAZTERKERIAREN ERAGINA, FOESSA FUNDAZIOAREN ADIERAZLE SISTEMAREN ARABERA

2.1. Gizarte-bazterketaren adierazleen sistema

Gipuzkoako datuak 2022

Gizarte-bazterketaren FOESSA adierazleak. Pertsonen eta etxeen buruzko datu erlatiboak eta absolutuak

	Pertsonak		Etxeak	
	Tasa	Zk.	Tasa	Zk.
33. Etxean harremanik ez duten etxeak, gaixotasun edo zailtasun egoerarako laguntzarik ez dutenak.	1,9	13.456	4,2	12.726
34. Auzoko bizilagunekin harreman oso txarrak edo txarrak dituzten etxeak	0,1	626	0,2	626
35. Erakundeetan bizi diren pertsonak dituzten etxeak: drogamenpekotasun zentroak, ospitale eta pisu psikiatrikoak, adingabeen zentroak, transeunteentzako edo emakumeentzako zentroak*	1,8	12.731	2,0	5.965

Konparatiba

Gizarte-bazterketaren FOESSA adierazleak. Tasa (biztanleen %)

	Espainia 2021	EAE 2021	Gipuzkoa 2022		Espainia 2021	EAE 2021	Gipuzkoa 2022
1. Langabezian dagoen pertsona nagusia, urte bat edo gehiago	4,6	6,5	1,0	18. Etxebizitza prekarioran edukitzea	4,8	2,5	0,7
2. Pertsona nagusia, kontraturik gabeko enpleguarekin	1,5	0,7	0,6	19. Ingurune degradatuko etxeak eta/edo auzo gatazkatsuak	2,1	1,2	2,4
3. Enplegu irregularra duen pertsona nagusia	1,0	1,7	0,1	20. Oztopo arkitektonikoak dituzten etxeak	2,5	0,9	1,1
4. Okupaturik eta pentsiodunik gabeko etxeak	6,9	3,0	2,7	21. Gehiegizko gastuak dituzten etxeak	16,8	15,2	8,1
5. Lanerako prestakuntzarik gabeko langabetuak dauden etxeak	9,8	7,7	6,7	22. Osasun-estaldurarik ez duten etxeak	0,7	0,1	1,0
6. Pertsona aktibo guztiak langabe egoeran dituzten etxeak	11,1	9,7	3,4	23. Gosea pasatu edo pasatu duten etxeak	2,8	1,2	0,5
37. Laneko ezegonkortasun larria duten etxeak	11,1	13,8	6,5	24. Ezgaitasun, eritasun edo mendekotasun guztiak	2,6	4,1	0,9
7. Muturreko pobrezia-egoeran dauden etxeak (%30)	12,8	6,0	5,9	25. Laguntza gabeko mendekotasuna duten etxeak	1,2	1,1	1,2
8. Oinarrizko ondasunen bat falta duten etxeak	2,6	0,3	0,1	26. Sendagilerik ez duten gaixoak dituzten etxeak	2,2	1,4	1,0
36. Ordainketetan atzerapenak dituzten etxeak	5,8	2,8	2,3	27. Gastu farmazeutikoa/elikadura mugatua duten	14,9	9,2	3,6
9. Europar Batasunetik +18 urte kanpoko atzerritarrak dituzten etxeak	8,7	8,6	8,4	28. Norbaitek tratu txarrak jasotzen edo jaso ditu	3,7	2,7	2,2
10. Etxeek ez dute hauteskundeetan/elkarteetan parte hartzen	6,5	5,1	4,5	29. Kideen arteko harreman txarrak dituzten etxeak	1,8	0,0	0,5
11. Eskolatu gabeko 3-15 urteko pertsonak dituzten etxeak	1,8	1,8	0,8	30. Mendekotasun-arazoak dituzten etxeak	2,5	1,0	1,6
12. 16-64 urte bitarteko pertsonak dituzten etxeak, ikasketarik gabeak	7,0	2,3	1,9	31. Ama nerabea	2,4	1,9	0,2
13. 65 urtetik gorako pertsona analfabetoak dituzten etxeak,	5,8	2,7	2,5	32. Justizia-arazoak dituzten etxeak	1,2	0,4	0,4
14. Infra etxebizitzak	0,1	0,3	0,0	33. Laguntzarik gabeko pertsonak dituzten etxeak	2,2	2,1	1,9
15. Akats larriak dituzten etxebizitzak	1,9	1,1	1,3	34. Auzo-harreman oso txarrak dituzten etxeak	0,5	0,1	0,1
16. Osasungaitasun egoeran dauden etxeak	8,2	4,7	4,2	35. Pertsonak erakundeetan dituzten etxeak	0,3	0,2	1,8
17. Pilaketa(<15 m2 erabilgarri pertsonako")	8,7	7,2	4,7				

Iturria: FOESSA fundazioaren batzorde teknikoa (koord.) (2022), "Euskadiko bazterketari eta gizarte-garapenari buruzko txostena. Integrazioari eta Gizarte Beharrei buruzko Inkestaren emaitzak 2021" FOESSA Fundazioa.

2. GIZARTE BAZTERKERIAREN ERAGINA, FOESSA FUNDAZIOAREN ADIERAZLE SISTEMAREN ARABERA

2.2.- Gizarte bazterketa prozesuen eragina

Definizioa	FOESSA fundazioak egindako gizarte-bazterketaren adierazle-sistematik eta hiru ardatz eta sei dimentsiotan duen antolaketatik abiatuta, gizarte-bazterketako prozesu desberdinak identifika daitezke, dimentsio bakoitza osatzen duten adierazleetan deskribatutako egoeretako batek gutxienez duen eraginaren arabera.																																																																																																																																																						
Gipuzkoako datuak 2022	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2"></th> <th colspan="2">Pertsonak</th> <th colspan="2">Etxeak</th> </tr> <tr> <th>Tasa (%)</th> <th>Zk.</th> <th>Tasa (%)</th> <th>Zk.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1. Lanetik baztertzea</td> <td>13,1</td> <td>93.438</td> <td>10,9</td> <td>32.861</td> </tr> <tr> <td>2. Kontsumoa baztertzea</td> <td>8,1</td> <td>57.625</td> <td>7,2</td> <td>21.806</td> </tr> <tr> <td>3. Bazterketa politikoa</td> <td>12,2</td> <td>86.553</td> <td>10,5</td> <td>31.622</td> </tr> <tr> <td>4. Hezkuntzaren bazterketa</td> <td>5,1</td> <td>35.983</td> <td>6,0</td> <td>18.047</td> </tr> <tr> <td>5. Etxebizitza baztertzea</td> <td>17,9</td> <td>127.168</td> <td>14,8</td> <td>44.590</td> </tr> <tr> <td>6. Osasunaren bazterketa</td> <td>8,0</td> <td>56.888</td> <td>9,0</td> <td>27.128</td> </tr> <tr> <td>7. Gatazka soziala</td> <td>4,2</td> <td>29.564</td> <td>4,9</td> <td>14.817</td> </tr> <tr> <td>8. Isolamendu soziala</td> <td>3,6</td> <td>25.564</td> <td>6,0</td> <td>18.068</td> </tr> </tbody> </table>										Pertsonak		Etxeak		Tasa (%)	Zk.	Tasa (%)	Zk.	1. Lanetik baztertzea	13,1	93.438	10,9	32.861	2. Kontsumoa baztertzea	8,1	57.625	7,2	21.806	3. Bazterketa politikoa	12,2	86.553	10,5	31.622	4. Hezkuntzaren bazterketa	5,1	35.983	6,0	18.047	5. Etxebizitza baztertzea	17,9	127.168	14,8	44.590	6. Osasunaren bazterketa	8,0	56.888	9,0	27.128	7. Gatazka soziala	4,2	29.564	4,9	14.817	8. Isolamendu soziala	3,6	25.564	6,0	18.068																																																																																													
	Pertsonak		Etxeak																																																																																																																																																				
	Tasa (%)	Zk.	Tasa (%)	Zk.																																																																																																																																																			
1. Lanetik baztertzea	13,1	93.438	10,9	32.861																																																																																																																																																			
2. Kontsumoa baztertzea	8,1	57.625	7,2	21.806																																																																																																																																																			
3. Bazterketa politikoa	12,2	86.553	10,5	31.622																																																																																																																																																			
4. Hezkuntzaren bazterketa	5,1	35.983	6,0	18.047																																																																																																																																																			
5. Etxebizitza baztertzea	17,9	127.168	14,8	44.590																																																																																																																																																			
6. Osasunaren bazterketa	8,0	56.888	9,0	27.128																																																																																																																																																			
7. Gatazka soziala	4,2	29.564	4,9	14.817																																																																																																																																																			
8. Isolamendu soziala	3,6	25.564	6,0	18.068																																																																																																																																																			
Oinarrizko gurutzeak	<p style="text-align: center;">Gizartetik baztertzeko hainbat dimentsio dituzten etxeetan bizi diren pertsonen tasa, ezaugarri soziodemografikoen arabera</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2"></th> <th>1</th> <th>2</th> <th>3</th> <th>4</th> <th>5</th> <th>6</th> <th>7</th> <th>8</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td rowspan="2">Sexua</td> <td>Gizonezkoak</td> <td>13,7</td> <td>8,2</td> <td>12,6</td> <td>5,0</td> <td>18,4</td> <td>7,3</td> <td>4,2</td> <td>3,4</td> </tr> <tr> <td>Emakumeak</td> <td>12,6</td> <td>8,0</td> <td>11,8</td> <td>5,1</td> <td>17,4</td> <td>8,7</td> <td>4,1</td> <td>3,8</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">Etxeko erreferentzia pertsonaren sexua</td> <td>Gizonezkoak</td> <td>12,6</td> <td>7,2</td> <td>13,8</td> <td>5,8</td> <td>18,6</td> <td>6,5</td> <td>3,0</td> <td>3,5</td> </tr> <tr> <td>Emakumeak</td> <td>14,0</td> <td>9,5</td> <td>9,7</td> <td>3,9</td> <td>16,7</td> <td>10,2</td> <td>5,9</td> <td>3,8</td> </tr> <tr> <td rowspan="4">Adina</td> <td><18 urte</td> <td>17,5</td> <td>14,8</td> <td>15,5</td> <td>2,7</td> <td>29,4</td> <td>6,0</td> <td>2,5</td> <td>0,9</td> </tr> <tr> <td>18-44 urte</td> <td>18,3</td> <td>10,9</td> <td>17,9</td> <td>2,8</td> <td>21,2</td> <td>7,5</td> <td>4,6</td> <td>2,3</td> </tr> <tr> <td>45-64 urte</td> <td>13,8</td> <td>6,0</td> <td>10,6</td> <td>4,3</td> <td>15,6</td> <td>7,3</td> <td>4,7</td> <td>3,5</td> </tr> <tr> <td>65 urte edo gehiago</td> <td>3,5</td> <td>3,2</td> <td>5,3</td> <td>10,2</td> <td>9,4</td> <td>10,8</td> <td>4,1</td> <td>7,0</td> </tr> <tr> <td rowspan="3">Etxeko erreferentzia pertsonaren adina</td> <td><45 urte</td> <td>19,4</td> <td>14,7</td> <td>20,9</td> <td>3,8</td> <td>24,8</td> <td>6,9</td> <td>4,7</td> <td>1,8</td> </tr> <tr> <td>45-64 urte</td> <td>14,6</td> <td>6,8</td> <td>10,4</td> <td>3,6</td> <td>17,9</td> <td>6,7</td> <td>3,9</td> <td>2,7</td> </tr> <tr> <td>65 urte edo gehiago</td> <td>3,6</td> <td>3,5</td> <td>6,2</td> <td>9,1</td> <td>10,4</td> <td>11,7</td> <td>4,1</td> <td>7,3</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">Nazionalitatea</td> <td>Espainiakoa</td> <td>10,2</td> <td>4,9</td> <td>5,4</td> <td>4,6</td> <td>15,1</td> <td>7,2</td> <td>4,1</td> <td>4,0</td> </tr> <tr> <td>Atzerritarra</td> <td>38,7</td> <td>35,8</td> <td>70,9</td> <td>8,6</td> <td>41,9</td> <td>14,7</td> <td>4,9</td> <td>0,4</td> </tr> <tr> <td>Guztira</td> <td>Guztira</td> <td>13,1</td> <td>8,1</td> <td>12,2</td> <td>5,1</td> <td>17,9</td> <td>8,0</td> <td>4,2</td> <td>3,6</td> </tr> </tbody> </table>											1	2	3	4	5	6	7	8	Sexua	Gizonezkoak	13,7	8,2	12,6	5,0	18,4	7,3	4,2	3,4	Emakumeak	12,6	8,0	11,8	5,1	17,4	8,7	4,1	3,8	Etxeko erreferentzia pertsonaren sexua	Gizonezkoak	12,6	7,2	13,8	5,8	18,6	6,5	3,0	3,5	Emakumeak	14,0	9,5	9,7	3,9	16,7	10,2	5,9	3,8	Adina	<18 urte	17,5	14,8	15,5	2,7	29,4	6,0	2,5	0,9	18-44 urte	18,3	10,9	17,9	2,8	21,2	7,5	4,6	2,3	45-64 urte	13,8	6,0	10,6	4,3	15,6	7,3	4,7	3,5	65 urte edo gehiago	3,5	3,2	5,3	10,2	9,4	10,8	4,1	7,0	Etxeko erreferentzia pertsonaren adina	<45 urte	19,4	14,7	20,9	3,8	24,8	6,9	4,7	1,8	45-64 urte	14,6	6,8	10,4	3,6	17,9	6,7	3,9	2,7	65 urte edo gehiago	3,6	3,5	6,2	9,1	10,4	11,7	4,1	7,3	Nazionalitatea	Espainiakoa	10,2	4,9	5,4	4,6	15,1	7,2	4,1	4,0	Atzerritarra	38,7	35,8	70,9	8,6	41,9	14,7	4,9	0,4	Guztira	Guztira	13,1	8,1	12,2	5,1	17,9	8,0	4,2	3,6
		1	2	3	4	5	6	7	8																																																																																																																																														
Sexua	Gizonezkoak	13,7	8,2	12,6	5,0	18,4	7,3	4,2	3,4																																																																																																																																														
	Emakumeak	12,6	8,0	11,8	5,1	17,4	8,7	4,1	3,8																																																																																																																																														
Etxeko erreferentzia pertsonaren sexua	Gizonezkoak	12,6	7,2	13,8	5,8	18,6	6,5	3,0	3,5																																																																																																																																														
	Emakumeak	14,0	9,5	9,7	3,9	16,7	10,2	5,9	3,8																																																																																																																																														
Adina	<18 urte	17,5	14,8	15,5	2,7	29,4	6,0	2,5	0,9																																																																																																																																														
	18-44 urte	18,3	10,9	17,9	2,8	21,2	7,5	4,6	2,3																																																																																																																																														
	45-64 urte	13,8	6,0	10,6	4,3	15,6	7,3	4,7	3,5																																																																																																																																														
	65 urte edo gehiago	3,5	3,2	5,3	10,2	9,4	10,8	4,1	7,0																																																																																																																																														
Etxeko erreferentzia pertsonaren adina	<45 urte	19,4	14,7	20,9	3,8	24,8	6,9	4,7	1,8																																																																																																																																														
	45-64 urte	14,6	6,8	10,4	3,6	17,9	6,7	3,9	2,7																																																																																																																																														
	65 urte edo gehiago	3,6	3,5	6,2	9,1	10,4	11,7	4,1	7,3																																																																																																																																														
Nazionalitatea	Espainiakoa	10,2	4,9	5,4	4,6	15,1	7,2	4,1	4,0																																																																																																																																														
	Atzerritarra	38,7	35,8	70,9	8,6	41,9	14,7	4,9	0,4																																																																																																																																														
Guztira	Guztira	13,1	8,1	12,2	5,1	17,9	8,0	4,2	3,6																																																																																																																																														
Konparatiba	<p style="text-align: center;">Gizartean bazterturik dauden hainbat neurritako etxeetan dauden pertsonen tasa</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Espainia (2)021</th> <th>EAE 2021</th> <th>Gipuzkoa 2022</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Lanetik baztertzea</td> <td>24,7</td> <td>22,1</td> <td>13,1</td> </tr> <tr> <td>Kontsumoa baztertzea</td> <td>17,6</td> <td>7,8</td> <td>8,1</td> </tr> <tr> <td>Bazterketa politikoa</td> <td>14,5</td> <td>13,6</td> <td>12,2</td> </tr> <tr> <td>Hezkuntzaren bazterketa</td> <td>13,2</td> <td>6,6</td> <td>5,1</td> </tr> <tr> <td>Etxebizitza baztertzea</td> <td>24,2</td> <td>17,2</td> <td>17,9</td> </tr> <tr> <td>Osasunaren bazterketa</td> <td>17,0</td> <td>11,7</td> <td>8,0</td> </tr> <tr> <td>Gatazka soziala</td> <td>9,7</td> <td>4,9</td> <td>4,2</td> </tr> <tr> <td>Isolamendu soziala</td> <td>2,9</td> <td>2,3</td> <td>3,6 €</td> </tr> </tbody> </table> <p>Iturria: FOESSA fundazioaren batzorde teknikoa (koord.) (2022), "Euskadiko bazterketari eta gizarte-garapenari buruzko txostena. Integrazioari eta Gizarte Beharrei buruzko 2021 Inkestaren emaitzak". FOESSA fundazioa.</p>										Espainia (2)021	EAE 2021	Gipuzkoa 2022	Lanetik baztertzea	24,7	22,1	13,1	Kontsumoa baztertzea	17,6	7,8	8,1	Bazterketa politikoa	14,5	13,6	12,2	Hezkuntzaren bazterketa	13,2	6,6	5,1	Etxebizitza baztertzea	24,2	17,2	17,9	Osasunaren bazterketa	17,0	11,7	8,0	Gatazka soziala	9,7	4,9	4,2	Isolamendu soziala	2,9	2,3	3,6 €																																																																																																										
	Espainia (2)021	EAE 2021	Gipuzkoa 2022																																																																																																																																																				
Lanetik baztertzea	24,7	22,1	13,1																																																																																																																																																				
Kontsumoa baztertzea	17,6	7,8	8,1																																																																																																																																																				
Bazterketa politikoa	14,5	13,6	12,2																																																																																																																																																				
Hezkuntzaren bazterketa	13,2	6,6	5,1																																																																																																																																																				
Etxebizitza baztertzea	24,2	17,2	17,9																																																																																																																																																				
Osasunaren bazterketa	17,0	11,7	8,0																																																																																																																																																				
Gatazka soziala	9,7	4,9	4,2																																																																																																																																																				
Isolamendu soziala	2,9	2,3	3,6 €																																																																																																																																																				

2. GIZARTE BAZTERKERIAREN ERAGINA, FOESSA FUNDAZIOAREN ADIERAZLE SISTEMAREN ARABERA

2.3. Gizarte bazterketaren indizea

Definizioa

Adierazle sintetikoa da, eta, gabezia-egoerak neurtzen dituzten 37 adierazletik abiatuta, gizarte-bazterketaren aurrean familiak edo pertsonak nola banatzen diren adierazten du. 2021ean aldatu egin da kalkulatzeko metodologia.

2007tik 2018ra bitarteko seriean, adierazle bakoitzari pisu espezifikoak ematerakoan, maiztasunen alderantzizkoa ($1 / f(x)$) erabiltzea erabaki zen abiapuntu gisa. Horrela, adierazle baten atalasea zenbat eta zorrotzagoa izan, orduan eta txikiagoa da haren maiztasuna, eta, beraz, handiagoa da jasotako arazoaren edo gabeziaren larritasuna. Gizarte Bazterketaren Indize Sintetikoa datu horiekin eraikitzen zen, eta, hala, pertsona baten gutxieneko puntuazioa 0 zen, eta batez bestekoa, erreferentziako urtean gizarte osoarena, 1 zen, kasurik okerreanean adierazleak metatzearen gehieneko puntuazioaren arabera.

2021 inkestatik abiatuta aplikatzen den serie berrian, Korrespondentzia Anizkoitzen Anisian oinarritzen da adierazle bakoitzaren haztapena. Adierazle bakoitzari integrazio-puntuarekiko esleitutako distantzia kalkulatu da (1. ardatzean adierazle guztietan 0 balioa duten problemetako bakar bat ere hauteman ez den biztanleriari dagokiona), hori baita ereduari azalpen handiena ematen diona. Distantziak kalkulatu ondoren, banaketa normalizatu egiten da, biztanleria osoaren Gizarte Bazterketaren Indize Sintetikoaren batezbestekoa 1 izan dadin, eta haztapen bakoitzerako balio proportzionala kalkulatu da. Aldaketa metodologiko horren abantaila nagusietako bat sistema berri bat izatea da, zorrotzagoa, tresna estatistiko sendoago batean oinarritua, zeinak aurreko analisiak legitimatzen baititu, eta aurreko sistemarekin agertzen ziren disfuntzio batzuk zuzentzen baititu.

Gipuzkoaren 2018ko datuak

	Pertsonak		Etxeak	
	Tasa (%)	Zk.	Tasa (%)	Zk.
Integrazioa	59,0	419.939	59,2	178.856
Integrazio eskasa	24,9	176.928	27,1	81.927
Bazterketa ertaina	6,4	45.653	5,3	15.993
Bazterketa larria	9,7	68.925	8,3	25.101
Guztira	100,0	711.445	100,0	301.877

Oinarritzko gurutzeak

Populazioaren banaketa, bazterketa sozialaren eraginaren arabera, zenbait ezaugarri soziodemografikoren arabera (portzentaje horizontalak)

		Integrazioa	Integrazio eskasa	Bazterketa ertaina	Bazterketa larria
Sexua	Gizonezkoak	60,0	23,2	6,7	10,2
	Emakumeak	58,1	26,5	6,2	9,2
Etxeko erreferentzia pertsonaren sexua	Gizonezkoak	59,1	23,9	7,3	9,7
	Emakumeak	58,9	26,3	5,1	9,7
Adina	<18 urte	57,5	19,8	6,3	16,4
	18-44 urte	55,5	22,8	9,0	12,7
	45-64 urte	59,4	24,4	7,6 y	8,6
	65 urte edo gehiago	63,6	31,2	2,0	3,2
Etxeko erreferentzia pertsonaren adina	<45 urte	53,6	22,5	9,2	14,7
	45-64 urte	60,3	23,4	6,9	9,3
	65 urte edo gehiago	62,3	30,2	2,5	5,0
Nazionalitatea	Espainiakoa	64,2	24,6	5,4	5,8
	Atzerritarra	14,4	27,2	15,0	43,4
Guztira		59,0	24,9	6,4	9,7

Konparatiba

Biztanleriaren banaketa, bazterketa sozialaren eraginaren arabera

	Espainia 2021 (1)	EAE 2021	Gipuzkoa 2022
Integrazioa	42,2	57,7	59,0
Integrazio eskasa	34,4	26,1	24,9
Bazterketa ertaina	10,7	7,3	6,4
Bazterketa larria	12,7	9,0	9,7
Guztira	100,0	100,0	100,0

Iturria: (1) FOESSA Fundazioaren Batzorde Teknikoa (koord.) (2022), "Euskadiko bazterketari eta gizarte-garapeneri buruzko txostena. Integrazioari eta Gizarte Beharrei buruzko 2021 Inkestaren emaitzak". FOESSA fundazioa.

3. DESBERDINTASUN SOZIALAREN ADIERAZLEAK

3.1. Gini koefizientea

Definizioa

Eskura dauden diru-sarreretatik abiatuta, desberdintasun soziala ebaluatzeko erabiltzen den neurria da. Zehazki, biztanleriaren pisu metatuaren eta errentaren pisu metatuaren arteko erlazioa da, formula honen arabera:

$$G = \left| 1 - \sum_{k=0}^{k=n-1} (X_{k+1} - X_k)(Y_{k+1} - Y_k) \right|$$

Non:

X = ukitutako populazioaren proportzio metatua.

Y=errentaren edo diru-sarreraren proportzio metatua,

Giniren koefizientearen balioa 0 eta 1 arteko zenbaki bat da, non 0 balioak berdintasun perfektua adierazten baitu (pertsona guztiek diru-sarrera berberak dituzte), eta 1 balioak desberdintasun perfektua adierazten baitu (pertsona batek diru-sarrera guztiak ditu eta besteek ez). Azterian honetan datuak portzentajeetan aurkezten dira, beraz, gutxieneko balioa 0 da eta gehienekoa 100.

Gipuzkoako datuak 2022

	Gipuzkoa 2022
Gini koefizientea	23,04

Konparatiba

	Gini koefizientea
EB 27 (1)	29,6
- Bulgaria (gehienez)	38,4
- Eslovakia (min.)	21,2
Espainia (1)	32,0
EAE	26,9
Gipuzkoa	23,0

Iturriak: (1) Eurostat. European Union Statistics on Income and Living Conditions 2022. (2) OEB Berdintasun, Justizia eta Gizarte Politiketako Departamentua. Gizarte Beharrei buruzko 2022ko Inkestaren PGBI-Pobrezia modulua.

Gini koefizientea EB-27ko herrialdeetan (txikitik handira ordenatuak)

	Gini koefizientea		Gini koefizientea
Eslovakia	21,2	Zipre	29,4
Eslovenia	23,1	Luxenburgo	29,5
Txekia	24,8	EB27	29,6
Belgika	24,9	Frantzia	29,8
Herbehereak	26,3	Malta	31,1
Polonia	26,3	Grezia	31,4
Finlandia	26,6	Estonia	31,9
Hungaria	27,4	Espainia	32,0
Suedia	27,6	Portugal	32,0
Danimarka	27,7	Errumania	32,0
Austria	27,8	Italia	32,7
Irlanda	27,9	Letonia	34,3
Kroazia	28,5	Lituania	36,2
Alemania	28,8	Bulgaria	38,4

Iturria: Eurostat. Europako Batasuna Incomen eta Living Conditions. 2022

Bilakaera

	Gini koefizientea				Bilakaera 2018-22 (dif.)
	2012	2014	2018	2022	
Gipuzkoa	27,2	26,3	25,3	23,0	▼ -2,3
EAE	25,3	27,1	26,7	26,9	▲ +0,2
Espainia (2)	34,2	34,7	33,2	32,0	▼ -1,2
UE-27 (2)	30,4	30,9	30,4	29,6	▼ -0,8

Iturriak: (1) OEB Berdintasun, Justizia eta Gizarte Politiketako Departamentua. Gizarte Beharrei buruzko 2022ko Inkestaren PGBI-Pobrezia modulua. (2) Eurostat. European Union Statistics on Income and Living Conditions, 2022

3. DESBERDINTASUN SOZIALAREN ADIERAZLEAK

3.2. S80/S20 erlazioa

Definizioa	Adierazle horrek (ingelesez, Income quintile share ratio –S80/S20–) bi zati bereizten ditu: batetik, diru-sarrera baliokide altuagoak dituzten pertsonen %20k jasotzen dituen diru-sarrera totalak, eta, bestetik, %20k jasotzen dituenak diru-sarrera baliokide txikienekin.																																																																																																																																			
Gipuzkoako datuak 2022	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Gipuzkoa 2022</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>S80/S20 erlazioa</td> <td>3,52</td> </tr> </tbody> </table> <p>Adierazle hori osatzeko, biztanleen diru-sarrera totalak kintiletan nola banatzen diren adierazten dute. Adibidez, lehen kintilari dagokionez, honela interpretatu behar da: diru-sarrera txikiagoak dituzten biztanleen %20k Gipuzkoarako diru-sarrera guztien %9,2 dute. Bosgarren kintilaren eta lehenaren arteko zatiketak S80/S20 erlazioa adierazten du.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Gipuzkoa 2022</th> <th>1. kintila</th> <th>2. kintila</th> <th>3. kintila</th> <th>4. kintila</th> <th>5. kintila</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td>9,2</td> <td>15,5</td> <td>19,4</td> <td>23,7</td> <td>32,2</td> </tr> </tbody> </table>						Gipuzkoa 2022		S80/S20 erlazioa	3,52	Gipuzkoa 2022	1. kintila	2. kintila	3. kintila	4. kintila	5. kintila		9,2	15,5	19,4	23,7	32,2																																																																																																														
Gipuzkoa 2022																																																																																																																																				
S80/S20 erlazioa	3,52																																																																																																																																			
Gipuzkoa 2022	1. kintila	2. kintila	3. kintila	4. kintila	5. kintila																																																																																																																															
	9,2	15,5	19,4	23,7	32,2																																																																																																																															
Konparatiba	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">S80/S20 erlazioa</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>EB-27 (1)</td> <td>4,7</td> </tr> <tr> <td>- Bulgaria (gehienez)</td> <td>7,3</td> </tr> <tr> <td>- Eslovakia (min.)</td> <td>3,1</td> </tr> <tr> <td>Espainia (1)</td> <td>5,6</td> </tr> <tr> <td>EAE</td> <td>4,3</td> </tr> <tr> <td>Gipuzkoa</td> <td>3,5</td> </tr> </tbody> </table> <p>Iturriak: (1) Eurostat. EU-SILC. European Union Statistics on Income and Living Conditions, 2022. (2) OEB Berdintasun, Justizia eta Gizarte Politiketako Departamentua. Gizarte Beharrei buruzko 2022ko Inkestaren PGBI-Pobrezia modulua.</p> <p>Kintileen arabera, eb-27ko* hainbat herrialdetako biztanleriaren guztizko diru-sarrerak (txikienetik handienara ordenatuta, S80/S20 erlazioaren arabera)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>1. kintiloa</th> <th>2. kintiloa</th> <th>3. kintiloa</th> <th>4. kintiloa</th> <th>5. kintiloa</th> <th>S80/S20 erlazioa</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Belgika</td> <td>9,6</td> <td>14,5</td> <td>18,6</td> <td>22,9</td> <td>34,4</td> <td>3,6</td> </tr> <tr> <td>Finlandia</td> <td>9,7</td> <td>14,0</td> <td>17,8</td> <td>22,2</td> <td>36,3</td> <td>3,8</td> </tr> <tr> <td>Herbehereak</td> <td>8,9</td> <td>14,3</td> <td>18,6</td> <td>22,8</td> <td>35,3</td> <td>3,9</td> </tr> <tr> <td>Danimarka</td> <td>9,2</td> <td>14,1</td> <td>17,8</td> <td>22,1</td> <td>36,9</td> <td>4,0</td> </tr> <tr> <td>Irlanda</td> <td>9,1</td> <td>13,7</td> <td>17,8</td> <td>22,6</td> <td>36,9</td> <td>4,1</td> </tr> <tr> <td>Austria</td> <td>8,5</td> <td>14,2</td> <td>18,1</td> <td>22,9</td> <td>36,3</td> <td>4,3</td> </tr> <tr> <td>Alemania</td> <td>8,6</td> <td>13,6</td> <td>17,5</td> <td>22,7</td> <td>37,6</td> <td>4,4</td> </tr> <tr> <td>Suedia</td> <td>8,2</td> <td>14,2</td> <td>18,5</td> <td>23,4</td> <td>35,7</td> <td>4,4</td> </tr> <tr> <td>Frantzia</td> <td>8,4</td> <td>13,6</td> <td>17,5</td> <td>22,2</td> <td>38,4</td> <td>4,6</td> </tr> <tr> <td>Luxenburgo</td> <td>8,2</td> <td>13,3</td> <td>18,0</td> <td>23,4</td> <td>37,1</td> <td>4,7</td> </tr> <tr> <td>EB27</td> <td>8,2</td> <td>13,5</td> <td>17,7</td> <td>22,8</td> <td>37,8</td> <td>4,7</td> </tr> <tr> <td>Portugal</td> <td>7,9</td> <td>13,0</td> <td>16,8</td> <td>21,9</td> <td>40,5</td> <td>5,1</td> </tr> <tr> <td>Grezia</td> <td>7,4</td> <td>13,1</td> <td>17,6</td> <td>23,0</td> <td>38,9</td> <td>5,3</td> </tr> <tr> <td>Italia</td> <td>7,1</td> <td>12,7</td> <td>17,4</td> <td>22,9</td> <td>39,9</td> <td>5,6</td> </tr> <tr> <td>Espainia</td> <td>6,9</td> <td>12,9</td> <td>17,7</td> <td>23,7</td> <td>38,9</td> <td>5,6</td> </tr> </tbody> </table> <p>* Taula honetan, leku-arrazoiak direla eta, Europako Batasuna 1995-2004 aldian osatu zuten 15 herrialdeei (Erresuma Batua izan ezik) dagozkien balioak baino ez dira ageri. Taula horretan ageri den EBko batez besteko balioa, ordea, taula osatzen duten 27 herrialdeei dagokie.</p> <p>Iturria: Eurostat. EU-SILC (European Union Statistics on Income and Living Conditions). 2022</p>						S80/S20 erlazioa		EB-27 (1)	4,7	- Bulgaria (gehienez)	7,3	- Eslovakia (min.)	3,1	Espainia (1)	5,6	EAE	4,3	Gipuzkoa	3,5		1. kintiloa	2. kintiloa	3. kintiloa	4. kintiloa	5. kintiloa	S80/S20 erlazioa	Belgika	9,6	14,5	18,6	22,9	34,4	3,6	Finlandia	9,7	14,0	17,8	22,2	36,3	3,8	Herbehereak	8,9	14,3	18,6	22,8	35,3	3,9	Danimarka	9,2	14,1	17,8	22,1	36,9	4,0	Irlanda	9,1	13,7	17,8	22,6	36,9	4,1	Austria	8,5	14,2	18,1	22,9	36,3	4,3	Alemania	8,6	13,6	17,5	22,7	37,6	4,4	Suedia	8,2	14,2	18,5	23,4	35,7	4,4	Frantzia	8,4	13,6	17,5	22,2	38,4	4,6	Luxenburgo	8,2	13,3	18,0	23,4	37,1	4,7	EB27	8,2	13,5	17,7	22,8	37,8	4,7	Portugal	7,9	13,0	16,8	21,9	40,5	5,1	Grezia	7,4	13,1	17,6	23,0	38,9	5,3	Italia	7,1	12,7	17,4	22,9	39,9	5,6	Espainia	6,9	12,9	17,7	23,7	38,9	5,6
S80/S20 erlazioa																																																																																																																																				
EB-27 (1)	4,7																																																																																																																																			
- Bulgaria (gehienez)	7,3																																																																																																																																			
- Eslovakia (min.)	3,1																																																																																																																																			
Espainia (1)	5,6																																																																																																																																			
EAE	4,3																																																																																																																																			
Gipuzkoa	3,5																																																																																																																																			
	1. kintiloa	2. kintiloa	3. kintiloa	4. kintiloa	5. kintiloa	S80/S20 erlazioa																																																																																																																														
Belgika	9,6	14,5	18,6	22,9	34,4	3,6																																																																																																																														
Finlandia	9,7	14,0	17,8	22,2	36,3	3,8																																																																																																																														
Herbehereak	8,9	14,3	18,6	22,8	35,3	3,9																																																																																																																														
Danimarka	9,2	14,1	17,8	22,1	36,9	4,0																																																																																																																														
Irlanda	9,1	13,7	17,8	22,6	36,9	4,1																																																																																																																														
Austria	8,5	14,2	18,1	22,9	36,3	4,3																																																																																																																														
Alemania	8,6	13,6	17,5	22,7	37,6	4,4																																																																																																																														
Suedia	8,2	14,2	18,5	23,4	35,7	4,4																																																																																																																														
Frantzia	8,4	13,6	17,5	22,2	38,4	4,6																																																																																																																														
Luxenburgo	8,2	13,3	18,0	23,4	37,1	4,7																																																																																																																														
EB27	8,2	13,5	17,7	22,8	37,8	4,7																																																																																																																														
Portugal	7,9	13,0	16,8	21,9	40,5	5,1																																																																																																																														
Grezia	7,4	13,1	17,6	23,0	38,9	5,3																																																																																																																														
Italia	7,1	12,7	17,4	22,9	39,9	5,6																																																																																																																														
Espainia	6,9	12,9	17,7	23,7	38,9	5,6																																																																																																																														
Bilakaera	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="5">S80/S20 erlazioa</th> <th rowspan="2">Bilakaera 2018-22 (aurrez grabatua)</th> </tr> <tr> <th></th> <th>2012</th> <th>2014</th> <th>2018</th> <th>2022</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Gipuzkoa</td> <td>3,8</td> <td>4,0</td> <td>3,8</td> <td>3,5</td> <td>▼ -0,3</td> </tr> <tr> <td>EAE</td> <td>3,7</td> <td>4,2</td> <td>4,1</td> <td>4,3</td> <td>▲ +0,2</td> </tr> <tr> <td>Espainia (2)</td> <td>6,5</td> <td>6,8</td> <td>6,0</td> <td>5,6</td> <td>▼ -0,4</td> </tr> <tr> <td>UE-27 (2)</td> <td>5,0</td> <td>5,2</td> <td>5,1</td> <td>4,7</td> <td>▼ -0,4</td> </tr> </tbody> </table> <p>Iturriak: (1) OEB Berdintasun, Justizia eta Gizarte Politiketako Departamentua. Gizarte Beharrei buruzko 2022ko Inkestaren PGBI-Pobrezia modulua (2) Eurostat. European Union Statistics on Income and Living Conditions, 2022</p>						S80/S20 erlazioa					Bilakaera 2018-22 (aurrez grabatua)		2012	2014	2018	2022	Gipuzkoa	3,8	4,0	3,8	3,5	▼ -0,3	EAE	3,7	4,2	4,1	4,3	▲ +0,2	Espainia (2)	6,5	6,8	6,0	5,6	▼ -0,4	UE-27 (2)	5,0	5,2	5,1	4,7	▼ -0,4																																																																																											
S80/S20 erlazioa					Bilakaera 2018-22 (aurrez grabatua)																																																																																																																															
	2012	2014	2018	2022																																																																																																																																
Gipuzkoa	3,8	4,0	3,8	3,5	▼ -0,3																																																																																																																															
EAE	3,7	4,2	4,1	4,3	▲ +0,2																																																																																																																															
Espainia (2)	6,5	6,8	6,0	5,6	▼ -0,4																																																																																																																															
UE-27 (2)	5,0	5,2	5,1	4,7	▼ -0,4																																																																																																																															

3. DESBERDINTASUN SOZIALAREN ADIERAZLEAK

3.3. Diru-sarrera guztien ehunekoa,% 10 pobreena

Definizioa	Adierazle horrek (ingelesez, distribution of income by first decile) adierazten du diru-sarrera baliokide totalen baturaren gainean pertsona-taldeak diru-sarrera baliokide txikienenen %10 duela, edo, bestela esanda, 1. erabakia adierazten duen taldeak.																																																																																					
Gipuzkoako datuak 2022			Gipuzkoa 2022																																																																																			
	Dirusarreraren% D1		3,41																																																																																			
Konparatiba	<table border="1" style="width: 100%;"> <thead> <tr> <th></th> <th colspan="2" style="text-align: center;">% 10 pobreenaren diru-sarrera guztien ehunekoa</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>EB-27 (1)</td> <td colspan="2" style="text-align: center;">3,1</td> </tr> <tr> <td>- Txekia (gehienez)</td> <td colspan="2" style="text-align: center;">4,1</td> </tr> <tr> <td>- Errumania (min.)</td> <td colspan="2" style="text-align: center;">2,0</td> </tr> <tr> <td>Espainia (1)</td> <td colspan="2" style="text-align: center;">2,4</td> </tr> <tr> <td>EAE</td> <td colspan="2" style="text-align: center;">3,4</td> </tr> <tr> <td>Gipuzkoa</td> <td colspan="2" style="text-align: center;">3,4</td> </tr> </tbody> </table> <p>Iturriak: (1) Eurostat. EU-SILC. European Union Statistics on Income and Living Conditions, 2022. (2) OEB Berdintasun, Justizia eta Gizarte Politiketako Departamentua. Gizarte Beharrei buruzko 2022ko Inkestaren PGBI-Pobrezia modulua.</p> <p style="text-align: center;">eb-27ko herrialdeetako biztanleriaren guztizko diru-sarreraren banaketa, kintileen arabera (txikienetik handienara ordenatuta)</p> <table border="1" style="width: 100%;"> <thead> <tr> <th></th> <th style="text-align: center;">Dirusarreraren% D1</th> <th></th> <th style="text-align: center;">Dirusarreraren% D1</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Errumania</td> <td style="text-align: center;">2,0</td> <td>Frantzia</td> <td style="text-align: center;">3,2</td> </tr> <tr> <td>Bulgaria</td> <td style="text-align: center;">2,2</td> <td>Herbehereak</td> <td style="text-align: center;">3,3</td> </tr> <tr> <td>Letonia</td> <td style="text-align: center;">2,3</td> <td>Alemania</td> <td style="text-align: center;">3,4</td> </tr> <tr> <td>Espainia</td> <td style="text-align: center;">2,4</td> <td>Malta</td> <td style="text-align: center;">3,4</td> </tr> <tr> <td>Italia</td> <td style="text-align: center;">2,5</td> <td>Danimarka</td> <td style="text-align: center;">3,5</td> </tr> <tr> <td>Grezia</td> <td style="text-align: center;">2,6</td> <td>Hungaria</td> <td style="text-align: center;">3,5</td> </tr> <tr> <td>Lituania</td> <td style="text-align: center;">2,6</td> <td>Polonia</td> <td style="text-align: center;">3,5</td> </tr> <tr> <td>Luxenburgo</td> <td style="text-align: center;">2,6</td> <td>Irlanda</td> <td style="text-align: center;">3,6</td> </tr> <tr> <td>Suedia</td> <td style="text-align: center;">2,8</td> <td>Zipre</td> <td style="text-align: center;">3,8</td> </tr> <tr> <td>Estonia</td> <td style="text-align: center;">2,9</td> <td>Belgika</td> <td style="text-align: center;">3,9</td> </tr> <tr> <td>Kroazia</td> <td style="text-align: center;">3,0</td> <td>Eslovakia</td> <td style="text-align: center;">3,9</td> </tr> <tr> <td>Portugal</td> <td style="text-align: center;">3,0</td> <td>Txekia</td> <td style="text-align: center;">4,1</td> </tr> <tr> <td>EB27</td> <td style="text-align: center;">3,1</td> <td>Eslovenia</td> <td style="text-align: center;">4,1</td> </tr> <tr> <td>Austria</td> <td style="text-align: center;">3,1</td> <td>Finlandia</td> <td style="text-align: center;">4,1</td> </tr> </tbody> </table> <p>Iturria: Eurostat. EU-SILC (European Union Statistics on Income and Living Conditions). 2022</p>						% 10 pobreenaren diru-sarrera guztien ehunekoa		EB-27 (1)	3,1		- Txekia (gehienez)	4,1		- Errumania (min.)	2,0		Espainia (1)	2,4		EAE	3,4		Gipuzkoa	3,4			Dirusarreraren% D1		Dirusarreraren% D1	Errumania	2,0	Frantzia	3,2	Bulgaria	2,2	Herbehereak	3,3	Letonia	2,3	Alemania	3,4	Espainia	2,4	Malta	3,4	Italia	2,5	Danimarka	3,5	Grezia	2,6	Hungaria	3,5	Lituania	2,6	Polonia	3,5	Luxenburgo	2,6	Irlanda	3,6	Suedia	2,8	Zipre	3,8	Estonia	2,9	Belgika	3,9	Kroazia	3,0	Eslovakia	3,9	Portugal	3,0	Txekia	4,1	EB27	3,1	Eslovenia	4,1	Austria	3,1	Finlandia	4,1
	% 10 pobreenaren diru-sarrera guztien ehunekoa																																																																																					
EB-27 (1)	3,1																																																																																					
- Txekia (gehienez)	4,1																																																																																					
- Errumania (min.)	2,0																																																																																					
Espainia (1)	2,4																																																																																					
EAE	3,4																																																																																					
Gipuzkoa	3,4																																																																																					
	Dirusarreraren% D1		Dirusarreraren% D1																																																																																			
Errumania	2,0	Frantzia	3,2																																																																																			
Bulgaria	2,2	Herbehereak	3,3																																																																																			
Letonia	2,3	Alemania	3,4																																																																																			
Espainia	2,4	Malta	3,4																																																																																			
Italia	2,5	Danimarka	3,5																																																																																			
Grezia	2,6	Hungaria	3,5																																																																																			
Lituania	2,6	Polonia	3,5																																																																																			
Luxenburgo	2,6	Irlanda	3,6																																																																																			
Suedia	2,8	Zipre	3,8																																																																																			
Estonia	2,9	Belgika	3,9																																																																																			
Kroazia	3,0	Eslovakia	3,9																																																																																			
Portugal	3,0	Txekia	4,1																																																																																			
EB27	3,1	Eslovenia	4,1																																																																																			
Austria	3,1	Finlandia	4,1																																																																																			
Bilakaera	Diru-sarrera guztien ehunekoa,% 10 pobreena																																																																																					
	2012	2014	2018	2022	Bilakaera 2018-22 (aurrez grabatua)																																																																																	
Gipuzkoa	3,7	3,5	3,7	3,4	▼ -0,3																																																																																	
EAE	3,8	3,4	3,4	3,4	= --																																																																																	
Espainia (2)	1,9	1,8	2,2	2,4	▲ +0,2																																																																																	
UE-27 (2)	3,0	2,7	2,8	3,1	▲ - 0,3																																																																																	
Iturriak: (1) OEB Berdintasun, Justizia eta Gizarte Politiketako Departamentua. Gizarte Beharrei buruzko 2022ko Inkestaren PGBI-Pobrezia modulua. (2) Eurostat. EU-SILC. European Union Statistics on Income and Living Conditions, 2022																																																																																						

4. GIZARTE TRANSFERENTZIEN SISTEMAREN ERAGINAREN ADIERAZLEAK

4.1. Gizarte transferentzien eraginkortasuna pobrezia larria murrizteko

Definizioa	<p>Gizarte transferentziek pobrezia larria murrizteko duten eraginkortasuna ebaluatzeko, gizarte transferentzien aurreko pobrezia larriaren tasa eta gizarte transferentzia guztiak (pentsioak izan ezik) kontuan hartu ondoko pobrezia larriaren tasa konparatzen dira.</p> <p>Lehenengo eta bigarren adierazleen arteko aldea da, 65 urtetik gorakoentzako erretiro-, alargun- eta baliaezintasun-pentsioak izan ezik, lehenengo adierazlea kalkulatzeko ez direla kontuan hartzen sistema publikoaren transferentzietatik datozen diru-sarrerak. Bestela esanda, lehen adierazleak pobrezia-arriskuaren prebalentzia islatzen du, diru-sarrera propioetan eta jasotako pensioetan soilik oinarrituta. Ez ditu kontuan hartzen gizarte-laguntzako prestazioetatik eratorritako diru-sarrerak (DBE, IMV, GLL, etab.), ez gizarte-segurantzakoak eta langabeziakoak (langabezia-prestazioak, familiaren babesa, ardurapeko seme-alabagatiko prestazioak, gaixotasuna, baliaezintasun-prestazioak 65 urtetik beherako kasuan eta enpresa-birmoldaketaren edo -berregituraketaren ondoriozko aurre-erretiroak), ez eta partikularren transferentziak ere.</p>																																																																			
Gipuzkoako datuak 2022	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2"></th> <th colspan="2">Pertsonak</th> <th colspan="2">Etxeak</th> </tr> <tr> <th>Tasa (%)</th> <th>Kopurua</th> <th>Tasa (%)</th> <th>Kopurua</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Pobrezia larria g.t.a.</td> <td>9,0</td> <td>64.023</td> <td>8,6</td> <td>25.890</td> </tr> <tr> <td>Pobrezia larria g.t.o.</td> <td>5,9</td> <td>42.214</td> <td>5,0</td> <td>15.072</td> </tr> <tr> <td>Aldea</td> <td>-3,1</td> <td>-21.809</td> <td>-3,6</td> <td>-10.818</td> </tr> <tr> <td>Murrizketa (%)</td> <td>-% 34,1</td> <td>--</td> <td>-% 41,8</td> <td>--</td> </tr> </tbody> </table>		Pertsonak		Etxeak		Tasa (%)	Kopurua	Tasa (%)	Kopurua	Pobrezia larria g.t.a.	9,0	64.023	8,6	25.890	Pobrezia larria g.t.o.	5,9	42.214	5,0	15.072	Aldea	-3,1	-21.809	-3,6	-10.818	Murrizketa (%)	-% 34,1	--	-% 41,8	--																																						
	Pertsonak		Etxeak																																																																	
	Tasa (%)	Kopurua	Tasa (%)	Kopurua																																																																
Pobrezia larria g.t.a.	9,0	64.023	8,6	25.890																																																																
Pobrezia larria g.t.o.	5,9	42.214	5,0	15.072																																																																
Aldea	-3,1	-21.809	-3,6	-10.818																																																																
Murrizketa (%)	-% 34,1	--	-% 41,8	--																																																																
Oinarrizko gurutzeak	<p style="text-align: center;">Gizarte-transferentzien aurreko eta ondorengo pobrezia-tasa larria, zenbait aldagai soziodemografikoren arabera</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th></th> <th>Lehen</th> <th>Gero</th> <th>Murrizketa (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td rowspan="2">Sexua</td> <td>Gizonezkoak</td> <td>9,7</td> <td>6,1</td> <td>-% 36</td> </tr> <tr> <td>Emakumeak</td> <td>8,4</td> <td>5,7</td> <td>-% 32</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">Etxeke erreferentzia pertsonaren sexua</td> <td>Gizonezkoak</td> <td>8,0</td> <td>5,1</td> <td>-% 37</td> </tr> <tr> <td>Emakumeak</td> <td>10,4</td> <td>7,2</td> <td>-% 31</td> </tr> <tr> <td rowspan="4">Adina</td> <td><18 urte</td> <td>14,3</td> <td>11,7</td> <td>-% 19</td> </tr> <tr> <td>18-44 urte</td> <td>10,7</td> <td>7,9</td> <td>-% 26</td> </tr> <tr> <td>45-64 urte</td> <td>9,2</td> <td>4,2</td> <td>-% 54</td> </tr> <tr> <td>65 urte edo gehiago</td> <td>3,3</td> <td>2,1</td> <td>-% 36</td> </tr> <tr> <td rowspan="3">Erreferentziako pertsonaren adina</td> <td><45 urte</td> <td>13,3</td> <td>10,7</td> <td>-% 20</td> </tr> <tr> <td>45-64 urte</td> <td>8,8</td> <td>5,0</td> <td>-% 43</td> </tr> <tr> <td>65 urte edo gehiago</td> <td>4,7</td> <td>2,7</td> <td>-% 43</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">Nazionalitatea</td> <td>Espainiakoa</td> <td>6,1</td> <td>3,5</td> <td>-% 42</td> </tr> <tr> <td>Atzerritarra</td> <td>39,7</td> <td>31,5</td> <td>-% 21</td> </tr> <tr> <td>Guztira</td> <td>Guztira</td> <td>9,0</td> <td>5,9</td> <td>-% 34</td> </tr> </tbody> </table>			Lehen	Gero	Murrizketa (%)	Sexua	Gizonezkoak	9,7	6,1	-% 36	Emakumeak	8,4	5,7	-% 32	Etxeke erreferentzia pertsonaren sexua	Gizonezkoak	8,0	5,1	-% 37	Emakumeak	10,4	7,2	-% 31	Adina	<18 urte	14,3	11,7	-% 19	18-44 urte	10,7	7,9	-% 26	45-64 urte	9,2	4,2	-% 54	65 urte edo gehiago	3,3	2,1	-% 36	Erreferentziako pertsonaren adina	<45 urte	13,3	10,7	-% 20	45-64 urte	8,8	5,0	-% 43	65 urte edo gehiago	4,7	2,7	-% 43	Nazionalitatea	Espainiakoa	6,1	3,5	-% 42	Atzerritarra	39,7	31,5	-% 21	Guztira	Guztira	9,0	5,9	-% 34
		Lehen	Gero	Murrizketa (%)																																																																
Sexua	Gizonezkoak	9,7	6,1	-% 36																																																																
	Emakumeak	8,4	5,7	-% 32																																																																
Etxeke erreferentzia pertsonaren sexua	Gizonezkoak	8,0	5,1	-% 37																																																																
	Emakumeak	10,4	7,2	-% 31																																																																
Adina	<18 urte	14,3	11,7	-% 19																																																																
	18-44 urte	10,7	7,9	-% 26																																																																
	45-64 urte	9,2	4,2	-% 54																																																																
	65 urte edo gehiago	3,3	2,1	-% 36																																																																
Erreferentziako pertsonaren adina	<45 urte	13,3	10,7	-% 20																																																																
	45-64 urte	8,8	5,0	-% 43																																																																
	65 urte edo gehiago	4,7	2,7	-% 43																																																																
Nazionalitatea	Espainiakoa	6,1	3,5	-% 42																																																																
	Atzerritarra	39,7	31,5	-% 21																																																																
Guztira	Guztira	9,0	5,9	-% 34																																																																
Konparatiba	<p style="text-align: center;">Pobrezia larriaren tasa, herritarren arteko transferentzia sozialen aurretik eta ondoren</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Lehen</th> <th>Gero</th> <th>Murrizketa (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>UE-27 (1)</td> <td>13,6</td> <td>5,7</td> <td>-% 58,1</td> </tr> <tr> <td>- Irlanda* (gehienez)</td> <td>19,0</td> <td>2,2</td> <td>-% 88,4</td> </tr> <tr> <td>- Errumania* (min.)</td> <td>13,8</td> <td>10,3</td> <td>-% 25,4</td> </tr> <tr> <td>Espainia (1)</td> <td>15,5</td> <td>8,9</td> <td>-% 42,6</td> </tr> <tr> <td>EAE</td> <td>11,0</td> <td>4,9</td> <td>-% 55,4</td> </tr> <tr> <td>Gipuzkoa</td> <td>9,0</td> <td>5,9</td> <td>-% 34,1</td> </tr> </tbody> </table> <p>Iturriak: (1) Eurostat. EU-SILC (European Union Statistics on Income and Living Conditions), 2022. (2) OEB Berdintasun, Justizia eta Gizarte Politiketako Departamentua. Gizarte Beharrei buruzko 2022ko Inkestaren PGBI-Pobrezia modulua. *Gizarte-transferentzien aurretik eta ondoren pobrezia larriaren tasa murrizteko balio maximoak eta minimoak dagozkie.</p>		Lehen	Gero	Murrizketa (%)	UE-27 (1)	13,6	5,7	-% 58,1	- Irlanda* (gehienez)	19,0	2,2	-% 88,4	- Errumania* (min.)	13,8	10,3	-% 25,4	Espainia (1)	15,5	8,9	-% 42,6	EAE	11,0	4,9	-% 55,4	Gipuzkoa	9,0	5,9	-% 34,1																																							
	Lehen	Gero	Murrizketa (%)																																																																	
UE-27 (1)	13,6	5,7	-% 58,1																																																																	
- Irlanda* (gehienez)	19,0	2,2	-% 88,4																																																																	
- Errumania* (min.)	13,8	10,3	-% 25,4																																																																	
Espainia (1)	15,5	8,9	-% 42,6																																																																	
EAE	11,0	4,9	-% 55,4																																																																	
Gipuzkoa	9,0	5,9	-% 34,1																																																																	

[Jarraitzen du]

[Jarraipena]

4. GIZARTE TRANSFERENTZIEN SISTEMAREN ERAGINAREN ADIERAZLEAK**4.1. Gizarte transferentzien eraginkortasuna pobrezia larria murriztea**

Bilakaera	Pobrezia larriaren tasa, herritarren arteko transferentzia sozialen aurretik eta ondoren			
		Lehen	Gero	Murrizketa (%)
Gipuzkoa	2014	12,4	5,4	-% 56,2
	2018	9,1	5,3	-% 41,5
	2022	9,0	5,9	-% 34,1
EAE	2014	13,3	4,9	-% 63,5
	2018	11,9	5,1	-% 57,4
	2022	11,0	4,9	-% 55,4
Espainia (2)	2014	19,1	10,6	-% 44,5
	2018	15,7	9,2	-% 41,4
	2022	15,5	8,9	-% 42,6
EB-27 (2)	2014	14,3	6,5	-% 54,5
	2018	13,1	5,9	-% 55,0
	2022	13,6	5,7	-% 58,1

Iturriak: (1) OEB Berdintasun, Justizia eta Gizarte Politiketako Departamentua. Gizarte Beharrei buruzko 2022ko Inkestaren PGBI-Pobrezia modulua. (2) Eurostat. EU-SILC. European Union Statistics on Income and Living Conditions, 2022

II ERANSKINA

Gipuzkoako Pobrezia eta Gizarte Bazterketari buruzko 2022 Inkestaren galdetegia

**GIPUZKOAKO LURRALDE HISTORIKOAREN POBREZIA ETA GIZARTE-BAZTERKETARI
BURUZKO 2022 INKESTA**

IDEV	<input type="text"/>
KODEA	<input type="text"/>
UNITATE INDEPENDIENTEA	<input type="text"/>
GALDESORTA – ZB.	<input type="text"/>
ESKUALDEA	<input type="text"/>
UDALERRIA	<input type="text"/>
BARRUTIA	<input type="text"/>
SEKZIOA	<input type="text"/>

ETXEBIZITZA MOTA	
Banakako etxebizitza independentea (txaleta, landetxea).....	1
Banakako etxebizitza independentea (baserria).....	2
Banakako etxebizitza atxikia edo bikoitza	3
Etxebizitza edo apartamentua <10 etxebizitzetako eraikinean.....	4
Etxebizitza edo apartamentua 10 edo etxebizitza gehiagoko eraikinean.....	5
Bestelako erabilera batzuetarako eraikin bateko etxebizitza (eskola, bulegoa, lantegia, etab.).....	6
Etxebizitza izateko egokitutako behealdea edo merkataritza-lokala.	7
Infraetxea (txabola, etxabe, aurrefabrikatu edo antzekoa).....	8
<i>Oharrak:</i>	

H1	H2	H3
ETXEBIZITZA MOTA	ETXEBIZITZAN BIZI DIREN PERTSONEN KOPURUA (denboraldi batean bertan bizi ez direnak barne)	INKESTA EGITEKO ERABILITAKO ERREFERENTZIA NUKLEOAREN TAMAINA (Erreferentziazko pertsona eta egun bere taldetzat edo bizikidetzat-unitatetzat hartzen duen horretako kideak hartzen dira barnean, haiekin duen familia-harremana kontuan izan gabe)
Pertsona bakarrekoa..... 1 Pertsona anitzekoa, familiaz bestekoa. 2 Familia, nukleorik gabe..... 3 Nukleo bakarreko familia..... 4 Familiarra (nukleo anitza)..... 5	<input type="text"/>	<input type="text"/>

ELKARRIZKETATUTAKO PERTSONAREN DATUAK
IZENA: _____
HELBIDEA: _____
UDALERRIA: _____
HARREMANERAKO TELEFONOA: _____

ETXEAN BIZI DIREN PERTSONAK			
Hurrenkera -zk.	Sexua (G – E)	Adina	Erreferentziazko pertsonarekin harremana
1			Erreferentziazko pertsona
2			
3			
4			
5			
<i>Oharrak:</i>			

KONTROL-DATUAK

ELKARRIZKETATZAILEAREN KODEA
<input type="text"/>

ELKARRIZKETAREN DATA ETA IRAUPENA			
EGUNA	<input type="text"/>	URTEA	<input type="text" value="20"/>
HILABETEA	<input type="text"/>	IRAUPENA	<input type="text"/>

A. ETXEBIZITZA ETA BERTAN BIZI DIREN PERTSONEN EZAUGARRI DEMOGRAFIKOAK					
<i>Ondoren datu batzuk eskatzen zaizkizu etxeaz eta bertan zurekin bizi den pertsona bakoitzaz</i>					
Pertsonaren nortasuna:	ERREFERENTZIAZKO PERTSONA				
Familiaren hurrenkera-zk.	☐	☐	☐	☐	☐
P1. Familia-talde mota					
1. Ez da familia-taldea. Pasa ¡Error! No se encuentra el origen de la referencia. galderara	1	1	1	1	1
2. Seme-alabarik gabeko senar-emazteak/bikotea	2	2	2	2	2
3. Seme-alabadun senar-emazteak/bikotea	3	3	3	3	3
4. Seme-alabadun aita/ama	4	4	4	4	4
5. Bestelako familia-talde bat	5	5	5	5	5
P2. Partaide den familia-taldea (hurrenkera-zk.)	_	_	_	_	_
P3. Erreferentziako pertsona (bat baino gehiago, familia-talde bat baino gehiago direnean soilik)					
Bai	1	1	1	1	1
Ez	2	2	2	2	2
P4. Erreferentziako pertsona (Bakar bat izan daiteke soilik)					
1. Bai	1	1	1	1	1
2. Ez	2	2	2	2	2
P5. Pertsona informatzailea (Erreferentziako pertsona eta/edo bere bikotea)					
1. Bai	1	1	1	1	1
2. Ez	2	2	2	2	2
P6. Erreferentziako pertsonarekin harremana					
1. Erreferentziako pertsona	1	1	1	1	1
2. Senar-emazte edo bikotea	2	2	2	2	2
3. Seme-alaba, seme-alabaordeak	3	3	3	3	3
4. Suhi, erraina.	4	4	4	4	4
5. Aita, ama, aita-amaginarrebak	5	5	5	5	5
6. Anai-arreba, koinata	6	6	6	6	6
7. Biloba	7	7	7	7	7
8. Beste ahaide bat	8	8	8	8	8
9. Zerbitzaria	9	9	9	9	9
10. Ahaidea ez den pertsona	10	10	10	10	10
P7. Sexua					
1. Gizona	1	1	1	1	1
2. Emakumea	2	2	2	2	2
P8. Legezko egoera zibila					
1. Ezkongabea	1	1	1	1	1
2. Ezkondua	2	2	2	2	2
3. Alarguna	3	3	3	3	3
4. Dibortziatua, banandua	4	4	4	4	4
P9. Inkesta hau betetzeko garaiko adina	_ _	_ _	_ _	_ _	_ _
P10. Jaiotza hilabetea (Kodetu 1 eta 12 tartean)	_ _	_ _	_ _	_ _	_ _
P11. Jaiotza urtea (Urte osoa 4 digitukoa)	_ _ _	_ _ _	_ _ _	_ _ _	_ _ _
P12. Jaiolekua (Estatuan jaiotakoa bada, galdetu zein probintzian; atzerrian jaiotakoa bada, galdetu herrialdeaz)					
1. Estatuan bada, zein Probintzia edo Lurralde Historikoa? - Kodea (A kodeak)	_____> _ _ _	_____> _ _ _	_____> _ _ _	_____> _ _ _	_____> _ _ _
2. Estatutik kanpo bada, zein herrialdetan? - Kodea (B kodeak)	_____> _ _ _	_____> _ _ _	_____> _ _ _	_____> _ _ _	_____> _ _ _
Soilik galdetu P12 = "2"bada; galdera honetan "1" jarri P12 ari 1 erantzunez gero)					
P13. Herritartasuna (Aukera bakar bat markatu)					
1. Espainiarra	1	1	1	1	1
2. Espainiarra eta beste bat - Beste herrialde bat (Espainiaz gain). Kodea (B kodeak)	2> _ _ _	2> _ _ _	2> _ _ _	2> _ _ _	2> _ _ _
3. Atzerritarra - Herrialde. Kodea (B kodeak)	3> _ _ _	3> _ _ _	3> _ _ _	3> _ _ _	3> _ _ _
4. Bestelako egoera batzuek (babes-eskatzaileak, errefuxiatuak, etab.)	4	4	4	4	4
P14. Erroldatzearen egoera (irakurri aukerak)					
1. Erroldatua Gipuzkoan	1	1	1	1	1
2. Erroldatua Araba edo Bizkaian	2	2	2	2	2
3. Erroldatua Espainiako beste lekuren batean	3→P16	3→P16	3→P16	3→P16	3→P16
4. Espainian erroldatu gabea	4→P16	4→P16	4→P16	4→P16	4→P16

Pertsonaren nortasuna:	ERREFERENTZIAZKO PERTSONA				
Familiaren hurrenkera-zk.	☐	☐	☐	☐	☐
(Soilik P11 Error! No se encuentra el origen de la referencia.4 = 1 e do 2 erantzunez gero)					
P15. EAEn erroldatuta bizi izandako aroa (Soilik 12 edo hilabete gutxiago badira, jarri hilabeteen zenbatekoa)					
1. Betidanik (jaiotzaz)	1	1	1	1	1
2. Ez beti	2 _↓	2 _↓	2 _↓	2 _↓	2 _↓
↳ Zenbat urte dira?	<u> </u> <u> </u> <u> </u>	<u> </u> <u> </u> <u> </u>	<u> </u> <u> </u> <u> </u>	<u> </u> <u> </u> <u> </u>	<u> </u> <u> </u> <u> </u>
↳ Urtebete baino gutxiago bada, jarri zenbat hilabete	<u> </u> <u> </u> <u> </u>	<u> </u> <u> </u> <u> </u>	<u> </u> <u> </u> <u> </u>	<u> </u> <u> </u> <u> </u>	<u> </u> <u> </u> <u> </u>

B. HEZKUNTZA MAILA, IKASKETAK, AMA-HIZKUNTZA ETA HIZKUNTZA-IKASKETAK

Ondoren datu batzuk eskatzeko zaizkizu etxeko hezkuntza eta ikasketa mailaz.

Pertsonaren nortasuna:	ERREFERENTZIAZKO PERTSONA				
Familiaren hurrenkera-zk.	☐	☐	☐	☐	☐

Lehenik, galdetuko zaizu etxebizitzan bizi diren 16 edo urte gehiago edota 16 urte 2022. urtean betetzen dituzten pertsonen inguruan.

P16. Zein da lortutako ikasketa mailarik altuena?

0. Ez da egokia, 16 urte baino gutxiago ditu, eta ez du adin hori beteko aurtengoan	0	0	0	0	0
1. Ez daki irakurtzen ez idazten	1	1	1	1	1
2. Badaki irakurtzen eta idazten, baina 5 baino urte gutxiagoan joan zen eskolara	2	2	2	2	2
3. Joan zen eskolara bost urte edo gehiago, baino OHO, DBH eta eskolako gradua amaitu gabe	3	3	3	3	3
4. Lehen hezkuntza: OHO-ko bost urte	4	4	4	4	4
5. Bigarren hezkuntza DBH, eskolako gradua OHO, batxilergo elementala	5	5	5	5	5
6. Gradu erdiko irakaskuntza profesionalak (LHI, LH, gradu erdia, ofizialtza industrialak edo baliokidea)	6	6	6	6	6
7. Batxilergo titulua (goi batxilerra, BBB, batxilergo LOGSE, UOI, PREU)	7	7	7	7	7
8. Gradu erdiko irakaskuntza profesionalak (LHII, goi LH, maisutasun industrialak edo baliokidea, 10 urteko kontserbatorioa)	8	8	8	8	8
9. Bigarren mailako hezkuntza lehenengo eta bigarren ziklokoa (gradua, diplomatura ingeniari teknikoan, lizentzia, Ingeniari tekniko edo arkitektura)	9	9	9	9	9
10. Hirugarren zikloko hezkuntza unibertsitarioa (Graduondokoa, masterra edo doktoretza)	10	10	10	10	10

Ondoren datu batzuk eskatzeko zaizkizu etxeko adina kontuan hartu gabe

P17. Ikasketa moduren bat betetzen ari al zarete zu edo etxeko pertsonaren bat 2022/2023 ikasturtean? (Edonolako prestakuntza eta ikasketak hartzen dira kontuan (haurtzaindegia, irakaskuntza arautua edo arautu gabea, helduen hezkuntza, etab.)

1. Bai	1	1	1	1	1
2. Ez	2→P19	2→P19	2→P19	2→P19	2→P19

P18. Zein ikasketa edo prestakuntza egiten ari zara 2022/2023 ikasturtean? (Erantzun anizkuna)

1. Haurtzaindegia (2 urte arte)	1	1	1	1	1
2. Haur Hezkuntza (2 eta 5 urte tartean)	2	2	2	2	2
3. Lehen Hezkuntza	3	3	3	3	3
4. Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza (DBH)	4	4	4	4	4
5. Lanbide Hastapeneko Kualifikazio Programa	5	5	5	5	5
6. Batxilergoa	6	6	6	6	6
7. Erdi mailako LH	7	7	7	7	7
8. Goi mailako LH	8	8	8	8	8
9. Unibertsitate Graduko ikasketak, Arkitektura, Ingeniari tekniko edo baliokidea	9	9	9	9	9
10. Doktoregoa edo unibertsitateko Master ofiziala, medikuntza espezialitateak edo baliokideak	10	10	10	10	10
11. Hizkuntza Eskola Ofizialeko eta Musika eta Dantza Eskoletako ikasketak	11	11	11	11	11
12. Pertsona Helduen Hezkuntza Ikasketak (HHI)	12	12	12	12	12
13. Hezkuntza berezia edo baliokidea	13	13	13	13	13
14. Beste batzuk	14	14	14	14	14

Pertsonaren nortasuna:	ERREFERENTZIAZKO PERTSONA				
Familiaren hurrenkera-zk.	☐	☐	☐	☐	☐
Ondoren eskatzen zaizu ama-hizkuntza eta hizkuntzen ikasketaz galdera batzuei erantzutea. Mesedez, erantzun etxebizitzan dauden 3 edo urte gehiagoko pertsonen.					
P19. Zein da zure ama-hizkuntza? Eta zure etxebizitzan bizi direnena?					
1. Euskara	1	1	1	1	1
2. Gaztelera	2	2	2	2	2
3. Biak: euskara eta gaztelera	3	3	3	3	3
4. Beste bat edo beste batzuek: Zein edo zeintzuk?	4	4	4	4	4
P20. Ama-hizkuntzaz gain, zein bestelako hizkuntzetan jarduterik duzu? Eta etxebizitzan bizi diren beste pertsonen? (Erantzun anizkuna)					
1. Euskara	1	1	1	1	1
2. Gaztelera	2	2	2	2	2
3. Ingelesa	3	3	3	3	3
4. Frantsesa	4	4	4	4	4
5. Alemana	5	5	5	5	5
6. Arabiera	6	6	6	6	6
7. Beste hizkuntza batzuek	7	7	7	7	7
Beste hizkuntzarik ez	0	0	0	0	0

C. OSASUNA ETA AUTONOMIA

Ondoren eskatzen zaizu etxebizitzako pertsona bakoitzaren inguruan osasun eta arreta sanitarioari buruzko galdera batzuei erantzutea.

Pertsonaren nortasuna:	ERREFERENTZIAZKO PERTSONA				
Familiaren hurrenkera-zk.	☐	☐	☐	☐	☐
P21. Nolakotzat joko zenuke etxebizitzako pertsona bakoitzaren osasuna?					
1. Oso ona	1	1	1	1	1
2. Ona	2	2	2	2	2
3. Hala-holakoa	3	3	3	3	3
4. Eskasa	4	4	4	4	4
5. Oso eskasa	5	5	5	5	5
P22. Zein da duzun osasun-estaldura? (Irakurri aukerak. Badago aukera bat baino gehiago markatzerik)					
1. Gizarte Segurantzza (Osakidetza)	1	1	1	1	1
2. Kolektiboki afiliatzeko mutualitatea (derrigorrezkoa)	2	2	2	2	2
3. Mediku-aseguru pribatua (borondatezkoa)	3	3	3	3	3
4. Beste batzuek	4	4	4	4	4
5. Batere ez	5	5	5	5	5
P23. Tabakoa erretzeko ohitura al duzu? (Eguneko bost zigarreta edo gehiago erretzen baditu)					
1. Bai	1	1	1	1	1
2. Ez	2	2	2	2	2
P24. Joan al zara osasun-egoitzaren batera joandako urtean? Galdera honetan kontuan hartzen dira anbulatorio, ospitale eta kontsulta pribatuak.					
1. Bai	1	1	1	1	1
2. Ez	2	2	2	2	2
P25. Etxebizitzako norbaitek desgaitasun bat dauka?					
1. Bai	1	1	1	1	1
2. Ez	2→P27	2→P27	2→P27	2→P27	2→P27
P26. Ze motatako desgaitasuna dauka? (Erantzun anitzak)					
1. Entzumeneko desgaitasuna	1	1	1	1	1
2. Ikus desgaitasuna	2				
3. Fisikoa	3				
4. Intelektuala	4	2	2	2	2
P27. Ezgaitasun, osasun-arazo edo gaixotasunen baten ondorioz, ba al duzu %33 edo gradu gehiagoko ezgaitasun-agiririk?					
1. Bai	1	1	1	1	1
2. Ez	2	2	2	2	2
P28. Ba al du etxekoren batek ezgaitasun, gaixotasun kroniko edo osasun-arazo larriarik bere adineko edonoren antzera bizimoduko oinarrizko eginkizunak betetzeko –jan, jantzi, mugitu, komunikatu edota komunera joateko?					
1. Bai	1	1	1	1	1
2. Ez	2→P	2→P	2→P	2→P	2→P

Pertsonaren nortasuna: Familiaren hurrenkera-zk.	Pertsona nagusia				
	☐	☐	☐	☐	☐
P29. Egin al duzue, zuk edota etxekoren batek, mendekotasunaren ebaluazioa egiteko eskaria?					
1. Bai	1	1	1	1	1
2. Ez	2→P31	2→P31	2→P31	2→P31	2→P31
P30. Zein ezgaitasun maila aitortu zaio?					
1. I. Gradua edo mendekotasun moderatua	1	1	1	1	1
2. II. Gradua edo mendekotasun larria	2	2	2	2	2
3. III. Gradua edo mendekotasun oso larria	3	3	3	3	3
4. Ez du mendekotasun-gradua ezagutzen	4	4	4	4	4
5. Ez zaio onartu inongo mendekotasun-gradurik	5	5	5	5	5
6. Erabaki gabe dago mendekotasun-gradua	6	6	6	6	6
P31. Eguneko bizimoduko betekizunetarako laguntza moduren bat edota beste pertsona baten laguntza behar al du?					
1. Bai	1	1	1	1	1
2. Ez	2→P35	2→P35	2→P35	2→P35	2→P35
P32. Laguntza beharrezkoa gertatuz gero, ari al da laguntza hori jasotzen?					
1. Bai	1	1	1	1	1
2. Ez	2→P35	2→P35	2→P35	2→P35	2→P35
P33. Pertsona horrek jasotzen al du Mendekotasun Legeari loturiko Foru Aldundiaren prestazio ekonomikorik? (Irakurri aukera guztiak eta bakar bat markatu)					
1. Ez	1	1	1	1	1
2. Bai, familia-inguruan zaintzak jasotzeko prestazio ekonomikoa	2	2	2	2	2
3. Bai laguntza pertsonalerako prestazio ekonomikoa	3	3	3	3	3
P34. Mesedez, esan zein pertsonen laguntza edo zerbitzuak jasotzen dituzten etxebizitzan beharra duten pertsonak (Irakurri aukera guztiak. Erantzun anizkuna. Gehienez ere hiru jarri)					
1. Etxebizitzako kidea	1	1	1	1	1
2. Etxean bizi ez den ahaidea	2	2	2	2	2
3. Etxez etxeko laguntza-zerbitzu publikoa (administrazioak kontratatutakoa)	3	3	3	3	3
4. Etxean lanean ari den pertsona	4	4	4	4	4
5. Telelaguntza-zerbitzua	5	5	5	5	5
6. Beste egoera batzuk. Zehaztu: _____	6	6	6	6	6
P35. Joaten al da zure etxekoren bat ondoren aipatuko diren eguneko arreta-zerbitzuren batera?					
1. Pertsona adinduentzako eguneko zentroa	1	1	1	1	1
2. Okupazio-zentroa	2	2	2	2	2
3. Enplegu-zentro berezia	3	3	3	3	3
4. Buru-osasun arazoak dituzten pertsonentzako eguneko zentroa	4	4	4	4	4
5. Droga-mendekotasun arazoak dituzten pertsonentzako eguneko zentroa edo programa ambulatorioa	5	5	5	5	5
6. Gizarte-bazterketa egoeran diren pertsonentzako eguneko zentroa	6	6	6	6	6
7. Bestelako zentro eta zerbitzu batzuek	7	7	7	7	7
0. Ez da joaten inolako eguneko zentro edo zerbitzura	0	0	0	0	0
P36. Zure etxeko pertsonaren bat egon al da azken urtean jarraian aipatuko dizudan egoitza-zentro edo erakunderen batean?					
<ul style="list-style-type: none"> - Adineko edo/eta mendeko pertsonentzako egoitza-zentroak - Desgaitasuna duten pertsonentzako egoitza-zentroak - Gaixotasun mentala duten pertsonentzako egoitza-zentroak - Gaixo kronikoentzako osasun-zentroak eta zentro soziosanitarioak - Komunitate terapeutikoak adikzioak dituzten pertsonentzat - Adingabeak babesteko egoitza-zentroak - Preso ohientzako espetxeak edo pisuak - Beste egoitza-zentro edo ostatu-zerbitzu batzuk, hala nola etxerik gabeko pertsonen edo genero-indarkeriaren biktima diren emakumeen zuzendutakoak 					
1. Bai	1	1	1	1	1
2. Ez	2	2	2	2	2
P37. Etxebizitza honetan bizi den pertsona bakoitzarekiko 16 edo 16 urte gehiagokoak, adierazterik izango al zenuke beraien aisialdian zein maiztasunez burutzen duten ariketa edo jarduerarik fisikoa? Adibidez, gutxienez ordu erdiko ibilaldiak, korrika egin, bizikletan ibili, kirola egin, etab.					
1. Inoiz ez	1	1	1	1	1
2. Aldi bakanen batean	2	2	2	2	2
3. Hileko aldi batzuetan	3	3	3	3	3
4. Asteko aldi batzuetan	4	4	4	4	4
5. Egunero	5	5	5	5	5

D. JARDUERA, ENPLEGUA ETA FORMAKUNTZA					
Ondoren galdetuko zaizu etxebizitzan bizi diren 16 edo urte gehiago dituzten (edo aurten 16 urte beteko dituztenak) enplegu eta okupazioaren inguruko datu batzuek					
Pertsonaren nortasuna:	ERREFERENTZIAZKO PERTSONA				
Familiaren hurrenkera-zk.	☐	☐	☐	☐	☐
P38. Lanik egin al duzu inoiz?					
1. Bai	1	1	1	1	1
2. Ez	2	2	2	2	2
P39. Joandako hilabeteetan, ondoren aipatu diren etatik zein izan da <u>egoera nagusia</u>? (Irakurri aukera guztiak eta bakar bat markatu)					
1. Lanpetua (bertan kontuan hartzen dira soldatako langileak, beregaineko langile, familia-laguntza negozioan eta epe baterako bajan edo amatasun-baimena duten langileak)	1→P40	1→P40	1→P40	1→P40	1→P40
2. Lan bila, langabetua	2→P47	2→P47	2→P47	2→P47	2→P47
3. Ikasle, eskola-ikasle edo prestakuntzan	3→P47	3→P47	3→P47	3→P47	3→P47
4. Erretiratua, erretiro aurreratua	4→P55	4→P55	4→P55	4→P55	4→P55
5. Lanerako ezintasun iraunkorra	5→P55	5→P55	5→P55	5→P55	5→P55
6. Errentaduna	6→P47	6→P47	6→P47	6→P47	6→P47
7. Etxeko lanak eta/edo adingabe edo beste pertsona batzuen zaintza	7→P47	7→P47	7→P47	7→P47	7→P47
8. Jardunik gabeko beste pertsona batzuek ↳Zehaztu:	8↳ _____→P55	8↳ _____→P55	8↳ _____→P55	8↳ _____→P55	8↳ _____→P55
P40. Esango al zenituzke zein <u>betekizun, profesio edo ofizio</u> duten etxeok? (Ahal bezain beste zehaztu, adibidez: komertzio dendaria, ospitale batean klinika-auxiliarra, eskola-irakaslea, etab.)					
(Literalki emandako erantzuna idatzi, ahal bezain zehatzen, eta ondoren LKN bi digitura arabera kodetu)	_____	_____	_____	_____	_____
Kodea:	____ ____ ____ _ _ _	____ ____ ____ _ _ _	____ ____ ____ _ _ _	____ ____ ____ _ _ _	____ ____ ____ _ _ _
P41. Esango al zenuke zein <u>ekonomia-sektorekoa den lan egin edo zuzentzen duzun saltegiak?</u>					
1. Lehen-sektorea (nekazaritza, abeltzaintza, basogintza, arrantza)	1	1	1	1	1
2. Industria	2	2	2	2	2
3. Eraikuntza	3	3	3	3	3
4. Zerbitzuak	4	4	4	4	4
P42. Zein da zure laneko <u>egoera profesionala</u>? (Irakurri aukerak)					
1. Enplegatzaile edo soldatako langileak dituen enpresaria	1→P44	1→P44	1→P44	1→P44	1→P44
2. Langile gabeko enpresaria, langile independente edo autonomoa	2→P44	2→P44	2→P44	2→P44	2→P44
3. Familia-laguntza (familiako baten negozioan egindako laguntza-lana)	3→P44	3→P44	3→P44	3→P44	3→P44
4. Kooperatiba-bazkidea	4→P44	4→P44	4→P44	4→P44	4→P44
5. Administrazio publikoko soldatako langilea	5	5	5	5	5
6. Enpresa publikoko soldatako langilea	6	6	6	6	6
7. Sektore pribatuko soldatako langilea	7	7	7	7	7
8. Beste batzuek. ↳Zehaztu:	8↳ _____	8↳ _____	8↳ _____	8↳ _____	8↳ _____
P43. Nolakoa da zure kontratu edo enpresarekiko lan-harremana?					
1. Zehaztugabeko epea	1	1	1	1	1
2. Aldi baterakoa	2	2	2	2	2
3. Lan edo zerbitzukoa	3	3	3	3	3
4. Bestelako bat	4	4	4	4	4
5. Kontraturik gabea	5	5	5	5	5
P44. Ordaintzen al duzu edo ordaintzen al dute zure gizarte-segurantzako kuota?					
1. Bai, besteren kontura	1	1	1	1	1
2. Bai, autonomo gisara	2	2	2	2	2
0. Ez	0	0	0	0	0
P45. Zenbat ordu eskaintzen dizkiozu astero lan ordainduari? (Kontuan hartzen dira ohikoan egiten diren ordu osagarriak. Lan hori irregularra bada, azalduko da joandako lau asteetan bataz bestean lan egindako ordu-kopurua)					
Lan egindako asteko bataz besteko ordu-kopurua	_ _ _	_ _ _	_ _ _	_ _ _	_ _ _

Pertsonaren nortasuna:	ERREFERENTZIAZKO PERTSONA				
Familiaren hurrenkera-zk.	☐	☐	☐	☐	☐
(P45 < 30 ordu bada) P46. Ondorengo hauetatik zein da asteen 30 ordu baino gutxiagoan lan egiteko arrazoi nagusia? (Arrazoi bakar bat azaldu)	P45 ≥ 30h. → P48 P45 < 30h. → P46	P45 ≥ 30h. → P48 P45 < 30h. → P46	P45 ≥ 30h. → P48 P45 < 30h. → P46	P45 ≥ 30h. → P48 P45 < 30h. → P46	P45 ≥ 30h. → P48 P45 < 30h. → P46
1. Ikaskuntza eta prestakuntzarako ikastaroak burutzea	1 → P48	1 → P48	1 → P48	1 → P48	1 → P48
2. Eritasun edo ezgaitasun propioa	2 → P48	2 → P48	2 → P48	2 → P48	2 → P48
3. Ume, heldu gaixo, ezgaitu edo adinduen zainketa	3 → P48	3 → P48	3 → P48	3 → P48	3 → P48
4. Bestelako familia edo betekizun pertsonalak	4 → P48	4 → P48	4 → P48	4 → P48	4 → P48
5. Jardunaldi osoko lan bat aurkitzeko ezintasuna	5 → P48	5 → P48	5 → P48	5 → P48	5 → P48
6. Jardunaldi osoko lanik nahi ez izatea	6 → P48	6 → P48	6 → P48	6 → P48	6 → P48
7. Beste arrazoi batzuek	7 → P48	7 → P48	7 → P48	7 → P48	7 → P48
P47. Joandako 12 hilabeteetan bete al duzu ordainduriko langintzarik?					
1. Bai	1	1	1	1	1
2. Ez	2 → P50	2 → P50	2 → P50	2 → P50	2 → P50
P48. Guztira, zenbat denboran egin duzu ordainduriko lana 12 hilabeteetan? Eta epe horretan, batz bestean, zenbat lanordu egin dituzu asteen?					
Lan egindako hilabete-kopurua:	_	_	_	_	_
Astero lan egindako batz besteko ordu-kopurua:	_	_	_	_	_
P49. Azken 12 hilabeteetan, aurkitu da honetako 2 egoeratan, hiru lan-kontratu edo gehiago izan dituzu, edo hiru enpresa edo gehiagorentzat lan egin duzu?					
1. Bai	1	1	1	1	1
2. Ez	2	2	2	2	2
P50. Izena eman duzu LANBIDEn lan eskatzaile bezala?					
1. Bai	1	1	1	1	1
2. Ez	2	2	2	2	2
P51. Lana bilatzen egon zara azkeneko 4 asteetan?					
3. Bai	1	1	1	1	1
4. Ez	2 → P54	2 → P54	2 → P54	2 → P54	2 → P54
P52. Noiztik zabilten enplegu bila? (Idatzi erantzuna hilabeteen arabera; urteka erantzunez gero, erantzun literala jarri eta hilabete-kopurua kalkulatu hartatik)					
Erantzun literala:	_____	_____	_____	_____	_____
72 hilabete arteko kopurua (72 = 6 urte): (0 = hilabete 1 baino gutxiago; 73 = 6 urte baino gehiago)	_	_	_	_	_
P53. Orain lana aurkitzen baduzu, hasteko gai izango zinen hurrengo 15 egunetan?					
1. Bai	1	1	1	1	1
2. Ez, zenbait arrazoiengatik	2	2	2	2	2
(P39=1, 2 edo 3 bada) P54. Etxebizitzan bizi diren 16 edo urte gehiago dituzten pertsonak kontuan hartuz, dela lanean edo lanpetuta, egin al dute hurrenez hurren aipatuko zaizkizun prestakuntza-ekintza hauetakoren bat joandako urtean? (Irakurri aukerak. Erantzun anizkuna)					
1. LANBIDeko ikastaroak, Langintza Eskola edo langabetuentzako bestelako ikastaroren bat	1	1	1	1	1
2. Enpresak sustatutako prestakuntza-ikastaroak	2	2	2	2	2
3. Kualifikazio profesionala hobetzarren egindako beste ikastaro batzuek (oposaketen prestakuntza, hizkuntzak akademietan, informatika)	3	3	3	3	3
4. Batere ez	4	4	4	4	4

E. ETXEBIZITZAKO EKONOMIA-SARBIDEAK

Ondoren galdetzen zaizu, adinari konturik hartu gabe, zer-nolako diru-sarbideak izaten diren etxean.

Pertsonaren nortasuna:	ERREFERENTZIAZKO PERTSONA				
Familiaren hurrenkera-zk.	☐	☐	☐	☐	☐
P55. Joandako hilabeteetan, jaso al duzu diru-sarbiderik? (Edonolako modukoa)					
1. Bai	1	1	1	1	1
2. Ez. Pasa P65 galderara	2 → P65	2 → P65	2 → P65	2 → P65	2 → P65

Pertsonaren nortasuna:	ERREFERENTZIAZKO PERTSONA				
Familiaren hurrenkera-zk.	☐	☐	☐	☐	☐
P56. Joandako hilabetean soldatako langintzan jarduteagatik jaso al duzu diru-sarbiderik? (Kontuan hartzen dira ikastaldi- eta praktika-kontratuak) Mesedez, jarri hileko soldataren zenbatekoa , kontuan hartuz diru-sari osagarriak, ordu osagarriak, komisio, eskupeko, etekinen partaidetza eta bestelako soldatako diru-sarbideak. Baita ere, enpresak doan edota kostu gutxiagoan eskainitako erraztasunak.					
1. Bai. ↘Jarri hilabeteko zenbatekoa	1 ↘ _____ €	1 ↘ _____ €	1 ↘ _____ €	1 ↘ _____ €	1 ↘ _____ €
2. Ez	2	2	2	2	2
P57. Joandako hilabetean, jaso al duzu 65 urte baino gehiagoko familiako baten erretiro, aurre-erretiro, alarguntasun, umezurtz- edo balioezintasun-pentsiorik?					
1. Zahartzaro edo erretiroa					
2. Aurre-erretiroak, enpresetako birmoldatze-prozesuren batean daudenak ezik					
3. Biziraupen-erretiroa (alarguntasun, umezurtz edo familiaren aldekoa)					
4. 65 urte baino gehiago duten pertsona adinduen baliaezintasuna					
1. Bai. Jarri nolakoa ↘Jarri hilabeteko zenbatekoa	1 → _ ↘ _____ €	1 → _ ↘ _____ €	1 → _ ↘ _____ €	1 → _ ↘ _____ €	1 → _ ↘ _____ €
2. Ez	2	2	2	2	2
P58. Joandako hilabetean, jaso al duzu langabeentzako dirurik? Zein modutakoa?					
1. Langabeentzako Kontribuzio Prestazioa					
2. Langabezia-saria					
3. Lanbide-heziketako prestakuntza-ikastaroetarako laguntzak					
1. Bai. Jarri nolakoa ↘Jarri hilabeteko zenbatekoa	1 → _ ↘ _____ €	1 → _ ↘ _____ €	1 → _ ↘ _____ €	1 → _ ↘ _____ €	1 → _ ↘ _____ €
2. Ez	2	2	2	2	2
P59. Joandako hilabetean, jaso al duzu gaixotasun, 65 urte azpiko baliaezintasun edo enpresa-birmoldaketa baten ondorioz aurre-erretiroko diru-saririk?					
1. Gaixotasuna					
2. Baliaezintasuna (>65 urte salbu) (LISMI)					
3. Aurre-erretiroa enpresa-birmoldaketa eta berregituraketaren ondorioz					
1. Bai. Jarri nolakoa ↘Jarri hilabeteko zenbatekoa	1 → _ ↘ _____ €	1 → _ ↘ _____ €	1 → _ ↘ _____ €	1 → _ ↘ _____ €	1 → _ ↘ _____ €
2. Ez	2	2	2	2	2
P60. Joandako hilabetean, jaso al duzu aldiaren behingo familia-babesa, seme-alaben kontu edo lana eta familia bateratzeko diru-sarbiderik?					
1. Familiari babesa (jaiotza, mendeko-egoerekin bat ez datozen adingabeen zaintza, kontziliazioa)					
2. Seme-alaben kontuko prestazioak					
1. Bai. Jarri nolakoa ↘Jarri hilabeteko zenbatekoa	1 → _ ↘ _____ €	1 → _ ↘ _____ €	1 → _ ↘ _____ €	1 → _ ↘ _____ €	1 → _ ↘ _____ €
2. Ez	2	2	2	2	2
P61. Joandako hilabetean, jaso al duzu laguntza edo diru-sarbiderik mendeko-egoeran dauden pertsonak zaintzeko?					
1. Bai ↘Jarri hilabeteko zenbatekoa	1 ↘ _____ €	1 ↘ _____ €	1 ↘ _____ €	1 ↘ _____ €	1 ↘ _____ €
2. Ez	2	2	2	2	2
P62. Joandako hilabetean, jaso al duzu ezkonlagun ohi edo gurasoen mantenu- edo konpentsazio-pentsiorik?					
1. Bai ↘Jarri hilabeteko zenbatekoa	1 ↘ _____ €	1 ↘ _____ €	1 ↘ _____ €	1 ↘ _____ €	1 ↘ _____ €
2. Ez	2	2	2	2	2
P63. Joandako hilabetean, jaso al duzu Diru-sarbideak Bermatzeko Errenta (lehenagoko Oinarriko Errenta) eta Etxebizitzaren Prestazio Osagarria?					
1. Diru-sarbideak Bermatzeko Errenta (DBE), Etxebizitzaren Prestazio Osagarririk gabe (EPO)					
2. Diru-sarbideak Bermatzeko Errenta (DBE) eta Etxebizitzaren Prestazio Osagarria (EPO)					
1. Bai. Jarri nolakoa ↘Jarri hilabeteko zenbatekoa. Pasa P65 galderara	1 → _ ↘ _____ €	1 → _ ↘ _____ €	1 → _ ↘ _____ €	1 → _ ↘ _____ €	1 → _ ↘ _____ €
2. Ez	2	2	2	2	2

Pertsonaren nortasuna:	ERREFERENTZIAZKO PERTSONA				
Familiaren hurrenkera-zk.	☐	☐	☐	☐	☐
P64. Azken hilabeteetan, Gutxieneko Diru-sartze Bitaleko (GDB) diru-sartzeak eskuratu dituzu? Eta Haurrentzako Laguntza-Konplementua (HL)?					
1. <i>Gutxieneko bizi-sarrera HLERik gabe</i>					
2. <i>Gutxieneko bizi-sarrera HLEkin</i>					
3. Bai. Jarri nolakoa ↳ Jarri hilabeteen zenbatekoa.	1 → _____ €	1 → _____ €	1 → _____ €	1 → _____ €	1 → _____ €
4. Ez	2	2	2	2	2
P65. Joandako 12 hilabeteetan, jaso al duzu aparteko ordainsaririk soldata, langabezia- edo pentsio-prestazioengatik?					
1. Bai ↳ Jarri urteko zenbatekoa	1 _____ €	1 _____ €	1 _____ €	1 _____ €	1 _____ €
2. Ez	2	2	2	2	2
P66. Joandako 12 hilabeteetan, jaso al duzu edozein moduko enpresa propio baten ustiapenaren diru-sarbiderik, autoenplegu edo bestelako bategatik?					
1. Bai ↳ Jarri urteko zenbatekoa	1 _____ €	1 _____ €	1 _____ €	1 _____ €	1 _____ €
2. Ez	2	2	2	2	2
P67. Joandako 12 hilabeteetan, jaso al duzu ikastaro, konferentzia edota antzeko jardueraren baten diru-sarbiderik?					
1. Bai ↳ Jarri urteko zenbatekoa	1 _____ €	1 _____ €	1 _____ €	1 _____ €	1 _____ €
2. Ez	2	2	2	2	2
P68. Joandako 12 hilabeteetan, jaso al duzue etxebizitzan hurrenez hurren aipatzen diren kontzeptuen araberako diru-sarbide garbirik?:	Bai			Ez	
		*Galerak	Urteko zenbatekoa		
1. Jabetza-errentak , adibidez, hirietako etxe, garaje edo baserri-turismo baten alokairua (Mantenu-gastu, tasa eta beste zergak kenduz)	1	→	€		2
2. Kapital higigarrien errentak (interesak edo mozkinak) edo pentsio-fondo eta antzekoen ondorioz jasotakoak [*Diru-sarbidearen emaitza negatiboa izanez gero, jarri "X" koadrotxoan]	1 →	☐	€		2
3. Ogasunaren itzulpenak (PFEZ) [*Diru-sarbidearen emaitza negatiboa izanez gero, jarri "X"]	1 →	☐	€		2
4. Loteria edo bestelako sariak	1	→	€		2
5. Gizarte Larrialdietarako laguntzak (Ez hartu kontuan Etxebizitzaren Diru-laguntza Osagarria)	1	→	€		2
6. Ikasketa-bekak edo adingabeakentzako laguntzak, kontuan hartuz jangela- eta haurtzaindegi-bekak	1	→	€		2
7. Udalerrri eta Diputazioko bestelako gizarte-laguntza publikoak	1	→	€		2
8. Lan-arloko kalte-ordainak	1	→	€		2
9. Jaiotza edo adopzioarako aldi bakarrekoko prestazioak	1	→	€		2
10. Lana eta familia bateratzeko noizbehinka jasotako laguntza	1	→	€		2
11. Familia, adiskide edo bizilagunek emandako laguntza ekonomikoa	1	→	€		2
12. Erakunde pribatuek emandako laguntza ekonomikoa (Caritas, Gurutze Gorria, etab.)	1	→	€		2
F. OINARRIZKO BEHARRAK, EKINTZA SOZIALAK ETA AISIALDI ETA ONDASUN IRAUNKORRAK					
P69. Galdera pertsonalekin amaitzeko, jarraian 16 urte edo gehiagoko etxeko pertsona bakoitzaren oinarrizko premiekin eta gizarte- eta aisialdi-jarduerekin lotutako galdera batzuk egingo dizkizut					
Pertsonaren nortasuna:	ERREFERENTZIAZKO PERTSONA				
Familiaren hurrenkera-zk.	☐	☐	☐	☐	☐
P69.1 Hondatutako arropen ordege bigarren eskukoak ez diren arropa berriak jar ditzakete?					
Bai	1	1	1	1	1
Ez, ezin duzulako ordaindu	2	2	2	2	2
Ez, beste arrazoi batzuegatik	3	3	3	3	3
P69.2 Bi zapata pare dituzu baldintza egokietan eguneroko jardueretarako (edo urteko edozein garaitarako egokia den pare bat)?					
Bai	1	1	1	1	1
Ez, ezin duzulako ordaindu	2	2	2	2	2
Ez, beste arrazoi batzuegatik	3	3	3	3	3
P69.3 Lagunekin eta/edo senideekin biltzen da, hilean behin gutxienez jateko edo zerbait hartzeko?					
Bai	1	1	1	1	1
Ez, ezin duzulako ordaindu	2	2	2	2	2
Ez, beste arrazoi batzuegatik	3	3	3	3	3
P69.4 Aisialdiko jardueretan parte hartzen du aldizka: kirola, zinema, kontzertuak, etab.?					
Bai	1	1	1	1	1
Ez, ezin duzulako ordaindu	2	2	2	2	2
Ez, beste arrazoi batzuegatik	3	3	3	3	3

Pertsonaren nortasuna:	ERREFERENTZIAZ KO PERTSONA				
Familiaren hurrenkera-zk.	☐	☐	☐	☐	☐
P69.5 Diru kopuru txiki bat gastatzen duzu zeure buruarengan (edo dena delako pertsonarengan) astero?					
Bai	1	1	1	1	1
Ez, ezin duzulako ordaindu	2	2	2	2	2
Ez, beste arrazoi batzuegatik	3	3	3	3	3
P69.6 Ba al du Interneterako konexiorik (finkoa edo mugikorra) etxean norberak erabiltzeko?					
Bai	1	1	1	1	1
Ez, ezin duzulako ordaindu	2	2	2	2	2
Ez, beste arrazoi batzuegatik	3	3	3	3	3
P70. Jarraian, etxeko 16 urtetik beherakoen oinarrizko, hezkuntzako eta aisialdiko premiei buruzko galdera batzuk egingo dizkizut					
Pertsonaren nortasuna:	ERREFERENTZIAZ KO PERTSONA				
Familiaren hurrenkera-zk.	☐	☐	☐	☐	☐
P70.1 Ba al dute bigarren eskukoa ez den arropa berririk?					
Bai	1	1	1	1	1
Ez, ezin duzulako ordaindu	2	2	2	2	2
Ez, beste arrazoi batzuegatik	3	3	3	3	3
P70.2 Ba al dute bi zapata pare egokirik (edo urteko edozein garaitarako egokia den pare bat)?					
Bai	1	1	1	1	1
Ez, ezin duzulako ordaindu	2	2	2	2	2
Ez, beste arrazoi batzuegatik	3	3	3	3	3
P70.3 Fruta freskoa eta barazkiak jaten dituzte gutxienez egunean behin?					
Bai	1	1	1	1	1
Ez, ezin duzulako ordaindu	2	2	2	2	2
Ez, beste arrazoi batzuegatik	3	3	3	3	3
P70.4. Haragia, oilaskoa edo arraina (edo baliokidea begetarianoa) jaten al dute gutxienez egunean?					
Bai	1	1	1	1	1
Ez, ezin duzulako ordaindu	2	2	2	2	2
Ez, beste arrazoi batzuegatik	3	3	3	3	3
P70.5. Ba al duzue zure adinerako liburu egokirik?					
Bai	1	1	1	1	1
Ez, ezin duzulako ordaindu	2	2	2	2	2
Ez, beste arrazoi batzuegatik	3	3	3	3	3
P70.6. Aire zabaleko aisialdiko ekipamendurik ba al dute (bizikletak, patinak, etab.)?					
Bai	1	1	1	1	1
Ez, ezin duzulako ordaindu	2	2	2	2	2
Ez, beste arrazoi batzuegatik	3	3	3	3	3
P70.7. Ba al dute etxean erabil daitekeen jostailurik (hautxoentzako hezkuntza-jostailurik, mahai-jokorik, bideo-jokorik, etab.)?					
Bai	1	1	1	1	1
Ez, ezin duzulako ordaindu	2	2	2	2	2
Ez, beste arrazoi batzuegatik	3	3	3	3	3
P70.8. Ba al dute aldizka aisialdiko jarduerarik (kirola, igeriketa, instrumentu bat jotzea, gazte-erakundeak, etab.)?					
Bai	1	1	1	1	1
Ez, ezin duzulako ordaindu	2	2	2	2	2
Ez, beste arrazoi batzuegatik	3	3	3	3	3
P70.9. Ospakizun bereziak egin al ditzakete (urtebetetzeak, santuak, erlijio-ekitaldiak, etab.)?					
Bai	1	1	1	1	1
Ez, ezin duzulako ordaindu	2	2	2	2	2
Ez, beste arrazoi batzuegatik	3	3	3	3	3
P70.10. Noizbait elkartu zaitezke lagunekin zerbait hartzera gonbidatzeko eta jolasteko?					
Bai	1	1	1	1	1
Ez, ezin duzulako ordaindu	2	2	2	2	2
Ez, beste arrazoi batzuegatik	3	3	3	3	3
P70.11. Urtean gutxienez astebetean joan zaitezke oporretan etxetik kanpo?					
Bai	1	1	1	1	1
Ez, ezin duzulako ordaindu	2	2	2	2	2
Ez, beste arrazoi batzuegatik	3	3	3	3	3

G. GASTUAK ETA ETXEBIZITZAKO EGOERA EKONOMIKOA	
Ondoren galdetuko zaizu zure etxebizitzako gastu eta egoera ekonomikoaren inguruan.	
P71. Etxebizitza honetan egiten al da hurrenez hurren aipatuko den ordainketaren bat?	
Hipoteka edo bestelako maileguren bat etxebizitza eskuratzeko	1
Alokairuaren ordainketa	2
Bietako batere ez. Pasa P74 galderara.	3
P72. Esango al zenuke zein izan den azken hileko diruaren zenbatekoa? Mailegua bada, mesedez, jarri zenbatekoa izan den jasotako azken erreziboa, amortizazioa eta interesak bereziz.	
Hileko zenbatekoa _____ _ _ _ _ _ €	
P73. Azken 12 hilabeteetan eta zailtasun ekonomikoak direla medio, etxe honek atzerapenik izan al du hipoteka edo alokairuaren ordainagiria ordaintzeko orduan? (Irakurri erantzun-aukerak)	
Bai, behin bakarrik	1
Bai, bi aldiz edo gehiago	2
Ez	3
P74. Ba al duzu esaterik zenbateko elektrizitate-gastua egin den joandako hamabi hilabeteetan? Zehaztasun handiagorako, berogailua erabiltzen duten hilabeteetako batez besteko gastua eta zenbat hilabetez ekoizten den (berogailu elektrikoak izanez gero) jasoko dugu, baita gainerako hilabeteetako batez besteko gastua ere.	
Hilabeteak berogailuarekin: Hilabete kopurua _ _ _ Hileko batez besteko gastua _ _ _ _ _ €	
Hilabeteak berogailurik gabe: Hilabete kopurua _ _ _ Hileko batez besteko gastua _ _ _ _ _ €	
(Urteko zenbatekoa jasotzen du) Urteko zenbatekoa _ _ _ _ _ €	
P75. Ba al duzu esaterik etxebizitzan egindako gasaren gastuaren zenbatekoa joandako hamabi hilabeteetan (edo bestelako erregairen batena)? Zehaztasun handiagorako, berogailua erabiltzen duten hilabeteetako batez besteko gastua eta zenbat hilabetez ekoizten den (gasezko berogailua edo beste erregai mota bat izanez gero) jasoko dugu, baita gainerako hilabeteetako batez besteko gastua ere.	
Hilabeteak berogailuarekin: Hilabete kopurua _ _ _ Hileko batez besteko gastua _ _ _ _ _ €	
Hilabeteak berogailurik gabe: Hilabete kopurua _ _ _ Hileko batez besteko gastua _ _ _ _ _ €	
(Urteko zenbatekoa jasotzen du) Urteko zenbatekoa _ _ _ _ _ €	
P76. Azken 12 hilabeteetan eta zailtasun ekonomikoaren ondorioz, etxe honek atzerapenik izan al du uraren, gasaren, berokuntzaren, elektrizitatearen edo komunitatearen ordainagiriaren ordaintzetan? (Irakurri erantzun-aukerak)	
Bai, behin bakarrik	1
Bai, bi aldiz edo gehiago	2
Ez	3
P77. Azken 12 hilabeteetan, familia horrek izan al du erosketaren geroratzen edo bestelako maileguen ordainketarik? (Garrantzitsua: EZ da halakotzat hartu behar etxebizitza hori erosteko eskatutako hipoteka-mailegua)	
Bai	1
Ez. Pasa P80 galderara	2
P78. Azken 12 hilabeteetan eta zailtasun ekonomikoaren ondorioz, etxe honek atzerapenik izan al du ordainketa horietan?	
Bai, behin bakarrik	1
Bai, bi aldiz edo gehiago	2
Ez	3
P79. Aurrezkerik ba al du familia honek?	
Bai	1
Ez. Pasa P81 galderara	2
P80. Bestelako diru-sarbiderik izan ezean, zenbat hilabeteetan erabili dezakezue aurreztutako dirua egungo gastua mantentzeko?	
Hilabete-kopurua _____ _ _ _ _ _	

P81. Esan zertarako ahalmena duzuen etxebizitzan:		
	Bai	Ez
1. Gutxienez aste batean etxetik kanpora oporretara joateko	1	2
2. Gutxienez bi egunetik behin haragia, oilaskoa edo arraia jateko (edo horren baliokidea begetarianoen artean)	1	2
3. Etxebizitza tenperatura egoki batean mantentzeko hilabeterik hotzenetan	1	2
4. Hondatuta edo zahartuta dauden etxebizitzako altzariak ordeztzea, hala nola sofak, mahaiak, oheak, armairuak, etab.	1	2
P82. Baliabide propioak erabiliz, ba al da ustekabeko 900 €ko gastu bati aurre egiterik?		
Bai	1	
Ez	2	
P83. Joandako urtean, arazo ekonomikoaren ondorioz, marka ezazu hurrenez hurren aurreztutako arazo hauetakorik izan ote duzun.		
	Bai	Ez
1. Astialdirako gastuak gutxitu beharra	1	2
2. Ohiko harreman sozialen galera	1	2
3. Etxebizitzako energia-gastuak gutxitu beharra (elektrizitatea, ura, gasa, kalezakzioa ordaintzeko erreziboak...)	1	2
4. Argia, ura, gasa edo telefonoa mozteko abisuak	1	2
5. Jantzi eta oinetakoen oinarriko gastuak gutxitu beharra	1	2
6. Elikatzeko oinarriko gastuak gutxitu beharra	1	2
7. Elikadura-dieta egoki bat ezin eramana	1	2
8. Botikaren bat erosteari utzi edo medikuak agindutako tratamendu bat eten beharra	1	2
9. Bat-batean edo bestelako epe batean, etxebizitzatik bidalia izateko mehatxua	1	2
10. Lagun, bizilagun edo familiako laguntza ekonomikoa eskatu beharra	1	2
11. Erakunde sozial publiko edo pribatuei laguntza ekonomikoa eskatu beharra	1	2
12. Modu nabarmenean aurrezkiak berreskuratu beharra	1	2
P84. Une honetan, zure familia nola definituko zenuke?: (Irakurri aukera horiek guztiak eta bakarra hautatu)		
Oso pobrea	1	
Pobrea	2	
Pobre-antzean	3	
Ahal-moduan, batz bestekotik behera	4	
Batz bestekotik gora, eroso	5	
Arrakastatsua, estuasunik gabekoa	6	
Aberatsa, aski diruduna	7	
Oso aberatsa	8	
P85. Oro har hartuta, esango al zenuke zenbatekoa den, batz bestean, familiak dituen hileko diru-sarbideak?		
Hileko diru-sarbideak _____ _ _ _ _ _ €		
P86. Berez, etxebizitzako diru-sarbideak kontuan hartuz, nola moldatzen zarete hilabete bukaeran?		
la ezinean	1	
Nekez	2	
Zailtasunez	3	
Erraz-antzean	4	
Erraz	5	
Oso erraz	6	
P87. Esango al zenuke zenbatekoa den, batz bestean, familiak dituen hileko gastuak?		
Hileko diru-sarbideak _____ _ _ _ _ _ €		
P88. Gosea igaro al duzue aldiren batean oraingo etxebizitzan joandako hamarkadan? (Irakurri erantzuteko aukerak eta markatu bakar bat)		
Bai aldiren batean, baina ez orain	1	
Sarritan, baina ez orain	2	
Bai, oraintxe	3	
Inoiz ez	4	

P89. Aipatuko dizkizudan gauza hauetatik, esadazu mesedez zuk edo zure etxeko norbaitek behar dituzun eta ez dituzun, ezin dituzulako onartu: (Irakurri erantzuteko aukerak. Erantzun anitza)		
	Behar badu eta ezin baditu izan	Gainerako kasuak
1. Betailerako/audifonoak	1	2
2. Hertz-protesiak	1	2
3. Laguntza teknikoak (gurpil-aulkia, auto egokitua, protesiak, makulua, oinetako ortopedikoak)	1	2
4. Sendagaiak	1	2
5. Birgaitzea	1	2
6. Elikadura-premia bereziak alergenoengatik, intolerantziengatik	1	2
7. Podologoaren tratamendu espezializatua	1	2
8. Tratamendu espezializatu psikologoa	1	2
9. Dentisten tratamendu espezializatua	1	2

P90. Zein edo zeintzuk dira jaki, arropa, eskola eta antzeko gastuen pertsona arduradunak? Eta zeinek kudeatzen ditu gastu handiagoak eta koitunturalak (erosketa garrantzitsuak, etxebizitzako obrak, etab.) eta inbertsioak? (Markatu X batez, inkestan etxebizitzako pertsona bakoitzari emandako kodeaz. Kasuaren arabera, bat baino gehiago markatu daitezke)		
Hurrenkera zk.	Ohiko gastuak	Gastu koitunturalak
01	1	1
02	2	2
03	3	3
04	4	4
05	5	5
Etxebizitzatik kanpoko beste pertsona(k)	8	8

H. ETXEBIZITZA NAGUSIAREN EZAUGARRIAK

A continuación, le voy a hacer unas preguntas relativas a la vivienda.

P91. Zein da etxebizitzaren azalera erabilgarria (Bertan bizi ahal izateko azalera da hori, etxebizitzako hormen baitakoa, eta etxeko eremu komunak ez direlarik kontuan hartzen. Ez dira sartzen bizigarriak ez diren espazioak, hala nola terraza irekiak edo lorategiak; ezta etxebizitza barrutik sarbide zuzenik ez duten sotoak, ganbarak edo trastelekuak ere)

Azalera erabilgarria metro koadrotan..... I__II__I m²

P92. Zenbat gela ditu etxebizitzak?
Kontuan hartu behar dira: logelak, jangelak, saloiak, egoteko gelak, eta 4 m² edo gehiago dituzten sukaldeak. Kontuan hartu beharrekoak dira, betiere etxebizitza propiotik iritsi eta bizitegi-gune gisara erabili daitezkeen trasteleku, soto edo ganbarak.
Ez dira kontuan hartu behar: bainugelak, terrazak, korridore, atari, jantzigela, erabilera profesionalerako gelak eta 4 m² baino gutxiago dituzten sukaldeak.

Gela-kopurua:..... I__II__I

P93. Noiz bukatu zuten etxearren eraikuntza? (Etxean birgaitze-lanak egin badituzte, idatzi behar da aipatutako aldaketen data zein den)

1979. urtea baino lehenago	1
1979 eta 2005 urteen tartean	2
2005aren ondoren	3

P94. Zein da etxebizitza edukitzeko erregimena? (Irakurri aukera guztiak. Soilik aukera bakar bat markatu behar da)

Jabetza	Erosketa bidez, erabat ordaindua	1
	Erosketa bidez, ordainsariak ordaindu beharrean (hipoteka)	2
	Ondarea edo emandakoa	3
Doan edo ia doan eskuratua	Lan-arrazoiengatik nagusiak/enpresak emandakoa	4
	Familiakoek emandakoa	5
	Beste pertsona, erakunde edo instituzioek emandakoa	6
Errenta	Partikularra	7
	Gizarte-alokairua BOE/Bizigune	8
	Berriz alokatua	9
Bestelako egoera batzuek	Legez kanpo okupatua	10
	Bestelako egoera batzuek	11

P95. Bizi zaren etxebizitza horretaz gain, ba al duzu beste etxebizitzaren bat edo gehiagoren jabetzarik?

Bai	1
Ez	2

P96. Hurrenez hurren azaldutako arazoren bat al du zure etxebizitzak?

	Bai	Ez
1. Eraikuntza eskasaren ondorioz kalte edo erorkinak	1	2
2. Itukinak, hormetako hezetasuna, zolua, sabaia eta zimenduak, edo usteltzekoan dagoen zolua, leiho- eta ate-markoak.	1	2
3. Egund-argi eskasa	1	2
4. Bizilagunen edo kanpotik datorren zarata (trafikoa, negozioak, inguruko lantegiak, etab.)	1	2
5. Arkitektura-oztopo larriak daude, eta ezintasun fisikoak dituzten pertsonak bizi dira etxebizitzan	1	2

P97. Zein da etxeko unitate osoaren egoera etxebizitzari dagokionez? (Irakurri erantzun-aukerak eta adierazi bakarra)

Etxebizitzaz aldatu behar dute	1→P99
Beharizana alde batera utzita, epe labur edo ertainera etxer aldatzea pentsatzen ari dira	2→P99
Egungo etxebizitza birgaitu behar dute	3→P98
Ez dute premiarik etxebizitzaren inguruan	4→P99

P98. Honako elementu hauetatik, zein errehabilitatu behar da? (Irakurri erantzun-aukerak. Erantzun anitza)

Sukaldea aldatzea	1
Bainua aldatzea	2
Trenkadak bota edo altxatzea	3
Lurzorua aldatzea	4
Uraren edo elektrizitatearen instalazioak konpontzea edo berritzea	5
Berokuntza-instalazioa	6
Leihoak edo atek aldatzea	7
Oztopo arkitektonikoak kentzea, etxebizitza egokitzea irisgarritasuna hobetzeko	8
Bestelakoak	9

P99. Ondorengo instalazio eta oinarriko ekipamenduen zerrenda honetatik zein duzu etxebizitzan. Horietatik guztietatik bateren bat izan ezean, esan zein den horretarako arrazoi nagusia, mesedez.

	Bai, badago	Ez eta ezin du izan	Ez izan arren, izan dezake
1. Iturriko ura	1	2	3
2. Ur beroa	1	2	3
3. Argindarra	1	2	3
4. Ur zikina kanporatzeko	1	2	3
5. Bainugela osoa (komuna, konketa, dutxa/bainuontzi)	1	2	3
6. Sukaldea	1	2	3
7. Hozkailua	1	2	3
8. Garbigailua	1	2	3

P100. Hurrenez hurren aipatuko zaizkizu ondare eta instalazio batzuek. Mesedez, esan halakorik ba al duzuen; eta horietakoren bat izan ezean, aipatu zein den horretarako zergatia?

	Bai, badago	Ez eta ezin du izan	Ez izan arren, izan dezake
1. Telebista	1	2	3
2. Telefono finkoa			
3. Telefono mugikorra	1	2	3
4. Ordenagailu pertsonala	1	2	3
5. Internet konexioa (sakelakoa edo wifi)	1	2	3
6. Automobilak (enpresako autoa barne, baina bakarrik erabilera pribaturako eskuragarri badago)	1	2	3
7. Etxebizitzan gas naturala instalatzea	1	2	3
8. Eraikuntzako berokuntza zentrala	1	2	3
9. Banako berokuntza (gasa, elektrizitatea, etab.)	1	2	3
10. Aire girotuaren instalazioa	1	2	3

P101. Etxean ba al dago Internet bidez izapide administratiboak egiteko behar diren trebetasun informatikoak dituen pertsonarik? Adibidez, medikuaren hitzordua eskatzea, laguntza ekonomikoa eskatzea edo administrazioarekin beste edozein kudeaketa egitea.		
Bai	1	
Ez	2	
P102. Hurrenez hurren aipatutako arazoren bat gertatzen al da etxebizitza dagoen auzoan?		
	Bai	Ez
1. Kutsadura, zikinkeria edo industria eta trafikoak sorturiko bestelako ingurugiro-arazoak	1	2
2. Gaizkiletasun edo bandalismoa	1	2
3. Kaleen garbiketa eskasa	1	2
4. Komunikabide eskasak	1	2
5. Gune berde gutxi (parkeak, lorategiak...)	1	2

I. HARREMAN SOZIALAK ETA GIZARTE- ETA POLITIKA-PARTAIDETZA

Gaia aldatuz, orain galdetuko zaizu zure gizarte-harremanen sareaz eta gizarte- eta politika-partaidetzaz.

P103. Esango al zenidake ondorengo taldeekiko zure harremanen nolakotasunaz? (Irakurri erantzuteko aukerak)

	A Etxebizitzako pertsonak	B Bestelako ahaideak	D Bizilagunak
Oso eskasa edo eskasa	1	1	1
Bataz beste eskasak	2	2	2
Bataz beste egokia	3	3	3
Ona edo oso ona	4	4	4
Harremanik gabea	5	5	5
Ez da egokia (bakarrrik bizi da, ez du lagun, bizilagunik... (Ez irakurri)	6	6	6

P104. Ba al du etxebizitzak onek arazoak gertatzerakoan laguntzen dion pertsona batek? Adibidez, dirua mailegatu, zu zeu edo zure arduraren mendeko egoeran dagoen pertsona zaindu, sostengu emozionala, kudeaketak edo paperetan aritzeko...

Bai	1
Ez	2

P105. Eta kontrako zentzuan, ba al dago pertsona horrek edo pertsonek arazoak dituztenean etxe honek laguntzen dion pertsonarik?

Bai	1
Ez	2

P106. Joandako 10 urteetan, zure etxekoren batek...

	Bai	Ez
1. Izan al du alkoholari loturiko arazorik?	1	2
2. Izan al du bestelako drogekin loturiko arazorik?: legez kanpoko drogak, botikak	1	2
3. Izan al du joko-arazorik?	1	2
4. Izan al du edo ba al du kondenen agiritegirik?	1	2
5. Jaso al ditu edo jasotzen al ditu tratatu txarrak?	1	2
6. Jaso al ditu edo jasotzen al ditu tratatu psikologikoak?	1	2
7. Etxebizitzan bizi den nerabea nerabezaroan amaturikoa edo ama izatekotan al da?	1	2
8. Indarkeria matxistaren biktima izan da	1	2

P107. Orokorrean, zein maiztasunean parte hartu duzu hauteskundeetan? (Irakurri erantzuteko aukerak. Galdera hau indibiduala da, eta galdetzen zaio ekonomia edo etxebizitzaren jabetzaren arabera erreferentziako pertsonari)

Inoiz ez, oraindik ez ditu 18 urte bete. (Ez irakurri)	1
Inoiz ez, ez du botoa emateko eskubiderik (=>18 urte, atzeritartasuna)	2
Inoiz ez, ez zait interesatzen	3
Inoiz ez, ez baitu ezertarako balio	4
Aldi batzuetan	5
la beti	6
Beti	7

P108 Orain elkarten eta erakundeen zerrenda bat irakurriko dituz. Horietako bakoitzerako, esan diezadakezu gaur egun horietako baten kide zaren bazkide edo kide afiliatu gisa. (Irakurri erantzun-aukerak: etxeko pertsona nagusiari zuzendutako banakako galdera da):

	Bai	Ez
1. Kirol-elkarteak edo -klubak	1	2
2. Sindikatuak	1	2
3. Erakunde politikoak	1	2
4. Elkarte ekologistak	1	2
5. Auzo-elkarteak	1	2
6. Parrokiako taldeak edo erakunde erlijiosoak	1	2
7. Eskubide zibilen defentsarako elkarteak	1	2
8. Gazte-elkarteak	1	2
9. Jolas-elkarteak	1	2
10. Hezkuntzarako elkarteak (IGEak)	1	2
11. Elkarte profesionalak (elkargo profesionalak)	1	2
12. Gizarte laguntzako eta osasuneko elkarteak	1	2
13. Elkarte edo talde artistiko eta kulturalak	1	2
14. Beste elkarte edo talde batzuk	1	2

J. POBREZIAREN KONTRA EGITEKO POLITIKAK

Ondoren galdetuko zaizu pobreziaren kontra egiteko politiken inguruan.

P109. Joan al zara zeu edo etxebizitzako pertsonaren bat oinarritzko gizarte-zerbitzuren batera? Baiezkoa bada, bertaratu al zara joandako 12 hilabete edo epe luzeagoan?

Inoiz ez gara joan	1
Bai, joandako 12 hilabeteetan zehar	2
Bai, orain urtebete baino lehenago	3

P110. Etxekoren bat joan al da Lanbidek dituen bulego horietako batera? Baiezkoa bada, joandako 12 hilabete edo gehiagoan joan al da etxebizitzako pertsonaren bat bulegoren batera?

Inoiz ez gara joan	1
Bai, joandako 12 hilabeteetan zehar	2
Bai, orain urtebete baino lehenago	3

P111. Ondoren aipatzen diren erakunde publikoen laguntza ekonomikoa eskatu al ditu etxebizitzakoren batek? Baiezkoa bada, eskatu al da laguntza ekonomikorik joandako 12 hilabete edo gehiagoan? (Irakurri banan bana eta markatu erantzuna "X" baten bidez)

	Inoiz ez	Bai, azken 12 hilabeteetan	Bai, orain urtebete baino gehiago
1. Diru-sarbideak Bermatzeko Errenta (aurreko Oinarritzko Errenta, GGD)	1→P114	2→P112	3→P112
2. Gutxieneko Diru-sartze Bitala (GDB)	1→P114	2→P112	3→P112
3. Gizarte Larrialdietarako laguntzak	1→P114	2→P114	3→P114
4. PAGAMI/Kontribuzio gabeko prestazioak	1→P114	2→P114	3→P114
5. Langabezia saria	1→P114	2→P114	3→P114
6. Beste batzuek	1→P114	2→P114	3→P114

↳Zehaztu:

P112. Bestelako prestazioren batekiko, zein da egungo zure egoera? (Irakurri erantzuteko aukerak)

Egungo onuraduna. Pasa P113 galderara	1
Onuradun izandakoa, baina ez gaur egun. Pasa P114 galderara	2
Eskatu zuen, baina ezezkoa jaso zuen. Pasa P114 galderara	3
Erabaki gabe dago. Pasa P114 galderara	4
Beste egoera batzuek. Pasa P114 galderara	5

P113. Oinarriko premiak betetzen al ditu hilero etxebizitzan jasotzen den zenbatekoak?

Bai, erabat	1
Bai, baina ez guztiz	2
Ez da nahikoa	3
Oso murrizta da	4

P114. Zure ustez, datorren 12 hilabeteko epean beharrik izango al da aurretik aipatutako laguntza edo prestazio ekonomikoren bat jasotzea zure etxebizitzan? (P111. galderako laguntzak dira horiek)

Bai	1
Ez	2

K. ETXEBIZITZAKO ENERGIAREN ERABILERA		
Ondoren, etxebizitzako energia-erabileraren inguruko galdera batzuek egingo zaizkizu.		
OSO GARRANTZITSUA. Elkarrizketatzaileari: P100 galderan berokuntza zentrala edo banakako galdara ez duela erantzun badu, zuzenean P117 galdera erantzun.		
P115. Esan didazunez, baduzu berokuntza-sistema bat etxean. Esango al zenidake instalazioa non dagoen?:		
Gela guztietan edo gehienetan	1	
Gela batzuetan soilik	2	
P116. Ondoren galdera batzuek egingo zaizkizu berokuntza-sistemaren erabileraz:		
1. Urtean zehar, zenbatean egoten da piztuta?		
Urteko hilabete 1 baino gutxiago	1	
Urteko hilabete 1 eta 3 tartekoa	2	
Urteko 6 hilabetekoa baino gutxiago	3	
Urteko 6 hilabete edo gehiago	4	
2. Itzali egiten al duzue gauean?		
Bai	1	
Ez	2	
3. Egunez, noiz izaten duzue piztuta, eta zein tenperaturan mantentzen duzue etxebizitzan zaudetenean?		
Temperatura: _____ I__II__I °C		
P117. Ba al duzue energia berritzaileko instalazioren bat etxebizitzan?		
Bai	1	
Ez. Pasa P119 galderara	2	
P118. Zer-nolakoak dira instalazio horiek? (Irakurri aukerak. Erantzun anizkuna)		
Eguzki-energia termikoa (ur beroa sortarazten du)	1	
Eguzki-energia fotoboltaikoa (argindarra sortarazten du)	2	
Biomasa-galdara	3	
Geotermikoa	4	
Aerotermita (bero-ponpa ere esaten zaio, kanpoko airetik energia ateratzen du, berogailu, hozte edo ur bero bihurtzeko)	5	
Besteren bat. Zehaztu: _____	6	
P119. Etxebizitzan energia aurrezteko eskuragarri diren laguntza ekonomiko eta diru-laguntzak jasotzeko zein ezaguera maila duzu (leihoak aldatzeko, fatxadaren isolamendua, berriztagarrien instalazioa...)? (Irakurri erantzuteko aukerak)		
Oso ona	1	
Ona	2	
Hala-holakoak	3	
Eskasa	4	
Oso eskasa	5	
Ez dut inoiz laguntza horien berririk izan (Ez irakurri)	6	
P120. Etxebizitzako energia-erabileraren inguruan, erantzun baiezkoa edo ezezkoa, arren, ondorengo galdera hauei:		
	Bai	Ez
1. Etxebizitzan erabiltzen dira kontsumo apaleko bonbilla edo lanparak.	1	2
2. Etxebizitzan jarrita dago gailuren bat energia aurrezteko, adibidez, argiaren intentsitate mailarako kontrolak, presentziarako detektagailuak, etab.	1	2
3. Kontuan hartu dute etxebizitzarako etxetresna elektrikoa hartzean duen etiketa energetikoa.	1	2
4. Energia aurrezteko asmoz, aldatu egin dituzte etxebizitzako leihoak.	1	2
5. Etxebizitzako iturri, dutxa edo komunean jarri dute ura aurrezteko gailuren bat	1	2
6. Etxean, etorkizun hurbilean, airea hozteko sistema bat (aire girotua) instalatzea planteatzen da	1	2
7. Ohiturak aldatu dituzte elektrizitatearen prezioaren igoeraren ondorioz (adibidez, etxetresna elektrikoak (garbigailua, labea...) erabiltzeko ordutegi-aldaketak	1	2
P121. Entzun duzu edo badakizu zer den komunitate energetiko hiritarra?		
Bai	1	
Ez. Pasa P123 galderara	2	

P122. Prest egongo zinateke herritarren energia-komunitate bateko kide izateko, zure auzoan edo udalerrian bat sortuko balitz?			
Bai			1
Ez			2
Ez dakit. (Ez irakurri)			3
P123. Etxe honek automobilik badu. Esango zenidake zein motor-mota erabiltzen duen ibilgailu horrek edo ibilgailuek bat baino gehiago izanez gero?			
	Autoa #1	Autoa #2	Autoa #3
	P123A	P123B	P123C
1. Gasolinazkoak	1→P124	1→P124	1→P124
2. Gasoliozkoak	2→P124	2→P124	2→P124
3. Bifuelak: petrolio-gas likidotua (PGL)	3→P124	3→P124	3→P124
4. Hibrido ez-entxufagarria: gasolina edo gasolioa	4→P124	4→P124	4→P124
5. Hibrido entxufagarria: gasolina	5→P124	5→P124	5→P124
6. Elektrikoa % 100	6→Amaiera	6→Amaiera	6→Amaiera
7. Beste bat	7→P124	7→P124	7→P124
P124. Ordezkatu beharko bazenu, ibilgailu elektriko bat aukeratuko zenuke?			
Bai. →Amaiera			1
Ez			2
P125. Zergatik ez zenuke egingo? Esan, mesedez, arrazoi nagusiak (gehienez bi aukera aukeratu ditzakezu)			
Garestiagoak direlako			1
Kargatzeko puntuetara iristeko dauden zailtasunengatik			2
Ibilbide laburretarako bakarrik balio dutelako			3
Oraindik ez direlako behar bezain fidagarriak			4
Beste arrazoi batzuegatik, zeintzuk? _____			5